

37590

B.g.

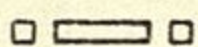
2. 25/2.34

SO

IZD

SLOVENSKI
SOKOLSKI KOLEDAR

ZA LETO 1912

UREDIL

Dr. GV. SAJOVIC

VII. LETNIK

V KRANJU 1911

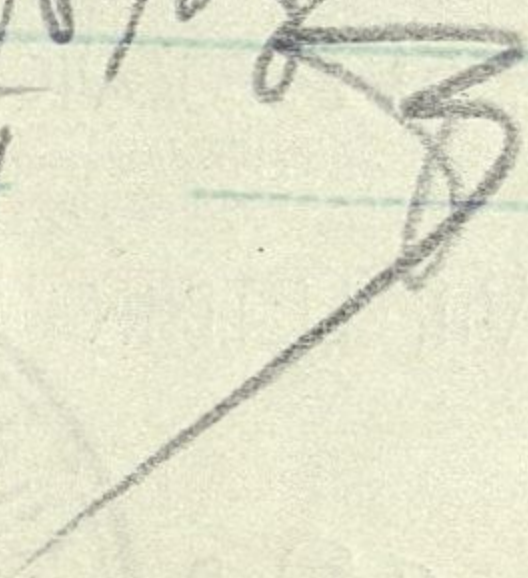
IZDAL IN ZALOŽIL VADITELJSKI ZBOR SOKOLA V KRANJU

TISK J. BLASNIKA NASLEDNIKOV V LJUBLJANI

Dupl. coll. ad

11 a 375908

25/7.111

Koledar za l. 1912.

Leto 1912

Januar
Februar
Marec
April
Maj
Junij
Julij
Avgust
Septembar
Oktober
November
December

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12

PREMIČNI PRAZNIKI

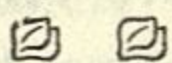
1. januar
2. februar
3. marec
4. april
5. maj
6. junij
7. julij
8. avgust
9. septembar
10. oktober
11. november
12. december

1. januar
2. februar
3. marec
4. april
5. maj
6. junij
7. julij
8. avgust
9. septembar
10. oktober
11. november
12. december

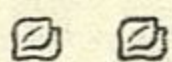
Leto 1912

e prestopno in ima 366 dni (med temi 66 nedelj in praznikov) ter se začne s ponedeljkom in konča s torkom.

Židovsko leto 5672/5673,
Turško leto 1329/1330.

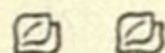
Zlato število	13
Epakta	XI
Solnčni krog	16
Rimsko število	10
Nedeljska črka	G-F

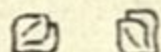
PREMIČNI PRAZNIKI.

Jezusovo ime	14. prosinca.
Septuagesima	4. svečana.
Pepelnica	21. " "
Velika noč	7. mal. travna.
Vnebohod	16. vel. " "
Križevo	13., 14., 15. » " "
Binkošti	26. " " "
Sv. Trojica	2. rožnika.
Rešnje telo	6. " "
Jezusovo srce	14. " "
Angel varih	1. kimovca.
Marijino ime	15. " "

Rožnovenska nedelja	6. vinotoka.
Posvečevanje cerkva	20. „
1. advetna nedelja	1. grudna.

Od božiča do pepelnice je 8 tednov in 2 dni.

NORMNI DNEVI.

a) Ples je prepovedan :

Zadnje tri dni velikega tedna, velikonočno in binkoštno nedeljo, na dan Rešnjega telesa, 24. grudna t. j. na sveti večer, in 25. grudna, t. j. o božiču.

b) V gledališču se ne sme igrati :

Zadnje tri dni velikega tedna, na dan Rešnjega telesa in 24. grudna.

c) Gledališke predstave in koncerti v dobrodelne namene se smejo prirejati samo s privoljenjem kompetentnih oblastev: Na velikonočno nedeljo binkoštno nedeljo in o božiču.

POČITNI DNEVI PRI SODNIJAH

so vse nedelje in prazniki ter od 15. mal. srpana do 26. vel. srpana.

ZAŠČITNIKI DEŽEL,

ki se praznujejo v avstro-ogrski državi:

V Bukovini: Ivan Novi 14. rožnika.

Na Češkem: Ivan Nepomuk 16. vel. travna in Vaclav 28. kimovca.

V Dalmaciji: Spiridion 14. grudna.

V Galiciji: Stanislav 7. vel. travna in Mihael 29. kimovca.

Na Gornjeavstrijskem: Leopold 15. listopada in Florjan 4. vel. travna.

Na Hrvaškem: Ilija 20. malega srpana in Rok 16. vel. srpana.

Na Koroškem: Jožef 19. sušca in Egidij 1. kimovca.

Na Kranjskem: Jožef 19. sušca in Jurij 24. mal. travna.

Na Moravskem: Ciril in Metod 5 mal. srpana.

Na Ogrskem: Štefan 20. vel. srpana.

Na Primorskem: Blaž 3. svečana in Jožef 19. sušca.

Na Sedmograškem: Ladislav 27. mal. srpana.

V Slavoniji: Ivan 24. rožnika.

Na Solnograškem: Rupert 24. kimovca.

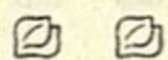
Na Spodnjeavstrijskem: Leopold 15. listopada.

V Šleziji: Hedvika 15. vinotoka.

Na Štajerskem: Jožef 19. sušca.

Na Tirolskem: Jožef, 19. sušca in Virgilij 26. rožnika.

V Trstu: Just 2. listopada.

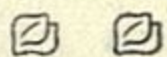
LETNI ČASI.

Pomlad se prične 21. sušca ob 12. uri 30 minut opoldne.

Poletje se prične 21. rožnika ob 8. uri 17 minut zjutraj.

Jesen se prične 23. kimovca ob 11. uri 08 minut dopoldne.

Zima se prične 22. grudna ob 5. uri 45 minut popoldne.

SOLNČNI IN LUNINI MRKI.

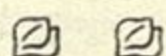
V letu 1912 se zmračita solnce in luna po dvakrat. Pri nas bo viden le prvi solnčni in prvi lunin mrk.

Luna se deloma zmrači dne 1. malega travna. Pričetek mrka dne 1. mal. travna ob 10. uri 26 minut ponoči, največje zmračenje ob 11. uri 14 minut in konec mrka 2. mal. travna ob 12. uri 03 minute zjutraj.

V obliki kolobarja se zmrači solnce dne 17. mal. travna. Pričetek ob 9. uri 54 min. dopoldne, v podobi kolobarja se mrk prikaže ob 11. uri ter konča ob 3. uri 15 min. popoldne. Videli ga bodo na vzhodu Severne Amerike, na severovzhodu Južne Amerike, na Atlantskem oceanu, na severozapadu Afrike, v Evropi in Zapadni Aziji.

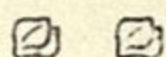
Deloma se zmrači luna dne 26. kimovca. Mrk se prične ob 12. uri 03 minut opoldne in konča ob 1 uri 26 min. popoldne. Viden bo v Severni Ameriki, na Tihem oceanu, v Avstraliji in Vzhodni Aziji.

Solnce se popolnoma zmrači dne 10. vinotoka. Pričetek mrka ob 11. uri 57 minut dopoldne, konec ob 5. uri 15 popoldne. Videli ga bodo v Srednji in Južni Ameriki, v Južni Afriki in na Južnem Atlantskem oceanu.

LETNI VLADAR SOLNCE.

Solnce je glavno in središčno telo našega solnčnega sestava. Krog njega se sučejo ostala telesa ter dobivajo od njega luč in gorkoto. Solnce je okroglo in iznaša njegova povprečna oddaljenost od zemlje 148,154.000 *km*. Njegov premer meri 1,383.200 *km* torej 3,6 krat toliko, kolikor iznaša izrednja oddaljenost meseca od zemlje. Njegov obseg je 1,280.000 krat večji od zemeljskega. O resnični naravi solnca vemo še malo gotovega. Herscheljeva trditev, ki je veljala skoro celo stoletje, da je solnce trdno temno telo, obdano s svetlim žarečim obodom, se ne strinja z današnjo fizično znanostjo, nasprotno pa je prišla do veljave posebno od Galileja zastopana trditev, da je solnce svetložareča trdna ali tekoča snov.

ZNAMENJA ZA LUNINE PREMENE

po srednjeevropskem času:

Mlaj	
Prvi krajec	
Ščep ali polna luna	
Zadnji krajec	

Prosinec

Poljsko: Styce n

Češko: Leden

Hrvat.-srbsko: Siečan j

Rusko: Janvar

1	P	Novo leto	Čedomil, Živana
2	T	Makarij	Zlatan, Miljeva
3	S	Genovefa	Anastazija, Bistra
4	Č	Izabela ☽	Dobromir, Bosiljka
5	P	Telesfor	Berivoj, Grozdana
6	S	Trije kralji	Svetozar, Darinka
7	N	Valentin	Svetoslav, Vukmira
8	P	Severin	Radoslav, Liljana
9	T	Julijan in Bazil.	Vladimir, Nikosava
10	S	Pavel I. papež	Dobroslav, Nerinka
11	Č	Higin ☾	Zdravko, Kronoslava
12	P	Arkadij	Blagoje, Blagojila
13	S	Veronika	Bogašin, Zorislava
14	N	Jezusovo ime	Trdoslav, Nada
15	P	Pavel, pušč.	Radoslav, Vranika
16	T	Marcel	Strezivoj, Tomislava
17	S	Anton, pušč.	Ratislav, Deša
18	Č	Petrov stol	Trpimir, Vera
19	P	Kanut ☽	Kranimir, Beloslava
20	S	Fabijan in Bošt.	Živojin, Tihoslava
21	N	Neža	Večvit, Janja
22	P	Vincencij	Sviloj, Dikoslava
23	T	Zaroka M. D.	Vratislav, Voljica
24	S	Timotej	Cijaslav, Milislava
25	Č	Pavlovo izpr.	Radosin, Kosana
26	P	Polikarp	Vsevlad, Dušana
27	S	Ivan Zlatoust ☾	Selimir, Slavoja
28	N	Julijan	Dragomil, Draga
29	P	Frančišek Sal.	Branimir, Gorislava
30	T	Martina	Desislav, Gordijana
31	S	Peter Nol.	Unislav, Divna

Dr. Murnik: Slovenec sem, in kdo je več!

Svečan

Češko: Unor

Hrvat.-srbsko: Veljača

Poljsko: Luty

Rusko: Fevral

1	Č	Ignacij		Budimil, Kazimira
2	P	Svečnica		Dobrošin, Ljubomira
3	S	Blaž	☸	Daroslav, Vojsava
4	N	Andrej Kor.		Munislav, Bojana
5	P	Agata		Vukmil, Jagoda
6	T	Doroteja		Žudislav, Malina
7	S	Rihard		Žalimir, Drenka
8	Č	Juvencij		Zvezdodrag, Primisla
9	P	Apolonija		Obrad, Blagoslava
10	S	Viljem	☾	Vojmil, Krasa
11	N	Adolf		Dedoslav, Dobrana
12	P	Humbelina		Zvonimir, Deda
13	T	Jordan		Vrativoj, Tratinčica
14	S	Valentin		Zdravko, Nevesin
15	Č	Favstin in Jovit		Vojadin, Ljuboslava
16	P	Julijana		Mildrag, Dobrana
17	S	Konstancija		Strahomir, Vesela
18	N	Simeon	☉	Bratomil, Dragoslava
19	P	Konrad		Ostoj, Malojka
20	T	Pust		Dragovan, Stanislava
21	S	Pepelnica		Miroslav, Dabiživa
22	Č	Petrov stol		Gojslav, Tomanija
23	P	Romana		Čudomil, Koviljka
24	S	Prestopni dan		Prestopni dan
25	N	Matija	☾	Pravoslav, Divka
26	P	Valburga		Vladoj, Nikna
27	T	Marjeta		Inoslav, Ojdana
28	S	Baldomir		Krešimir, Krsanka
29	Č	Rajmund		Kremen, Kremenica

Dr. Ed. Grégr: Kakor sokol ljubi solnčno svetlobo, ker je ptica jasnega dneva in ne temne noči, tako se tudi mi odvrčamo od teme, od črne noči nevednosti in blodenj in potapljamo svojega duha edino v jasnih valovih prosvete in resnice.

Sušec

Ceško: Březan

Hrvat.-srbsko: Ožujak

Poljsko: Marzec

Rusko: Mart

1	P	Albin	Belin, Gostimira
2	S	Simplicij	Tešimir, Milena
3	N	Kunigunda ☽	Mislav, Kruna
4	P	Kazimir	Sladoje, Vukana
5	T	Agapeta	Radomir, Danica
6	S	Katarina	Miroslav, Zvezda
7	Č	Tomaz Akv.	Svetorad, Kosana
8	P	Ivan od Boga	Modin, Žegava
9	S	Frančiška R.	Danimir, Bojka
10	N	40 mučencev ☽	Dragoje, Stana
11	P	Heraklej	Onimir, Radola
12	T	Gregor	Sodislav, Božana
13	S	Rozina	Svetovid, Roža
14	Č	Matilda	Nevenko, Dušomila
15	P	Longin	Velislav, Istana
16	S	Heribert	Žarilo, Ljubislava
17	N	Patricij	Budimir, Obrenija
18	P	Edvard ☽	Slavoljub, Pava
19	T	Jožef	Molislav, Zlata
20	S	Evgenij	Prosislav, Vlada
21	Č	Benedikt	Branimir, Tuga
22	P	Benvenut	Pačemil, Milojka
23	S	Viktorijan	Dražislav, Plana
24	N	Gabrijel	Jaroslav, Krasa
25	P	Oznan. M. D.	Predrag, Vida
26	T	Emanuel ☽	Srčan, Žejna
27	S	Rupert	Stanimir, Srčna
28	Č	Ivan Kapistr.	Prosegoj, Uma
29	P	M. 7 žalosti	Branivoj, Draža
30	S	Angela	Pribislav, Radula
31	N	Modest	Mojmir, Hotena

Tyrš: V mislih domovina, v srcu pogum, v roki moč.

BELEŽKE

Poljsko: Kwiecień
 Rusko: Апрель

1	P	Priglasenie
2	T	Priglasenie P.
3	S	Priglasenie S.
4	C	Priglasenie C.
5	P	Priglasenie P.
6	S	Priglasenie S.
7	N	Velika noc
8	P	Velik. poned.
9	T	Martina Kl. C.
10	S	Priglasenie S.
11	C	Leon I.
12	P	Zeleni
13	S	Priglasenie S.
14	N	Priglasenie N.
15	P	Priglasenie P.
16	T	Priglasenie T.
17	S	Priglasenie S.
18	C	Priglasenie C.
19	P	Leon IX.
20	S	Priglasenie S.
21	N	Priglasenie N.
22	P	Priglasenie P.
23	T	Priglasenie T.
24	S	Priglasenie S.
25	C	Priglasenie C.
26	P	Priglasenie P.
27	S	Priglasenie S.
28	N	Priglasenie N.
29	P	Priglasenie P.
30	T	Priglasenie T.

Kalendar: Kalendar je svetovno znana. Vse leto so prazniki. Dan, ki je praznik, dan je praznik.

Mali traven

Češko: Duben

Hrvat.-srbsko: Travanj

Poljsko: Kwiecień

Rusko: Aprjel

1	P	Hugon 	Mutimir, Vuga
2	T	Frančišek P.	Gojmir, Miroslava
3	S	Abundij	Žarko, Istislava
4	Č	Izidor	Selislav, Dušica
5	P	Vincencij	Dabiživ, Hvalislava
6	S	Sikst, papež	Neradin, Čudna
7	N	Velika noč	Radivoj, Stanislava
8	P	Velik. poned.	Upravda, Viljenica
9	T	Marija Kl. 	Ljuban, Milija
10	S	Ezekijel	Krasoje, Srčanica
11	Č	Leon I.	Vitislav, Rada
12	P	Zenon	Ljubomir, Miljutina
13	S	Hermenegild	Kajmir, Njegovica
14	N	Justin	Godimir, Jelača
15	P	Helena	Gostirad, Vica
16	T	Turibij	Tješivoj, Božislava
17	S	Anicet 	Radojica, Gorinka
18	Č	Apolonij	Slaviša, Gradislava
19	P	Leon IX.	Tihorad, Kosenka
20	S	Marcelin	Dragislav, Gospava
21	N	Anzelm	Ljuboslav, Dragomir
22	P	Soter in Kaj.	Ljutomir, Gruba
23	T	Adalbert	Vojslav, Vladaja
24	S	Jurij 	Jurislav, Rusa
25	Č	Marko	Tugomir, Kita
26	P	Klet	Zdislav, Sekana
27	S	Peregrin	Jerin, Rudana
28	N	Varstvo Jožefa	Živoje, Slavica
29	P	Peter, m.	Siniša, Tankoslava
30	T	Katarina Sij.	Samorad, Večenega

Kollar: Kdor je svobode vreden, čisla svobodo drugih, oni, ki v robstvo kuje sužnje, sam je suženj.

BELEŽKE

1	Š	Štěpán in Jakob	Štěpán in Jakob
2	C	Antonín	Antonín
3	P	Václav	Václav
4	S	František	František
5	N	Jan V.	Jan V.
6	P	Ivan Ev.	Ivan Ev.
7	T	Stanislav	Stanislav
8	S	Friskaven Mih.	Friskaven Mih.
9	C	Gregor	Gregor
10	P	Antonín	Antonín
11	S	Marcel	Marcel
12	N	František	František
13	P	Štěpán	Štěpán
14	T	Bohdan	Bohdan
15	S	Kobla	Kobla
16	C	Václav	Václav
17	P	Pavel	Pavel
18	S	Felix	Felix
19	N	Cestmír	Cestmír
20	P	Bernard	Bernard
21	T	Václav	Václav
22	S	Helen	Helen
23	C	Dejviš	Dejviš
24	P	Marta pom. k.	Marta pom. k.
25	S	Gregor VII.	Gregor VII.
26	N	Binkoší	Binkoší
27	P	Binkoší p.	Binkoší p.
28	T	Agostin	Agostin
29	S	Maksim	Maksim
30	C	Ferdinand	Ferdinand
31	P	Karolína	Karolína

Veliki traven

Poljsko : M a j

Češko : K v ě t e n

Hrvat.-srbsko : S v i b a n j

Rusko : M a j

1	S	Filip in Jakob ☉	Ljutovit, Vojka
2	Č	Atanazij	Vlatovit, Živana
3	P	Najdba križa	Mladen, Senčanica
4	S	Florijan	Cvetoslav, Skorosava
5	N	Pij V.	Desirad, Mezina
6	P	Ivan Ev.	Dragovit, Utvija
7	T	Stanislav	Stanislav, Ognjena
8	S	Prikazen Mih.	Budislav, Pribisava
9	Č	Gregor ☽	Skorovoj, Prvinica
10	P	Antonin	Negoslav, Dvorna
11	S	Mamert	Tehomil, Ljerka
12	N	Pankracij	Stojmir, Uglješa
13	P	Servacij	Dragoslav, Jasna
14	T	Bonifacij	Svetolik, Srdana
15	S	Zofija	Berislav, Jaromira
16	Č	Vnebohod ☽	Vukovoj, Mladena
17	P	Paškal	Dušoje, Smiljana
18	S	Feliks	Medan, Mladica
19	N	Celestin	Predivoj, Vitoslava
20	P	Bernardin	Milodar, Pauna
21	T	Valens	Negomir, Jelina
22	S	Helena	Obren, Boža
23	Č	Deziderij ☽	Milorad, Budislava
24	P	Marija pom. kr.	Daslav, Hana
25	S	Gregor VII.	Nosimir, Krasuljica
26	N	Binkošti	Milivoj, Dragica
27	P	Binkoštni p.	Vukašin, Darosava
28	T	Avguštin	Jaromir, Milica
29	S	Maksim	Krajsav, Pana
30	Č	Ferdinand	Goluban, Tihomila
31	P	Kancijan ☽	Bojslav, Despina

Kdor Slovan, ta Sokol.

BELEŽKE

KOZNIK

Biskup: Ljubičič

Poljsko: Czerniewiec

1	S	Jurij	Budovan, Jurij
2	N	Sv. Trojica	Vilim, Ljuba
3	P	Marta	Vasilvoj, Kadosava
4	T	Franko, K.	Milko, Ljuba
5	S	Bontaj	Mivan, Budina
6	C	Rešnje Telo	Milun, Dobroslav
7	P	Robert	Preštar, Veslan
8	S	Mehant	Viloslav, Puhana
9	N	Primož in Lj.	Čudomil, Katin
10	P	Marieta	Primož, Dostana
11	T	Barnaža	Kruno, Šušica
12	S	Fova	Ljubo, Džugan
13	C	Anton Pad.	Žiljan, Žolca
14	P	Jakovovo srce	Karolav, Žitana
15	S	Vid	Viloslav, Kostanja
16	N	Benjo	Dražomir, Vrdiščava
17	P	Adolf	Tonko, Džugan
18	T	Pelka in Lj.	Ljuba, Ljuba
19	S	Juljana	Neke, Vukosav
20	C	Silvest	Marija, Milica
21	P	Alojzij	Viloslav, Vera
22	S	Ahacj	Milko, Stanislava
23	N	Edvard	Gostimr, Džurja
24	P	Jean Krstnik	Janišlav, Erbilja
25	T	Viljam	Miroslav, Gilič
26	S	Jan in Pavel	Markomir, Hran
27	C	Herman	Vladislav, Nebota
28	P	Leon II.	Žiljan, Korana
29	S	Peter in P.	Preštar, Jevna
30	N	Štefan in Pavla	Pavlin, Gostava

V tozbe z druzvom adur presha diti

Rožnik

Češko: Červen

Hrvat.-srbsko: Lipanj

Poljsko: Czerwiec

Rusko: Ljuň

1	S	Juvencij	Radovan, Deva
2	N	Sv. Trojica	Velimir, Ljuba
3	P	Matilda	Vrativoj, Radosava
4	T	Frančišek K.	Milojko, Dika
5	S	Bonifacij	Hrvatin, Rudjina
6	Č	Rešnje Telo	Miljutin, Dobroslav
7	P	Robert	Prijeslav, Veselica
8	S	Medard 	Višeslav, Pukana
9	N	Primož in Fel.	Čudomil, Kalina
10	P	Marjeta	Prelimir, Dostana
11	T	Barnaba	Rusmir, Sušica
12	S	Flora	Hrvoje, Draguška
13	Č	Anton Pad.	Žitomir, Zorica
14	P	Jezusovo srce	Radoslav, Zlatana
15	S	Vid 	Vidoslav, Rosanda
16	N	Beno	Dragomir, Vladislava
17	P	Adolf	Tratomir, Dragina
18	T	Feliks in Fort.	Budin, Urica
19	S	Julijana	Netko, Vukosava
20	Č	Silverij	Maroje, Milava
21	P	Alojzij 	Vekoslav, Vera
22	S	Ahacij	Miloš, Stanislava
23	N	Eberhard	Gostimir, Dragija
24	P	Ivan Krstnik	Janislav, Emilija
25	T	Viljem	Momčilo, Grlica
26	S	Ivan in Pavel	Markomir, Hrana
27	Č	Hema	Vladislav, Nehota
28	P	Leon II.	Tilislav, Zorana
29	S	Peter in P. 	Peroslav, Jerina
30	N	Spomin Pavla	Pavlimir, Gojslava

V telesu zdravem zdrav prebiva duh!

Mali srpan

Poljsko: Lipiec

Češko: Červenec

Hrvat.-srbsko: Srpanj

Rusko: Jul

1	P	Teobald		Bogoslav, Gorka
2	T	Obisk Mar. D.		Vukmir, Dragomana
3	S	Helijodor		Radmil, Nada
4	Č	Urh		Belizar, Levinka
5	P	Ciril in Metod		Leledrag, Marula
6	S	Izaija		Domogoj, Dobrija
7	N	Vilibald	☾	Vukašin, Negoda
8	P	Elizabeta		Dorislav, Milolika
9	T	Anatolija		Hvalimir, Istojska
10	S	Amalija		Stojan, Ljubica
11	Č	Pij I.		Medo, Miloslava
12	P	Mohor in Fort.		Jaroslav, Slaviša
13	S	Marjeta		Dragan, Jekoslava
14	N	Bonaventura	☉	Slobodin, Dragojila
15	P	Henrik		Vladimir, Jasika
16	T	D. M. Kar.		Bogdan, Vratislava
17	S	Aleš		Držislav, Javra
18	Č	Kamil		Miroslav, Lelja
19	P	Vincencij		Radoš, Krajslava
20	S	Marjeta		Večimir, Čika
21	N	Danijel	☾	Vitemir, Zora
22	P	Marija M.		Pribina, Dragota
23	T	Apolinar		Godemir, Brana
24	S	Kristina		Ratemir, Preda
25	Č	Jakob		Boljedrag, Lepava
26	P	Ana		Bratoslav, Nuša
27	S	Pantaleon		Dušan, Gleda
28	N	Viktor		Svetomir, Dabra
29	P	Marta	☉	Klonimir, Dobrila
30	T	Julita		Vitograd, Marčula
31	S	Ignacij		Boleslav, Jelenica

Fügnar: Ne koristi, ne slave!

BELEŽKE

Poljsko slovenski slovar

1	C	Veseli Petra	1	Božena, Vesela
2	P	Alona	2	Božena, Leposava
3	S	Lilija	3	Strojnik, Milica
4	N	Domnik	4	Franko, Ljudmila
5	P	Mari, Suzana	5	Tišoslav, Gabrijela
6	T	Gosp. Krištof	6	Dobrotli, Vlastica
7	S	Kajetan	7	Janek, Vidolka
8	C	Črtjak	8	Godešev, Veronika
9	P	Roman	9	Nasch, Lidija
10	S	Lavrencij	10	Oxla, Janka
11	N	Fibrecij	11	Božena, Vesela
12	P	Klara	12	Dobrotli, Tekla
13	T	Radegonda	13	Viška, Stanislava
14	S	Franci	14	Jaroslav, Dobrina
15	C	Vrebovce	15	Dragomir, Miljana
16	P	Rok	16	Brankoslav, Veronika
17	S	Liberal	17	Dayot, Milda
18	N	Jožina	18	Božena, Halka
19	P	Ludvik	19	Ljudvik, Zlatica
20	T	Bernard	20	Krištof, Anka
21	S	Ivana, Fr.	21	Željka, Miljana
22	C	Timotej	22	Ostrovi, Moma
23	P	Filip, Ben	23	Semir, Milica
24	S	Jermij	24	Božena, Zlatica
25	N	Marijino arce	25	Dragomir, Milka
26	P	Ceturin	26	Zlatica, Permonka
27	T	Natalija	27	Ljudmila, Rozana
28	S	Agostin	28	Milica, Stana
29	C	Opel, Ivana K.	29	Zlatica, Pansa
30	P	Roxa	30	Ljudmila, Milka
31	S	Rajmund	31	Milica, Vesela

Bit slovenske krvi odd. Slovenski slovar

Veliki srpan

Poljsko: Sierpien

Češko: Srpen

Hrvat.-srbsko: Kolovoz

Rusko: Avgust

1	Č	Vezi Petra	Dedomir, Veka
2	P	Alfonz	Bojan, Leposava
3	S	Lidija	Stražimir, Mirača
4	N	Dominik	Hranko, Ljubačica
5	P	Mar. Snežna	Tisoslav, Dabrina
6	T	Gosp. izprem. ☉	Dobrobit, Vlastica
7	S	Kajetan	Damir, Vidojka
8	Č	Cirijak	Godeslav, Veranica
9	P	Roman	Našemir, Libišna
10	S	Lavrencij	Ozrin, Jurica
11	N	Tiburcij	Bolemir, Vojka
12	P	Klara ☽	Dobrogost, Tekana
13	T	Radegunda	Tvrdko, Stanenka
14	S	Evzebij	Jaroslav, Dobrina
15	Č	Vnebovzetje	Dragomir, Miljana
16	P	Rok	Branislav, Nemira
17	S	Liberat	Davorad, Majda
18	N	Joahim	Boleslav, Halka
19	P	Ludovik ☾	Ljudevit, Zlatica
20	T	Bernard	Krunoslav, Žarka
21	S	Ivana Fr.	Želidrag, Mirjana
22	Č	Timotej	Ostrivoj, Moma
23	P	Filip Ben.	Semivit, Milaša
24	S	Jernej	Borivoj, Zlatava
25	N	Marijino srce	Dragorad, Mika
26	P	Cefirin	Zidimir, Permiška
27	T	Natalija ☽	Ljubidrag, Rosava
28	S	Avguštin	Miligoj, Stanava
29	Č	Obgl. Ivana K.	Želided, Panša
30	P	Roza	Ljubomir, Milka
31	S	Rajmund	Mildrag, Novka

Biti slovenske krvi bodi Slovencu ponos!

Kimovec

Poljsko: Wrzesien

Češko: Září

Hrvat.-srbsko: Rujan

Rusko: Septabr

1	N	Angel varih	Hranislav, Rajka
2	P	Štefan	Tolimir, Nenada
3	T	Doroteja	Tomidrag, Vujana
4	S	Rozalija ☾	Milovan, Lepa
5	Č	Viktorin	Nedamisl, Ružica
6	P	Hermogen	Osvin, Nedeljka
7	S	Bronislava	Radonica, Nišava
8	N	Rojstvo M.	Semidrag, Mrena
9	P	Korbinijan	Tetomil, Petkana
10	T	Nikolaj, Toled	Vsemir, Sina
11	S	Prot in Hijac. ☽	Nepostoj, Rakita
12	Č	Macedonij	Slaven, Nikolena
13	P	Virgilij	Večedrag, Pola
14	S	Poviš. križa	Zremil, Površena
15	N	Marijino ime	Znanoslav, Rajna
16	P	Ljudmila	Sodimir, Ljudomila
17	T	Lambert	Prvan, Miluka
18	S	Tomaž ☾	Vidodrag, Smiljka
19	Č	Januarij	Radokulj, Prija
20	P	Dan nedolžnih narod. žrtev v Ljubljani 1908.	
21	S	Matej	Celimir, Petka
22	N	Marija 7 žalosti	Jelašin, Slavna
23	P	Tekla	Sadivoj, Struja
24	T	Gerhard	Uroš, Taša
25	S	Kleofa	Sterad, Sokolica
26	Č	Ciprijan in J. ☽	Djubivoj, Stojslava
27	P	Kozma in Dam.	Vojdrag, Ravimir
28	S	Vaclav, kralj	Častimir, Vidica
29	N	Mihael	Bogomir, Voja
30	P	Hieronim	Stetrag, Jekica

**Večen spomin narodnima mučenikoma
Ivanu Adamiču in Rudolfu Lundru!**

Sokoli! Častite njiju spomin s tem, da ste dosledni,
neizprosni narodnjaki vedno in povsod in proti vsa-
komur, predvsem pa proti sebi samim!

BELEŽKE

Poljsko: Państwowy Zakład Wydawniczy

1	Reinigt	1	Próbny, Drogos
2	Leobegart	2	Milan, Cebis
3	Kandil	3	Yonny, Panna
4	Edvin	4	Tegodny, Stenislava
5	Placid	5	Swinberg, Duminna
6	Rožnovenska	6	Brnoslav, Eubna
7	Justina	7	Hudisav, Drogos
8	Bligla	8	Stojday, Drogos
9	Dionizij	9	Nadislav, Svetina
10	Geront	10	Stenul, Ocho
11	Nikaxij	11	Kupivov, Negoslava
12	Maksimilian	12	Ungodav, Nidna
13	Edvard	13	Sebasia, Rozica
14	Katist	14	Budov, Sebrina
15	Terentj	15	Rudislav, Tujina
16	Oni	16	Diziov, Velava
17	Hebeika	17	Branko, Mira
18	Luba	18	Gadim, Tuzava
19	Ethin	19	Ustina, Szaszina
20	Pasy, cerkva	20	Prudislav, Rossa
21	Urula	21	Stojlav, Pajpa
22	Kondula	22	Korislav, Stenuna
23	Szevern	23	Duszlav, Zivka
24	Ratalj	24	Mals, Blagota
25	Khanai	25	Rozav, Xlajpa
26	Kvarel	26	Nikolin, Vranica
27	Finnencij	27	Lavolav, Szepis
28	Simon in Juba	28	Bilav, Mira
29	Narcis	29	Gradim, Vojava
30	Klavdij	30	Slavov, Vlahka
31	Lucia	31	Sticho, Stojava

Archiwum Państwowego Zakładu Wydawniczego

Vinotok

Češko: Řijen

Hrvat.-srbsko: Listopad

Poljsko: Październik Rusko: Okt'abr

1	T	Remigij		Pribimir, Dragana
2	S	Leodegar		Miran, Čudislava
3	Č	Kandit	☾	Vitomil, Petna
4	P	Edvin		Tegodrag, Stanislava
5	S	Placid		Svinidrag, Dumnuka
6	N	Rožnovenska		Brunoslav, Ljubna
7	P	Justina		Hudislav, Dragonica
8	T	Brigita		Stojdrag, Dragosta
9	S	Dionizij		Nadislav, Svetina
10	Č	Gereon	☼	Stremil, Odola
11	P	Nikazij		Kupivoj, Negoslava
12	S	Maksimilijan		Drugoslav, Priba
13	N	Edvard		Sebislav, Rosica
14	P	Kalist		Budvoj, Sestrena
15	T	Terezija		Radislav, Trnjina
16	S	Gal		Drživoj, Vlena
17	Č	Hedvika		Branko, Mira
18	P	Luka	☾	Grdimir, Travica
19	S	Etbin		Irislav, Spasenija
20	N	Posv. cerkva		Predislav, Raša
21	P	Uršula		Stojslav, Preja
22	T	Kordula		Zorislav, Stamenia
23	S	Severin		Duševlad, Živka
24	Č	Rafael		Mališa, Blagota
25	P	Krisant		Rošav, Zlatija
26	S	Evarist	☼	Nikodin, Vranica
27	N	Frumencij		Lavorka, Srebra
28	P	Simon in Juda		Bislav, Mila
29	T	Narcis		Gradimir, Vojsava
30	S	Klavdij		Slavovit, Vladika
31	Č	Lucija		Srečko, Stojsava

Aškerc: Slovenec vsaki bodi Sokol hraber
Slovenka vsaka vrla Sokolica.

Listopad

Poljsko: Listopad

Češko: Listopad

Hrvat.-srbsko: Studen

Rusko: Nojabr

1	P	Vsi svetniki	Ljubomil, Cvenja
2	S	Verne duše ☉	Levin, Neša
3	N	Viktorin	Rado, Bogomila
4	P	Karel Bor.	Dragotin, Veruša
5	T	Caharija	Mirko, Savina
6	S	Lenart	Ratislav, Maja
7	Č	Engelbert	Stislav, Zdenka
8	P	Bogomil	Kazimir, Živka
9	S	Božidar ☽	Sebislav, Rusmir.
10	N	Andrej	Večemir, Golobica
11	P	Martin, šk.	Davorin, Višnjica
12	T	Martin, pap.	Braslav, Zakovica
13	S	Stanislav	Gorislav, Nevenka
14	Č	Jozafat	Smislava, Borislava
15	P	Leopold	Radislav, Vučica
16	S	Edmund ☾	Večerin, Krunija
17	N	Varstvo M. D.	Satovit, Ljubava
18	P	Evgen	Kazimir, Oliva
19	T	Elizabeta	Gradislav, Jelisava
20	S	Feliks	Vladiboj, Vidosava
21	Č	Kolumbus	Grmislav, Pavija
22	P	Cecilija	Jezdimir, Vujaka
23	S	Klemen	Draguš, Ravijoja
24	N	Ivan od kr. ☽	Zoran, Jeca
25	P	Katarina	Kolomir, Lubolja
26	T	Konrad	Leget, Radejka
27	S	Virgil	Goroslav, Vedrana
28	Č	Eberhard	Krajmir, Lelija
29	P	Satumin	Skoromir, Ratislava
30	S	Andrej	Hrabroslav, Mirjana

Zižka: Sovražnikov se ne bojte, njih števila ne glejte!

Gruden

Češko: Prosinec

Hrvat,-srbsko: Prosinac

Poljsko: Grudzien

Rusko: Dekabr

1	N	Eligij ☉	Mladin, Smina
2	P	Bibijana	Tihomir, Vojna
3	T	Frančišek Ks.	Drago, Raduka
4	S	Barbara	Mihovil, Velika
5	Č	Saba	Gromila, Stojana
6	P	Nikolaj	Slavič, Vladovita
7	S	Ambrozij	Veselin, Višesava
8	N	Brezm. sp. ☉	Mojslav, Toda
9	P	Valerija	Slavislav, Savica
10	T	Loretan. M. B.	Tatomir, Mira
11	S	Damaz	Vladimir, Živka
12	Č	Sinezij	Široslav, Uzdanica
13	P	Lucija	Dobro, Vitača
14	S	Spiridijon	Vojmir, Zorislava
15	N	Jernej	Vlastimir, Cvetana
16	P	Evzebij ☾	Smiljan, Bogoslava
17	T	Lazar	Strojislav, Simana
18	S	Gracijan	Restoje, Kraja
19	Č	Favsta	Uglješa, Vuksana
20	P	Liberat	Boživoj, Zrnka
21	S	Tomaz	Tomislav, Modrica
22	N	Dem. in Hon.	Prerad, Zvezdana
23	P	Viktorija	Ozrislav, Kupina
24	T	Adam in Eva ☽	Stojadin, Dunja
25	S	Božič	Božidar, Zornica
26	Č	Štefan	Hreljo, Zlatka
27	P	Ivan Ev.	Pelislav, Dragana
28	S	Ned. otroci	Vuk, Zenica
29	N	Tomaz	Vratoje, Vrhoslava
30	P	David ☉	Branimir, Soka
31	T	Silvester	Hodimir, Blažena

Podlaga vsakemu delu je telesno zdravje.

VAŽNEJŠE POŠTNE DOLOČBE.

A. DOLOČBE ZA PISEMSKO POŠTO.

Navadno pismo v Avstro-Ogrsko, Bosno in Hercegovino, ter v Nemčijo ne sme prekoračiti 20 g., navadno pismo v vse avstro-ogrške, bosniške in hercegovinske kraje (izvzemši Sandžak Novi Bazar) in celo Nemčijo s Helgolandom, mora imeti tuzemsko znamko za 10 vin.

Lokalna pisma je frankovati ravnotako, kakor druga z znankami po 10 vin.

Pismo nad 20 g do vračunši 250 g v vse avstro-ogrške kraje, v Bosno in Hercegovino ter v Nemčijo mora imeti poštno znamko za 20 vin.

Nad 250 g težkih pisem ne sprejema pisemska pošta. Take odpošiljatve se odpravljajo po vozni pošti. — Le uradna, poštne prosta dopisovanja sprejema pisemska pošta tudi v domačem prometu do 2½ kg, taka pisma, namenjena na Ogrsko, v Bosno in Hercegovino pa le do 1 kg.

Za nefrankirana pisma do 20 g 20, nad 20 g 40 vinarjev. Za nezadostno frankirana pisma se plača dvojno pomanjkljivo pristojbino. Za pisma, ki obleže na pošti (poste restante) je plačati po 5 vinarjev, ako leže nad 8 dni. Ako se pismo pošlje za adresatom, je treba tudi za to pošiljatev plačati normalno poštino.

Pisma v inozemstvo. V Nemčijo stanejo pisma do 20 g 10 vin., nad 20—250 g 20 vin.; v Srbijo in Črnogoro za vsakih 10 g 10 vin. V druge države do 20 g 25 vin., za vsakih nadaljnih 20 g 15 vin. več.

Za priporočena pisma se mora plačati kot priporočilno pristojbino brez razlike teže tako za tu- kakor za inozemstvo poleg navadne pisemske pristojbine še 25 vin. Priporočiti se morejo vse pisemsko-poštne pošiljatve.

Povratni listi (retour-recepisi) se pridevajo pismu le na izrečno zahtevanje. Za to plača oddajnik 25 vin.

Dopisnice so dovoljene v celem obsegu svetovno-poštnega društva, iste stanejo v vse kraje Avstro-Ogrske in cele Nemčije 5 vin.; v Črnogoro in Srbijo 5 vin.; v vse druge k svetovno-poštnemu drnštvu spadajoče dežele 10 vin.

Dopisnice s plačanim odgovorom stanejo dvakrat toliko kakor navadne dopisnice; dovoljene niso samo v notranjem prometu Avstro-Ogrske, marveč tudi v vse dežele svetovno-poštnega društva.

Tiskovine. Tiskovinam proti znižanim pristojbinam se smatrajo: knjige, mehko in trdo vezane, slike, karte, objave itd., tiskovine, litografirane in fotografirane. Zavite morajo biti tako, da se lahko pregleda njihova vsebina, ter ne smejo obsegati nikakršnih pisanih prilog ali dostavkov. Dovoljeno je pri cenikih lastnoročno vpisovanje cen in podpisovanje imen, pri korekturnih polah korekturni dostavki tudi na posebnih lističih. Pridevati se sme tudi rokopis. V notranjem prometu in v onem z Nemčijo ne smejo tiskovine prekoračiti teže 1 kg. V ostalem svetovno-poštnem prometu pa ne teže 2 kg. Nefrankiranih ali pretežkih pošiljatev kot tiskovine pošta ne sprejema.

Kot pristojbina za notranji promet Avstro-Ogrske in oni z Bosno in Hercegovino ter z Nemčijo je 3 vin. do 50 g; 5 vin. do 100 g; 10 vin. do 250 g; 20 vin. do 500 g; 30 vin. do 1 kg. V vse ostale dežele svetovno-poštnega društva je za vsakih 50 g 5 vin.

Vzorci in poskušnje blaga. Poskušnje blaga se morajo v vrečice, zavojčke ali zavoje, ki se dajo odpreti, tako zaviti, da se lahko pregleda vsebina. Imeti ne smejo nobene kupne vrednosti in nobenih drugih pisanih opazk, kakor odpošiljalčevo ime in tvrdko, naslov prejemnika, tovarniško ali trgovsko znamenje, številke, cene, težo in mero blaga, ter koliko ga je na razpolago. Dalje ne smejo presegati poskušnje blaga 30 cm v dolgosti, 20 cm v širokosti in 10 cm v visokosti, kakor tudi ne teže 350 g.

Pristojbina v notranjem prometu in v onem z Bosno, Hercegovino in Nemčijo je 10 vin. do 250 g, od 250 do 350 g za 20 vin. V ostalem svetovno-poštnem prometu 5 vin. za vsakih 50 g, najmanj pa 10 vin.

Ekspresna pisma morajo imeti jako natančen naslov in opazko „pr. ekspres“. Ekspresna pristojbina znaša v kraju oddajnega poštnega urada vedno le 30 vin. Ako pa naj se vroči pismo zunaj oddajnega kraja (mestne proge), zaračuni se za vsakih 7½ km 1 K vročnine.

Denarne poštna nakaznice, komad po 3 vin., do zneska 1000 K mora vsprejeti vsak poštni urad. Pri navadnih (ne brzojavnih) poštnih nakaznicah v Avstro-Ogrsko in Lichtenstein se plača za zneske do vračunši 20 K 10 vin. do 100 K 20 vin., do 300 K 40 vin., do 600 K 60 vin., do 1000 K 1 K.

V Bosno, Hercegovino, Novi Bazar (samo Plevje, Priepolje in Priboj) je od denarnih nakaznic plačati: do 50 K 20 vin., do 100 K 30 vin., do 300 K 60 vin., do 600 K 90 vin., do 1000 K 1 K 50 v.

V Nemčijo in Luksemburg je plačati od poštnih nakaznic: do 40 K 20 vin., za vsakih nadaljnih 20 K 10 vin. V Črnogoro, Srbijo, Turčijo (c. kr. poštna urade) je plačati do 40 K 20 vin. do 100 K 40 vin., do 300 K 80 vin., do 600 K 1 K 20 vin., do 1000 K 2 K.

Pristojbina za denarne pošiljatve po nakaznici v druge zunanje države znaša: za vsakih 25 K 25 vin. — Na Angleško, Irsko, Mehiko, Peru, Rusijo za vsakih 25 K 25 vin.

Za denarne pošiljatve po nakaznici izven Avstro-Ogrske je porabiti „mednarodne poštna nakaznice“, katerih komad stane 3 vin.

Za brzojavne denarne nakaznice se morajo poleg teh pristojbin plačati tudi še posebne za brzojavno odpošiljatev itd.

Zalepke po 11. vin. se rabijo kakor pisma.

Kdor hoče vzeti nazaj navadno pismo iz poštne urada pred odhodom ali po odhodu pošte, mora to naznaniti dotičnemu poštne uradu pismeno ter se obvezati, da ostane odgovoren za vsako škodo, ki bi mogla nastati raditega, ker se je vzelo pismo nazaj. Ravnotako se lahko spremeni tudi naslov že odposlanega pisma ali druge pošiljatve. Pokazati se mora dotičnemu poštne uradu lastnoročno pisan, popolnoma enako se glaseč naslov in, ako je pismo zapečateno, tudi isti pečat. Pri priporočenih pošiljativah se mora na vsak način pokazati in oddajnemu uradu izročiti prejemi list. Pristojbina za že odposlana pisma je v notranjem prometu 35 vin., v dežele mednarodnega poštne ravnateljstva 50 vin. To se lahko zgodi tudi brzojavnim potom.

Pri brzojavnih poročilih se mora plačati za besedo 6 vin. Poslej veljajo tudi brzojavni blanketi po 2 vin. Za lokalne brzojave se plača ravno toliko kakor za druge.

B. DOLOČBE ZA VOZNO POŠTO.

Vozna pošta odpošilja: Denarna pisma in zavojčke z denarjem, listine z navedeno vrednostjo, zaveznice in druga pisma brez vrednosti, ki tehtajo nad 250 g, vozno blago, naj je vrednost navedena ali ne, do 50 kg, pošiljatve proti poštne mu povzetju, vrednostna pisma in poštne zabojčke.

Naslov pri voznopoštne pošiljativah mora biti popolnoma jasen: naveden mora biti kraj, dežela kakor tudi mestni okraj, ulica in hišna številka.

Denarna pisma se morajo oddajati odprta ali zaprta; odprta le do teže 250 g in v vrednosti od 1000 K naprej. Pri rabi poštne uradnih zavitkov za denarna pisma (komad po 2 vin.) zadostuje zapečatenje z dvema pečatoma: ako se pa rabijo drugi zavitki, se morajo spravljati denarna pisma v navskrižne zavitke, in zapreti s petimi pečati. — Zavita denarna vsota se mora na naslovu navesti po svojih delih. Pošta jamči pri zaprtih pismih samo za izročitev nepokvarjenega pisma, ne za njegovo vsebino.

Vrednostni papirji, dolžna pisma, delnice itd. se morajo vedno zaprta oddati; navesti se mora njihova vrednost ter naj se zapečati s petimi pečati, ako se porabi navskrižni zavitek.

Voznopoštne pošiljatve se morajo vsebini primerno zaviti in trdno zapreti; da se ne more priti do vsebine, ako se ne odpro ali poškodujejo zavojčki. Na zaklepe zavoja (šive, spranje, konce vrvic itd.) se morajo pritisniti pečati v zadostnem številu.

Vsem voznim pošiljativam se mora pridejati poštne spremnica (komad stane 12 vin.) Kupon poštne spremnice se sme porabiti za pošiljalčeva priobčila ter ga sme prejemnik odrezati.

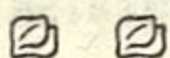
Brez navedene vrednosti se morajo voznopoštne pošiljatve pošiljati tudi v notranjem prometu. V slučaju, ako se pošil-

ljatev izgubi ali poškoduje, povrne poštni zavod od dokazane škode za 3 kg 15 K, za 5 kg 25 K in za vsak nadaljni kilogram 5 do 6 K.

S poštnim povzetjem smejo vozno poštno pošiljatve do zneska 1000 K pošiljati vsi avstro-ogrski ter bosniško-hercegovinski poštni uradi in do istega zneska tudi Egipet. Denarni znesek, katerega ima plačati prejemnik pošiljatve poštnemu uradu, mora navesti odjemnik na obeh naslovih (na zavojčku in na spremnici) pod zaznamkom; v vrednosti z besedami: „povzetje . . . K . . vin.“ natančno s številkami in črkami, in sicer pri pošiljativah v inozemstvo tudi v veljavi dotične države.

Spremnica za poštno povzetje je različna od navadne poštno spremnice in stane komad 12 vin.

Ekspresne pošiljatve. Tudi voznopoštno pošiljatve se dostavljajo na zahtevanje takoj po njihovem prihodu s posebnim selom naslovniku v stanovanje. Na zavojček kakor tudi na poštno spremnico se mora razvidno napisati beseda: „ekspres“, ali s „posebnim selom“. Pristojbina za ekspresno vročitev pri pošiljativah v mestne okraje znaša 50 vinarjev v slučajih, v katerih se pošiljatve same vroče, v onih slučajih pa, v katerih se dostavljajo samo naznanila (avizi), 30 vin. Za pošiljatve v deželne okraje iznaša ta pristojbina 1 K na daljavo $7\frac{1}{2}$ km.

VAŽNEJŠE DOLOČBE POŠTNE HRANILNICE.

Med navadnimi uradnimi urami sprejemajo vsi poštni uradi tudi denar v svojo hranilnico ter dajejo pojasnila glede tega. Vložiti more v poštno hranilnico vsakdo. Najmanjši znesek, ki ga ta sprejme je 1 K. Večji zneski morajo biti deljivi s 50. Vložnik sme imeti le eno hranilno knjižico in vrednost ne sme presegati 2000 K. Vloge se obrestujejo po 3⁰/₀.

Prvo vlogo mora vložnik sam vložiti, da se podpiše s svojim navadnim podpisom v knjižici na določenem mestu in na nasprotnem potrdilu ter pove stan, dan in kraj rojstva ter svoje bivališče; izvoli si tudi lahko „gesloš“, to je kako poljubno besedo, ki mu izpričuje lastninsko pravico, kar pa napiše le v potrdilu ter si jo sam zapomni. Knjižica je brezplačna. Vsako vlogo vpiše poštni uradnik v knjižico, poštni urad pa pošlje vložniku, ako je vloženo 100 K še prejemno potrdilo.

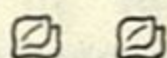
Za manjše zneske kakor 1 K so poštno hranilne karte, z vtisnjeno desetvinarsko znamko. Na tako hranilno karto se potem prilepi še devet desetvinarskih znamk ter se vpošlje poštnemu uradu kot vloga 1 K. Znesek od 2—40 K se lahko vzame takoj iz poštno hranilnice, pustiti pa se mora najmanj še 1 krono v hranilnici za tisto knjižico. Znesek pod 2 in nad 40 K se mora pri poštnohranilničnem uradu na Dunaju odpovedati, na kar se sprejme plačilno nakaznico.

Vložnik lahko zahteva, da se za njegovo vlogo nakupijo vrednostni papirji; mora pa tudi že tako vložiti v poštno hranilnico in dobi posebno rentno knjižico.

Obresti v poštni hranilnici so proste dohodninskega in tudi drugih davkov. Vložna knjižica poštne hranilnice je vložnikova nedotakljiva last, ne more se mu niti vzeti, niti zadržati, niti zarubiti.

V čekovni oddelek stopi vložnik lahko tedaj, kadar vloži v poštno hranilnico najmanj 100 K, ki jih mora pustiti v hranilnici, dokler hoče biti pri čekovnem oddelku.

Natančen pouk o poštni hranilnici se nahaja v vložni knjižici; natančni pouk o čeku in njega porabi z vzorcem položnih listov in čekov pa se dobi brezplačno pri poštних uradih.

PLOSKOVNE MERE.

1 ruska vrsta	1.067 m
1 angleška milja	1.609 "
1 morska milja vseh narodov	1.852 "
1 francoska morska milja	5.556 "
1 geografična milja	7.420 "
1 danska milja	7.532 "
1 švedska milja	10.688 "
1 norveška milja	11.295 "
1 stopinja ekvatorja (15 geografskih milj)	111.300 "

KOLKOVNE LESTVICE.

I. Za menice

od		do		kolek	
kron	vin.	kron	vin.	kron	vin.
150	10	—	—	—	—
300	20	—	—	—	—
600	40	—	—	—	—
900	60	—	—	—	—
1200	80	—	—	—	—
1500	—	1	—	—	—
1800	20	1	—	—	—
2100	40	1	—	—	—
2400	60	1	—	—	—
2700	80	1	—	—	—
3000	—	2	—	—	—
6000	—	4	—	—	—
9000	—	6	—	—	—

in tako dalje za vsakih 3000 kron 2 kroni več. Zneski izpod 3000 kron se računijo za cele.

II. Za pobotnice

od		do		kolek	
kron	vin.	kron	vin.	kron	vin.
4	—	4	—	—	—
40	14	40	14	—	—
80	26	80	26	—	—
120	38	120	38	—	—
200	64	200	64	—	—
400	26	400	26	1	—
600	88	600	88	1	—
800	50	800	50	2	—
1600	—	1600	—	5	—
2400	50	2400	50	7	—
3200	—	3200	—	10	—
4000	50	4000	50	12	—
4800	—	4800	—	15	—

za vsakih 1600 kron 5 kron več do 16.000 K. Čez 16.000 kron je plačati od vsakih 800 K 2 K 50 vin. več.

III. Za pogodbe (p. plačevanju služ. takse)

od		do		kolek	
kron	vin.	kron	vin.	kron	vin.
20	14	20	14	—	—
40	26	40	26	—	—
60	38	60	38	—	—
100	64	100	64	—	—
200	26	200	26	1	—
300	88	300	88	1	—
400	50	400	50	2	—
800	—	800	—	5	—
1200	50	1200	50	7	—
1600	—	1600	—	10	—
2000	50	2000	50	12	—
2400	—	2400	—	15	—
3200	—	3200	—	20	—

za vsakih 800 K 5 K več do 8000 K. Čez 8000 K je plačati od vsakih 400 kron 2 K 50 vin. več.

TABELA ZA PRERAČUNANJE DOMAČEGA IN TUJEGA DENARJA.

	Avstrijske krone	Skandin. krone	Nemške marke	Funti sterlingov	Franki	Holandski goldinarji	Dolarji	Milreis	Rublji	Piastri
100	75.61	85.06	4.16	105.01	50.41	20.26	187	26.25	452	
132.26	100	112.5	5.5	140	66	26.5	24.78	44.7	625	
117.56	88.88	100	5	125	58.8	23.5	22.2	30.8	555	
2401.47	1813	2040	100	2550	1200	480	449.3	630	11333	
95.23	71	80	3.95	100	47	18.8	17.6	25	445	
198.37	151	170	8.3	212.5	100	40	37.45	52.5	945	
493.51	378	425	20.8	530	250	100	93.60	131	2360	
532	403	454	22.0	567.5	267	106.08	100	140	2529	
380.95	288	324	15.8	400	190	76.25	71.365	100	1800	
22.12	16	18	0.88	22.5	10.6	4.25	3.965	5.55	100	

IZLETNIKE IN TURISTE

opozarjamo na nekoliko najlepših tur in izletov, ki so na kratko navedeni na tej in na naslednjih straneh.

Vse poti so markirane in ob njih postavljeni napisi. Orijen-tacijske table so v Kamniku, Kranju, na Bledu, Jesenicah, Boh. Bistrici in na Dovjem.

Izhodišče vsem izletom in turam je **Ljubljana** (306 m).

Prva točka posameznim potom je zadnja železnična postaja. — V naših planinah priporočamo izletnikom in turistom kočje »Slovenskega planinskega društva«, ki so vse dobro opravljene in izvrstno oskrbovane. Prijetna zavetišča so: **Aljažev dom** v Vratih pod Triglavom, **Triglavska kočja** na Kredarici, **Vodnikova kočja** na Velem polju, **Orožnova kočja** na Črni prsti, **Kadilnikova kočja** na Golici, **Prešernova kočja** na Stolu, **Češka kočja** na Sp. Ravneh nad Jezerskim, **Kocbekova kočja** pod Ojstrico in **Kamniška kočja** na Kamniškem sedlu, **Frischaufov dom** na Okrešlju, **Bistriška hiša** v Bistriški dolini pri Kamniku, kočja na **Póreznu** nad Podbrdom. V Trenti v Logu sta dve jako dobri prenočišči in gostilni pri Cudru (pri Zlatorogu) in pri Zorču.

Šmarna gora (671 m). Skozi Tacen *a*) po „romarski poti“ 1 1/2 ure, *b*) skozi Šmartno in ob vzhodnem pobočju skozi bukovje nad Skaručino 2 1/2 ure. Od mosta na levo *a*) skozi „Kuhinjo“ 1 1/2 ure, *b*) skozi Virkče 2 uri.

Sv. Katarina nad Ljubljano (730 m): 1. Koséze-Podutik-Toško čelo - Ravnik - Sv. Katarina (3 ure), 2. Vižmarje - Gunclje-Dvor - Babni dol - Sv. Katarina (3 ure). 3. Medvode - Preska - Sv. Marjeta ali Sv. Jakob - Sv. Katarina (3 1/2 ure). S Sv. Katarine na **Grmado** (900 m) 1 1/2 ure in dalje na **Osojnik** (800 m) in v Škofjo Loko (3 ure).

Rašica (641 m). Od postaje na Ježici čez savski most in na levo ob Straži ali od Trzina mimo Habaškega gradu 2 1/2 do 3 ure. Obsežen razgled.

Sv. Trije Kralji ali **Vrh** (886 m). Z Vrhnike skozi Podlipo in Smrečje 4 ure. Nazaj skozi Rovte v Logatec 1 1/2 ure.

Laze: *a*) **Janče** (793 m, 2 1/4 ure) - Štanga - Litija (3 ure). *b*) **Žagorica** (Vegov rojstni dom) - Cicelj (818 m) - Sveti Miklavž - Kresnice, 5 ur.

Kresnice (251 m): 1. **Janče** (793 m) 3 ure. 2. **Limbarska gora** (773 m) 4 ure.

Zagorje: 1. **Kum** (1219 m) 3 1/2 ure. 2. **Sv. Gora** (849 m) 3 1/2 ure. 3. **Sv. Planina** (985 m) 3 ure.

Trbovlje (214 m): **Kum** (1219 m) 3 ure. 2. **Mrzlica** (1100 m) 2 1/2 ure. 3. **Sv. Planina** (985 m) 1 1/2 ure.

- Hrastnik (210 m): 1. **Kum** (1219 m) 2 1/2 ure. 2. **Mrzlica** (1100 m) 3 ure. Hausenbichlerjeva koča.
- Preserje: **Krim** (1106 m) 3 ure. Povratek skozi Iško vas, Ig na Škofljico 4 ure.
- Borovnica: a) **Pekel** (1 1/2 ure, slapovi). b) **Pokojišče-Begunje-Cerknica** 3 1/2 ure. Cerkniško jezero.
- Rakek: **Škocjanske jame** - Cerknica 4 ure. Cerkniško jezero, Planina, Malograjska (Planinska) jama, Mali (Planinski grad. Znamenite jame, doline in razvaline.
- Postojna: **Postonjska jama-Predjamski grad** (507 m). Z vozom 1 uro, peš 2 1/2 ure. — **Veliki Javornik** (1270 m) 2 1/2 ure. — Z Razdrtega čez Sv. Hijeronim in čez Plešo (1162 m) na **Nanos** (1300 m) 2 1/2 ure.
- Divača (437 m): **Divaška vilenica** (cesarjeviča Rudolfa jama) 15 minut od postaje. Prekrasni kapniki. Vstopnina za vsako osebo 1 K, člani „Slov. plan. društva“ z izkaznico plačajo polovico.
- Kamnik: Bistriška dolina**: Stahovica (peš 1 uro, gostilna pri K. Prelesniku)-Hudo polje-Klanec-Kobilica-Kraljev hrib (lovska koča)-Kopišča (logarska koča)-Predoselj (priroden most, slap)-**izvir Bistrice** (3 ure). Tu turistovska hiša. Odtod na **Kamniško sedlo** (1921 m, Kamniška koča, 3 ure). Prav lahek in krasen prehod na Štajersko.
- Iz Stahovice: 1. K **Sv. Primožu** (845 m, 1 uro), odtod na **Malo Planino** (1507 m) in dalje na **Vel. Planino** (1555 m; najvišji vrh Njivica 1668 m; blizu lovska koča; 3 ure). Na Vel. in Mali planini je dobiti mleka, sira, masla in žgancev. 2. Na **Krvavec** (5 ur, 1853 m). Lahko dostopen, obsežen razgled.
- Škofja Loka: 1. Iz mesta čez Gabrovo na **Lubnik** (1027 m, 2 uri). Obsežen razgled. Povratek mimo Zalubnikarja skozi Sotesko v Staro Loko (1 1/2 ure). 2. Od železnične postaje čez Planico ali iz Stare Loke čez Trnje, Križno goro k **Sv. Joštu** (3 ure).
- Kranj: **Šmarjetna gora** (665 m) 3/4 ure. 2. **Sv. Jošt** (860 m) 2 uri. S postaje Sv. Jošta na vrh 1 1/4 ure. 3. **Kokrska dolina**: Tupaliče-Kokra-Fuchsova fužina-deželna meja 23 km od Kranja)-**Jezerko** (898 m); gostilni pri F. Muriju [Kazino] in pri Stularju. Od Murija do **Češke koče** na Spodnji Ravneh (1600 m) 3 ure.
- Iz Kokre na Kokrsko sedlo (Zoisova koča) in odtod na **Grintavec** (2559 m). Od koče po starem, najlažjem potu. Oprava turistovska.
- Radovljica: **Kamna gorica** (1 1/2 ure). Več potov, najlepši čez Gor. Lipnico. Izvrstne postrvi.
- Lescé: **Begunje** (Poljče)-**Begunjščica** (2068 m, 6 ur). Krasne cvetlice. Turistovska koča. Z Begunjščice nazaj čez planino Zelenico, Jezerca in skozi Zavrh na železnično postajo v Žirovnici ali pa po zaznamovani stezi na Ljubeljsko cesto ter čez Ljubelj v Tržič. — Obleka turistovska.
- Žirovnica: Zkozi Moste na **Stol** (2239 m), 5 ur. Prešernova koča. Nazaj čez Belščico v Žirovnico ali na Javornik (4 ure). — Oprava turistovska.
- Javornik: Čez Dobravo v **Vintgar** do Žumrove gostilne 1 1/4 ure in odtod na **Bled** (1 ura).

Jesenice: Na **Golico** (1836 m). Do vasi **Planine** (1000 m) 5 četrt ure (gostilna „pri Kopišarju“) in odtod še 2 1/2 ure na vrh. Tu **Kadilnikova koč**. Konec maja in junija krasno cvetje, posebno ključki (narcise), murke.

Dobrava: V **Vintgar** mime **Šuma** (Radovinskega slapa).

Bled: Okoli jezera 1 1/2 ure hoda **Blejski grad** (604 m), **Blejski otok** (cerkev iz 17. stoletja). — Z **Bleda:** a) Skozi **Zagorice** in **Žaléče** na **Selo**, mimo grička **Strgalnika** do **Save** in čez most pod vrh **Hom** na **Kupljénik** (1 1/2 ure, 648 m, krasen razgled) in na **Babji zob** (1 uro). Nazaj čez **Bohinjsko Belo** ali pa po **Jelòvici** na **Brda** in čez **Láncovo** v **Radovljico**. b) Skozi **Bohinjsko Belo** na **Babji zob** (2 uri). c) Iz **Zake** ob jezeru na velerazgledno **Osojnico** (1 uro, 759 m). d) Na **Pokljúko**. Skozi **Grad** na **Rečico**, mimo **Grimčic** v **Zgornje Gorje** in preko **Krnice** mimo strmih pečin. Konec **Pokljuke** „**Poključka luknja**“ (kupola, okno in prižnica). Nedaleč „**Mrzli studenec**“ in **lovska koč** nadvojvode **Ferdinanda**. Nazaj preko **Ribščice** na **Rečiško planino** ter skozi gozd v **Krnico** in naravnost v **Zako** ob jezeru ali čez **Slamnike** na **Bohinjsko Belo**. e) V romantični **Vintgar** in k **Šumu** (slapu) mimo **Rečice** in skozi **Gorje** ali čez **Sv. Katarino** in **Zasip**. Skozi **Vintgar** teče **Radovina**, ki izvira iz **Spodnje Krme** pod **Triglavom**. V **Vintgarju** izvrstna **Žumrova gostilna**. Povratek na **Bled** ali peš čez **Dobravo** na **Javornik** ali z železnico na **Jesenice**.

Boh. Bistrica: **Boh. Jezero**. **Slap Savice** (1 uro od konca jezera). **Planinski hotel „Zlatorog“**. **Črna Prst** (1843 m); na planini pod **Liscem Orožnova koč**. **Črna prst** pravi **planinski vrt**. **Rúdnic** (947 m, krasen razgled po Bohinju. 1 1/2 ure. **Srednja vas** (**Ribniška Soteska**, **Stritarjev razglednik**) 1 1/4 ure.

Z **Boh. Bistrice** skozi **Fužine** in **Voje** na **Velo Polje** (7 ur; **Vodnikova koč**) in odtod na **Kredarico** (3 ure). Glej dalje **Dovje-Mojstrana**.

Podbrdo (524 m): **Pórezen** (1631 m). 3 ure. **Planinska koč** — **Črna prst** (1845 m) 3 1/2 ure.

Tolmin (201 m): **Krn** (2246 m), 7 ur. — **Matajur** (1641 m) 7 ur.

Dovje-Mojstrana: 1. **Vrata** (slap **Peričnik**, 40 m; visok, 5 četrtin ure). **Aljažev Dom** (3 ure; 1000 m; izvrstna gostilna, izborna prenočišče, vodovod, kopališče). Od **Aljaževega doma** čez **Luknjo** (1779 m) v **Trento** (5 ur). V **Trenti** prenočišče **Slov. plan. dr.** Iz **Trente** čez prelaz **Mojstrovko** v **Kranjsko goro** (5 ur). 2. **Kot-Kredarica** (7 ur); **Triglavski dom**, (2515 m) Od doma 1 uro na vrh **Triglava** (2865 m), **Aljažev stolp**, (**Staničevo zavetišče**). 3. **Krma-Kredarica** (8 ur; dalje kakor pod 2). V **Šmerčevi** in **Klinarjevi** (**Požgančevi**) gostilni v **Mojstrani** vodniki. Za **Kredarico** oprava **turistovska**.

Kranjska gora: a) **Dolina Pišnica** z jezerom (3 ure). b) **Prelaz Mojstrovke** (1616 m) — **Trenta** (izvir **Soče**).

Ráteče (hotel **Mangart** pri **Jelenu**); a) **Planica-Nadiža** (izvir **Save Dolinke** pod **Ponco** 3 ure). b) **Klanški jezeri** (do prvega 3/4 ure, do drugega 1 uro). **Divjeromantično**. **Pogled** na **Mangart** (2678 m). Od novega postajališča „**Bela peč**“ tudi **lepa**, jako zanimiva pot do jezera.

NEKAJ IZLETOV IN TUR NA KOROŠKEM.

Področica - Št. Jakob; Leše - Kladje - **Golica** (4 ure, ves čas razgled).

Bistrica: 1. Sveče - Podgorje - Št. Jakob v Rožu (2 uri). 2. Hodiše jezero - Ribnica ob Vrbskem jezeru (3 ure). 2. Sveče - Suha dolina - Sedlo Kočna (3 ure); odtod: a) na **Golico** (2 uri), b) čez Planino na Jesenice (3 ure), c) čez Javorniški rovt na Javornik (3 ure).

Podgorje: Zajčji dol (Zečji dol) - Podgorsko sedlo - **Golica** (4 ure).

Zihpolje: Čez Dravo - Borovlje (1 uro).

Vrba (ob Vrbskem jezeru): Št. Ilj - St. Jakob ob Rožu 2 1/2 ure).

Rebrca: Vas Reberca - Stara gora - Škotov stan - Klanška ravan - **Ojstrc** (Visoki Obir, 2141 m, 5 ur).

Miklavčevo: Vas Reberca - Klanška ravan - **Ojstrc** (Visoki Obir, 5 ur).

Globalnica v Podjurski dolini ali Šmihel (žel. postaja Pliberk na juž. žel. ali Gosla vas na lok. žel.) - Peca (2114 m, 4 1/4 ure).

Zahomec pri Zilski Bistrici - Bortolski prelaz - **Zahomska planina** (1816 m, 3 ure).

Zilska Bistrica - Bistriška dolina (3 1/2 ure) - Ojstrnik (2035 m).

Žabnice: 1. Sv. Višarje (1792 m, 4 ure) - Lovec (2079 m, 1 uro).

2. Bortolo - Bortolski prelaz - **Zahomska planina** (1816 m,

2 1/2 ure). 3. Skališka planina - Zahomska planina (2 1/2 ure) -

Bistriška planina (pol ure) - Blaška dolinica (pol ure) -

Goriška planina in Ukovski vrh (1 uro).

Ukve: 1. Zahomska planina (2 1/2 ure). 2. Bistriška planina (3 1/2 ure).

Strokovni del

„Bogataš naj je brat tega, katerega ni obdarila usoda bogato; kdor dela za korist domovine z umom in duševnimi močmi, naj je brat tega, katerega kinčajo žulji poštenega dela.“

Jindřich Fügner.

Sokolska himna.

Kot pesem, ki šume dobrane
pomladne jo v žareči dan,
zveni naš spev čez vse planjave,
budi iz sanj strmeči plan.

In vse doline se budijo,
od gor do gor brni odmev,
kot v ognju srca plamenijo,
kot grom buči sokolski spev.

S ponosom v prsih, v mislih solnce
in v srcu silo in pogum :
tako se med svetovja konce
pne sokol čez viharjev šum.

Nas malo je? Mi smo Sokoli :
Za naša tla, vso našo kri !
Iz naših bojov, naše boli
stotisoč novih vrst vzbrsti.

Zvenite pesmi nam sokolje !
Kot solnce v nas je sveta strast :
dokler nam kri po žilah polje,
naš dom bo prost in naša last !

Sokolski župi Ljubljana I. posvetil
Vojeslav Molé.

OB 50-LETNICI ČESKO-SLOVAN- SKEGA SOKOLSTVA.

Češki narod, tolikokrat zmagan, toda nikdar premagan. Udarec je sledil krvavemu udarcu, telo mučenika se je treslo, sovražniki so mu sekali do kosti globoke rane. Toda liki krepkemu drevesu, ki so mu z sekiro vzeli vso lepoto, ves zunanji lišp zelenega vejevja, vse znake svežega življenja, stoji duh češkega naroda po različnih zunanjih porazih v svojem jedru nedotaknjen in stremi neprestano po jasnih višavah svobode in resnice stoječ trdno na podlagi neizčrpljivega vira domovinske ljubezni. Ubili so telo, ali duše naroda ni dosegel meč. Večni boji so jo okrepili in pojeklenili, da jo vidimo po vsakem boju kot očiščeno, neizprosno, čuječo boginjo nad češkim narodom.

Nastoj sokolstva po dvestoletnem mrtvilu in zatiranju češkega duha, je izraz bujne želje po dosegi enakosti na splošnem poprišču ljudstva. S pomočjo sokolstva naj bi bilo k življenju vzbujeno ljudstvo dalje pri življenju ohranjeno. (prim. Scheiner: Zgodovina Sokolstva). Sokolstvo se ne sme smatrati le za slučajni plod navdušenih dni, ampak ono je moralo biti poklicano v službo naroda, da skrbi za povzdigo vsestranskih moči narodu, ki se pripravlja za stalno življenje v bodočnosti. Kar je bilo tu pred sokolstvom, ni imelo zmožnosti za večjo in splošno narodno poslaništvo.

* * *

Prva sestavna telovadba je bila vpeljana na Češko l. 1843. Zasebni zavod, podpiran od čeških deželnih stanov, je vodil Prus Rud. Steffany. Njegov naslednik mu je bil nemški vojak Gustav Stegmayer, po njem pa pride prvi in jako zmožni Čeh Jan Malypetr (1855). V l. 1847, ko gleda češki narod pred revolucijo s tolikimi nadami v bodočnost, ustanovi pravnik Adolf Hájek, poznejši načelnik in starosta v Kolinu, akademično telovadno društvo za mladino obeh narodnosti v Pragi. Bachov absolutizem ni trpel kulturnih pojavov. Poskusi telovadnih društev so se morali omejiti na ortopedične zavode.

Poleg Malypetrovega zavoda se v letih petdesetih goji telovadba edino še v ortopedičnem zavodu Schmidt-ovem. V teh je telovadil z navdušenjem tudi krožek mladih čeških telovadcev, ki so pozneje ustanovili Sokola (Müller, Tyrš).

* * *

Nesrečne vojne v Italiji l. 1859 so čez noč spremenile absolutni vladni sistem. Bach in njegovi svetovalci so se morali hitro umakniti, kmalu je bil izdan prvi poskus vstave, kar je pomenjalo, da cesar želi sovladanja in soodgovornosti ljudstva. Iz ustavnih poskusov se razvije po mnogih bojih med zastopniki prejšnje dobe in zastopniki večjih ljudskih pravic končno ustava iz l. 1867, ki je do dandanes v veljavi.

Skratka, po l. 1860 se prične v Avstriji zopet bolj svobodno dihati; v srcih zavednih Slovanov zapolje novo življenje. Ta doba je rodila pri Čehih sokolstvo, najkrasnejši spomenik najnovejših preporodnih teženj v zgodovini češkega naroda.

Iz dvojezičnega Schmidtovega zavoda so odšli Nemci in so ustanovili nemški „Prager Männerturnverein“. Zdaj prvič nastopi v češki javnosti mladi Miroslav Tyrš. Imel je pred očmi junaški grški narod, ki ga je ravno sestavna, v narodnih službah stoječa gimnastika dvignila na ono stopnjo državne moči in duševne naobrazbe, da je postal učitelj celi Evropi. Starogrške ideale je hotel prenesti na Čehe in vse Slovane. Dr. Edv. Grégr je izdelal pravila, ta

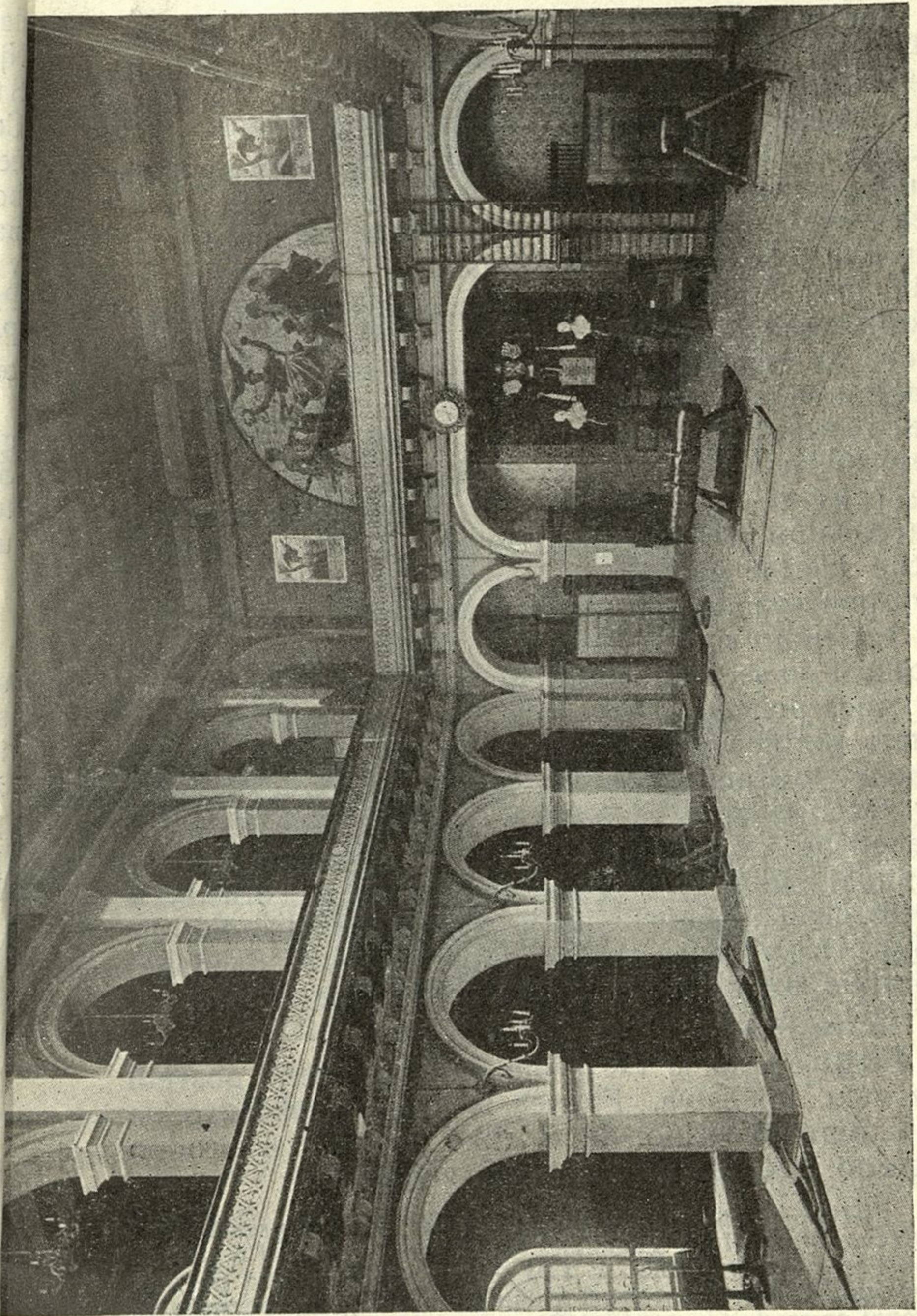
so bila potrjena 17. grudna 1861 in 16. svečana 1862 se je vršil ustanovni občni zbor „Praškega Sokola“. V prvi odbor so bili izvoljeni ustanovitelji in do let 90-ih vodilni delavci v Sokolstvu: Dr. M. Tyrš, Jindřich Fügner, IUC. Tomáš Černý, MDr. Edvard Grégr, IUDr. Jul. Grégr, Emanuel Tonner i. t. d. To so bili možje, ki so pojmi globoki pomen sokolstva, vzgojiti češko mladino k moči in junaštvu, ki bo prenašala močatost in nevstrašenost, privzgojeno v telovadnici v javno življenje.

Še prvo leto so določili slovanski naravi odgovarjajoči narodni kroj, društvu so naredili na predlog Tonnera južno-slovanski naziv „Sokol“. Prvotno so nosili klobuk z širokimi kraji, sukno in hlače iz ruskega platna in na predlog Fügnera rudečo srajco. Načelo enakosti in bratstva se takoj spočetka povdarja, za sokolski pozdrav predlaga dr. Tyrš „tužme se“ (-krepimo se), Jos. Barák predlaga krepkejši „na zdar“, starosta Fügner predlaga v društvu tikanje kot zunanji znak enakosti. Telovadilo je društvo najpreje v Malypetrovem zavodu, potem pa je najel skoro na svoje stroške Fügner za telovadnico prostore „u Apolla“ (-pri Apollonu) v Ječni ulici na Vinogradih. Tu se je vršila prva javna telovadba 1. junija 1862. Tu je prvič zvenelo češko poveljevanje, prvič se je rabilo češko nazivoslovje, ki se je pozneje dovršilo.

Sokolska misel se je razširila že v prvih dveh letih po vseh večjih čeških in moravskih mestih. Na poziv B. Jentlna je bilo ustanovljeno 27. julija 1863 tudi v Ljubljani društvo „Južni Sokol“. To je bil prvi poskus prenesti Sokola med južne Slované. Po kratkem obstoju je bil Južni Sokol l. 1866. razpuščen, toda še v naslednjem letu so ustanovili zavedni Slovenci „Ljubljanskega Sokola“, ki je postal materno društvo slovenskega sokolstva.

Po prodaji hiše „pri Apollonu“, se je moral praški Sokol takoj po II. javni telovadbi 1. marca 1863 preseliti v temni Konvikt. Med tem časom pa je zgradil Fügner na lastne stroške „svojemu“ Sokolu krasen hram, telovadnico, ki je bila v onem času ena izmed najlepših v celi Evropi in do dandanes

Škol v Ljubljani 1883. Šola v Ljubljani. Šola v Ljubljani.

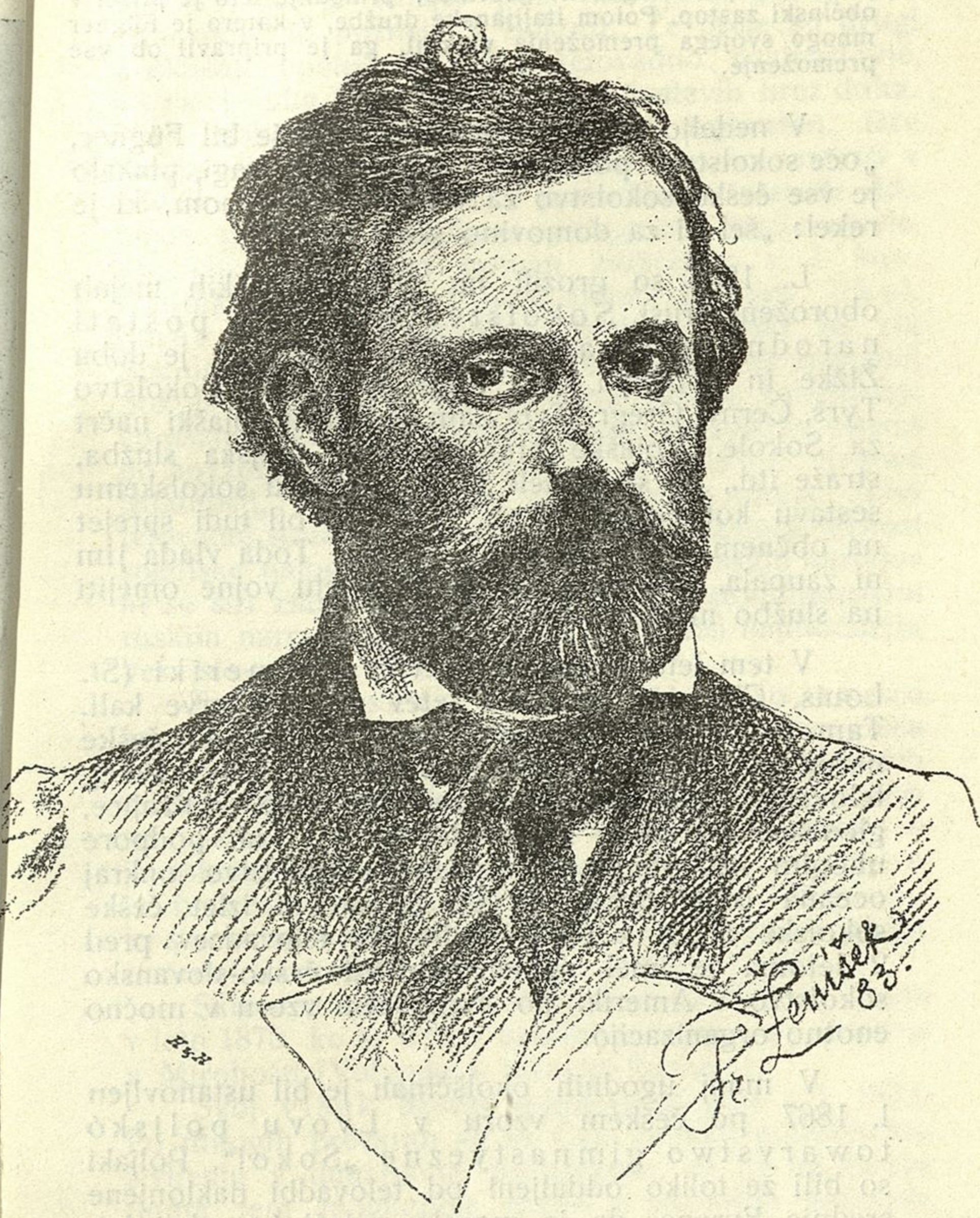
Telovadnica praškega Sokola.

služi svojemu prvotnemu namenu. Sem se je preselil Sokol v grudnu 1863.

V strokovno telovadnem oziru so najstarejša sokolska društva vzela znanje od lastnih, na omenjenih zavodih izvežbanih telovadcih. Na novo so vpeljali takoj izpočetka rokoborbo in sabljanje. Izleti imajo v sebi veliko propagačno moč, javna telovadba pokaže javnosti resno telovadno delo in si ž njo društvo pridobi pred širokim občinstvom spoštovanje. V obeh ozirih so bili prvi Sokoli neutrudljivi. Fügner se je udeležil skoro vseh izletov v kroju. Tyrš je videl, da bo treba za vsa društva enotnega vodstva, po njegovem nagibu se je osnoval zbor za gojitev vzajemnosti telovadnih slovanskih društev (1863). V septembru 1863 se je res vršil v Pragi prvi vadiateljski tečaj, na katerem je Tyrš dal zunanjim načelnikom prvič pregled telovadnega sestava, mnogo učne tvarine za daljšo dobo in metodična navodila pri poučevanju. To je bil prvi poskus za zблиžanje in vzajemno spoznavanje sokolskih vrst, toda takšni poskusi so se zdeli takrat za državo nevarni, posegla je vmes policija in razgnala zbor vzajemnosti. Vzlic temu se je vršil leto pozneje prvi zlet polabskih društev v Kutni Hori, okrog 300 Sokolov. L. 1865 je začel izdajati Tyrš „Sborník Sokolský“, z statistično, organizačno in tehnično vsebino. Izšli so 3 letniki (1865—67). L. 1865 je bilo 21 društev z 1949 člani. Fügner je l. 1865 upeljal sokolske „Šibřinky“ (-našemljenosti), ki so se do dandanes ohranile kot glavne sokolske predpustne zabave.

Prva leta sokolske organizacije stoji v ospredju J. Fügner, ki je vse svoje moči in imetje posvetil razcvetu sokolstva. Fügner je dvignil sokolstvo na ono moralno višino, da je lahko postalo vsenarodno vzgojno sredstvo neprecenljive vrednosti.

Fügner je bil rojen v Pragi l. 1822 kot sin premožnega trgovca. Studiral je gimnazijo in trgovsko šolo. Po triletni praksi je odšel v tujino: v Trst je bila njegova prva pot, tu je vstopil v veletrgovino z kolonialnim blagom, pozneje je potoval po srednji in zapadni Evropi. L. 1846 se je vrnil k očetu in kmalu ga vidimo med prvimi trgovci v Pragi. Bil je zelo izobražen, svet ga je naučil misliti in ga silil k samoizobrazbi.

Jindřich Fügner.

L. 1855 je prevzel generalno agenturo italijanske zavarovalne družbe „Nuova Societá Commerciale d' Assccurazioni“. L. 1860 je bil izvoljen v trgovsko zbornico, prihodnje leto je prišel v občinski zastop. Polom italijanske družbe, v katero je Fügner mnogo svojega premoženja vtaknil, ga je pripravil ob vse premoženje.

V nedeljo dne 29. listopada 1865 je bil Fügner, „oče sokolstva“ pokopan na Olšanih v Pragi, plakalo je vse češko sokolstvo za velikim rodoljubom, ki je rekel: „šel bi za domovino skozi ogenj!“

L. 1866 so grozili na severnih čeških mejah oboroženi Prusi. Sokolstvo je hotelo postati narodna vojska husitska. Vrnila se je doba Žižke in Prokopa. Po Fügneru vodijo Sokolstvo Tyrš, Černý, Grégr. Tyrš sam je izdelal vojaški načrt za Sokole. Vojaške branilne vaje, poljska služba, straže itd., so se pridele k telovadnemu sokolskemu sestavu kot celoto za se. Načrt je bil tudi sprejet na občnem zboru praškega Sokola. Toda vlada jim ni zaupala, Sokoli so se morali v letu vojne omejiti na službo mestne straže v Pragi.

V tem letu je tudi v Severni Ameriki (St. Louis, Chicago) sokolska setev pognala prve kali. Tam je sokolstvo prevzelo vse za ohranitev češke narodnosti pri izseljencih potrebno delo. Poleg telovadbe je Sokol skrbel za češke šole, knjižnice, gledišča, zgradbe narodnih domov, za podpore ubogim itd. Danes je slovansko sokolstvo onkraj oceana organizirano v več zvezah in izlet češke sokolske zveze z vrsto najboljših telovadcev pred 2 letoma je imel namen združiti češko-slovansko sokolstvo v Ameriki po evropskem vzoru v močno enotno organizacijo.

V manj ugodnih okolščinah je bil ustanovljen l. 1867 po češkem vzoru v Lvovu poljskó towarystwo gimnastyczne „Sokol“. Poljaki so bili že toliko oddaljeni od telovadbi naklonjene srednje Evrope, da je moralo poteči še nekaj let, predno se je resneje Sokol vkoreninil v narodno življenje (po prihodu praškega vaditelja Fr. Hochmana 1873).

V letih 1868—73 je dozorel Tyršev telovadni sestav, ki je izhajal pod naslovom „Základové tělocviku“ in pozneje v Sokolu. Že preje so drugi poskušali upeljavati češko telovadno nazivoslovje, ali vse je bila kopija po nemških sestavih brez duha. Tyrš, dober jezikoslovec, antično izobražen, išče vzorov v stari Helladi, telovadno tvarino razvrsti v oddelke po podobnosti, v pododdelke, razrede itd., najde priprosto in gibom prilegajoče nazivoslovje, utemelji dalekosežni pomen Sokolstva v 1. številki I. letnika lista „Sokol“ pod znano razpravo: Úkol, směr a cíl Sokolstva (naloga, smer in cilj Sokolstva), ki jo do dandanes smatramo za evangelij Sokolstva, ker je v nji temeljna rešitev sokolskega vprašanja. Tukaj Tyrš jasno pove: Sokolstvo stremi po povzdigi vseh moči v narodu, po zvišanju njegove izdatnosti, telesnega in nravstvenega stanja. Novi telovadni sestav in znanstveno utemeljena opravičenost sokolske naloge postane last vseh slovanskih narodov in se širi zmagujoče danes tudi med stomilijonskim ruskim narodom. Enotni sestav je postal najmočnejša vez slovanskih sokolskih društev.

Tyršev poskus ustanoviti ožjo zvezo med slovanskimi Sokoli je takratna vlada zabranila. Na koncu l. 1868 je bilo vseh sokolskih društev 58 z 5337 člani. V letih 1869—72, v katerih so vladale za sokolstvo zelo neugodne razmere, se je ustanovilo razmeroma največ društev. Sokolstvo je iz hvaležnosti postavilo ustanovitelju Fügneru krasen spomenik, ki je bil ob udeležbi celega naroda slavnostno odkrit na Olšanih (1869).

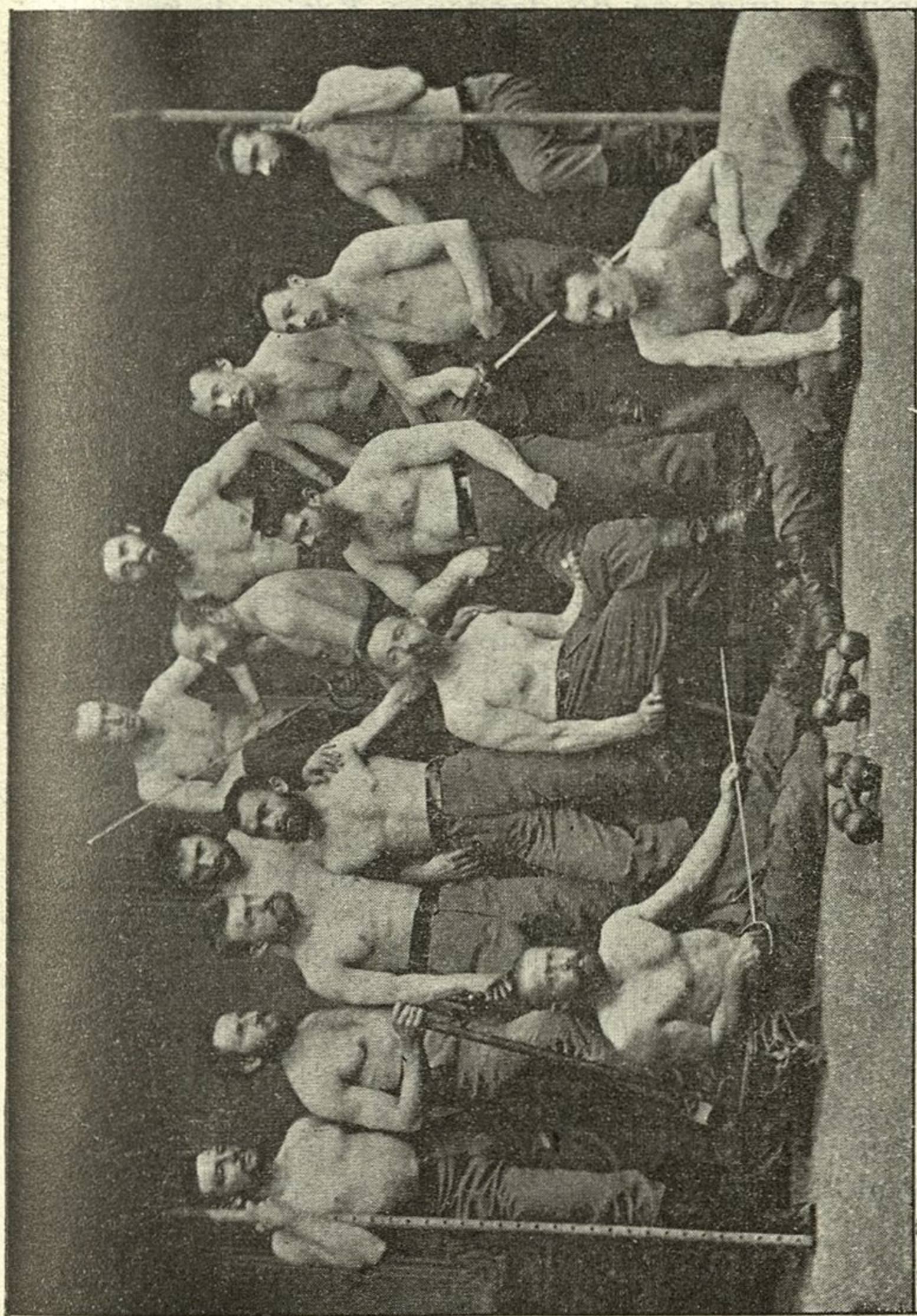
Skromen začetek sokolske misli na Ruskem spada v leto 1870, ko je češka naselbina ustanovila društvo v Mirohošti (Volynija v južnem Ruskem).

Svoj višek doseže sokolsko gibanje v l. 1872. Po mnogih prevarah so se Čehi odrekli političnemu življenju v dunajskem parlamentu, za to pa kažejo doma tem mogočnejše ravno v sokolskih nastopih svojo moč. V tej dobi je najbolj važno novo podjetje izdajanje telovadnega lista „Sokol“. Že od l. 1865 se je večkrat pojavila ta misel, toda uresničiti jo je mogel Tyrš še-le l. 1871. Sam je

prevzel uredništvo lista z uredniškim odsekom. Izhajal je v prvih treh letih dvakrat mesečno, od l. 1874—76 pa enkrat mesečno. List tvori temeljni kamen sokolstvu. V večnolepih Tyrševih člankih je tu stvarno in znanstveno utemeljena potreba sokolstva iz človeškega, narodnega, gospodarskega in umetniškega stališča (prim. prevode teh člankov v „Slov. Sokolu“!), tu se je v tehničnem oziru razvijal Tyršev telovadni sestav. V prvem letniku podaja Tyrš navodilo za ustanovitev sokolskih žup.

Doba od 1873—1880 pomenja nazadovanje. Na mesto prejšnje navdušenosti stopi utrujenost, na mesto jasnega programa brezciljnost. V podobnem položaju se nahaja vse javno češko življenje. Ljudstvo je jelo tavati v temi in zmešanosti ker ni imelo odkritih in nesebičnih vodnikov. Zaman je svaril odbor in vaditeljski zbor praškega Sokola l. 1875 zunanja društva in jih opozarjal na sokolske težnje. Opravičeno se je pojavila bojazen, da se tako lepo zasnovano Sokolstvo zgubi in da se češki narod več ne dvigne k oni nravni vrednosti, ki bi znala primerno ceniti velike ideje Fügnera in Tyrša. Statistični izkaz iz l. 1875 izkazuje od 128 nekdanjih društev samo 71 in še od teh je gojilo 22 gasilstvo in 7 je name-ravalo zamenjati sokolsko nalogo z gasilsko. Kriza je dosegla svoj vrhunec l. 1876. Vsled denarnih težkoč je prenehal izhajati Sokol. Tyrš je odšel na odpočitek v Alpe. Vendar je pa ohranila globoka ljubezen posameznikov k Sokolstvu ladjico nad razburkanimi valovi divjega morja. Dr. Tomáš Černý ima v tej dobi največ zaslug za to, da Sokolstvo ni zgubilo svojega cilja. Černý je bil že za Fügnera v prvih sokolskih vrstah, pozneje je postal odvetnik v Pragi, znamenit branitelj urednikov čeških listov in pa politično preganjanih Čehov, l. 1882 župan praški. Vsled županskih poslov je odložil starostovanje pri praškem Sokolu.

Tyrš in Černý sta delala na to, da se je vršila l. 1873 prva tekma v Pragi. V teh letih se prične razvijati sokolska telovadna metoda t. j. načrt za orodne vaje, po katerem je vadivo za orodno telovadbo tako razdeljeno, da se krepčajo vsako uro

Tyršev vadiateljski zbor 1. 1876.

V. Homola, dr. Chlumecký, Jar. Stýblo, J. Müller, Fr. Čermák, A. Tlamka, dr. Haering,
dr. Schwarz, dr. Maydl, dr. Mrázek, I. Sršeň, **dr. Tyrš**, V. Fiala, dr. Čížek, Jindř. Višek.

mišice celega telesa in da se sestavno in metodično razdeljena tvarina po nekoliko mesecih zopet ponavlja. — Zda; se je tudi končno rešilo vprašanje glede sokolskega kroja (1874). Upeljal se je kroj, kakoršnega imajo še do dandanes. Kroj se je razširil tudi med Poljake in južne Slovane. — Sokolstvo je posvedočilo globoko rodoljubje z mogočno udeležbo pri odkritju gomile na polju pri Přibyslavi v spomin slavnega češkega junaka Jana Žižke (1874) in pri pogrebu češkega historiografa in politika Františka Palackega (1876). — Vzlic žalostni dobi segajo v ta leta najstarejše sokolske zgradbe: telovadnica Sokola v Kolinu (1864) in Sokola v Vršovicih pri Pragi (1877).

Sokolsko delo v slovanskem svetu se med tem nadaljuje. Vaditelj praškega Sokola Fr. Hochmann je bil poklican za vaditelja v Lvov (1873), kjer se je za krepke opore br. A. Durskega sokolski sestav hitro udomačil

Na Hrvatskem se prične telovadba v Zagrebu l. 1859 pod vodstvom Fr. Singera, 17. grudnia 1874 je bil ustanovljen Sokol v Zagrebu; izpočetka je vodil to telovadbo Singer, l. 1877 pa je prevzel načelniške posle Čeh br. Fr. Hochmann, pomagal mu je br. Hajdenak.

Sokolska misel se je širila v tem času krepko tudi v Ameriki. L. 1878 so se združila ameriška društva na inicijativo društva v New-Jorku v „Narodno jednoto sokolsko“, ki naj bi imela vsako tretje leto svoje zborovanje. Ta združitev je vršila večje tekme v New Jorku (1879) in v Detroit (1881).

V Srjedcu (Sofia) na Bulgarskem je ustanovila češka družba Sokola l. 1879.

Temelj telovadnemu slovstvu, ki je pričelo z nastopom Sokostva hitro rasti, so Tyrševi: „Základy tělocviku“. Poleg več šolskih in sokolskih telovadnih pisateljev je obogatela te vrste slovstvo tudi zaslužna sestra Klemenča Hanušova, prva vaditeljica ženskega telovadnega društva „tělocvičný spolek paní a dívek pražských“ z l. 1869, posebno gledé telovadbe za žene in ženski naraščaj. Tudi pri drugih Slovanih vidimo od tega časa vedno pogosteje

nove knjige iz telovadne stroke. Pri Slovencih je izdala Slovenska Matica: Nauk o telovadbi 1880.

Leta nazadovanja so Sokolstvo in Slovane sploh marsikaj naučila. Res je, da je mnogo krivde nazadovanju pripisovati časovnim razmeram izven Sokolstva ali mnogo je zakrivila površnost, prepiri in brezdelica v društvih samih. Pokazalo se je pa, da so vsa ona društva z lahkoto prebolela težkoče časa, kjer se je ohranil sokolski duh, najprej pa so izginila društva tam, kjer se je zanemarjala telovadba.

V prosincu 1881. je pričel zopet izhajati češki „Sokol“. Okoli Tyrša vidimo zbrane: Fr. Kožiška, Pragra, Fialo itd. 6. junija 1881 so se sestali zastopniki sokolskih društev v sev. vzh. Češkem v Jaroměři, kjer so se rešila nekatera važna vprašanja. — Na predlog br. Tyrša pri občnem zboru praškega Sokola v l. 1881 se skliče za prihodnje leto l. vsesokolsko zborovanje v dokaz življenske moči sokolske misli in pomlajenega zaupanja v lastne moči.

I. vsesokolski zlet v Pragi 18. marca 1882 je pokazal toliko preporojene svežosti, da so obmolčali vsi sovražniki, ki so iz različnih vzrokov obrekovali sokolstvo in komaj pričakovali njegovega razpada. 1600 Sokolov se je udeležilo zmagovitega sprevoda skozi Prago. Poleg Čehov so se udeležili prve sokolske Olimpiade tudi gostje iz Amerike, iz Dunaja, Ljubljane in Zagreba. Proste vaje na streliškem otoku v Labi je izvajalo 650 telovadcev. S tem zletom nastopi za sokolstvo nova doba. Jubilejna slavnost dvajsetletnice je sprožila stara društva k novi delavnosti, pod mogočnimi vtisi slavnostnih dni se je ustanovilo mnogo novih društev. Statistični izkaz, ki ga je sestavil Jar. Stýblo, izkazuje z l. 1883 — 95 društev z 10.565 člani (2664 telovadcev in 288 vaditeljev). Tyrš ustanavlja znova osrednje društvo, ki naj bi dajalo inicijativo, vse urejalo in podpiralo, toda poskus se mu je izjalovil. I. sokolski zlet pa je tudi notranje društveno delo znatno poglobil. Tehnična delavnost se je pomladila, telovadilo se je z novo navdušenostjo kakor v prvih letih, skrbelo se je za izurjen vaditeljski naraščaj, na deželi so se od sedaj pogosto vršile javne telovadbe.

Že več časa se je opazovalo, kako škodljivo vplivajo na telesni razvoj mladine nove življenske oblike, kakor n. pr. enostransko telesno zaposljenje mladine po tovarnah itd. Srečna misel za bodočnost Sokolstva je bil sklep poslavnostnih dni: uvedba sestavne vzgoje sokolskega naraščaja. V sokolskih telovadnicah si je vzgojil češki narod krepke ljudi, ki so znali množiti do sive starosti narodno imetje, tu so si vzgojili mladino z najlepšimi lastnostmi dobrega občana in iskrenega, požrtvovalnega rodoljuba. Kolinski Sokol je prvi upeljal telovadbo obrtnega naraščaja.

Pragr in Zářecký sta pričela koncem l. 1880. znova izdajati „Sokolský Sborník“, ki je postal vsled skrbne statistične vsebine verna slika sokolskega razvoja. — Po izvolitvi dr. T. Černega za župana je postal starosta praškega Sokola IMDr. Karol Linha, mož čistega značaja in vroče ljubezni do naroda. Odmev I. zleta vsesokolskega je bila tudi „Spominska knjiga Praškega Sokola“ (Památník Sokola Pražského), epohalno delo v telovadnem slovstvu. — Število društev je naraslo v l. 1884 že na 110. Zelo srečna je bila misel velikih skupnih izletov n. pr. na Snežko (1879), v Slapsko jamo pri Brnu (1882). Po iniciativi Kolinskega Sokola je češko Sokolstvo obiskalo l. 1884. br. Poljake v Krakovu.

Toda slavnostno razpoloženje iz Poljske vračajočih se Sokolov so kmalu spremenile iz Tirolskega prihajajoče vesti v grozo in žalost. Tyrša, velikega stvaritelja najmočnejše in najčistejše narodne združitve, obožavanega voditelja Sokolstva — ni bilo več med živimi. — Z Miroslavom Tyršem je izginila najsvetlejša zvezda iz našega obzorja, nedosegljiva tvorilna moč, neutrudljiv duh, duhovit učitelj, nosil je v misli vedno le domovino, v narodni borbi je vzbujal vedno pogum v čeških srcih, v čeških telesih je vzgajal moč in izdatnost.

Miroslav Tyrš je bil rojen v Dečinu nad Labo dne 17. septembra 1832. Zgubivši v zgodnji mladosti roditelje, je preživel prva otroška leta pri stricu, gospodarskem oskrbniku Kirschbaumu. Studiral je gimnazijo na Mali Strani v Pragi in je na lastno zahtevo prvi delal maturo v češkem jeziku. Na visoki šoli se je posvetil modroslovnim naukom in študiju umetnosti.

Miroslav Tyrš.

L. 1860. stopi prvič v javno življenje. Ves čas se je spopolnjeval v poznavanju umetnosti, osobito grške. Obiskal je več evropskih mest z umetniškimi zbirkami. Na podlagi svoje vsestranske izobrazbe je tudi telovadbo po svoje preustrojil in jo uredil premišljeno in dosledno v po njem imenovani sestav. Ni posnemalec, temveč tvarjajoča duševna moč. L. 1880 je dobil mesto profesure za umetnost na praški visoki šoli. Da bi se odpočil v tihi gorski pokrajini je odšel v polovici julija 1884 v tirolske gore; v gostilni pri Haidu v vasici Ötz si je vzel letno stanovanje. Usodni dan 8. avgusta je stopal po strmi stezi, zdrsnil in padel je na skale in valove deroče gorske reke Aache. Po dolgem iskanju je našel njegove telesne ostanke na skalovju sredi valov njegov najzvestejši in najudanejši učenec tedaj mladi Scheiner, danes starosta Č. O. S. in celokupnega slovanskega Sokolstva.

Praga in cel češki narod sta pokazala z velikansko udeležbo pri pogrebu v Pragi dne 9. listopada 1884. kako visoko spoštujeta Tyrševe misli in delo.

Tyrševa smrt je bila za sokolstvo ogenj izkušnje, skozi katerega je morala sokolska misel iti in je ostala čisto zlato. Tyrševa oseba je bila tako ozko spojena z Sokolstvom, da je marsikdo mislil, da zadnji utrip Tyrševega srca pomenja tudi zadnji udarec sokolskega življenja. To se ni zgodilo. Sokolstvo je bilo utemeljeno na načelih, naravnost v ljudska srca segajočih in bodoča leta so pokazala, da bo Sokolstvo toliko časa živelo in se množilo, dokler v narodu ne ugasne zadnja iskra narodne ljubezni in zavednosti. Sokolstvo se je globoko vkoreninilo v dušo vseh plasti češkega naroda in je bilo pripravljeno nastopiti triumfalno pot med ves slovanski rod.

Tyrševi dobro vzgojeni učenci so prevzeli sokolsko dedščino: načelništvo praškega Sokola je prevzel dr. Fr. Čížek, vodnik društva pri javnih nastopih, Fr. Kožíšek je prevzel tehnične posle v telovadnici, Jarosl. Stýblo je prevzel uredništvo „Sokola“. S pomočjo bratskega sodelovanja vseh je sokolska stvar prav lepo napredovala in društva so se množila. Ker so se opetovani poskusi glede ustanovitve sokolske zveze izjalovili, je bila 1884 vsaj župna organizacija izvršena. Vzajemna pomoč, nadzorstvo skupnih zadev, skupne prireditve, uvedba sestavne telovadbe, skupni zleti, pospešitev v razširjenju in poglobitvi sokolske misli, vse to so bile prve naloge župne organizacije. Začetek združenja večih društev v župo je bil napravljen v Kolinu (1884) z majevim

sestankom, na katerem so sprejeli Tyrševa župna pravila. Najstarejše župe so bile ustanovljene od 1884—87. Župna organizacija je izpolnila svojo nalogo v vsem: skupne javne telovadbe so vzbudile med društvi zdravo tekmo, krasne manifestacije so dobile za sokolstvo potrebni ugled pred javnostjo, skupna vaditeljska posvetovanja so zboljšala vodstvo v družtvih. V tem času je bilo dograjenih in slavnostno oddanih svojim namenom več telovadnic (Kralj. Gradec 1884, Češ. Brod 1884, Kutna Hora 1885, Roudnica 1886, Karlin v Pragi 1887).

Župne javne telovadbe so silile vsa društva moralno k udeležbi. Priprave k tej so vzgajale društva k delu in rednosti. Nedostatek strokovno naobraženih vaditeljev je bila še vedna ovira v telovadbi. Z splošnim navdušenjem je bil pozdravljen zopetni vaditeljski tečaj (1886) z 57 slušatelji. Trajal je dva meseca, vsak večer od 6.—9. ure.

Bližala se je slavnostna petindvajsetletnica ustanovitve najstarejšega sokolskega društva. Na kresni dan 1. 1886 je sklenil na društvenem sestanku praški Sokol enoglasno, da se vrši v Pragi 1. 1887 vsesokolski zlet. Tozadevni oklic je vzbudil povsod, kjer se govori češko in v srcih vseh Slovanov bratski odmev navdušenja; toda preprečila ga je vladna prepoved, ki je črtala iz vsporeda najvažnejše točke.

Ob 25 letnici je češko sokolstvo štelo 152 društev s približno 15.000 člani. V dolgi borbi idej, političnih in gospodarskih načel od l. 1862 je ostalo sokolstvo zvesto svojim temeljnim mislim in ustanoviteljem. Koliko truda in dela do l. 1887! Cilji se bili še daleč. Če kedaj, je gotovo tu bilo umestno Scheinerjevo geslo: „Za vzgledom naših prednikov bodro naprej! V delu naša bodočnost in spas naroda in to je vendar naloga vredna vsake žrtve!“

* * *

Od let 90ih naprej se loči Sokolstvo bistveno gledé sredstev in načina, kako vrši svojo nalogo, od prejšnje dobe. Razkošnji zunanji nastopi, manifestačne slavnosti, komersi in banketi z dolgimi nagovori, zunanje navdušenje je vzkipevalo pod vtisom zve-

nečih sokolskih gesel do vrhunca, — vse to so bili spremljevalni znaki, ki so zatemneli včasih skoraj docela jedro in idejo sokolstva. Danes gledamo na one čase kritično in ne želimo njihove povrnitve. Toda tudi tej romantični dobi narodnih čustev moramo biti pravični in jo smatrati za nujno zlo nepopolnega človeškega dela. Iz nje šele se je mogel poroditi s hladnim razumom sestavno in podrobno preiščeni delavni program sokolske organizacije, ki se tako uspešno izvaja v zadnjem dvajsetletju.

V časih splošnega narodnega navdušenja so zadostovala za utemeljitev potrebe sokolske misli že gesla sama in navdušujoče slavnosti, pristopne najširšim slojem. Ljudstvo, navajeno toliko časa biti zapostavljeno, ni zaupalo lastnim zmožnostim, za pojave javnega življenja pa sploh ni bilo smisla — v teh časih je bil velik narodni čin, če se je kdo upal pokazati v rdeči srajci na ulici. Vprašajte stare še živeče Sokole: pri izletih so smeli razviti sokolski prapor šele zunaj mesta. Koliko je bilo navdušenja, ko je kmetiško in predmestno prebivalstvo spremljalo zvečer vračujoče se sokolske čete v mesto. Odločni nastopi so vzbudili močatost in pogum, ki sta potrebna za vsako narodno borbo. Resnica je, da se v takih razmerah sokolstvo ni moglo na znotraj okrepiti; in tudi ni imelo časa preiščevati globeje o svoji misiji.

Nekaj let po Tyršovi smrti so pričeli razmišljevati njegovi učenci vsestransko na podlagi novih življenskih razmer, kako poglobiti sokolsko delo in je napraviti za duševno last vsemu češkemu narodu. Tleči ogenj se je znova raziskril, v sokolske vrste se je vrnilo novo življenje. Razmere so se v narodu popolnoma spremenile. Narod se je prebudil iz otročjega sna, romantična navdušenost in zunanost prejšnjih let je izgubila pri doraslem možu svojo vrednost, na njihovo mesto stopi hladni razum, kakor veriga trdna organizacija idej. Umolknile so mladostne popevke, minula je pomlad, sokolstvo pa stoji tu trdno in neomajno na svojih starih temeljih, polno moči, krepkih udov in polno življenja. Po Tyrševem geslu: „bodimo vedno novi na svetu

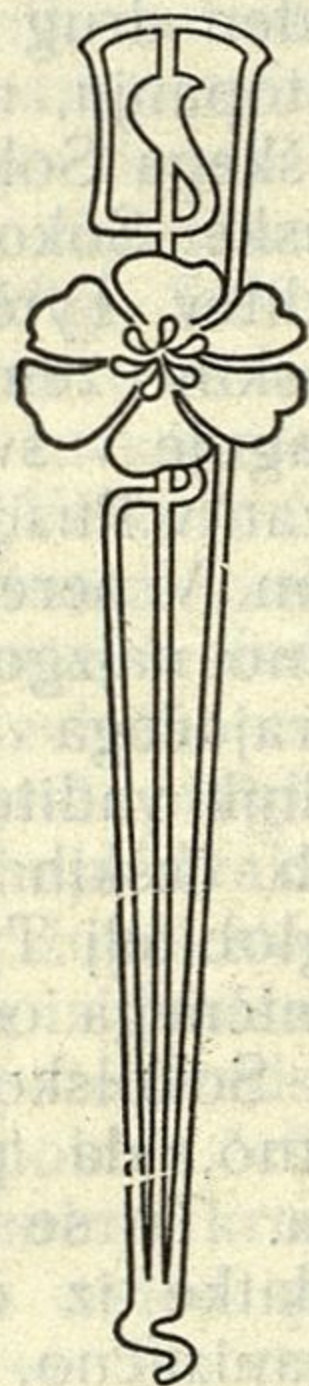
Dr. Josip Scheiner.

vedno se prenovljajočem“ (prim. [dr. Scheiner, Sokolská priloga Nar. Listov 16. aprila t. l.) se je sokolsko delo prilagodilo potrebi naroda trdno sloneč na temeljni nalogi: povzdiga telesnih in nraavnih sil v narodu. Zato je češko sokolstvo prltegnilo v telovadnice vse od nežne deklice in dečka do resnega osivelega starčka. Tu sokolstvo kuje svojemu narodu mišičje v jeklo, čisti kri, krepi srce in glavo, hrani in zbira nove moči, vzbuja mladost in svežost za nadaljnje življenje in borbe. To je sokolsko delo v velikem slogu, tiho in brez krika, za to tudi onim, ki niso v ožji zvezi s sokolstvom premalo jasno. Število 52.000 telovadečih oseb med Čehi je jasno in zadostno izpričevalo in pri tem ne more nič spremeniti narobe naziranje gledé izdatnosti ljudstva tako marsikaterega inteligenta, ki kot gledalec s huronskim krikom zasleduje brcanje žoge, kot igralec pa v vsakem takozvanem голу vidi veliko narodno delo. Čudno naziranje: ugaja jim strast in surova moč, robustna in brezpomembna cirkuška telesa so jim vzor, nosove sožalja pa vihajo pri pogledu na plemenito, vsestransko, sestavno in z umetniškim duhom prosičeno sokolsko telovadbo.

Na čelu preporoda sokolske dobe sta do danes voditelja celokupnega češkoslovanskega sokolstva, gibni sili, os, okrog katere se vrti ves sokolski svet, češki in slovanski, JUDr. Josip Scheiner in JUDr. Jindřich Vaníček. Prvi slavi letos svojo petdesetletnico, katere se je spominjala s čutom udanosti in hvaležnosti vsa slovanska sokolska družina.

Dr. Josip Scheiner se je narodil 21. septembra l. 1861 l. Scheinerju, odvetniku v Benešovu južno od Prage. V rojstnem kraju je dovršil ljudsko šolo, srednje šole je obiskoval v Pragi, kjer se je tudi na ondotni univerzi pravniško izobrazil. L. 1885 je vstopil kot odvetniški kandidat v odvetniško službo, štiri leta nato je dosegel doktorski naslov in istega leta se je tudi oženil. Samostojen odvetnik je postal z l. 1894. Pisarno je otvoril v Pragi. Vsled svoje vsestranske naobrazbe je že od nekdanj visoko čislán med češkim svetom. Opetovano je bil pozvan v razna kulturna in narodna zastopstva, kjer je imel vedno vplivno besedo. Kot izboren pravnik-strokovnjak je odličen sotrudnik „Pravnika“ in „Pravniških Razgledov“ ter več urednik „Pregleda odločb najvišjiga sodnega dvora.“ Nevenljive zasluge pa si je pridobil predvsem za razvoj češkoslovanskega sokolstva.

Tyršev učenec je bil, njegov zadnji pobočnik l. 1884, poznal je njegove ideje in je najbolj poklican, da njegove ideje čiste in neomadeževane ohranja in širi med vsemi narodi velike slovanske družine. Scheinerjevo delo je tako obširno, tako vsestransko, da si ne moremo predstavljati Sokolstva brez njega, njegova lju-

Dr. Jindřich Vaniček.

bezen do Sokolstva pa je tako globoka in goreča, da si ne morem misliti njega brez Sokolstva. Sodeloval je pri vseh strokah sokolskega dela. Bil je tajnik, vaditelj, predsednik slavnostnih prireditev, postal je starosta Praškega Sokola (l. 1899), pozneje Češke Sokolske Zveze (l. 1899) in Slovanske Sokolske Zveze (l. 1908). Kjer je bilo treba praktičnim načinom navezati stike z slovanskimi narodi in drugimi slovanstvu naklonjenimi kulturnimi evropskimi narodi, povsod vidimo njegovo osebo v

ospredju. 25 let je urednik „Sokola“, dr. Scheiner je izboren pisatelj in govornik stvarne vsebine in poetične oblike. Želimo, da v srečnem in krepkem zdravju še mnogo let vodi s svojo jekleno vztrajnostjo in odločnostjo močno armado slovanskega Sokolstva po poti, ki mu jo je načrtal njegov učenik, veliki Tyrš. Zdravstvuj naš preljubljeni požrtvovalni vodja še na mnoga leta!

Dr. J. Vaniček je po vseh svojih lastnostih vreden drug dr. Scheinera. Miren in premišljen v nastopanju, neutrudljiv v delu in mislih. Kot načelnik Praškega Sokola, pozneje načelnik Č. O. S. in Slovanske Sokolske Zveze je bil pokiican, da dela za utrditev Tyrševega Sokolskega sestava po vseh slovanskih zemljah. Ta sestav je postal slovanski, zmaguje v svetovnih tekmah, danes ga vidimo zmagovati v Rusiji nad nemško-švedskim telovadnim sistemom. V peresu in vaditeljih br. Jindř. Vanička je imel vedno najzgovornejšega in na znanstvene dokaze se upirajočega zagovornika. Vaniček je snovatelj in vodnik vaditeljskih tečajev Č. O. S., vodnik zmagovitih čeških vrst v inozemstvu, spopolnjevatelj in poglobitelj Tyrševega sestava kot načelnik Zvezinega tehničnega odseka.

Sokolsko delo je bilo po l. 1890 tako raznovrstno, da potrebuje samostojnega zgodovinskega dela. Tu se omejimo le na glavne in najvažnejše podatke iz češkega Sokolstva, ki se nanašajo na organizačno, kulturno, slovstveno manjšinsko delo in težnje po zvezi z inozemstvom.

L. 1889 se je vršilo 1. splošno sokolsko zborovanje v Pragi. Do zdaj se je vršilo pet splošnih zborovanj, ki so časovnim potrebam primerno spopolnila sokolsko nalogo. — Do leta 1896 vlada ni hotela dovoliti bližje zveze med Sokolstvom v čeških deželah. Sokolstvo na Češkem je tvorilo svojo zvezo, na Moravskem zvezo za se, poleg tega pa še župo dolenjeavstrijsko. Šele l. 1896 se je dovolilo Zvezo vseh 3 skupin v Č. O. S. Zveza se v organizačnem oziru sproti dopolnjuje, in deli z ozirom na geografični položaj na posamezne župe. Leta 1908 je bila ustanovljena pod vodstvom Čehov „Slovanska

vsesokolska Zveza“. Sem so spadali prvo leto samo Čehi, Slovenci in Hrvati. Neumornemu dr. Scheineru se je posrečilo, da spadajo danes v to Zvezo vsi Slovani.

Češko Sokolstvo je pričelo po l. 1895 premišljeno po natančnem načrtu izvrševati kulturni program sokolske naloge. Pri Zvezi se je ustanovil osrednji izobraževalni odsek, temu so podrejeni župni izobraževalni odseki. Osrednji odsek daje navodila in nadzira delo pri sokolskih okrožnih odsekih, slednji pa med društvi. Knjižnice, predavanja, poučni izleti, širjenje sokolskega slovstva, to je danes na Češkem povsod upeljana, ker to so najvažnejša sredstva za nravstveno in umstveno povzdigo Sokola.

Vzporedno raste seveda sokolsko slovstvo. Najvažnejši je češki „Sokol“, telovadno in sokolsko znanstveni list. Ravno tako važen je „Věstník Sokolský“, ki ga izdaja Č. O. S. List prinaša poleg časovnih uvodnikov iz sokolskega življenja, celotno sliko vsega pokreta v zvezi in župah z izvlečki vseh sejinih zapisnikov. Važen je tudi zdravstni pregled, vaditeljska priloga in statistična snov. Izhaja dvakrat mesečno. Poleg teh publikacij imajo župe svoje vestnike. Poleg periodičnih publikacij pa izide vsako leto mnogo knjig posvetne in strokovne telovadske vsebine. Z vršitvijo kulturnega programa dobiva češko sokolstvo privrženca tudi med izobraženimi krogi, ki so dolgo imeli svoje pomisleke ravno vsled povdarjanja enostranskega fizičnega dela. — Te vrste delo pa se je danes tudi sestavno organiziralo za češki sokolski naraščaj, ki se na zunaj zrcali v osrednji komisiji za naraščaj in v lepo urejevanem mesečniku „Sokolské Besedy“, ki ga vodi brat R. V. Novák.

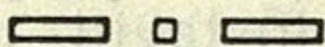
Prezreti ne smemo manjšinskega dela. Sokolskim društvom v ogroženem ozemlju se posveča posebna pozornost. Komisija za manjšine pri Č. O. S. vodi podrobni kataster sokolskih manjšin, natančni seznam ljudi po poklicu, premoženjske podatke itd. Osrednja komisija odloči, kje treba novega društva, kje denarne podpore, vaditelja, pošiljanje listov iz Prage, predavanj, kam naj se

koncentruje pozornost z izletom itd. Močnejšemu društvu v sredini (jednota ohranitelna) se prideli malo sokolsko društvo na meji, za katero skrbi močnejša zaščitnica v telovadnem in vzgojnem oziru. Na Češkem je vse to že izvedeno, kaj pri nas Slovencih! Smo še-le pri začetku vsestranske vršitve svoje obširne naloge. Veliko je še dela pred nami, ki čaka še mnogo delavcev. Ali pričeti treba, čim preje, tem bolje.

Hladno preračunjeno delo je rodilo nepričakovano velike uspehe, ki so stopnjema rastli. Najlepšo sliko rastočih uspehov so podali češki vsesokolski zleti, ki so se vršili poleg že obeh naštetih (1882, 1887) v letu 1895, 1901, 1907 in VI. se vrši v l. 1912. Na zadnjem zletu v Pragi je izvajalo proste vaje nad 7000 telovadcev, za l. 1912 je pripravljeno telovadišče za 10.128 telovadcev. Kdor je enkrat videl veliko lepo slavnost slovanske telesne in duševne moči v Pragi, nikdar več ne dvomi v veliko bodočnost Slovanov. Od let 90ih iščejo Čehi zveze z inozemstvom. To akcijo je prvi sprožil dr. J. Scheiner. Po njegovem prizadevanju so obiskali češki Sokoli prvič Francoze v Parizu l. 1889 in pozneje so se ti obiski večkrat ponavljali. L. 1909 so se udeležili mednarodne tekme v Luksemburgu, odtod so obiskali Belgijce in so šli v Ameriko obiskat rodne brate in jim vrnili poset za l. 1907. L. 1910 so izvojevali češki sokoli svetovno zmago v Londonu, leto zatem (1911) so bili prvi v mednarodni tekmi v Turinu. — Pogosto so Čehi obiskali slovanski jug na primer II. slovenski vsesokolski zlet v Ljubljani (1904), I. hrvatski vsesokolski zlet v Zagrebu (1906) in odtod Črno goro, kamor so poslali leto pozneje celo izvežbanega vaditelja Vilko Kukca. Žal, da se je podjetje končalo z malim uspehom. Bulgarskih junakov zlet (1910) in srbski Beograd, II. hrvatski vsesokolski zlet (1911). Gališke Poljake so drugič posetili l. 1903 v Lvovu. Objednem se je navezal stik z Rusini. V novejšem času pa vrši Sokolstvo jako važno nalogo na Ruskem. Nad 50 čeških vaditeljev deluje na tamošnjih srednjih šolah. Brat Erben vodi v Petrogradu tečaj za

ruske častnike . . . , in lahko rečemo : Tyršev telovadni sestav je na Ruskem zmagal. Sokolstvo obeta postati najbolj važno pojilo vsem Slovanskim narodom. — V Pragi se vršita vsako leto dva celomesečna vaditeljska tečaja. Eden je za člane, drugi za ženske. Iz teh tečajev prihajajo najboljši sokolski delavci. Moč češkega sokolstva nam kaže nad vse jasno najnovejša štatistika za l. 1910: 37 žup z 80.492 člani, 14.584 članicami (skupno 95.077) 10.981 obrtnega naraščaja, 15.556 šolskega naraščaja, 11.088 ženskega naraščaja, Povprečno telovadi na uro 12.425 članov, 5166 žen, 7981 obrtnega naraščaja 11.876 šolskega naraščaja in 8647 ženskega naraščaja.

Češko-slovansko sokolstvo slavi 50-letnico dela, uspehov in zmage. Tyrševo seme je našlo mnogo sejalcov in gre v klas po vseh slovanskih zemljah. Pogled na dobo petdesetletnega dela, truda, upov in razočaranj pa nas uči nedvomno resnico: v smotrenem, vztrajnem delu, na temelju svobode, bratstva in enakosti, krepka sedanost in mogočna bodočnost Slovanov. *Dr. Pestotnik Pavel* (Ljubljana I.)

NEKAJ O SLOVENSKEM SOKOLSTVU.¹

Slovensko Sokolstvo je najstarejše za češkim. Že 27. julija 1862. l. je bil izdan poziv za osnovo telovadnega društva v Ljubljani. Pravila pa mu je vlada še le po trikratni premembi potrdila z odlokom z dne 25. septembra 1863. l. Po prvotni nameri naj bi bilo društvo obsegalo pripadnike obeh narodnosti. Imamo potemtakem tu podoben položaj, kakor v Pragi pred osnovo praškega Sokola. Kakor v Pragi pa se je tudi v Ljubljani pokazalo, kako

¹ Ta članek so prijavili „Národní Listy« v velikonočni številki l. 1911. Ker utegne zanimati slovenske Sokole, ga priobčujemo v slovenskem jeziku. *Opomba uredništvo.*

težko je telovadbo ločevati od narodne stvari. Med dolgim čakanjem na potrditev pravil so se priglašeni telovadci razdelili v dva tabora. Nemci so si osnovali „Turnverein“, Slovenci pa svoje društvo. Prvi občni zbor mu je bil 1. oktobra 1863. Društvo so imenovali po češkem vzgledu „Sokol“ in sicer „Južni Sokol“ ter ga oblekli tudi v obleko, podobno češkemu sokolskemu kroju. Rdeča srajca je sicer bodla policijo v oči, naposled pa se je le dovolila.

Kot „južnemu“ Sokolu pa društvu ni bilo sojeno dolgo življenje. Majhna poulična praska z narodnimi nasprotniki dne 23. julija 1867. l. mu je naredila konec: 26. julija je vlada ustavila njegovo delovanje na nedoločen čas, 3. avgusta pa ga je razpustila. Okoli trideset članov je prišlo v sodnijsko preiskavo, štirje izmed njih so bili na več mesecev obsojeni v ječo. Toda delovanje društva ni dolgo ostalo prekinjeno. Člani so društvu izbrali novo ime „Telovadno društvo Sokol v Ljubljani“ in vložili nova pravila. Vlada jih je potrdila in prvi občni zbor obnovljenega društva se je vršil dne 27. aprila 1868, l. Kmalu je zopet zavihral v beli Ljubljani sokolski prapor, ki si ga je „Južni Sokol“ nabavil iz Prage že l. 1864. Tudi prapor je imel svoje ovire. Prepovedalo se je postaviti mu na eno stran južno-slovanski grb s polumesecem in zvezdo.

Dolgo vrsto let je bil ljubljanski Sokol edino sokolsko društvo na Slovenskem in sploh na slovanskem jugu. Na nešteti prireditvah resnega in zabavnega značaja je družil ljubljansko Slovenstvo ter nešteditokrat poletel široma slovenske domovine, povsod dobro došel in navdušeno pozdravljan. Ni si bilo mogoče misliti ta čas slovenske narodne slavnosti brez sodelovanja ljubljanskega Sokola. Nevenljivih zaslug si je pridobil za probujanje slovenskega naroda.

Do leta 1880. se ni moglo ustanoviti nobeno drugo slovensko sokolsko društvo, ki bi se bilo obdržalo pri življenju. Kmalu po „Južnem Sokolu“ se je sicer ustanovil v Kranju „Gorenjski Sokol“, prenehal pa je obenem z „Južnim Sokolom“. Leta 1869. in 1870. so se ustanovile podružnice ljubljan-

skemu Sokolu v Planini, v Postojni in v Vipavi. Živele pa so le nekaj let. Šele v letih 1880 do 1893 — tridesetletnice ljubljanskega Sokola — se je ustanovilo nekaj društev, ki obstoje še dandanes: v Mozirju, Trstu, Gorici, Novem mestu, Celju, Zagorju in v Prvačini. Slovensko Sokolstvo se tudi sedaj še ni hotelo začeti prav razvijati. Vzroka je deloma morda iskati v tedanjih splošnih razmerah, poglavito pa brez dvoma v tem, da se v ljubljanskem Sokolu samem ni moglo ali znalo notranjega dela urediti tako, da bi bilo vzgojilo prave sokolske delavce, ki bi bili sejali sokolsko seme po Slovenskem in skrbeli za to, da vzraste v krepko drevo. Telovadilo se je sicer vedno v ljubljanskem Sokolu. Takoj prva leta že se je sestavilo slovensko telovadno nazivoslovje (po nemškem) in objavilo v „Nauku o telovadbi“ (v dveh delih). Telovadni obisk kaže zlasti proti koncu prvega desetletja presenetljivo velike številke, kakor jih tudi pozneje ni še dosegel iznova. Poleg mnogobrojnega članstva je telovadilo tedaj tudi dijaštvo in naraščaj, nekoliko časa celo ženstvo. Ali to ni trajalo dolgo. Po l. 1875. telovadi zopet samo članstvo. Vsemu telovadnemu prizadevanju je nedostajalo onega visokega etičnega momenta, ki ga je vdahnil veliki Tyrš telovadni ideji in ki dela iz nje še le sokolsko idejo ter prinaša velikih in trajnih koristi narodu. Stoprav po l. 1893. je začel ljubljanski Sokol globlje izpoznavati to krasno idejo in pri tem obenem izpoznavati samega sebe in polagoma izboljševati. Polagoma! Pot je dolga in s trnjem posuta. S trudom odpravljajš ovire, ki ti jih dela lastni „jaz“, pa pomagaš odstranjati trnje s pota drugim, vzpodbujajoč jih, da se ne usedejo zadovoljno ter gledajo z dopadajenjem nazaj na že izvršeno pot, ko bi morali upreti oči naprej, kjer je še nam vsem tako daleč solnčno lepi cilj.

Ljubljanski Sokol je torej krenil na pravo sokolsko pot. Kažipot so mu bili znameniti spisi Tyrševi in njegovih naslednikov. Leta 1896, je začel delovati prvi vaditeljski zbor, urejen po čeških sokolskih načelih. Prizadeva se, da se kar najbolje

izobrazi v tehničnem oziru, si kar najgloblje poglobi umevanje sokolske misli ter preustroji vse delo sokolsko v pravem sokolskem duhu. Uvede se v ljubljanskem Sokolu češki sokolski telovadni sestav. Sestavi se nova slovenska telovadna terminologija, kolikor mogoče naslonjena na češko. Prične se zopet s telovadbo naraščaja in ženstva.

Ustanovitev vaditeljskega zbora ni bila lahka stvar. Še le 1. 1900 se mu je pravzaprav docela priznala eksistenčna pravica. Ugovarjalo se je, da je država v državi, novemu načinu — dela pa, da ni primeren razmeram in značaju slovenskega naroda. Da je bilo to delo pravo, da je tudi slovenski narod dovzeten za veliko misel Tyrševo, je pokazal nadaljnji razvoj. Ljubljanski Sokol se je počasi dvignil sam, pa je dvignil obenem tudi skoro vsa druga slovenska sokolska društva, ki jih je večina dotlej spala. Vzgojil je sokolske vaditelje sebi, iz njega pa so izšli vaditelji tudi drugim društvom, kjer so sami ali pa njih vzgojenci delovali po novem vzgledu ljubljanskega Sokola. V četrtem desetletju ljubljanskega Sokola se je ustanovilo k osmim starejšim še sedem novih društev in en odsek.

Proti 1. 1904., ob dopolnitvi 40. leta ljubljanskega Sokola je novo delo napredovalo toliko, da smo se smeli upati, opreti nanj velik vsesokolski zlet v Ljubljani. Vršil se je 16., 17. in 18. julija 1904. Ob majhnem številu slovenskega Sokolstva se je v zaželjenem velikem obsegu mogel izvesti zlet le z izdatno pomočjo drugega slovenskega Sokolstva, pred vsem seveda češkega. Izpreveda se je udeležilo okoli 1500 čeških, 490 slovenskih in nad 200 hrvaških Sokolov, prostih vaj pa 640 telovadcev: 365 čeških, 215 slovenskih in 60 hrvaških. Za tedanje naše razmere ogromne številke! S svojo velikansko udeležbo, s svojim vzornim nastopom je češko Sokolstvo v prvi vrsti pripomoglo k velikemu uspehu. Slovensko Sokolstvo je pa s svojim delom pokazalo, da ima voljo in že dosti zmožnosti, slediti velikemu češkemu vzoru. Slavnost ta, kakor je Ljubljana ni še videla dotlej, je bila neprecenljivega pomena za nadaljnji razvoj slovenskega Sokolstva.

Vsled nje se je nova smer v njem utrdila docela, slovensko Sokolstvo pa je odslej tudi po številu začelo nagloma rasti. Ob zletu l. 1904. izkazuje statistika v 15 društvih (med njimi eno tedaj še odsek; 16. društvo je še vedno spalo): 1933 članov, 434 telovadcev, 244 naraščaja in 171 telovadk. Po šestih letih, konec leta 1910. pa je bilo že 70 društev s 23 odseki in s 7122 člani, med njimi 1881 telovadcev. Odseki se snujejo tam, kjer ni gotovo, ali je zadostnih pogojev za obstoj samostojnega društva; osamosvoje se eventualno pozneje v društvo. Naraščaja je bilo na koncu l. 1910. 2046, telovadk 419 (med 560 članicami v dveh samostojnih ženskih telovadnih društvih ter v ženskih oddelkih nekaterih sokolskih društev), ženskega naraščaja 426.

L. 1905. se je ustanovila „Slovenska sokolska zveza“. Vsled velikega narastka društev smo v zadnjih dveh letih izvedli organizacijo sokolskih žup. Danes jih je osem. Naši sokolski delovodje, ne preštevilni, imajo težko delo, da mnoga mlada društva in odseke vsposobijo za krepko življenje in jim izobrazijo dobre vodnike-vaditelje. Borba s samim seboj je slej kakor prej naš glavni boj, boj s slabostmi človeka, da ne slabe vztrajnosti in energije v delu za to, da se sami približamo čim bolj sokolskemu vzoru, pa pritegnemo kar največ sobojevnikov v ta boj, kar največ sodelavcev k nadaljnemu, čim dalje bolj intenzivnemu sokolskemu delu. Vsakdanje neprestano zmagovanje v tem boju, vsakdanje krepko delo čim dalje večjega števila delavcev nam prinese naposled tudi zmago nad vsemi nasprotniki, zlasti tudi nad onimi, ki so nam pred nekaj leti vstali v orlovski organizaciji. „Le delavnost, vsakdanja in pravilna delavnost, delavnost razumna in izdatna, ima resnično ceno,“ pravi Tyrš; tudi tu je taka delavnost največje vrednosti, najboljše orožje.

Kakšne so naše bližnje in daljnje vnanje naloge? V času smo prav, ko se vse sokolske župe pripravljajo na svoje župne zlete. Zaključni naj jih letos sokolski zlet v Domžalah, v važni narodni postojanki, kjer nastopi več žup skupno pod zveznim

vodstvom. V dveh letih pa nam bo izvršiti veliko nalogo: tretji slovenski vsesokolski zlet v Ljubljani. Priredimo ga o priliki petdesetletnice ljubljanskega Sokola l. 1913. Prizadevamo se, da na tem zletu slovensko Sokolstvo samo nastopi vsaj v takem številu, kakor ob zadnjem zletu s češkimi in hrvaškimi brati vred. Pristrčno si želimo seveda tudi ob III. našem zletu njihovega obiska. L. 1917. se nadejamo vseslovanskega sokolskega zleta v Ljubljani. Razume se, da se kolikor mogoče številno udeležimo letošnjega hrvaškega vsesokolskega zleta v Zagrebu in drugo leto češkega in vseslovanskega zleta v Pragi.

Lani smo imeli prvokrat medzletne tekme, po strogem češkem tekmovalnem redu, pa za sedaj samo v višjem in nižjem oddelku v prostih vajah, na drogu, bradlji, konju na šir, v skoku v višino in v teku. Tekmovalne vaje na orodju so bile z malimi izpremembami iste, kakor pri zadnjih čeških medzletnih tekmah. Tekem se je udeležilo 99 tekmovalcev (4 vrste v višjem, 10 vrst v nižjem oddelku ter 15 neuvrščeni tekmovalcev v nižjem oddelku). Bile so prve tekme take težkosti pri nas in glede na to smemo z uspehom biti zadovoljni. Letos nam je prestati težko mednarodno tekmo v Turinu. Mali smo in težke ovire se stavijo nasproti zadostnemu uspehu. Zlasti skupna vadba tekmovalne vrste je mogoča le jako kratek čas. Če se češki bratje borite za prvo mesto, se moremo mi za sedaj bojevati le za to, da ne bi bili zadnji! Vkljub vsem zaprekam smo se udeležili mednarodne tekme že dvakrat ter nismo bili čisto zadnji. Mednarodnih tekem se je doslej udeležilo največ samo šest vrst najboljših telovadcev evropske mednarodne telovadne zveze. Že udeležba malega naroda sama na sebi je zato častna, pa naj je njegova vrsta tudi zadnja, da le ne zaostane preveč za prednjimi. Sicer pa nam gre pred vsem za korist, ki jo ima posredno celo naše Sokolstvo od take udeležbe. Ob najstrožjem merilu merimo tu svoje moči, da vidimo, kje in koliko še nedostaja, da dospe naša stvar tje, „da se ni treba bati primere z vsem inozemstvom“, kakor

želi Tyrš; „kdor hoče manj, je, kakor bi ne hotel ničesar!“

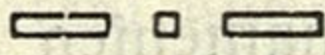
Važna podpora sokolskemu delu je sokolski tisk. L. 1904. je začel izhajati mesečnik „Slovenski Sokol“, sedaj glasilo Slovenske sokolske zveze. Lani so mu začeli pomagati tudi župni vestniki. Izdajajo jih sedaj nekolikokrat na leto že štiri župe. Sokolskemu naraščaju je namenjen mesečnik „Naša bodočnost“. Za telovadno izobrazbo skrbi poleg „Slovenskega Sokola“ zlasti tudi „Vaditeljski list“, ki izhaja vsak mesec v Kranju. Od l. 1906. izdaja vaditeljski zbor Sokola v Kranju „Slovenski sokolski koledar.“. Lani smo pričeli izdajati tudi telovadne knjige. Izšle so „Redovne vaje“, deloma prevedene po dr. J. Vaníčka spisu „Výklad cvičení pořadových“. Upati je, da jim bodo kmalu sledile knjige tudi o drugih telovadnih strokah, nujno že potrebne.

Za neogibno potrebno smatramo, da se seznanijo naši Sokoli vsaj z važnejšimi spisi znamenitih čeških sokolskih pisateljev. „Slovenski Sokol“ je objavil že nekaj prevodov, zlasti Tyrševih del. Ljubljanski Sokol je začel lani izdajati knjižnico „Prevodi in prireditve iz češkega sokolskega slovstva“. Doslej sta izšla dva zvezka: „Predavanja izobrazovalnega odseka za vaditeljski tečaj České Obce Sokolské l. 1908.“ in „Miroslav Tyrš“, kratek opis njegovega življenja in delovanja. Sokol I. v Ljubljani pa je začel izdajati „Sokolsko matico“, ki je prinesla dosedaj dva zvezka „Sokolskega evangelija“ (prireditve člankov br. K. Vaníčka).

Vzpodbujamo pa tudi k učenju češkega jezika, zlasti vaditelje. Praktična potreba nam narekuje to prizadevanje, lajšajo ga pa srčne vezi, ki nas vežejo na češki narod in posebno na vrlo njegovo Sokolstvo. Stiki slovenskega Sokolstva s češkim so kar najožji in najprisrčnejši. Pri tem obžalujem le to, da je slovensko Sokolstvo doslej moglo biti samo prejemajoči del te zveze. Za mnogo žrtev, za nešteto velikih in malih uslug se imamo že zahvaliti češkemu Sokolstvu. Kdaj se bomo mogli oddolžiti za vso veliko podporo, ki ste nam je že anklonili češki Sokoli!

Sokolska misel je že postala, kar si je o njej želel Tyrš: „nova močna vez plemen, po rodu in jeziku si sorodnih, vez od drugih trdnejša, stvarnejša in trajnejša!“ Na zdar!

Spisal *dr. Murnik Viktor*, (Ljubljana).

SOKOLSTVO MED SLOVENCII V AMERIKI.

Sokolska misel se je začela širiti v Ameriki najpoprej med ondi naseljenimi Čehi, kjer je prevzelo Sokolstvo vso skrb za ohranitev narodne zavednosti med izseljenci. Poleg telesne in nraavstvene vzgoje je moral skrbeti Sokol za splošne narodne kulturne potrebe kakor za ustanavljanje narodnih šol in javnih knjižnic, za prirejanje godbenih in gledaliških večerov, za podpiranje ubogih in ponesrečenih rojakov itd.

V takšnih okolnostih se je ustanovil tudi prvi „Slovenski Sokol“ v Clevelandu l. 1887. Ker je pa mnogo bratov v stari domovini slabo poučenih o razvoju slovenskega sokolstva v Ameriki, hočem opisati v kratkih potezah nastoj clevelandskega Sokola, ki je približno enak postanku vseh tukajšnih sokolskih društev.

Ob prvem pričetku naseljevanja so imeli Slovenci v Ameriki težko stališče. Nikjer prijateljev, nikjer znancev — vsepovsod samo tuji živelj. Kolikor bolj pa je naseljevanje naraščalo, toliko lažje je bilo slehernemu pomagati do boljšega obstanka. Najprvo so pričeli priseljeni Slovenci ustanavljati podporna društva, ko so se ta utrdila so prišle na vrsto pevske, godbene in dramatične organizacije. Vse to so vršili rojaki, ki niso mirovali v trdem boju za življenski obstanek in so vsak prosti čas uporabili za medsebojno družabno občevanje v tujini.

Meseca januarja l. 1897. so ustanovili Slovenci v Clevelandu pevsko društvo „Zora“ pod vodstvom g. I. Zormana st., ter si nabavili kroj po sokolskem vzorcu. Toda še istega leta 3. junija se je spremenila

Telovadni odsek clevelandskega Sokola.

Iv. Jadrič M. Lah C. Kunstelj I. Prevec F. Krže I. Levar H. Bole
M. Kos F. Prevec Jos. Debevc Fr. Kunstelj A. Noč

„Zora“ v društvo „Slovenski Sokol“. Delo je bilo zasnovano, sokolska misel se je dvignila med clevelandskimi Slovenci, ustanovitelji pa so morali vršiti ogromno delo, ki se ne more podrobno popisati. Zapisana so pa njihova imena, ki bodo ostala trajno čislana.

Prvi, ki se je zavzel za sokolsko idejo v Ameriki, je bil brat Klinc Anton, ustanovitelj in prvi starosta clevelandskega Sokola, ustanovitelj listov: „Narodna Beseda“, „Nova Domovina“ itd. Neustrašeno in požrtvovalno je zastavil vse svoje moči za uspešen razvoj „Sokola“. Bil je mož na svojem mestu, le škoda, da je prehitro odšel v rodni kraj, kjer blva sedaj kot posestnik v Gorenjem polju na Dolenjskem.

Takoj ob pričetku so člani pričeli s telovadbo, poleg te so pa gojili tudi petje in gledališke predstave. Sokol je bil toraj prvo slovensko društvo v Clevelandu, ki je težilo po izobrazbi in razvoju telesa in duha, da bi pa društvo bolj razširilo in okrepilo svoje družabne vezi, je postalo 15. aprila leta 1900. tudi podporno društvo. Člani, ki vzdržujejo taka društva v Ameriki, morajo biti skrajno požrtvovalni, zlasti vsled tega, ker se mora povsod pričeti na novo.

Tok priseljevanja je donašal društvu vedno novih moči. Vsled tega se je clevelandski Sokol krepko razvijal in se vedno bolj in bolj spopolnjeval. L. 1907, to je ob desetletnici, je razvil 4. avgusta krasen društveni prapor. Toda tudi v drugih narodnih podpornih društvih se je poznal od leta do leta zdaten prirastek in s tem seveda tudi napredek. Tako je postalo mesto Cleveland največja slovenska naselbina v Ameriki, kajti po novem štetju ima 515.563 prebivalcev in med temi je gotovo nad 20.000 Slovencev. Toda v dobi kratkega obstoja je večkrat posegla koščena roka med sokolske vrste, navedem naj le izgubo častnega člana Benedika Antona, ki je umrl l. 1909 in je bil za „Sokola“ izredno požrtvovalna in nenadomestljiva moč. Čast njegovemu imenu!

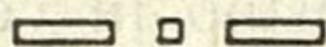
Mnogoštevilna clevelandska naselbina pa je brez lastnega krova, navezana le na enega slovenskega lastnika dvorane. Zato se je rodila misel ustanovitve skupnega narodnega doma, ki pa je več let spala. Vnovič

jo je zopet prebudil krepko razvijajoči se clevelandski Sokol, ki potrebuje za telesno in duševno izobrazbo primernih prostorov. Na izvanredni seji 21. julija 1910 se je postavil temelj bodočemu „Sokolskemu domu“ v Clevelandu. Takoj se je pričel zbirati sklad in nekaj tednov pozneje kupil prostor na vogalu Glass ave in Vzhodne 61. ul. za 3000 dolarjev, pozneje se je nakupilo še nekaj sveta, tako, da je sedaj na razpolago 165×60 in 40×35 stavbnega prostora. Na posestvu sta dve hiši, ki se dobro obrestujeta, kajti z zgradbo Sokol ni mogel takoj pričeti.

Bratje so marljivo prispevali in se žrtvovali za stvar splošno važnega pomena, mirovali pa niso sebičneži, ki so netili le prepir. Utrjeni v svojem prepričanju so Sokoli tudi te z lahkoto premagali. In prevažen korak naprej bomo zaznamenovali clevelandski Slovenci takrat, ko bode raz „Sokolskega doma“ ponosno zaplapolala slovenska trobojnica. In da se to čimpreje uresniči, bratje na delo!

V zadnjem desetletju pa so se ustanovila v Ameriki ob skoraj sličnih razmerah tudi še po nekaterih drugih krajih slovenska sokolska društva. Tako smemo računati, da bomo ustanovili obenem z otvoritvijo „Sokolskega doma“ v Clevelandu slovensko sokolsko zvezo v Zedinjenih državah. To je naša pot, od skromnega začetka smo se dvignili toliko, da stojimo prvi za brati Čehi, ki naj nam bodo vzor narodne zavednosti in požrtvovalnosti! Na zdar!

M. Lah, (Cleveland-Amerika).

TUDI SLABE STRANI.

Malo je organizacij, ki bi bile v svojem notranjem ustroju tako popolne, kakor je sokolska. Preskrbljeno je v vsakem oziru za enotno delo in širjenje sokolske misli, za vsestransko izobrazbo članov vseh pokrajin, dobro urejeno skupno nastopanje in reprezentanco nasproti drugim narodom. Vsakemu organu, od društvenega odbora do predsedstva slovanske sokolske

zveze je poverjeno natanko odmerjeno delo, vsakemu činitelju poseben delokrog, in vsi ti skupaj tvorijo vodstvo, ki nas mora pripeljati do ciljev.

Njihov poklic in naše zaupanje jim nalagata težke dolžnosti, velike naloge; toda ne obstojajo samo dolžnosti odborov in vodilnih organov napram podrejenim članom, temveč so dolžnosti, ki jih morajo vršiti poslednji, istotako važne in obsežne. V tem oziru pa se pri nas premnogokrat greši, največkrat vsled pomanjkanja razumevanja in preplitvega zanimanja, zato bi bilo umestno zopet in zopet opozarjati na tiste slabe strani našega članstva, ki večkrat ovirajo smel razvoj sokolstva in pojmovanje njegovega pomena.

Samo na nekatere stvari bom opozoril, le nekaj primerov, kajti za obširno razlago, katera bi bila umestna ter jo je priporočati na pristojnem mestu, ni tukaj prostora.

Društva živijo mnogokrat v tej zmoti, da bi jim morala S. S. Z. pošiljati v njihova društva vaditelje, ki bi vadili društvo posebno v strokovnem oziru. Isto se zahteva na še bolj strog način od posameznih žup. In ako se to ne more izvršiti takoj ali v takem obsegu, kakor je bilo zahtevano, potem se večkrat čuje neumestno obsojanje, da društva od Zveze in Žup ničesar nimajo. Pri tem seveda bratje ne pomislijo ogromnih drugih stvari, katere vrši zveza in župa v korist celokupnosti in napredka slovenskega sokolstva, ne pomislijo, da bi tudi njihovi zgoraj omenjeni zahtevi ustregla prav rada, saj bi bilo to res večkrat zelo koristno in velik korak naprej čim v širši obliki bi se moglo vršiti, toda društva obenem s to zahtevo pozabljajo na svojo dolžnost: redno in vestno plačevanje prispevkov. In odkod naj vzame zveza ali župa potrebna, nemala sredstva za vzdrževanje potovalnih vaditeljev; s kakšno pravico morem zahtevati, ako sam nisem storil svoje dolžnosti?

Kakor je društvu nemogoč obstoj brez članarine, tako ne more izvrševati zveza in župa svojih nalog brez potrebnih sredstev, katere ji morajo prispevati člani. Saj so ti prispevki določeni na najmanjši mogoči minimum, zato bi se moralo gledati v vseh

društvih, da v prvi vrsti storijo to svojo dolžnost. Gotovo je tudi, da bi se na ta način omogočili sčasoma potovačni vaditelji, posebno za ona društva kjer bi bili ti neobhodno potrebni. Pri tem pa se ne sme nikoli pozabiti prevažne naloge posameznih društev, da si morajo vaditelje, ako jih še nimajo, sama vzgojiti. Mlajše društvo naj pošilja svoje zmožnejše telovadce k izkušenemu učelniku sosednjega, starejšega društva. Bratje, ki se hočejo strokovno naobraziti naj vzemo knjige in liste ter se uče. Na to pridejo župni in zvezni vaditeljski tečaji, kar je zopet mogoče le tam, kjer so člani že izvršili dolžnost letnega plačevanja prispevkov.

Da bi zveza in župa na ta ali oni način vse storila za strokovno izobrazbo vaditeljskega naraščaja, ki je podlaga napredka, o tem ni dvoma in po možnosti gotovo že danes vrši svojo dolžnost popolnoma, vendar jih znatno zadržuje pri tem delu ravno ta slaba stran članstva, zato je zadnji čas, da ono spozna svojo krivdo ter se po tem spoznanju v bodoče tudi ravna.

Nikoli se ne zahteva pretiranih žrtev, ki bi bile morda na kvar razvoju posameznih društev; da pa moramo žrtvovati kolikor toliko, če hočemo uspehov, o tem ni dvoma in za dobro stvar ne more biti to težko ter nemogoče. Pravi Sokol žrtvuje v dosego svojih ciljev čas in sredstva; uspeh je povsod v življenju tem večji, čim večje so žrtve; česar pa smo se obvezali, to moramo storiti. —

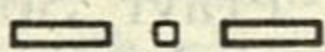
Druga naša slaba stran se pojavlja pri odjemanju in uporabljanju sokolskega strokovnega čtiva. Za razvoj Sokolstva in prodiranje naše misli v najoddaljenejše sloje, za razvoj sistematične vadbe in splošni napredek je strokovno časopisje in enako čtivo eminentne vrednosti, neobhodna potreba. Kar nam nudi „Slovenski Sokol“, to je nenadomestljivo, kar prinašajo župni vestniki, knjižnice, tiskana predavanja, poročila itd., brez tega je napredek, ki je dandanes že v tako lepem razvoju, popolnoma izključen. Vendar ne moremo tajiti, da ima premalo naročnikov in čitateljev prvi in da se članstvo premalo poslužuje drugih.

Ne samo, da s tem ne pomagamo sokolski literaturi do pravega razcvita in razvitka; sami smo krivi, da ne napredujemo tako, kakor bi sicer lahko — še več: s tem zanemarjamo najboljši vir za strokovno izobrazbo vaditeljev, tistih članov, ki imajo največjo nalogo: pospeševati vsestransko razširjenje Tyrševih idej.

In da se to, kar že imamo, uporablja premalo, to nam dokazuje pomanjkanje vaditeljev in ljudi, ki bi temeljito pojmovali namen našega dela in velikost naših ciljev, kajti ravno onih ni, ki bi se s trdno voljo oprijeli premišljevanja in proučevanja tega gradiva, ki nam ga nudi danes domače in češko strokovno slovstvo.

To se mi zdi, da sta naši najslabši strani, tukaj je treba poboljška. Zopet so bratje načelniki, vaditelji in odborniki v prvi vrsti poklicani delovati na to, da se odpravijo ti nedostatki. Z dobro besedo na pravem mestu in dobrim vzgledom, je mogoče doseči največ. Vse prevzete dolžnosti izpolnjevati, tudi tistih ne zanemarjati, ki zahtevajo od nas največ žrtev, potem izginejo naše slabe strani, uspehi bodo tem večji in izdatnejši!

Ambrožič Miroslav (Trst).

O DRUŠTVENIH VOLITVAH.

Minulo je leto in društva sklicujejo zopet svoje članstvo, da mu predlože račun svojega delovanja. Ono naj presodi društveno gospodarstvo, ono naj izvoli može, ki bodo vodili društvo v prihodnjem letu. V mnogih društvih pride do razpora in boja, ki mnogokrat ni koristen, pa tudi ne umesten. Na mnogih krajih se bode šlo za osebe, če bi pri tem tudi trpela sokolska stvar. Ali je to zdravo? Prinaša li to stvari korist? Tako vprašanje bi si morala predložiti večina članstva v naših društvih. Resničen odgovor bi se glasil: nikoli!

Ne za osebe ampak za stvar se gre v prvi vrsti. Sokolstvo si pušča tako rado reči, da je

cvet naroda. No, torej zato-li, ker je morda narod raztrgan v stranke in frakcije, mora izgledati ta cvet ravno-tako? Zopet — nikoli! Ravno zato, ker Sokolstvo v resnici hoče biti cvet naroda, mora narodu tudi pokazati, po kateri poti mora korakati. Da politika ne spada v „Sokola“, je bilo že tolikokrat povedano in ravnoolikokrat neupoštevano. Toda tudi to še ni dovolj Poleg političnega strankarstva zadržuje na toliko krajih v sokolskih društvih — priznajmo to žalostno resnico — društveni razvoj osebno strankarstvo.

Česar bi se moralo članstvo zavedati v prvi vrsti je važnost volitev. Kajti, koga volimo? Starosto, podstarosto, načelnika in odbor. V odboru je voljen tajnik, blagajnik in drugi činovniki. Kar teh petnajst — nekod več, nekod morebiti manj — bratov med letom izvede, se izvrši v imenu vseh drugih — celega društva, katerega zastopajo in reprezentujejo; ako se pripeti napaka, pade ta zopet na vse ostalo članstvo. Ni mogoče torej dvomiti o važnosti mest, katera morajo zavzemati, in oni so tisti, ki vtiskujejo društvu njegov zunanji značaj. Na to mora misliti vsak član in ko premišljuje sam o sebi, ako ima zmožnosti zato, mora biti sam s seboj zelo strog.

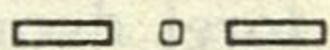
Toda tudi ostalo članstvo naj vselej dobro premišljuje o onih, ki naj bi vodili ladjico društva celo leto po morju življenja. Kaj nam pomaga, ako si izvolimo na pr. brate, o katerih morda vemo, da so dosti dobri gospodarji, da bi pravilno upravljali društvo v notranjih zadevah, ko pa vemo, da pri tem niso tako dobri Sokoli, da bi ne mogli biti poleg tega dobri veterani itd., itd.? In ako vemo, da tak društveni činovnik ne bere niti enega sokolskega časopisa in tudi niti ne ve, kaj se godi v sokolskem svetu? Toda, žalibog, takih činovnikov je mnogo.

In tu je treba postopati odločno in misliti vedno na dobre stvari. Ako je sedel tak činovnik na svojem častnem mestu dolgo, in je tam samo sedel, ne sme nam to biti merilo za nadalje. Mi moramo imeti na čelu dosti izdatnih in sokolsko vzgojenih ljudi. Danes po petdesetletnem obstanku Sokolstva, najdemo take brate skoro v vsakem mestu. Pri

tem pa postopajmo popolnoma demokratično, ne glejmo na vnanji družabni stan voljene osebe, ampak pazimo, ako bode ta oseba mogla koristiti naši stvari,

V tem smislu poučujmo tudi naš mlad narod, vcepimo mu smisel važnosti trenutka volitev — to je tudi del družabne in narodne vzgoje — in ne vodimo, kakor se to večinoma godi, ta narod k vclitvam na naših občnih zborih nepremišljeno. Učimo ga, da pazi na vse, da se zanima za vse in da ceni svoj glas tako, da se ne da niti od strasti niti od česa drugzega zapeljati k temu, da bi ga zlorabil.

Ako bodedo tako postopali, bodo gotovo v kratkem času na čelu naših društev ljudje, čuteči in misleči, ljudje, ki bodo stremili za tem, da bode poverjeno jim društvo srečno, da bode končno dospelo do višjih ciljev. *Sajovic Evgen* (Kranj).

II. HRVAŠKI VSESOKOLSKI ZLET V ZAGREBU L. 1911.

V dneh 12. do 15. avgusta 1911. je imelo hrvaško Sokolstvo svoj vsesokolski zlet. Kako velikega pomena so za razvoj sokolstva taki zleti, nam pričajo češki vsesokolski zleti, kjer narašča število članov, število telovadcev, število src, ki stremijo za napredkom in svobodo naroda, od zleta do zleta neverjetno visoko. Tudi naš slovenski vsesokolski zlet iz l. 1904 spričuje in potrjuje to dejstvo. In hrvaški vsesokolski zlet, ki se je vršil gori omenjene dneve v kraljevem Zagrebu, je tudi pokazal zdaten napredek od l. 1906.

Vsesokolski zleti zahtevajo velikanskih priprav in predpriprav. Velik je to aparat, ki mora natančno in točno delovati, zato se jači sokolska organizacija kot taka že v tem času ko se pripravlja. V dnevih pred zletom je delo že dovršeno v njej: vsaka mišica je na svojem mestu, vse je tudi duševno natančno premišljeno. In tako spopolnjeno, po svojih sedanjih močeh dovršeno je stopilo tudi hrvaško Sokolstvo

pred svoj narod, da mu pokaže svoje delo in si prila-
lasti srca njegova za prevzvišeno sokolsko idejo. In
ta narod je pokazal z velikansko udeležbo, da ima
smisel za Sokolstvo: vsa Hrvaška je bila zbrana v
kraljevem Zagrebu. Zastopani pa so bili vsi drugi
jugoslovanski narodi in severni bratje Čehi so tudi
prihiteli, da združeno manifestirajo za sokolsko idejo.

Prvi večer dne 12. avgusta je bil na vrtu „Sokola“
in „Kola“ komerz. Velikanski ta prostor je bil prena-
polnjen deželanov in gostov: Bolgarov, Čehov, Hrva-
tov, Poljakov, Slovencev in Srbov. Vsi so se čutili
med seboj kot ena družina — slova n s k i n a r o d.
Na komerzu sta igrali dve vojaški godbi in tamburaški
zbor. Nastopil je hrvaški pevski zbor. — Podstarosta
H. S. S. brat Martin Pilar je navdušeno pozdravil
zapored vse posamezne narode, in zastopniki teh so
mu enako navdušeno odgovorili. V imenu S. S. Z.
je burno pozdravljen govoril starosta S. S. Z. brat
dr. Oražen.

Drugi dan 13. avgusta zgodaj zjutraj so se pričele
različne preizkušnje za javni nastop. Nato se je vršil
izprevod, ki se je začel ob $\frac{1}{2}$ 11. dopoludne pomikati,
in v katerem je sviralo 6 godb in mnogo sokolskih
fanfar. Navdušenje je bilo velikansko. V izprevodu je
bilo do 5000 Sokolov in sicer: Bolgari (nad 400),
češko Sokolstvo (okoli 460), poljski Sokoli (32),
Rusi in Rusini (7), slovenski Sokoli (450), srbski
Sokoli iz kraljevine (nad 250), srbski Sokoli iz
Bosne, Hercegovine in Hrvaške (nad 500), hrvaško
Sokolstvo (nad 2200), poleg teh več sto Sokolic in
sokolskega naraščaja. — Pred gledališčem se je ustavil
izprevod in Sokolstvo se je sklenilo v stik. Zastopniki
so izstopili in se zbrali pred gledališkim vhodom,
kjer je bil zbran tudi zagrebški občinski zastop.
Pevci so zapeli „Liepa naša domovina...“ Starosta
H. S. S. brat dr. Lazar Car je imel tu pozdravni govor
mestu Zagrebu in njegovemu zastopstvu. Govor je
napravil na vse globok utisk in je izzval velikansko
navdušenje. Pevci so zapeli „Hej Slovani...“ Tu se
je izprevod razdružil in Sokoli so se podali k obedu.
V slavnostno okrašeni dvorani umetniškega paviljona
se je pa vršil banket, ki se ga je udeležilo 400

sokolskih zastopnikov. — Bližal se je čas, ko ima pričeti javna telovadba. Velikansko, jako praktično urejeno telovadišče je bilo vse razprodano: 30.000 gledalcev je bilo navzočih. Točno ob določeni uri, ob štirih popoldne se je pričela javna telovadba, ki je bila bogata po obsegu in dobra po izvršbi. Glavno vodstvo je imel spretni načelnik H. S. S. brat Dragotin Šulce. Telovadba je bila raztegnjena na 3 dneve in sicer so nastopili v nedeljo: hrvaški naraščaj z vajami s praporci; češki, bolgarski, hrvaški, slovenski in srbski Sokoli so izvajali proste vaje (1456 telovadcev); češke Sokolice so nastopile na bradlji, srbski Sokoli (254) so izvajali vaje s palicami; sokolski naraščaj, Sokolice in Sokoli župe Preradovičeve so izvajali skupinske proste vaje; slovenski Sokoli so nastopili s 5 vrstami na orodju in z 20 telovadci s hkratnimi vajami na 4 bradljah, ki jih je vodil načelnik S. S. Z. brat dr. Murnik. Kot zaključna točka nedeljske javne telovadbe so bile proste vaje članic za VI. češki vsesokolski zlet l. 1912., ki jih je izvajalo s precizno eksaktnostjo 74 čeških Sokolic pod vodstvom načelnika Č. O. S. br. J. Vanička.

Ponedeljek, 14. avgusta se je vršila tekmovalna telovadba H. S. S., pri kateri so bili poleg bratov Čehov za sodnike tudi Slovenci. V višjem oddelku je bil I. Palčić Br. iz Zagreba z 82·14⁰/₀; v nižjem oddelku je dobila prvo mesto vrsta iz Karlovca z 84·4⁰/₀; v prosti tekmi je bil I. Guteša Ilija iz Zagreba (40 točk); v III. skupini so tekmovali tekmovalci v 7 raznih, posameznih telovadnih panogah. — Med tem si je ogledovalo drugo Sokolstvo zagrebške znamenitosti in je pohitelo tudi na pokopališče, da počasti spomin odličnih hrvaških sokolskih prvoboriteljev dr. Stjepana Miletića in dr. Jos. Fona. S. S. Z. je poklonila na grob dr. Miletića venec z napisom: „Slovenski Sokol hrvaškemu vzor-Sokolu“, na grob slovenskega rojaka dr. Fona pa venec z napisom: „Slovensko Sokolstvo ustanovitelju hrvatskega Sokolstva“. — Popoldne je bila na Maksimiru velika ljudska veselica, ki je trajala do 9. ure zvečer.

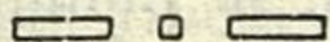
Torek, 15. avgusta so se zopet vršile dopoldne preizkušnje za javno telovadbo. Ob 1. uri popoldne

pa je bil prirejen v umetniškem paviljonu lunch mesta Zagreba odposlancem slovanskih mest in zastopnikom Sokolstva. V imenu slovenskih gostov je govoril podstarosta S. S. Z. brat Jože Smertnik. — Ob 4. uri popoldne se je vršila dobro obiskana javna telovadba. Nastopila je najprej župa Fonova, ki je izvajala vaje z buzdovani in s ščiti; za temi proste vaje članov za VI. češki vsesokolski zlet l. 1912, ki jih je izvajalo 160 čeških telovadcev pod vodstvom načelnika Č. O. S. brata dr. J. Vanička; staro junaško igro „Moreška“ je izvajalo 20 članov hrvatskega Sokola iz Korčule; skupne proste vaje članstva (959); orodna telovadba čeških Sokolov s 14 vrstami in bratov hrvaških Sokolov z 29 vrstami; vaje s kiji je izvajalo 78 hrvaških Sokolic. Javno telovadbo so zaključili hrvaški telovadci s skupinami na lestvah. Obenem z njimi je izvajalo na eni strani 16 telovadcev boks, na drugi strani 20 telovadcev borilno metanje.

Pokanje iz topičev je oznanilo zaključek javne telovadbe, ki je uspela prav lepo in dobro. Vsak slovanski narod posebej je nastopil s svojo točko in se odlikoval.

Hrvaško Sokolstvo si je s tem zletom zopet močnejše utrdilo svoje stališče med narodom in dokazalo po svojem delu, da je narodu koristno, ker ga hoče ojačiti nravno in telesno v sokolskem smislu. II. hrvaški zlet je pokazal splošno lep napredek slovanskega ter še posebno hrvaškega Sokolstva, ki naj mu bode krepka izpodbuda k nadaljnim uspehom.

Kostnapfel Aleks. (Ljubljana).

SOKOLSKI DOM V PRVAČINI.

L. 1889. je napravil „Tržaški Sokol“ v družbi z „Goriškim Sokolom“ na velikonočni ponedeljek zlet v Prvačino, v sredino krasne vipavske doline. Do tega dne je bil Prvačanom Sokol nepoznan, a takoj na prvi pogled čilih Sokolov nam je šinila misel v glavo, ali bi se ne dalo ustanoviti tudi pri nas sokolsko društvo. Vse je bilo navdušeno in je kričalo: „Tudi v Prvačini hočemo imeti Sokola“. Trije rodo-

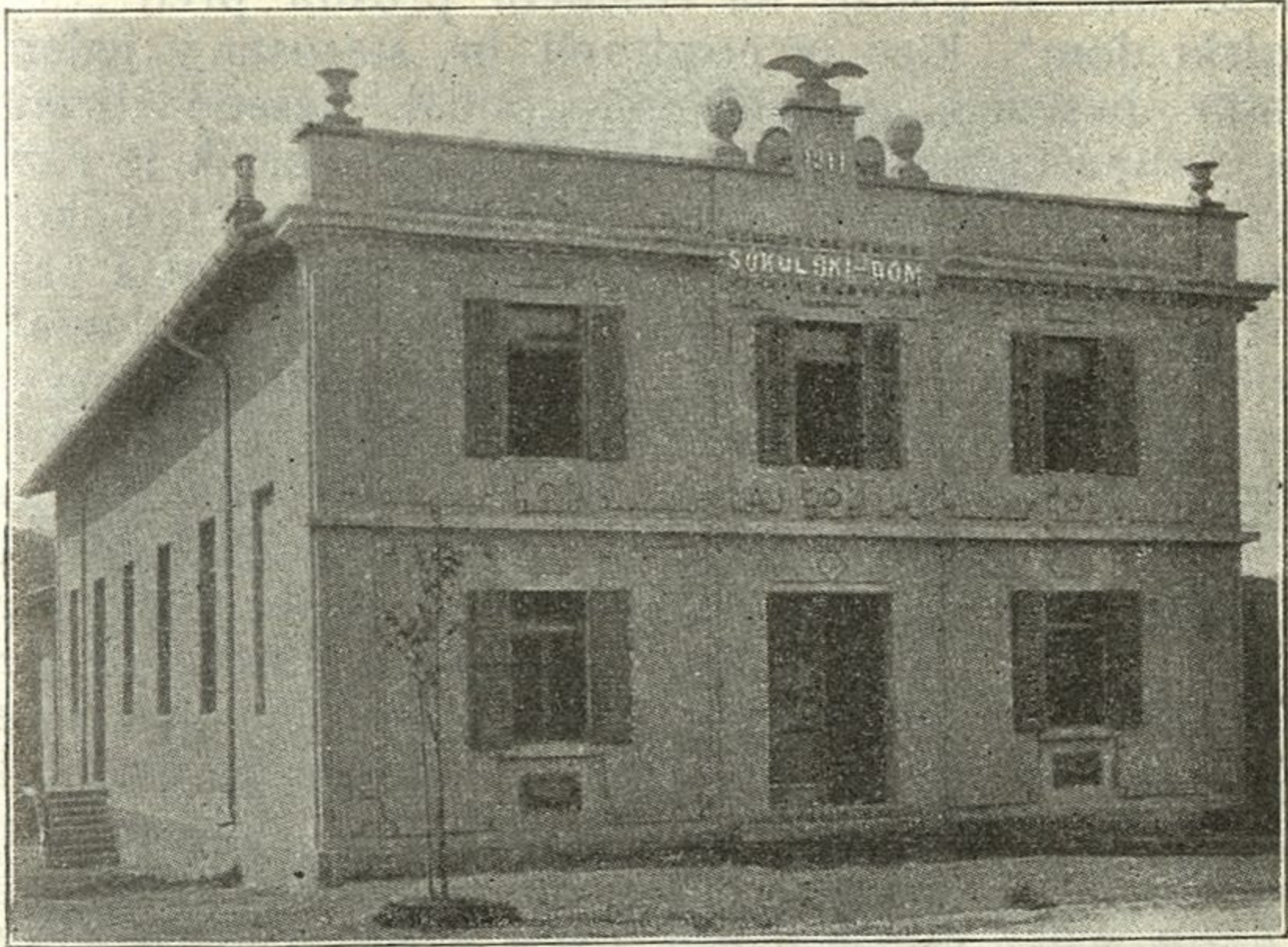
ljubi — Furlani Leopold, Gregorič Vinko in pisec teh vrstic — so se zbrali, uredili vse potrebno ter poslali v sporazumljenju z „Goriškim Sokolom“ pravila na c. kr. namestništvo v Trst v potrditev. Takratni namestnik v Trstu ni bil Slovencem naklonjen. Pravila je sicer potrdil, toda ovrigel je kroj, češ, da je kokarda na klobuku preveč panslavistična. Torej Sokol brez peruti! Osnovalni odbor pa ni držal križem rok ter je deloval z vsemi močmi v dosego zaželenega cilja. Letal je od Poncija do Pilata cela tri leta.

V tem času smo bili vpisani pri „Goriškem Sokolu“, samo da smo lahko nosili kroj. Zaradi tega smo imeli mnogo sitnosti in Furlaniju in Gregoriču je upadel pogum, ker nam je c. kr. namestništvo trikrat zavrnilo priloženo sliko kroja. „Pustimo vse pri miru“, sta rekla, toda jaz nikakor nisem hotel mirovati. Nekega dne sem se odpravil v Trst k dr. Gregorinu kot k dobro znanemu rodoljubu in vplivnemu možu. Sprejel me je zelo prijazno in obljubil, da dobimo v teku treh tednov dovoljenje za nošnjo kroja. In glej čudo! Res pride v tem času odlok, podpisan od samega Rinaldinija, da je kroj po priloženi sliki dovoljen. Veselje je zavladalo po vsi prvačini. Prvaški Sokol je imenoval dr. Gregorina v zahvalo za svojega častnega člana v seji z dne 10. aprila 1897.

Po dolgih sedmih letih je bilo rešeno torej vprašanje kroja in s tem tudi društvo oživotvorjeno. A kje naj telovadimo?

„Pri Melinu“, kjer se nahaja lepa vila z velikimi prostori je gospodoval grof Alfred Coronini, bivši slovenski državni poslanec. Ta je prepustil potom oskrbnika Rubbia svoje prostore Sokolu brezplačno celih 10 let. Poleg udobne telovadnice so nam bili na razpolago za veselice krasni parki in prostrane senožeti. Imeli smo lepo sokolsko ognjišče. Ali kaj se zgodi? Visokorodni grof poda svojo vilo nekemu goriškemu Italijanu, ki odpove Sokolu takoj vse prostore. Sokol je stal na cesti brez strehe. Telovadili smo odslej le v poletnem času in ob lepem vremenu na prostem.

Čez nekaj časa je napravil tukajšni rodoljub, trgovec Pahor dvorano, ki je odgovarjala sili in potrebi. Ker je pa število telovadcev vedno naraščalo, smo začeli misliti na lastni krov. Zato smo izvolili stavbni odsek. Ta je kupil najprej pripravno zemljišče. V svrhu pokritja stroškov smo pobirali

Sokolski dom v Prvačini.

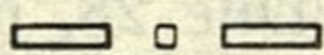
prostovoljne doneske in prirejali veselice. — Stavbo smo sklenili na rednem občnem zboru 7. septembra 1910; temeljni kamen pa položili slovesno 17. septembra i. l. ob navzočnosti mnogoštevilnega občinstva. Tedaj so nas pa začeli napadati nasprotniki Sokolstva. Na njih napade, ki so bili za nas celo dobra reklama, se odbor ni oziral. Dne 28. novembra 1910 je bila stavba — dolga 32 *m*, široka 12 *m* in visoka 8 *m* — pod streho. Sokol je imel zopet svoje gnezdo.

Pri tej priliki ne morem pozabiti požrtvovalnih bratov, ki so delali tako navdušeno, da jih je bilo treba prositi naj se zvrstijo, ker ne morejo priti vsi naenkrat na delo.

Sokolski dom je bil slovesno otvorjen 7. julija 1911. Otvoritev prvega „Sokolskega doma“ na Primorskem ni bila takšna, kakor smo pričakovali. Temu so bile krive razne okolnosti. Slovensko Sokolsko Zvezo je zastopal pri otvoritvi tajnik brat Bogumil Kajzelj. Ob pol 11 dopoldne je pozdravil pred občinskim domom župan došle brate in goste. Nato smo se podali na veselični prostor pred „Sokolski dom“, kjer je pozdravil br. starosta v jedernatih besedah došlece ter podal besedo bratu dr. Leupuščeku, starosti Gš. S. Ž. Govornik je razložil pomen stavbe, stavil občino Prvačino kot vzgled, kaj napravi človek z resno voljo in s primernimi besedami oddal ključe „Sokolskega doma“ odboru. Po zahvali br. staroste so zapeli pevci goriškega bralnega društva, godba je zaigrala, brat župni starosta pa je odprl duri in vrste Sokolov so korakale ponosno v četverostopih v „Sokolski dom“. — Popoldne je došlo članstvo „Tržaške sokolske župe“ z dr. Rybařem na čelu. Pod slavolokom je ogovoril celokupno občinstvo br. Kajzelj. Nato pa se je vršila javna telovadba, pri kateri je nastopil naraščaj, ženski oddelek in članstvo. Slavnost je zaključila živahna veselica.

In sedaj stoji krasna stavba sredi vasi rodovitne Vipavske doline kot kras in ponos cele občine — in priča o našem trudu, boju in boli, da so nam bili krvni bratje najhujši sovražniki. Toda premagali smo vse ovire in zapreke ter zgradili na trdnem temelju požrtvovalnega dela in neustrašene narodne zavesti preznamenito narodno vzgojevališče. Zato se držimo, bratje, še dalje Tyrševega vodilnega gesla: „V pesti moč, v srcu odločnost, v misli domovino!“

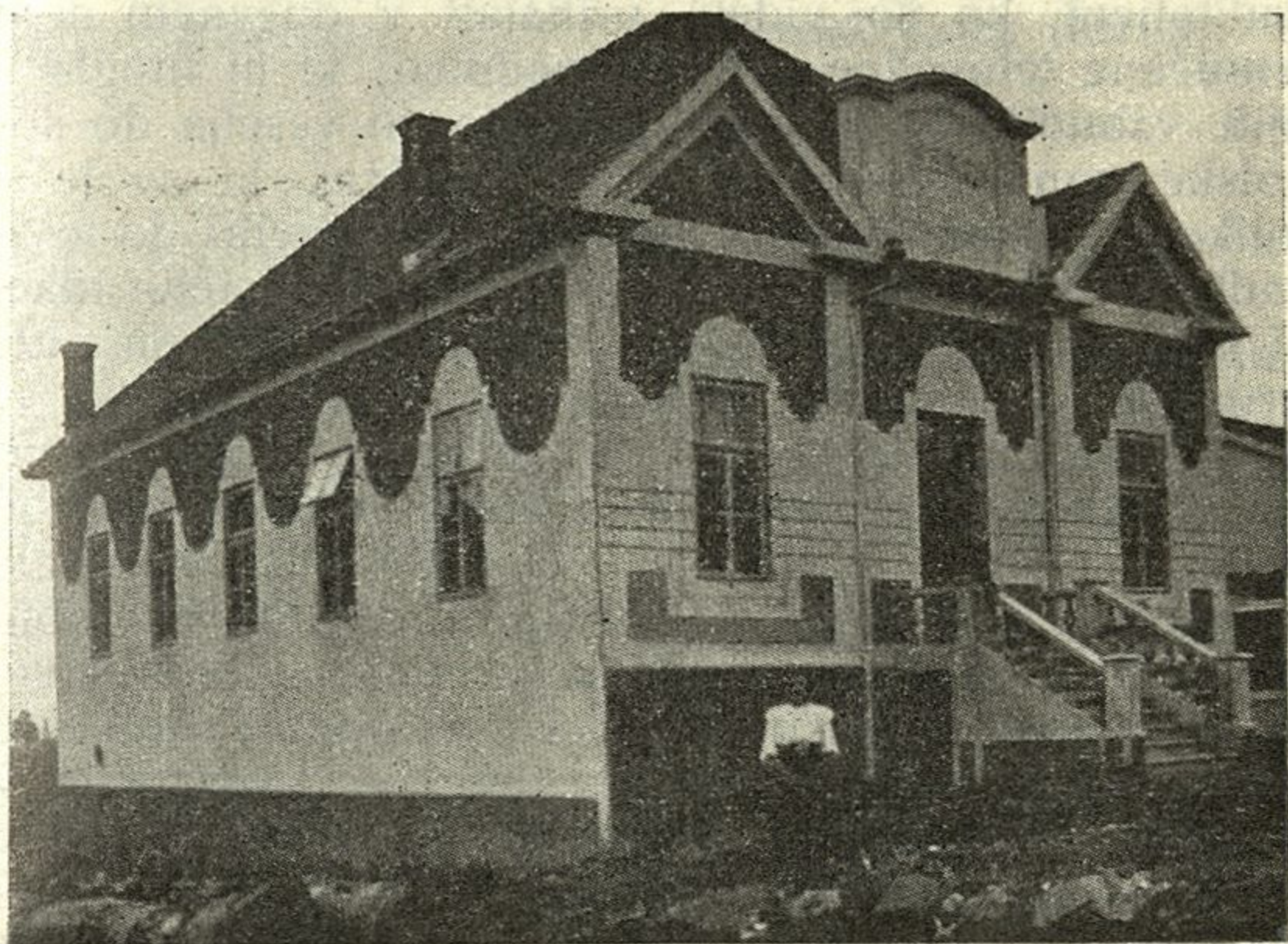
Mozetič Josip (Prvačina).

SOKOLSKI DOM V ILIR. BISTRICI.

Med prvimi slovenskimi sokolskimi društvi je bil Sokol v Ilirski Bistrici. Ustanovil ga je že l. 1867. nepozabni rodoljub Vilhar. Toda takratni snovatelji

sokolskih društev, bolje sokolskih podružnic ljubljanskega Sokola, po deželi niso prav pojmi sokolske ideje in njenih nalog, zato tudi niso mogli dati sokolskim društvom pravega temelja in zadostne življenske moči. Tako je bilo vsem slovenskim, sokolskim društvom, ki so se v takratni dobi ustanovila, izvzemši ljubljanskega Sokola, usojeno le kratko

Sokolski dom v Ilirski Bistrici.

življenje. Tudi Sokol v Ilirski Bistrici je že po komaj štiriletnem životarjenju leta 1871. prenehal obstojati. Kot tipičen spomin na takratno slovensko sokolovanje je zapustil le krasno dragoceno zastavo, ki je bila v hrambi županovi in je še nadalje ob prav slovesnih prilikah paradirala. Pri požaru tovarne za testenine leta 1906. je zgorela sokolska zastava in s tem zginila zadnja sled prvega ilirsko-bistriškega Sokola.

Minila so desetletja. Za slovensko sokolstvo je nastala nova doba, doba pravega pojmovanja sokolske misli in velikega sokolskega dela. Ta doba je leta 1905 poklicala ilirsko-bistriškega Sokola k novemu življenju. Navdušeni mladeniči v Ilirski Bistrici so z

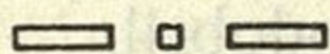
požrtvovalnim delom kmalu premagali začetniške težave, nabavili so si vse potrebno telovadno orodje in priredili telovadnico s pravo sokolsko vztrajnostjo v nekem zapuščenem skladišču. Telovadnica na odročnem koncu trga, v skrajno slabem stanju, ne dovelj razsvetljena, ne zadostno visoka, vlažna, je morala biti vse drugo prej, samo ne udobno ognjišče nepretrganega sokolskega dela. Kako tesno je bilo vaditeljem, ko so videli, prihajati v dnevnem delu izmučene telovadce v to telovadnico, ki ni mogla v njih vzbuditi že s svojo notranjostjo veselja do sokolske samovzgoje, ali mali naraščaj, ki se je v tolikem številu zbiral v neskončnem veselju do telovadbe v teh zaduhlih prostorih, ali sestre telovadke, ki nikdar niso pozabile na telovadno uro, pa rade prihitele v sokolsko telovadnico, čeprav bivanje v nji ni moglo biti prijetno. Bil je pravi čudež, da so vsi vztrajali . . . zmagovala je ljubezen do sokolskega dela. Vendar v srcih vseh telovadcev pa je nastala nevgasna želja po lepi, prostorni, svitli in udobni sokolski telovadnici. Toda kako naj mlado društvo, ki je komaj poplačalo dolg za telovadno orodje in prispevki članov le težko vzdržujejo ravnovesje z tekočimi društvenimi izdatki, zmaga breme za lastno telovadnico. L. 1909. prirejani in lepo vspeli zlet notranjskih sokolskih društev v Ilirsko Bistrico je poživil zaupanje v nepremagljivo moč sokolske misli. Zopet je bolj kakor kdaj preje stopila v ospredje misel na lastno telovadnico. Pričeli so se zbirati prispevki. Dne 3. aprila 1910 pa se je na občnem zboru storil odločilen korak. Z velikim navdušenjem se je sklenilo ob mnogoštevilni udeležbi soglasno, da si zgradi Sokol v Ilirski Bistrici svoje lastno domovanje. Spomladi 1911 je že bil pod streho, v jeseni pa so se odprla vrata novega sokolskega svetišča vsem, ki se hočejo zmnožiti svoje telesne in duševne sile v korist svojega slovenskega naroda.

Ni velika zgradba Sokolski dom v Ilirski Bistrici, toda praktična po svoji notranji uredbi in prikupljiva po svoji priprosti zunanosti. Po malem stopnišču stopimo v vežo, na levo je mala društvena soba, na desno vhod na galerijo in pršno kopel, naravnost

pa vhod v 13 m dolgo, 10 m široko in 7.5 m visoko telovadno dvorano. Pod dvorano je hišnikovo stanovanje in prostorna klet. Stavbišče je stalo 1600 K, stavba sama pa okroglo 11.000 K. Za Sokolskim domom je še tisoč m² zemljišča, ki bo dobro služilo kot letno telovadišče.

V letu 1912 odpre Sokol v Ilirski Bistrici slovesno svoj hram. O tej priliki naj posvedoči s pravim sokolskim delom, da je vreden svojega lepega sokolskega domovanja.

Novak Julče (Idrija).

SOKOLSKI DOM V DOMŽALAH.

Na prostrani ravnini med Ljubljano in Kamnikom leže Domžale, znane daleč naokrog po svoji slamni-karski obrti, vsak zaveden Slovenec pa jih pozna kot narodno ogrožen kraj, kjer se je pogrezalo ljudstvo čimdalje bolj v narodno mlačnost in nezavednost. Slednjič se je zbralo koncem leta 1905. nekaj mož iz Domžal in okolice, ki so sklenili ustanoviti „Sokola“ kot važno narodno, telesno in nravstveno vzgojno društvo. Večinoma so zapustili iz službenih ozirov ti možje v kratkem času Domžale, „Sokol“ pa hrani njihova imena v hvaležnem spominu.

Prvo zavetje je dal mlademu društvu br. Kuhar, ki mu je brezplačno prepustil sobo za začasno telovadnico. Dasiravno prostor ni odgovarjal svojemu namenu, je sprejel „Sokol“ vendar ponudbo hvaležno, ker ni bilo dobiti drugod niti za denar takega prostora. V takih razmerah je bila pravilna in redna telovadba nemogoča. Telovadce, ki se jih je oglasilo izpočetka precejšnje število, je minilo kmalu prvotno navdušenje in njihove vrste so se krčile bolj in bolj. „Sokol“ je tako životaril par let in društveni odbor, ki je opazoval z skrbjo ta žalostni pojav, je prišel do prepričanja, da je temu zlu odpomoči le s tem, ako se preskrbi telovadcem prostorna telovadnica. Sklenil je torej zidati prepotrebni Sokolski dom.

Takoj ob ustanovitvi društva je izdal odbor prošnjo do zavednih rodoljubov, v kateri jih je

opozarjal na veliko važnost „Sokola“ v Domžalah in jih prosil za pomoč. Odzvalo se jih je le malo število in odbor je bil prisiljen najeti posojilo pri mestni hranilnici v Kamniku v znesku 15.000 K, za katero so prevzeli jamstvo bratje: starosta Franc Ravnikar, blagajnik Franc Kuhar, odbornik Josip Adamič iz Domžal in odbornik Milan Jenčič iz Mengša. Jeseni l. 1908. je kupil odbor od g. Josipa Kuralta stavbišče, ležeče na križišču državne in okrajne ceste, vodeče iz Domžal v Kamnik, za 1975 K. Stavbeni načrt, ki ga je izdelal starosta br. Ravnikar, je odbor po temeljitem razgovoru odobril.

Leta 1909. se je začelo zidati in stavba je bila do jeseni pod streho. Mnogo stavbenega lesa so podarili razni posestniki iz domžalske okolice in Črnega grabna, večino potrebnega kamna pa g. Fr. Flerin, trgovec iz Domžal. Nadaljna dela so se izvršila prihodnje leto in Sokolski dom je bil jeseni 1910. dograjen. Ker ni bil za slovesno otvoritev več ugodni čas, je sklenil odbor, da se otvori Sokolski dom v Domžalah l. 1911.

Ko je bila stavba dovršena, je bilo treba poravnati večje račune, zato je bil odbor primoran znova najeti posojilo v znesku 25.000 K, pri mestni hranilnici v Ljubljani proti vknjižbi. Iz tega posojila se je vplačal dolg pri mestni hranilnici v Kamniku, ostalo pa se je porabilo za pokritje računov. Dne 19. sveč. 1911 se je vršila v novem domu prva veselica, ki je uspela v moralnem in gmotnem oziru izborno.

Dne 6. avgusta 1911 je bila slovesna otvoritev domžalskega Sokolskega doma. Obilna udeležba Sokolov iz vseh slovenskih pokrajin, kakor tudi narodnega občinstva iz Ljubljane in okolice, je dokazala iskrene simpatije zavednih Slovencev do domžalskega Sokola.

Sokolski dom v Domžalah ni velika, toda lična in praktična stavba. Poslopje je na eni strani dolgo 31·10 *m* in široko 9·90 *m*; na drugi strani znaša dolžina 21 *m*, širina pa 12·40 *m*. Glavni vhod je na desnem vogalu. Na desni strani veže je oblačilnica za telovadce, Sokolova soba in stanovanje za stranko, obstoječe iz dveh sob, kuhinje in jedilne shrambe.

Stanovanje ima na levi strani stavbe poseben vhod, v veži pa je ločijo vrata od društvenih prostorov. Iz veže vodijo stopnice v spodnje prostore, kjer je kopalnica za telovadce, društvena klet ter strankina klet in pralna kuhinja. Po drugih stopnicah se pride na galerijo, kjer je odborova soba. Iz veže je tudi glavni in stranski vhod v telovadnico, ki ima notranje svitlobe 18 m dolžine, 9 m širine in 7.80 m višine. Opremljena je s telovadnim orodjem, ki ga je pre-

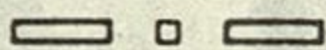

Sokolski dom v Domžalah.

skrbela tvrdka I. Vindyš v Smíchovu. V ozadju telovadnice je gledališki oder, na levi strani ženska, na desni moška garderoba in poseben vhod od zunaj. Za Sokolskim domom se razprostira obsežno letno telovadišče prav do železniške proge.

S tem naj je na kratko opisan Sokolski dom v Domžalah. Dolžnost nas veže, da se na tem mestu iskreno zahvalimo vsem, ki so na katerikoli način pripomogli k zgradbi. Zahvala naša veljaj tudi dragim

ameriškim rojakom, ki v daljni tujini niso pozabili svojega roda in doma, in so nam od svojega trdega zaslužka poslali lep denarni prispevek. Mnogo truda in vztrajnosti je trebalo, da se je zgradila stavba, cenjena na 60.000 K. Treba bo pa še nadaljnega neumornega dela, da se poplača dolg v znesku 25.000 K. Upajmo, da bo odbor v svoji priznani delavnosti skrbel tudi za obrestovanje in odplačevanje te svote, in izbrisal zadnje breme na prepotrebni stavbi. Sokolski dom pa naj zbira v svojih prostorih mladino, ki se bode v njem telesno in duševno krepila, mladino vneto za pravo sokolsko delo, ki bode vsikdar pripravljena krepko braniti pravice svojega naroda. *Tomo Petrovec (Domžale).*

IZ NAŠE KRONIKE L. 1911.

Med najvažnejše dogodke v letošnjem sokolskem življenju moramo prištevati mednarodno telovadno tekmo, ki se je vršila 13. maja v Turinu. Sokolstvo je vnovič merilo svoje moči z izkušenimi tekmovalci telovadno visoko izobraženih narodov. Naporna in vroča borba na turinskem tekmovališču pa je iznova pričala o preznameniti in neoporečni vrednosti Tyršovega sokolskega telovadnega sestava. Sokolstvo je zmagalo — viteška tekmovalna vrsta České Obce Sokolské si je priborila I. mesto z 974·69 točk. Zmaga je bila sad neumorne in vestne priprave tekmovalcev, ki so prisegli svojemu voditelju bratu Jindri Vaničku, da pridobe nazaj I. mesto, ki so ga jim odvzeli v Luksemburgu Francozi. In zvesto so držali svojo besedo. V češki tekmovalni vrsti so bili 4 tekmovalci iz Luksemburga (Czada Josip, Erben Fran, Starý Karol in Steiner Ferdo), ki so se celi dve leti dovrševali in mojstrili za Turin — za izvršitev dane obljube! Poleg teh sta se pa priborila do tekmovalne vrste še Svoboda Svatopluk in Pitl Karol — dve izborni moči. Francozi so zaostali za Čehi za 40·28 točk. Toda tudi tekmovalna vrsta Slovenske Sokolske

Zveze se je držala krepko in pokazala izredno lep napredek. Dosegla je IV. mesto z 881·56 točk. Za tekmovalce v Turinu so bili izbrani: Fuks Karol (Metlika), Kovačič Ivan (Ilirska Bistrica), Pristov Vinko (Škofja Loka), Smole Daroslav (Ljubljana I.), Thaler Anton (Ljubljana) in Vidmar Stane (Ljubljana I.), vodil jih je brat zvezni načelnik dr. Murnik Viktor; slovenska sodnika sta bila Drenik Bojan (Ljubljana) in Smertnik Jože (Celje). Uspeh slovenske tekmovalne vrste je preznameno za celo slovensko sokolsko organizacijo in ves slovenski narod; pokazal je višinsko izvežbanost slovenskega Sokolstva, narodu pa je pridobil častno priznanje in ugled pred inorodci. V turinski tekmi je poslal prvi-krat Savez Hrvatskih Sokolskih društava svoje tekmovalce na mednarodno tekmovališče. Tudi ti so častno prestali prvo preizkušnjo; prišli so na VII. mesto s 687·99 točk. Važno je, da so izšle v Turinu izmed 8 tekmovalnih vrst (Čehi, Francozi, Italijani, Slovenci, Luksemburžani, Belgijci, Hrvati, Rumuni) vse tri slovanske nad vse častno iz trdega boja. Sijajna zmaga Čehov je priborila prvenstvo v telesni vzgoji Slovanstvu, podkrepili sta pa to zmago s svojimi krasnimi uspehi slovenska in hrvaška vrsta. (Natančnejše gl. str. 105).

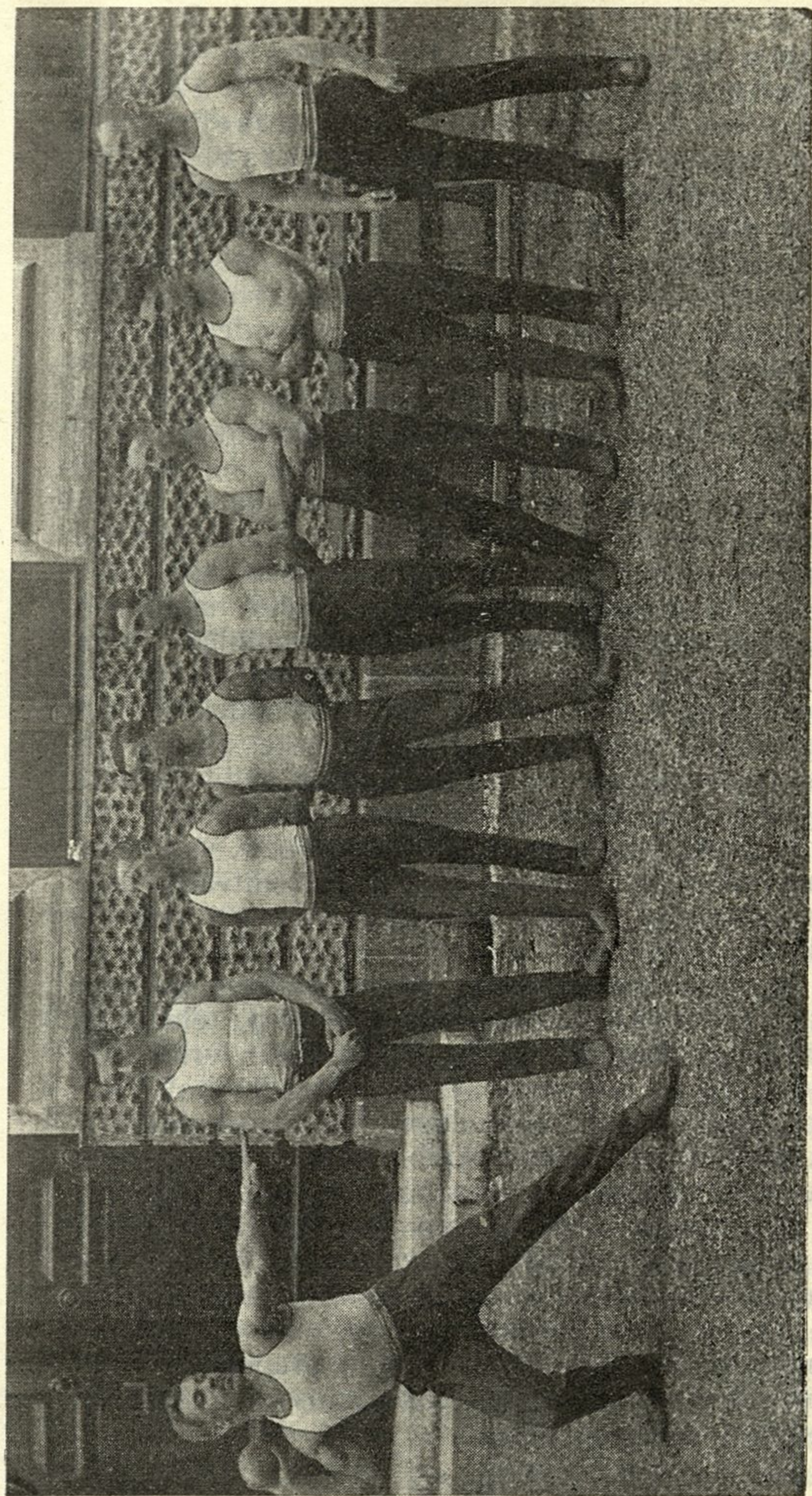
V letošnji kroniki sokolstva je zgodovinske važnosti II. hrvaški vsesokolski zlet, ki se je vršil 13. do 15. avgusta v Zagrebu (glej str. 86).

Udeležba na velikih zunanjih prireditvah pa nikakor ni motila notranji razvoj slovenskega sokolstva. Župna organizacija se je spopolnila z ozirom na delitev dela v „Primorski župi“. Veliko število društev na obsežnem ozemlju je oviralo uspešen razvoj te župe. Zato se je razdelila v začetku leta v „Goriško župo“ s sedežem v Gorici in „Tržaško župo“ s sedežem v Trstu. Tako je sedaj razdeljena „Slovenska Sokolska Zveza“ na 8 žup, ki pa nikakor ne morejo vršiti sokolskega dela tako, kakor bi ga rade. Krivo temu je članstvo z društvenimi odbori na čelu, katerih večina ne izpolnuje svojih dolžnosti napram župni organizaciji niti v moralnem niti v finančnem oziru. Zavedajmo se vsestranskih svojih

dolžnosti, bratje, potem šele se bodo prikazali zaželjeni veliki uspehi zvezne in župne organizacije.

V dobi, odkar je izšel lanskoletni sokolski koledar, je število slovenskih sokolskih društev narastlo. Nanovo so se ustanovila društva v sledečih krajih: Borovnica (23. VII. 1911), Komen (8. XII. 1910), Mavhinje (20. XII. 1910), Štepanja vas (1. X. 1911), Škedenj (1910), Vransko (15. X. 1911) — v samostojna društva so se nadalje izpremenili sledeči odseki: Selo (1910), Št. Jur (1910) in Št. Janž (1910). Število odsekov se je pomnožilo za štiri in sicer je ustanovil črniški Sokol odsek v Oseku (1910), dornberški Sokol v Škrbini (1910), Sokol I. v Ljubljani v Vevčah (1911), ptujski Sokol pa v Središču (22. X. 1911). — V okrilju postojnskega Sokola se je ustanovil l. 1911 ženski tel. odsek. — V celem šteje toraj Slovenska Sokolska Zveza 79 društev (lani 70), 23 odsekov (kakor lani), 2 ženski tel. društvi (kakor lani) in 4 samostojne ženske tel. odseke (lani 3).

Skupno število članstva znaša 7192 (lani 7122), izmed teh nosi kroj 2559 članov (lani 2379). Telovadcev je 1769 (lani 1881), med njimi je 229 vaditeljev (lani 241) in 206 vaditeljskih pomočnikov in pripravnikov (lani 171). Navidezno toraj izkazujejo članske vrste malenkosten prirastek vsled članov novih društev, faktično pa moramo zabiležiti upadek. Povzročila ga je predvsem strožja župna statistična kontrola, ki je spravila na pravo mero po nekaterih društvih iz bahavosti podane prevelike številke. Nadaljna krivda leži na ramah površnih odbornikov in sokolsko premalo zavednega članstva. V premnogih odborih najdemo odbornike, ki se potegujejo za svoja mesta zgolj iz častihlepnosti, za odborniške svoje dolžnosti se pa po izvolitvi pravič ne brigajo. Od takšnih nikakor ne moremo pričakovati, da bi budili sokolsko zavest med članstvom in jo propagirali izven njega. In vendar bi bila to njihova dolžnost! V sokolske odbore toraj sokolsko zavedne odbornike! Med člani samimi pa najdemo še vedno mnogo takih, ki se odtegujejo bratskemu občeivanju ali pa smatrajo sokolsko delo že za izvršeno s par puhlimi frazami

Kovačič, Fuks, Pristov, Simončič, Vidmar, Smole, Thaler, dr. Murnik,

Slovenska sokolska vrsta pri vadbi za mednarodno tekmo v Turinu 1. 1911.

o „narodnem delu“ in z nošnjo rdeče srajce. Bratje, delajmo na to, da zavlada v naših vrstah sokolska točnost in neumornost v izvrševanju prevzetih dolžnosti, v medsebojnem občevanju pa odkritosrčni bratski odnosi in možata sokolska zavednost! — Upadka števila telovadcev je zopet vzrok stroga izvedba statistike. Vendar ni dvoma, da je število tudi v resnici nekoliko padlo. Temu je krivo pomanjkanje dobrih telovadnic, vsakemu telovadcu pa pač ni dano toliko požrtvovalnosti, da bi tudi v takih razmerah redno vztrajal pri telovadbi. Večji del krivde pa leži na vesti nekaterih načelnikov in vaditeljev kot težko breme, ki ga nikakor ne morejo zagovarjati. V mnogih krajih je dovolj članov, ki bi radi redno telovadili, toda načelnik oziroma vaditelj se za nje ne brigajo. Vodstvo članske telovadbe opravljajo le površno in neredno, vsako najmanjšo priliko uporabijo, da izginejo iz telovadnice. Znan mi je slučaj, da je bila članska telovadba prekinjena tri tedne vsled tega, ker je načelnik sodeloval pri neki gledališki predstavi; različne pevske, plesne itd. vaje so takim površnim načelnikom in vaditeljem že zadosten vzrok, da zanemarjajo svojo nalogo. Nič nimamo proti sodelovanju telovadcev ozir. vaditeljev in načelnikov pri izvensokolskih prireditvah, toda gledati se mora na to, da naša stvar pri tem ne trpi škode. So pa tudi načelniki in vaditelji, ki imajo zopet to nesokolsko navado, da telovadcem ne dajo zadostne prilike se dobro izvežbati, sami pa telovadijo zase in se pri zaprtih durih uče težjih in vrhunških vaj, seve, da se potem pri javni telovadbi bolj odlikujejo izmed ostalih telovadcev. Tako postopanje je nesokolsko in najstrožje obsodbe vredno. Drugi zopet nič ne skrbе za lastno izobrazbo in tako pri najboljši volji ne morejo s članstvom naprej. Ti in enaki vzroki pode telovadce iz telovadnic in ovirajo pridobitev novih. — Nasprotno pa moramo tudi konstatirati, da se leto za letom množi število krepko organiziranih in s sokolskim duhom prepojenih vaditeljskih zborov, ki so najboljše jamstvo za močan napredek sokolskega dela.

Skrb za vzgojo sokolskega naraščaja mora biti vsakemu društvu sveta. Letošnja statistika izkazuje 531 obrt. trg. (lani 391) in 628 šol. naraščaja (lani 1655), skupaj toraj 1159 sokolskega naraščaja (lani 2046). Izvenkranjska sokolska društva so gojila predvsem šolski naraščaj; kranjskim društvom je pa bil vsled znane odredbe šolski naraščaj zabranjen, zato so gojila le obrtno-trgovski naraščaj. Sicer se je letošnje leto poslednji nekoliko dvignil, toda društva mu še vedno posvečajo vse premalo pozornosti, kljub temu, da dobimo iz njega najboljše in najzanesljivejše sokolske delavce. Letošnje leto se je nudila društvom, ki se jim je odvzel šolski naraščaj, najlepša prilika, da prično z obrt.-trgovskim naraščajem. Zato je neumevno, da je večina društev to prevažno panogo sokolskega dela tako „navdušeno“ zanemarjala. In kaj se da doseči z obrt.-trgovskim naraščajem je pokazal Sokol I. v Ljubljani 2. VII. in zatem ljubljanski Sokol v Domžalah 6. VIII. Poleg telesne vzgoje pa izvršujemo z izobrazbo obrt. trg. naraščaja važno narodno nalogo, kajti šolski naraščaj se uči v šoli, obrt. trg. naraščaj je pa pripuščen samemu sebi in prav vsled tega se poizgubi v tej dobi mnogo mladeničev, ki bi sicer lahko mnogo koristili.

Zdaten napredek pa opazimo letos v krogu sester sokolic. Njihovo število je narastlo na 724 (lani 560), med njimi je bilo 471 telovadk (lani 419) z 40 (lani 25) vaditeljicami in vad. pripravnicami. Telovadbo gojenk je zadela ista usoda kakor šolski naraščaj, zato je znašalo število gojenk le 199 (lani 426). Splošno se pa ženska telovadba le še ne more izmotati iz mladostnih povojev. Manjka nam dobrih telovadk vaditeljic, ki bi se potrudile vzbuditi med slovenskim ženstvom zanimanje in umevanje za sokolsko idejo, zato so uspehi le težko dosegljivi. Napredek ovirajo pomanjkanje resnosti in vztrajnosti in iz tega izvirajoč nereden obisk. Vendar moramo pripomniti, da so na letošnjih prireditvah telovadke prav dobro nastopile v prostih vajah brez in z orodjem. Zatoraj smemo zreti v tem oziru z mirnostjo v bodočnost in moramo podpirati povsod žensko telovadbo, kjerkoli se pojavi veselje

za njo. Pri tem pa skušajmo spretnejše telovadkinje teoretično in praktično vaditeljsko izvežbati, da bodo lahko prevzele same vodstvo ženskih odsekov.

Slovenska sokolska organizacija je pokazala v preteklem letu vsestransko pomnoženo delavnost. Za strokovno izobrazbo sokolskega vaditeljstva se je storilo pač toliko, kolikor je bilo v danih razmerah mogoče. Celjska župa je priredila od 15. I. do 12. III. 1911 svoj prvi župni vaditeljski tečaj, ki se je vršil ob nedeljah in praznikih in ga je obiskovalo 28 telovadcev. V istem času je priredil mariborski Sokol ravno tako zasnovan vaditeljski tečaj za okoliška društva, ki je štel 25 udeležencev. V župi Ljubljana I. se je vršil II. večnedeljski vaditeljski tečaj od 2. II. do 12. III. 1911; udeleževalo se ga je 44 bratov in sester, povprečen obisk na dan 22, na uro 26 kurzistov. V gorenjski in ljubljanski župi so se sestajali večkrat ob nedeljah popoldne vaditelji in boljši telovadci vžupljenih društev. Vsled mnogoštevilnega prirastka novih društev in odsekov, ki so brez pravih sokolsko vzgojenih vaditeljev, je potreba takih tečajev in sestankov v župnem okrožju nujna. Njihov namen je seznaniti med seboj sokolske delavce, jih praktično in teoretično poučiti o sokolskem gibanju. Taki provizorni tečaji in sestanki so velikega pomena, dobro vplivajo na razvoj sokolskega gibanja, vendar ne prinašajo v polni meri zaželenih sadov. Zato je potrebno delovati na to, da bi se vršil vsaj vsako drugo leto reden zvezni vaditeljski tečaj z gotovimi obveznostmi po češkem vzorcu. Takšna vaditeljska šola České Obce Sokolské se je poslednjič vršila meseca avgusta 1911 v Pragi. Udeležilo se je je 70 čeških in 30 slovanskih vaditeljev; izmed Slovencev je obiskal ta tečaj Jezeršek Egon, vaditelj Gorenjske sokolske župe ter ga dovršil teoretično in praktično z odličnim uspehom.

Letošnja zletna doba je bila zelo živahna. Župni in mnogoštevilni društveni zleti z javno telovadbo, dobro uspeli domači nastopi nam pričajo o uspešnem in marljivem delu po telovadnicah. Veselo znamenje napredka je, da je postavila polovica žup na spored svojega župnega zleta župno tekmo. Župnih zletov je bilo 8, društvenih zletov z javnim nastopom in

pešizletov 109, domačih nastopov 37, poleg tega se je udeležilo slovensko sokolstvo mednarodne tekme v Turinu in II. hrv. sokolskega zleta v Zagrebu. Izmed izletov navedem le župne in zgodovinsko važne društvene priredbe.

Mednarodna telovadna tekma v Turinu 13. V. 1911.

V turinski tekmi je tekmovalo 8 evropskih narodov, katerih vrste so prišle na sledeča mesta: I. Čehi (974·69 točk, 86·56 %), II. Francozi (934·41 točk, 82·98 %), III. Italijani (899·86 točk, 79·91 %), IV. Slovenci (881·56 točk, 78·29 %), V. Luksemburžani (830·22 točk, 73·73 %), VI. Belgijci (737·21 točk, 65·47 %), VII. Hrvati (687·99 točk, 61·1 %), VIII. Rumuni (230·49 točk, 20·46 %). — Vseh mogočih dosežnih točk je bilo 1126. — Tekma je obsegala orodno in prsto tekmo. V prvi so prišli na prva tri mesta: I. Italijani (551·75 točk), II. Čehi (539·20 točk), III. Francozi (529 točk); pri drugi pa: I. Čehi (262·74 točk), II. Francozi (243·16 točk); III. Slovenci (215·11 točk). — Izmed Slovencev je dosegel največ točk Vidmar St., zatem slede: Kovačić, Fuks, Smole, Pristov, Thaler. Glej str. 98.

H. zlet Novomeške Sokolske Župe v Černomelj 2. VII. 1911.

Zleta se je udeležilo 125 čl. v kr. vseh vžupljenih društev; poleg tega deputacija Sokola iz Ogulina. Po obhodu po mestu se je vršila javna telovadba. Zagrebške proste vaje je izvajalo 52 telovadcev, pri orodni telovadbi je nastopilo več vrst, nato je nastopila vzorna vrsta na drogu in bradlji. Uspeh povoljen.

I. zlet Tržaške Sokolske Župe 2. VII. 1911 na Verdeli pri Trstu.

Zleta se je udeležila tudi Gš. S. Ž. Dopoldne poskusna župna tekma. — V sprevo du 200 čl. v kr. — Pri popoldanski telovadbi 12 vrst na orodju, 90 tel. pri prostih, 80 tldk. vaje s šerpami, goj. (6) s praporci, tldk. (24) na bradljah z zvišano lestvino. Z ozirom na to. da so nastopili izključno le začetniki uspeh zelo povoljen.

Otvoritev Sokolskega Doma v Prvačini 9. VII. 1911.

Navzočih nad 400 čl. Gš. S. Ž. in T. S. Ž., nekaj sokolskih deputacij, S. S. Z. je zastopal br. Kajzelj Bogumil. Ključje je izročil dr. Leupušček, starosta Gš. S. Z., društvenemu starosti Mozetiču Jos., nakar so Sokoli korakali v četverostopih v „Sokolski dom“. Pri popoldanski telovadbi je nastopilo pri zagrebških prostih vajah 80 telovadcev, zatem so sledile proste vaje naraščaja z zastavicami, nato pa so izvajale telovadke vaje z obroči. Pri orodni telovadbi je nastopilo na raznoterem orodju več vrst. Slavje se je končalo z dobrim vspehom v vsakem oziru.

II. zlet Gorenjske Sokolske Župe v Škofjo Loko 9. VII. 1911. — Razvitje prapora Škofjeloškega Sokola.

Poleg G. S. Ž. deputacije I. S. Ž., L. S. Ž. in S. Ž. L. I. — Župna tekma: *a*) tekma za prvenstvo G. S. Ž. (obvezna in poljubna vaja na drogu, bradlji, konju na šir in krogih, veleskok čez 140 *cm* visokega konja vzdolž, skok v višino 150 *cm*, v daljino 5·5 *m*, ob palici 2·2 *m*, 2 prosti vaji, plezanje po 9·2 *m* dolgi vrvi, metanje kocke (15 *kg*) in dviganje 50 *kg* težkega ročka): izmed posameznikov — I. Pristov V. (Škofja Loka) 93 %, ostali od 49·6 — 88 %; *b*) tekma v nižjem oddelku (obvezna vaja na drogu in bradlji, poljubna vaja na konju na šir, skok v višino (130 *cm*), metanje kocke (15 *kg*) in 2 prosti vaji): 4 vrste in 4 posamezniki — I. vrsta Jesenice (85 %), ostale 73—82%; I. Mirca Mir. (Jesenice) 94 %, ostali 60—92%. — Pri razvitju govorili Marinček M., st. G. S. Ž., dr. Kušar J. praporščak G. S. Ž., notar Lenček, župan in dr. Zakrajškova kumica. — V izprevodu 318 čl. v kroju. — Javna telovadba: pri župnih prostih vajah 83 telovadcev; na orodju (2 droga, 2 bradlji, krogi, konj, koza, skok v višino in daljino) 9 vrst.; 16 telovadk iz Kranja in Tržiča je izvajalo ženske proste vaje za VI. vsesokolski zlet v Pragi; 2 vrsti kranjskih telovadk na krogih in komb. 2 konjih; telovadkinje iz Žirov so nastopile z vajami z obroči; nastop vzornih vrst na orodju (5 vrst G. S. Ž., 1 vrsta I. S. Ž., 1 vrsta L. S. Ž. in 1 vrsta S. Ž. L. I. (krogi, drog, bradlja, hkratno 2 bradlji, konj, miza). — Splošno je uspel nastop docela dobro in tudi so se držali tekmovalci v težki tekmi prav krepko.

II. zlet Sok. Župe Ljubljana I. v Kamnik 16. VII. 1911.

Poleg vžupljenih društev deputacija G. S. Ž. in L. S. Ž. Župna tekma: *a*) višji oddelek (obvezna in poljubna vaja na drogu, bradlji, konju na šir, skoku v višino in daljino, v teku in prosti vaji): izmed poedincev — I. Miklavec Fr. (Sokol I.) 94·12 %, ostali so dosegli od 61·76—84·31 %; *b*) nižji oddelek (kakor v višjem oddelku): 19 poedincev — I. Kocjan Vinko (Sokol II) 95·09 %, ostali od 40—94·12 %; *c*) tekma društev v prostih vajah I. Sokol v Ribnici z 63 točkami. — V izprevodu 257 čl. in 52 nar. — Pop. nastop: proste vaje obrt. trg. nar. (50 dečkov); pri župni orodni telovadbi 8 vrst (2 droga, 2 bradlji, krogi, konj vzdolž, miza, skupine na lestvah); vaje članic s kiji (24 telovadkinj); orodna tel. naraščaja (5 vrst na 2 drogih, bradlji, konju na šir in kozi); nastop vzornih vrst. G. S. Ž., L. S. Ž. in S. Ž. Lj. I. na krogih, drogih, bradlji in hkratno na dveh bradljah. Proste vaje so zaradi dežja odpadle. — Uspeh deloma prav dober, v celoti dober.

I. zlet Celjske Sokolske Župe v Središču 16. VII. 1911.

Med vsemi slovenskimi župami združuje Celjska Sok. Župa največ društev in zavzema najobsežnejši okraj, zaradi tega so mnoga društva župnemu središču preoddaljena in se ne morejo uspešno udeleževati župnih prireditev. Iz navede-

nega vzroka se niso udeležila posavska društva I. župnega zleta, sicer so pa bila zastopana vsa druga vžupljena društva in pa varaždinski Sokol. — V izpovedu 156 čl. v kroju. — Telovadni spored: I. zagrebške proste vaje je izvajalo 48 telovadcev: II. na orodju (drog, bradlja, konj, skok) je nastopilo 7 vrst. — Uspeh je bil v splošnem povoljen.

II. zlet Goriške Sok. Župe v Ajdovščino 23. VII. 1911.

Zleta se je udeležila tudi Tržaška Sokolska Župa. Udeležba pri župni tekmi je bila slaba, kajti za višji oddelek se je oglasilo 6 tekmovalcev, za nižji le 6, za prostovoljni samo 7. Izmed teh je bil v višjem oddelku I. Miklavc Ivan (Gorica, 86,67 %), v nižjem oddelku I. Kralj Ivan (Gorica, 95 %) in v prostovoljni tekmi I. Bratina Franc (Ajdovščina, 85 %). — V izpovedu je bilo nad 400 čl. v kroju. Javno telovadbo je otvoril obrtni naraščaj (80) z vajami s palicami; članstvo (100) je nastopilo z zagrebškimi prostimi vajami; ženski oddelek (60) je izvajal vaje z obroči; na orodju je nastopilo 10 vrst in sicer: 4 iz Gorice (krogi, drog, 2 bradlji), po 1 iz Solkana (drog), iz Ajdovščine (bradlja), iz Dornberga (drog), iz Podgore (bradlja), iz Prvačine (drog) in iz Verdele (drog). Telovadbo so zaključile skupine na 2 bradljah. — Uspeh telovadbe je bil zadovoljiv. Pri orodni telovadbi je bilo orodje preenolično, kje je ostal konj, koza, različni skoki? Vobče pa je pokazal zlet lep napredek goriškega Sokolstva.

II. zlet Idrijske Sokolske Župe v Št. Petru na Krasu 30. VII. 1911.

Zleta so se udeležile tudi deputacije Gš. S. Ž., hrvatskege Sokola iz Volosko-Opatije in Sušaka. — V izpovedu 150 čl. v kroju. — Pri popoldanskem nastopu je izvajalo zagrebške proste vaje 80 telovadcev, celjske vaje s kiji 30 telovadkinj, pri orodni telovadbi 8 župnih vrst (4 drogov, 2 bradlji, konj na šir, skok v višino) — nastop vzornih vrst: idrijska župna na drogu, vrsta hrv. Sokola iz Voloske na drogu, vrsta idrijskih telovadkinj na bradlji z visoko naskočno desko in vrsta ilirsko-bistriških telovadkinj na bradlji. — Zlet je v celotnem oziru izpadel dobro.

II. zlet Ljubljanske Sok. Župe v Domžale 6. VII. 1911. — Otvoritev Domžalskega sokolskega doma.

Pri izletu so sodelovale tudi C. S. Ž., G. S. Ž. in S. Ž. L. I.; po deputaciji so bile zastopane I. S. Ž., N. S. Ž. in T. S. Z. V izpovedu 370 članov v kr. Pri otvoritvi sta govorila: br. Petrovc (tajnik domžalskega Sokola) in dr. Triller K., st. L. S. Ž. Pop. telovadbo je vodil br. dr. V. Murnik, nač. L. S. Ž.; I. proste vaje naraščaja (40) s palicami II. ženske proste vaje za VI. vsesokolski zlet v Pragi so izvajale ljublj. in kranjske telovadke (27); III. skupine naraščaja (32) na lestvah zagrebške proste vaje članstva (122 telovadcev); V. orodna telovadba: C. S. Ž. 2 vrsti, G. S. Ž. 3 vrste, L. S. Ž. 5 vrst,

S. Z. L. I. 1 vrsta (drog, bradlja, krogi, konj na šir in vzdolž, skok v višino in daljino); VI. vzorne župne vrste na orodju: Celjska (konj na šir), Gorenjska (drog), Ljubljanska (krogi), Ljubljana I. (bradlja), kombinirana vrsta (bradlja); VII. hkratne vaje telovadcev (20) G. S. Ž., L. S. Ž. in S. Ž. L. I. na 4 bradljah. — Uspeh celotno prav dober.

II. hrvaški vsesokolski zlet v Zagrebu 12.-15. VIII. 1911.

Zastopano vse slovansko Sokolstvo. Slovenska Sokolska Zveza se je udeležila tega zleta korporativno po 450 članih v kroju in je nastopila z izbranimi telovadci. (Natančneje glej stran 86).

Po statistiki za l. 1911 telovadi jedva 24·59% članstva. Toda še ti telovadci so nastopali na javnem telovadišču v pičlem številu. Vzemimo n. pr. število telovadcev pri prostih vajah na župnih zletih: največ jih je nastopilo v Gorenjski župi (50·91% vseh župnih telovadcev), najmanj iz že navedenega vzroka v Celjski župi (10·88% vseh župnih telovadcev), na ostalih župnih zletih se giblje to število med 48·88% in 31·85%. Pri društvenih nastopih je bilo v tem oziru mnogo bolje; kajti nastopalo je 97% do 71% vseh telovadcev. — Množica zletov in javnih nastopov pa nam je podala tudi še v drugem pogledu zanimivo sliko sokolskega dela. Zleti marljivih društev so uspeli prav dobro, njihovi telovadci so se odlikovali po vsestranski izvežbanosti; nasprotno so pa pokazali telovadci brezbržnih društev površno in neredno vadbo. Pomniti je, da ne goji sokolstvo telovadbe zaradi javnih nastopov, ampak ti naj bodo za občinstvo le slika notranjega dela po telovadnicah. Sokolska telovadba ima namen vsestransko telesno in npravstveno dvigniti sokolsko članstvo in ako hočemo to doseči, moramo gojiti telovadbo po vsih društvih natančno po vadbenem načrtu, redno in zdržema. V tem pogledu pa se pri nas greši od krasne Bohinjske doline preko Ljubljane tja do Pohorja. Takozvana predpustna ali zimska mrtva doba, samo začasna telovadba pred zletom, večtedenski počitek po zletni dobi, prenehanje s telovadbo po več mesecev, večurna opustitev telovadbe pred raznimi veseljami — vse to so nezdravi znaki v našem življenju. Sicer se res

pojavljajo le v posameznih društvih, toda skrbeti moramo, da izginejo tudi iz teh.

V mnogih društvih ovirajo pravilno in redno telovadbo neprimerne telovadnice. Ako zahtevamo v naših skromnih razmerah za obsežnost telovadnice vsaj $60 m^2$ in za višino $4.5 m$, najdemo po letošnji statistiki, da ima takšen telovaden prostor na razpolago samo 49 društev in odsekov. (45.25%); 34 društev ima manjše prostore; 3 društva nimajo telovadnice in telovadijo po leti na prostem, pozimi pa kjer dobe prostor; 2 društvi sta brez vsakega telovadnega prostora in 20 društev ni podalo naprošenih podatkov. Približno primerno telovadnico, ki obsega $100 m^2$ in je visoka $5 m$, ima samo 36 društev (33.3%). V takšnih razmerah so prisiljena skrbeti društva za samopomoč. Ustanovila so si stavbne odseke in društva, ki imajo nalogo zbirati prispevke za zgradbo lastne telovadnice. Dosedaj ima že 7 društev lastne domove, izmed teh so bili dograjeni trije letošnje leto: 9. VII. 1911 je bila otvoritev „Sokolskega doma“ v Prvačini, mesec dni nato (6. VIII. 1911) je otvoril svoj dom domžalski Sokol, „Sokolski dom“ ilirsko-bistriškega Sokola je tudi dograjen in že v rabi, otvorjen bo pa slovesno šele l. 1912. Lasten krov si stavi litijsko-šmartinski Sokol v Litiji in Šmartnem, in upati je, da se v l. 1912 izročita obedve telovadnici imenovanega društva svojemu namenu; v tem času si zgradi svoje gnezdo najbrže tudi še postojnski Sokol.

Primerno sokolskemu gibanju se razvija tudi tozadevno slovstvo. VI. letnik „Slovenskega sokolskega koledarja“ je izšel novembra l. 1910 v založbi vaditeljskega zbora kranjskega Sokola. Strokovni mesečnik „Slovenski Sokol“ stopa pod dr. V. Murnikovim uredništvom že v IX. leto in je pri našal letos poleg „Vadbene priloge“ tudi zanimive slike. Delovanje župne organizacije pospešujejo: „Vestnik gorenjske sokolske župe“, „Sokolski vestnik“ župe Ljubljana I. in „Vestnik idrijske sokolske župe“, ki izhajajo v nedoločenih rokih že drugo leto, letos se jim je pridružil „Sokolski prapor“, glasilo Goriške sokolske župe. Za naraščaj skrbi mesečnik „Naša bodočnost“.

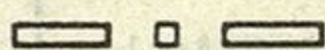
Sokol v Ljubljani je izdal v II. zvezku „Prevodov in prireditev iz češkega sokolskega slovstva“ kratek opis življenja in delovanja Miroslava Tyrša. — Zanimanje za strokovno čtivo v sokolskih društvih nam kažejo naslednji podatki: na vse slovenske sokolske liste je naročeno 41 društev z odseki (37·97%), samo 1 list ima 38 društev z odseki (35·97%), slovenske in slovanske sokolske glasnike naroča 19 društev (17·6%), brez strokovnega lista je 10 društev z odseki (9·27%). V tem oziru vladajo v društvih toraj še zadovoljive razmere, nezadostno se pa zanimajo za sokolsko slovstvo posamezniki. — 25 sokolskih društev ima lastne knjižnice z 5751 strokovnimi in leposlovnimi knjigami, članom ostalih društev so na razpolago privatne in javne knjižnice.

Koščena roka je ugrabila tudi letos iz sokolskih vrst mnogo podpornih in izvršujočih članov. Izmed teh naj omenim dva, katerih imeni sta bili poznani med sokolskimi telovadci. 25. aprila je umrl 26 letni Arnošt Windischer, član ljubljanskega Sokola. Bil je navdušen Sokol in vztrajen telovadec. Udeleževal se je vseh sokolskih priredb in je z dobrim uspehom tekmoval na I. zagrebškem (l. 1906) in V. praškem (l. 1907) vsesokolskem zletu. Sokol I. v Ljubljani pa je izgubil 20. septembra v Božidarju Šibeniku dobrega brata in enega izmed najboljših svojih telovadcev. Šibenik se je udeležil še nastopa izbranih slovenskih telovadcev na II. hrv. vsesokolskem zletu v Zagrebu, dober mesec dni pozneje pa ga je zavratno umorila zla roka v cvetu mladosti 20 let. Vsem umrlim bratom časten spomin!

Pregled letošnje dobe nam svedoči o zdatnem kvalitativnem napredku slovenskega Sokolstva. Toda ta nas nikakor ne sme zadovoljiti. S podvojenim delom skušajmo odpraviti navedene nedostatke, s skrbnim izvrševanjem svojih dolžnosti pospešujmo razvoj sokolstva in mu pridobivajmo novih delavcev, kajti važne naloge nas čakajo v prihodnjih dveh letih. L. 1912 se vrši ob priliki 50letnice češkega Sokolstva VI. vsesokolski zlet v Pragi, ki se ga mora udeležiti slovensko Sokolstvo kar najbolj častno. L. 1913 pa praznuje slovensko

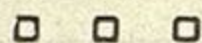
Sokolstvo svojo 50letnico s III. slovenskim vsesokolskim zletom v Ljubljani, ki mora po številu in delu visoko nadkriliti II. zlet. In da bomo kos stavljenim zahtevam, zato se moramo že sedaj posvetiti resnemu in rednemu delu; kajti „le delavnost, vsakdanja in pravilna delavnost — pravi Tyrš — delavnost razumna in izdatna, ima resnično delo.“ In v znamenju take delavnosti krepko naprej!

Dr. Gv. S.

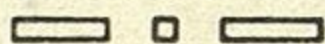
PRIPOMBE K STATISTIČNI TABELI.

- 1) Podporni čl. plačujejo mesečno 1 K, izvršujoči 50 h.
- 2) Prva številka naznači tel. ure obrt. trg. nar., druga tel. ure šol. nar.
- 3) Podporni čl. plačajo mesečno 1 K, izvršujoči 40 h.
- 4) Prva številka pomeni tel. ure telovadk, druga tel. ure gojenk; kjer ni to označeno telovadita oba oddelka skupaj.
- 5) Mesečnina za podporne 60 h, za izvršujoče 30 h.
- 6) Članarina znaša na leto 2 K.
- 7) Podporni čl. plačajo na mesec 1 K, izvršujoči 60 h.
- 8) Društvo nima telovadnice; poleti telovadi na prostem, pozimi kjer se mu posreči dobiti prostor.
- 9) Podporni člani na mesec 40 h, izvršujoči 20 h.
- 10) Čl. telovadijo v tednu 3× v Litiji in 3× v Šmartnem; telovadke pa 3× v Litiji in 2× v Šmartnem.
- 11) Telovadi se v dveh oddelkih.
- 12) Radi pomanjkanja vaditeljske moči društvo ne deluje, podatki so stari.
- 13) Člani plačujejo mesečno po 70 h in po 50 h.

KRATICE ZA OZNAČBO ŽUP.

- C. S. Ž. = Celjska sokolska župa.
G. S. Ž. = Gorenjska sokolska župa.
Gš. S. Ž. = Goriška sokolska župa.
I. S. Ž. = Idrijska sokolska župa.
L. S. Ž. = Ljubljanska sokolska župa.
N. S. Ž. = Novomeška sokolska župa
S. Ž. L. I. = Sokolska župa Ljubljana I.
T. S. Ž. = Tržaška sokolska župa.

PREGLED GOJITVE TELOVADBE SLOVENCEV

Z A V O D	Štev. učen- cev	Štev. telo- vadcev	V %
I. drž. gimn. v Ljubljani ¹	625	155 210	24·8 33·6
II. drž. gimn. v Ljubljani ¹	421	110 165	26·1 39·1
Višja gimnazija Novomesto ¹	276	141	51
Višja gimnazija Kranj ¹	312	179	57·3
Višja gimnazija Maribor	538 Sl. 318	Obvezni predm.	
Višja gimnazija Celje	303 Sl. 77	155	51·1
Slov. odd. nižje gimn. Celje	158	67	42·4
Višja gimnazija Gorica	697 Sl. 342	99	14·2
Višja gimnazija Trst ¹	546 Sl. 192	290	53·1
Višja gimnazija Celovec	478 Sl. 72	Obvezni predm.	
Knez. šk. priv. gimn. Št. Vid nad Ljubljano	256	241	94·1
Višja realka Ljubljana	508 Sl. 301	Obvezni predm.	
Višja realka Idrija ²	209	Obvezni predm.	

NA SREDNJIH ŠOLAH V ŠOL. LETU 1910/11.*)

Oddel.	Št. tel. ur	Telovadni učitelj	igre v %	Voditelj iger
4 6	8 12	Gorečan Josip ³	16	Hočevar Kuno
3 5	6 10	Brunet Fran ³ Wester Josip ³	14·2	Lovše Anton
4	8	Krek Julij ⁵	?	Krek Julij
4	8	Dolžan Fran ³ Malnar Josip ³	67·6	Kenda Robert
15	30	Halfter Maks ³	18·5	Dr. Haid Maks Halfter Maks
5	10	Porsche Ferdinand ³	16·2	Potočnik Engelbert
2	4	Kranjc Franc ⁴	65·1	Tribnik K. Kranjc Fr.
4	8	Schaup Adoif ³	?	Naglig A.
9	18	Mähr Maks ³ Prachner Josip ³	39	Mähr Maks Prachner Jos.
14	28	Tritthart Jakob ³	37	Tritthart Jakob
6	6	Jeločnik Aleksander ⁵	100	Nadzorstvo se je menjavalo
15	30	Brunet Fran ³	72·8	Brunet Fran
7	14	Bajželj Ivan ³	65·6	Bajželj Ivan

Z A V O D	Štev. učencev	Štev. telovadcev	V %
Višja realka Trst	472 Sl. 89	Obvezni predm.	
Višja realka Gorica	415 Sl. 157	Obvezni predm.	
Mestni dekliški licej Ljubljana	240	142	58·3
Višja dekliška šola Ljubljana	42	24	57
Moško učiteljišče Ljubljana	123	Obvezni predm.	
Žensko učiteljišče Ljubljana	171	Obvezni predm.	
Moško učiteljišče Maribor	188 Sl. 103	Obvezni predm.	
Žensko učiteljišče Gorica	312 Sl. 168	Obvezni predm.	
Moško učiteljišče Gorica	136	Obvezni predm.	

*) Pri sestavi navedenega pregleda sem uvaževal številu sem ločil druge od prvih — samo ena številka nemogoča. — 1) Po naredbi c. kr. ministerstva za uk in upeljati telovadba kot obvezni predmet na vseh srednjih I. 1910/11 po odloku naučnega ministerstva z dne 28./XII. pričelo s telovadbo v I. razredu in se potem sukcesivno zavodu: prve številke naznačijo obisk neobvez. tel. v — 2) Na idrijski realki se je gojila z odličnim uspehom je udeležilo 105 učencev (46·2%). Telovadci so bili raz-18./VI. javno telovadbo, ki je prav dobro uspela. — 3) izpr. tel. učitelj. — 4) Neizpr. tel. učitelj. — Na list Ljubljani in knezoškof. priv. gimnaziji v Št. Vidu nad

Oddel.	Št. tel. ur	Telovadni učitelj	Igre v %	Voditelj iger
12	24	Riedl Seb. ³ Prachner J. ³	?	Dr. Pirjevec K. Riedl S.
12	12	Janovský Josip ³	21·6	Wohanka Otokar
5	10	Petek Irma ³		Igre se goje med odmorom
1	2	Petek Irma ³		
4	6	Gorečan Josip ³		
4	5			Igre se goje v telovadnih urah.
4	8	Trup Anton ³		
8	12	Janovský Josip ³		
4	6	Schaup Adolf ³		

vse zavode, v katerih je nad 50 Slovencev. Pri skupnem pomenja Slovence; pri telovadbi je bila taka ločitev bogočastje z dne 22./III. 1909, številke 11662 bi se morala šolah; pri nas se je izvedla ta naredba z II. teč. šol. 1910, številke 15156 tako, da se je v navedenih zavodih razširi na vse razrede. Zato so dvojne številke pri vsakem I. teč., druge obisk obvezne in neobvez. tel. v II. teč. poleg obligatne tudi prostovoljna telovadba, katere se deljeni na višji in nižji odd., koncem šol. l. so priredili Za srednje šole izpr. tel. učitelj. — 4) Za ljudske šole „Slovenski Sokol“ sta naročena samo II. drž. gimn. v Ljubljano.

Sestavil Dr. Gv. S.

STATISTIČNI IZKAZ SLOVENSKEGA

Število	Društvo Imena, ki nimajo tekoče številke, so odseki predidocih društev	Župni okraj	Ustanovno leto	Štev. čl. v I. letu	Sedanje štev. čl.	Štev. telovadcev	Štev. vad. z nač.	Št. vad. pom. in pr.	Štev. čl. v kroju
1	Ajdovščina	GšSŽ	1909	56	58	18	2	3	26
	Rihemberk	GšSŽ	1910	90	74	21	—	4	20
2	Bilje	GšSŽ	1909	60	46	15	3	2	22
3	Bled	GSŽ	1909	120	50	10	4	2	30
4	Borovlje	GSŽ	1909	50	50	15	1	—	15
5	Borovnica	LSŽ	1911	105	105	12	1	—	23
6	Brežice	CSŽ	1904	78	74	12	2	5	30
	Sevnica	CSŽ	1908	10	35	15	3	—	8
7	Celje	CSŽ	1890	46	110	30	4	3	50
	Sv. Pavel	CSŽ	1910	62	64	24	3	3	20
8	Cerknica	ISŽ	1909	100	51	20	5	—	24
9	Cerkno	ISŽ	1909	25	50	18	4	1	25
10	Černomelj	NSŽ	1908	112	108	11	1	—	31
11	Črniče	GšSŽ	1909	56	28	10	1	5	18
	Brje	GšSŽ	1910	42	44	15	—	5	16
	Osek	GšSŽ	1910	35	35	8	1	—	8
12	Deskle-Plave	GšSŽ	1909	69	61	10	2	—	22
13	Domžale	LSŽ	1905	103	84	12	2	—	34
14	Dornberg	GšSŽ	1910	50	51	12	1	4	24
	Škrbina	GšSŽ	1910	34	34	8	—	—	24
15	Gorica	GšSŽ	1887	61	142	28	6	6	45
	Kojsko	GšSŽ	1910	70	40	18	—	3	32
	Volčja Draga	GšSŽ	1909	27	42	8	—	—	30
16	Gradec	CSŽ	1906	81	53	38	4	—	2
17	Hrastnik	CSŽ	1908	32	30	12	4	—	15
18	Idrija	ISŽ	1897	46	112	35	5	—	40
	Ženski odsek	ISŽ	1903	—	—	—	—	—	—
19	Ig	LSŽ	1909	26	26	12	2	—	13
20	Ilirska Bistrica	ISŽ	1905	52	55	24	4	2	24
	Odnos	—	—	—	1712	471	65	48	671

SOKOLSTVA OKTOBRA 1911.

Št. obrt.-trg. nar.	Štev. šol. nar.	Štev članic	Štev. telovadk	Št. vad. in priprav.	Štev. gojenk	Telovadi se v tednu			Telo- vadnica		Pri- spevki	
						člani	žene	naraščaj	ploskev m ²	visokost m	mesečna	vpisnina
—	16	—	—	—	—	3	—	2	176	5	— ¹⁾	1.—
—	—	—	—	—	—	1	—	—	32	3	— ²⁰	1.—
10	17	11	10	2	—	3	2	2	80	3.5	— ⁵⁰	2.—
8	—	—	—	—	—	3	—	3	60	3.5	— ⁶⁰	1.—
—	8	—	—	—	—	2	—	1	110	7	— ³⁰	1.—
15	—	13	—	—	—	3	—	1	40.5	4.5	— ⁵⁰	1.—
12	—	30	10	—	—	3	3	1	80	6	— ⁶⁰	2.—
12	—	—	—	—	—	2	—	1	?	?	— ⁶⁰	1.—
5	67	7	7	—	15	3	3	3+ ²²⁾	220	7	1.—	2.—
—	20	—	—	—	—	2	—	2	186	3	— ³⁾	—
—	—	—	—	—	—	3	—	—	77	3.5	— ⁶⁰	—
—	11	20	7	—	16	2	1+ ¹⁴⁾	1	100	5	— ⁶⁰⁵⁾	1.—
—	—	17	13	—	—	3	2	—	40	3.6	— ⁶⁰	—
—	14	—	—	—	—	2	—	1	80	6	— ²⁰	— ⁵⁰
—	40	—	—	—	—	2	—	1	?	?	— ²⁰	— ⁵⁰
—	—	—	—	—	—	3	—	—	45	5	— ²⁰	1.—
—	—	—	—	—	—	1	—	—	30	3	— ⁶⁾	1.—
3	—	—	—	—	—	3	—	2	162	7	— ⁵⁰	1.—
—	—	16	15	—	—	2	2	—	216	5	— ³⁰	1.—
—	—	8	—	—	—	2	—	—	72	4.5	— ³⁰	— ⁵⁰
34	28	8	8	—	—	3	2	2+ ²²⁾	216	9	1.—	1.—
—	—	—	—	—	—	2	—	—	?	?	— ⁴⁰	1.—
—	—	—	—	—	—	1	—	—	?	?	— ³⁰	5.—
—	—	5	3	—	—	3	1	—	90	5.5	1.—	1.—
—	—	—	—	—	—	2	—	—	80	4	— ⁶⁰	1.—
12	—	—	—	—	—	3	—	1	180	6	— ⁶⁰⁷⁾	1.—
—	—	61	16	5	—	—	3	—	180	6	— ⁴⁰	—
14	—	—	—	—	—	3	—	2	?	?	— ⁵⁰	—
7	—	—	24	2	—	3	2	3	130	7	— ⁶⁰	—
132	221	196	113	9	31	—	—	—	—	—	—	—

Števílo	Društvo Imena, ki nimajo tekoče števílke, so odseki predidóčih društev	Župni okraj	Ustanovno leto	Štev. čl. v I. letu	Sedanje štev. čl.	Štev. telovadcev	Štev. vad. z nač.	Št. vad. pom. in pr.	Štev. čl. v kroju
	Prenos		—	—	1712	471	65	48	671
21	Javornik	GSŽ	1907	39	24	15	5	1	19
22	Jesenice	GSŽ	1904	108	60	24	5	5	21
23	Kamnik	SŽL I	1905	76	100	15	1	3	32
24	Kobarid	GšSŽ	1909	60	60	10	1	2	20
25	Kočevje	SŽL I	1910	42	44	—	1	—	8
26	Komen	GšSŽ	1910	132	84	28	1	4	26
27	Kostanjevica-Sv. Križ	NSŽ	1909	12	43	15	1	—	20
28	Kranj	GSŽ	1896	108	126	24	4	3	46
	Ženski odsek	GSŽ	1907	55	—	—	—	—	—
29	Krško	CSŽ	1906	85	120	12	1	5	25
30	Litija-Šmartno	SŽL I	1909	162	138	20	1	6	30
	Vače	SŽL I	1910	32	35	14	1	4	15
31	Ljubljana	LSŽ	1863	174	415	50	8	7	140
32	Ljubljana I.	SŽL I	1907	109	305	50	4	8	70
	Moste	SŽL I	1910	80	40	9	1	2	14
	Vevče	SŽL I	1911	40	30	6	1	—	—
33	Ljubljana II.	SŽL I	1908	126	150	35	1	6	36
34	Ljutomer	CSŽ	1903	116	54	18	4	—	54
35	Logatec	ISŽ	1908	64	85	20	3	5	30
36	Maribor	CSŽ	1907	65	110	40	5	5	33
37	Mavhinje	TSŽ	1911	61	61	14	1	—	20
38	Metlika	NSŽ	1907	?	96	14	2	—	31
	Gradac	NSŽ	1910	22	25	20	—	—	10
39	Miren	GšSŽ	1908	35	40	6	1	—	18
40	Mokronog	NSŽ	1909	40	53	10	2	—	24
41	Mozirje	CSŽ	1880	100	14	5	1	1	10
42	Novomesto	NSŽ	1887	64	170	25	5	3	55
43	Opčine	TSŽ	1910	70	72	32	1	4	44
44	Podgora	GšSŽ	1910	58	85	16	3	4	20
	Odnos	—	—	—	4351	1018	130	122	1546

Št. obrt.-trg. nar.	Štev. šol. nar.	Štev. članic	Štev. telovadk	Št. vad. in priprav.	Štev. gojenk	Telovadi se v tednu			Telo- vadnica		Pri- spevki	
						člani	žene	naraščaj	ploskev m^2	visokost m	mesečna	vpisnina
132	221	196	113	9	31	—	—	—	—	—	—	—
—	21	7	—	—	—	brez telov. prostora			—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	3	—	—	8,	8)	—	—
12	—	—	—	—	—	3	—	2	28	4	—	—
18	—	—	—	—	—	?	—	?	133·5	3·2	?	?
—	—	—	—	—	—	brez telov. prostora			—	—	—	—
—	21	26	—	—	—	2	—	1	71·5	3·5	—	—
—	—	9	—	—	—	2	—	—	84	5	—	—
—	26	—	—	—	—	3	—	1+3 ²⁾	210	4·4	1·	2·—
—	—	60	15	1	—	—	2	—	210	4·4	—	—
12	—	30	14	—	—	2	2	1	136	6·5	1·—	1·—
—	—	20	14	4	—	6 ¹⁰⁾	5 ¹⁰⁾	—	?	?	—	—
12	—	10	10	1	—	3	—	—	30	3	—	—
60	—	—	—	—	—	3 ¹¹⁾	—	3	300	12	1·—	2·—
40	—	50	25	4	6	3	2	2	180	4·5	1·—	—
10	—	—	—	—	—	3	—	3	60	3	—	—
—	—	—	—	—	—	2	—	—	68·3	3	—	—
12	—	—	—	—	—	3	—	2	145	5·4	—	—
18	15	—	—	—	—	2	—	2	120	5	1·—	—
5	—	—	—	—	—	3	—	3	60	4·5	—	—
—	—	10	10	—	—	2	2	—	?	?	—	—
—	—	—	16	—	—	3 ¹¹⁾	2	—	?	?	—	—
—	—	14	14	—	—	3	2	—	70	3	—	—
—	—	—	—	—	—	?	—	—	?	?	—	—
—	—	—	—	—	—	2	—	—	70	4	—	—
10	—	—	—	—	—	3	—	2	57	3·5	—	—
—	—	—	—	—	—	2	—	—	?	?	—	—
12	—	27	10	—	—	3	2	1	126	7	—	—
—	32	—	—	—	26	2	—	2+2 ²⁾	112	3·8	—	—
10	42	—	—	—	—	3	—	1+2 ²⁾	90	6	—	—
363	378	459	241	19	63	—	—	—	—	—	—	—

Števílo	Društvo Imena, ki nimajo tekoče številke so odseki predidóčih društev	Župni okraj	Ustanovno leto	Štev. čl. v I. letu	Sedanje štev. čl.	Štev. telovadcev	Štev. vad. z nač.	Št. vad. pom. in pr.	Štev. čl. v kroju
	Prenos	—	—	—	4351	1018	130	122	1546
45	Postojna	ISŽ	1894	28	90	11	5	—	30
	Ženski odsek	ISŽ	1911	—	—	—	—	—	—
46	Prvačina	GšSŽ	1890	98	125	25	1	9	105
	Gradišče	GšSŽ	1910	22	31	12	1	4	22
	Zalošče-Saksid	GšSŽ	1910	43	30	8	—	2	23
47	Ptuj	CSŽ	1908	66	60	20	3	1	20
	Središče	CSŽ	1911	47	47	35	3	—	—
48	Radeče	CSŽ	1910	50	50	16	5	2	15
49	Radovljica	GSŽ	1908	?	90	8	2	4	25
50	Rajhenburg	CSŽ	1910	25	20	10	2	1	16
51	Ribnica	SŽL I	1906	82	80	9	1	4	45
	Vel. Lašče	SŽL I	1909	35	39	6	1	1	21
	Sodražica	SŽL I	1909	32	42	12	1	2	24
52	Ribnica na Po- horju ¹²⁾	CSŽ	1909	36	36	12	—	—	5
53	Selo	GšSŽ	1909	50	50	10	—	2	19
54	Solkan	GšSŽ	1899	?	105	12	2	5	15
55	Spodnja Idrija	ISŽ	1910	48	35	11	2	3	12
56	Št. Janž	NSŽ	1910	44	33	17	1	—	10
57	Št. Jur ob j. ž.	CSŽ	1909	39	35	16	4	3	20
58	Št. Lenart	CSŽ	1908	27	20	13	1	—	13
59	Št. Peter n. Krasu	ISŽ	1910	70	88	18	2	3	19
60	Št. Vid nad Ljub.	SŽL I	1908	40	50	15	1	3	18
61	Šiška	LSŽ	1902	61	106	6	1	—	22
62	Škedenj	TSŽ	1910	60	60	28	2	3	11
63	Škofja Loka	GSŽ	1907	114	125	12	2	2	30
64	Šoštanj	CSŽ	1908	46	16	9	1	—	8
65	Štandrež	GšSŽ	1908	76	50	16	1	2	10
66	Štepanja vas	SŽL I	1911	60	60	15	1	2	18
67	Trbovlje	CSŽ	1909	56	66	16	6	1	38
	Odnos	—	—	—	5990	1416	182	181	2160

Št. obrt.-trg. nar.	Štev. šol. nar.	Štev. članic	Štev. tclovadk	Št. vad. in priprav.	Štev. gojenk	Telovadi se v tednu			Telo- vadnica		Pri- spevki	
						člani	žene	naraščaj	ploskev m^2	visokost m	mesečna	vpisnina
363	378	459	241	19	63	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	3	—	—	137	6·7	—·60	2·—
—	—	93	14	7	—	—	3	—	137	6·7	—·40	—
50	—	30	18	—	—	3	1	2	264	9	6)	5·—
—	16	—	—	—	—	2	—	1	86	6	—·34	2·—
—	—	—	—	—	—	2	—	—	80	3	—·30	—·30
—	—	—	—	—	—	3	—	—	28	4	1·—	1·—
—	—	—	—	—	—	?	—	—	?	?	?	?
—	—	—	—	—	—	3	—	—	100	3·5	—·50	—
6	—	—	—	—	—	3	—	3	50	5·5	1·—	2·—
16	—	—	—	—	—	2	—	1	40	5·5	—·60	1·—
—	—	—	—	—	—	3	—	—	112	4	—·50	—
—	—	—	—	—	—	2	—	—	28	3	1·—	1·—
—	—	—	—	—	—	2	—	—	30	2·9	—·40	1·—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	?	?	—·50	1·—
—	—	—	—	—	—	3	—	—	90	7	—·20	—·50
23	20	—	—	—	—	2	—	2	128	6	—·50	1·—
—	—	8	—	—	—	3	—	—	35	4·5	—·60	1·—
—	—	—	—	—	—	3	—	—	?	?	—·40	—
—	20	—	—	—	—	2	—	2	48	5	—·60	—·40
—	—	—	—	—	—	2	—	—	40	6	—·50	2·—
—	—	—	—	—	—	3	—	—	?	?	—·60	2·—
15	—	—	—	—	—	3	—	—	8)	8)	—·30	1·—
—	—	—	—	—	—	3	—	—	122	6·5	—·50	—
—	40	—	45	—	—	3	3	2	192	5	—·50	1·—
12	—	—	4	—	—	3	—	3	110·6	5·3	1·—	1·—
—	—	2	—	—	—	3	—	—	42	4	—·50	1·—
—	—	16	16	—	—	3	2	—	?	?	—·70 ¹³	1·—
—	—	—	—	—	—	3	—	—	80	4·5	—·60	—
—	—	—	—	—	—	2	—	—	144	4·5	—·50	2·—
485	474	608	338	26	63	—	—	—	—	—	—	—

Število	Društvo Imena, ki nimajo tekoče številke so odseki predidocih društev	Župni okraj	Ustanovno leto	Štev. čl. v I. letu	Sedanje štev. čl.	Štev. telovadcev	Štev. vad. z nač.	Št. vad. pom. in pr.	Štev. čl. v kroju
	Prenos .	—	—	—	5990	1416	182	181	2160
68	Trebnje	NSŽ	1909	41	43	8	1	—	16
69	Trst	TSŽ	1882	169	324	70	4	2	60
	Barkovlje	TSŽ	1909	75	30	15	3	1	10
	Prosek	TSŽ	1910	102	92	25	2	5	42
	Rojan	TSŽ	1900	73	50	12	2	1	8
70	Tržič	GSŽ	1903	82	60	16	2	1	25
71	Vič	LSŽ	1909	35	48	14	3	1	22
	Notranje gorice	LSŽ	1910	12	18	9	1	2	8
72	Verdela pri Trstu	TSŽ	1908	35	112	27	7	3	32
73	Vransko	CSŽ	1911	50	50	30	1	—	—
74	Vrhnika	LSŽ	1908	70	71	18	2	5	34
75	Zagorje	CSŽ	1890	103	80	12	4	2	38
76	Žalec	CSŽ	1903	56	60	29	5	—	41
	Braslovče	CSŽ	1906	38	17	17	1	—	—
77	Železniki	GSŽ	1908	10	43	17	3	1	26
	Dražgoše	GSŽ	1908	10	18	13	1	—	6
78	Žiri	ISŽ	1907	35	41	12	4	1	28
	Ženski odsek	ISŽ	1910	40	—	—	—	—	—
79	Žen. tel. društvo Ljubljana	LSŽ	1900	?	—	—	—	—	—
80	Žen. tel. društvo Šiška	LSŽ	1907	49	—	—	—	—	—
81	Boh. Bistrica	GSŽ	1909	58	45	9	1	—	3
	Skupna statistika za l. 1911	—	—	—	7192	1769	229	206	2559
	Skupna statistika za l. 1910	—	—	—	7122	1881	241	171	2379

VI. vsesokolski zlet se vrši 28./VI. do 1./VII. 1. 1912
udeležite teh prevažnih sokolskih praznikov v kar

Št. obrt.-trg. nar.	Štev. šol. nar.	Štev. članic	Štev. telovadk	Št. vad. in priprav.	Štev. gojenk	Telovadi se v tednu			Telovadnica		Pri-spevki	
						člani	žene	naraščaj	ploskev m^2	visokost m	mesečna	vpisnina
485	474	608	338	26	6	—	—	—	—	—	—	—
5	—	—	—	—	—	3	—	—	92	5	—·50	1·—
10	40	—	30	—	40	3 + 3	2 + 2 ⁴	1 + 2 ²)	144	8	1·—	1·—
—	12	—	10	—	20	2	2 + 2 ⁴	4	240	5	1·—	1·—
—	35	—	—	—	23	3	0 + 2 ⁴	2	140	5	—·40	1·—
—	20	—	10	—	15	2	3 + 2	2	98	5	1·— ¹⁾	1·—
—	—	—	7	—	—	2	2	—	170	7	·40	1·20
14	—	—	—	—	—	2	—	2	70	4	—·50	1·—
—	—	—	—	—	—	2	—	—	?	?	—·50	1·—
—	47	—	12	—	30	2	2 2 ⁴)	2	181	6	—·80	1·—
—	—	—	—	—	—	3	—	—	?	?	?	?
17	—	—	—	—	—	3	—	2	48	4	—·70	1·—
—	—	20	14	3	—	3	3	—	178·5	8	—·40	1·—
—	—	—	—	—	—	2	—	—	101·5	5·5	1·—	—
—	—	—	—	—	—	1	—	—	?	?	—·50	2·—
—	—	—	—	—	—	2	—	—	?	?	—·30	—
—	—	—	—	—	—	2	—	—	?	?	?	?
—	—	—	—	—	—	3	—	—	160	6	—·60	1·—
—	—	40	14	3	8	—	2	—	160	6	—·50	1·—
—	—	32	30	7	—	—	2	—	300	12	1·—	2·—
—	—	24	6	1	—	—	2	—	122	6·5	—·50	1·—
—	—	—	—	—	—	3	—	—	48	4·5	—·60	—·60
<u>531</u>	<u>628</u>	<u>724</u>	<u>471</u>	<u>40</u>	<u>199</u>	—	—	—	—	—	—	—
391	1655	560	419	25	426	—	—	—	—	—	—	—

v Pragi. — Bratje, pripravljajte se že sedaj, da se največjem številu!

ZVEZA SLOVANSKEGA ŠOKOLSTVA.

Kratice. arh. = arhivar, bl. = blagajnik, čl. = člani, čl. v kr. = člani v kroju, članc. = članice, čtr. = četrtek, dop. = dopoldne, goj. = gojenke, knj. = knjižnica, lep. knj. = leposlovna knjižnica, nač. = načelnik (ca, nam. = namestnik, nar. = naraščaj, nd. = nedelja, obrt.-trg. nar. = obrtno-trgovski naraščaj, odb. = odbornik (i), or. = orodjar, pn. = ponedeljek, pnč. = podnačelnik, pop. = popoldne, podpr. = podpredsednik, preds. = predsednik, pr. r. = pregledovalci računov, pst. = podstarosta, pt. = petek, sb. = sobota, sr. = sreda, st. = starosta (ka), str. knj. = strokovna knjižnica, str. l. = strokovni list (i), šol. nar. = šolski naraščaj, t. = tajnik (ica), tel. = telovadci, tldk. = telovadke, tr. = torek, ust. = ustanovljeno, vad. = vaditelj (ica), v. pom. = vaditeljski pomočnik (ica), v. pr. = vaditeljski pripravnik (ica), vad. zb. = vaditeljski zbor, v. = vinar, zap. = zapisnikar, zv. = zvečer, ž. = žene.

Ust. 2. svečana 1908. — Sedež: Praga.

Predsedstvo: St. dr. Josip Scheiner (st. Č. O. S., Praga), pst. dr. Lazar Car (st. H. S. S., Zagreb), bl. Edo Waraus (bl. Č. O. S., Praga), nač. dr. Jindřich Vaniček (nač. Č. O. S., Praga), pnč. dr. Viktor Murnik (nač. S. S. Z., Ljubljana), t. dr. Antonín Novotný (Kr. Vinohrady), pr. r.: dr. Iv. Oražen (st. S. S. Z., Ljubljana), Živanovič Vojislav (Belgrad), dr. Janeček (Zagreb); nam.: Prágr Alojzij (Kolin), Mašek Frant. (Vysočany).

V širjem predstvu: Kuček Vilko (za Slovence), dr. Janeček Dragan (za Hrvate), Živanovič Vojislav (za Srbe), Atanesov Christov (za Bulgare), dr. Fiszer Xaver (za Poljake), Čl. odbora za Č. O. S.: dr. P. Fiša, A. Kalina, dr. K. Pipich, dr. F. Smrčka, V. Stěpánek, F. Zelený, A. Zyka — za Hrv. S. S.: dr. F. Bučar, M. Pilar, dr. B. Vinkovič, dr. P. Magdič — za S. S. Z.: Kuček Viljem, dr. O. Rybař, dr. J. Šegula, J. Thaler — za srbsko sokolstvo: St. Todorović, dr. L. Popović, dr. V. Besarović, Kr. Dominkovič — za poljsko sokolstvo: St. Biega, dr. Ks. Fiszer, Al. Walek, dr. K. Rovinski, S. Rucinski, Vl. Dursky, Wl. Swiatkiewicz. — V odbor zveze pošlje vsaka sokolska zveza po pet zastopnikov brez ozira na število članov in nadalje za vsakih 10000 članov po enega odposlanca.

Z. S. S. tvorijo: Česká Obec Sokolská (95077 čl.) Związek polskich gimnastycznych Towarzystwo sokolich v Austriji (24.688), Hrvatski sokolski savez (13.000), Slovenska sokolska zveza (7916), Župa Fruškogorska (1150), Zupa bosensko-hercegovska, Savez sokolskih društava „Dušan Silni“ (1472), Zveza bolgarskih Junakov (6000).

Zvezni organ: „Věstník Sokolský“ izhaja dvakrat na mesec, celoletna naročnina 4 K, z vaditeljsko prilogo 7 K, urednik A. Bilek (Praga II., Ferdinandova třída „Slikov palac“), upravništvo: Praga II., Tunni ul. tiskárna Grégrova.

Priglašeni zletu: I. 1812 VI. češki vsesokolski (I. vseslovanski) zlet v Pragi (50 letnica češkega sokolstva), I. 1913 III. slovenski vsesokolski zlet v Ljubljani (50 letnica slovenskega sokolstva), I. 1917 III. hrv. vsesokolski zlet v Zagrebu.

SLOVENSKA SOKOLSKA ZVEZA.

Ust. l. 1905. — Sedež: Ljubljana.

Predsedstvo: St. dr. Oražen Ivan (Ljubljana), I. pst. dr. Rybař Otokar (Trst), II. pst. dr. Pipenbacher Josip (Ljubljana I.), III. pst. Smertnik Josip (Celje), nač. dr. Murnik Viktor, pnč. Drenik Bojan, t. Kajzelj Bogumil (vsi iz Ljubljane), bl. Medic Fran (Ljubljana I.), zap. Bukovnik Vilko, odb. Kostnapfel Aleksander (oba iz Ljubljane); odb. nam.: Boltavzar Rajko (Šiška), Dermelj Ljudevit (Ljubljana I.), dr. Fettich-Frankheim Oton (Ljubljana II.), Vošnjak Vladimir, pr. r. Mikuž Dragotin (Ljubljana), Praprotnik Avgust (Vič), Verovšek Miha (Ljubljana).

Se je zveznega predsedstva se vrše vsaki drugi torek.

Zvezni odbor sestoji iz predsedstva in župnih odposlancev.

Vaditeljski zbor: nač. dr. Murnik Viktor (Ljubljana), pnč. Drenik Bojan (Ljubljana), Člani vad. zbora so vsi župni načelniki in podnačelniki.

Tehnični odsek: nač. dr. Murnik Viktor (Ljubljana), člani: Burgstaller Tomo, Dimic Janko, Drenik B., Kostnapfel Aleksander, Mikuž Dragotin, dr. Pestotnik Pavel, Poženel Al., Slapničar Janko, Vidmar Stane.

„Slovenski Sokol“, zvezni organ, izhaja mesečno, Redaktor dr. Murnik Viktor. Letnik VIII. — Celoletna naročnina 3 K. — Uredništvo: Ljubljana, Bleiweisova c. 23; upravništvo: Ljubljana, Kolodvorska ul. 3.

V S. S. Z. je združenih v 8 župah 79 društev, 23 odsekov, 2 žen. tel. društvi in 4 žen. tel. odseki.

Članov 7192, čl. v kr. 2559, tel. 1769, vad. 229, vad. pr. in pom. 206, obrt. trg. nar. 531, šol. nar. 628, članic 724, tldk. 471, vad. in vad. pr. 40, gojenk 199.

Lastne „Sokolske dome“ ima 7 društev in sicer: Celje, Domžale, II. Bistrica, Prvačina, Tržič, Zagorje, Žiri.

III. vseslovenski sokolski zlet se vrši I. 1913 v Ljubljani ob priliki 50 letnice slov. sokolstva.

I. CELJSKA SOKOLSKA ŽUPA.

Ust. 30. oktobra 1910.

Predsedstvo: St. dr. Karlovšek Josip (Celje), I. pst. dr. Rosina Franjo (Maribor), II. pst. dr. Štiker Ljudevit (Brežice), nač. Smertnik Jože (Celje), tajnik dr. Hrašovec Šandor (Celje), bl. dr. Zdolšek Josip

(Celje), odb Stibler Miloš (Celje), odb. nam.: Čulek Josip (Št. Jur ob j. ž.), Pikl J. (Žalec), Velkavrh J. (Trbovlje); pr. r. Jamšek Fran (Rajhenburg), Kunej Benjamin (Celje), Taufer Ivan (Zagorje).

Vaditeljski zbor: Nač. Smertnik Jože (Celje, Sokolski dom), pnč. Ilich Eman (Maribor), zap. Čobal I. (Celje), člani so vsi načelniki vžupljenih društev.

Župna društva: I. okrožje Celje: Celje z ods. v Št. Pavlu, Mozirje, Soštanj, Št. Jur ob j. ž., Vransko, Žalec z ods. v Braslavčah.

II. okrožje Maribor: Gradec, Ljutomer, Maribor, Ptuj z odsekom v Središču, Ribnica, Št. Lenart.

III. Posavsko okrožje: Brežice z ods. v Sevnici, Krško, Rajhenburg.

IV. okrožje Zagorje: Hrastnik, Radeče, Trbovlje, Zagorje.

V župi je 19 društev s 4 odseki. Čl. 1221, čl. v kr. 461, tel. 441, obrt. trg. nar. 75, šol. 122, člani 104, tldk. 58, goj. 15.

II. GORENJSKA SOKOLSKA ŽUPA.

Ust. 16. januarja 1910.

Predsedstvo: St. Marinček Matija (Tržič), I. pst. Dolenc Fran (Škofja Loka), II. pst. Dr. Kušar Josip (Kranj), nač. Sajovic Evgen (Kranj), t. Cvar Josip (Kranj), bl. Valenčič Ivan (Kranj), zap. Sajovic Janko (Kranj), nam. nač. Boštele Silvester (Jesenice), nadz. Ažman Fran (Kranj), preds. izobr. odseka Pirnat Makso (Kranj), odb. nam.: Benedik Fran, Jurman Ivan, Pušelj Janko (vsi iz Kranja), pr. r.: Nadilo Avgust (Škofja Loka), Chladek I. (Radovljica), Ravnik J. (Javornik).

Vaditeljski zbor: Nač. Sajovic Evgen (Kranj), pnč. Boštele Silvester (Jesenice), nadz. Ažman Fr. (Kranj), čl. tehničnega odseka: Jezeršek Egon (Zali Log), Benedik Fr. (Kranj), Pristov Vinko (Škofja Loka), Jurman Ivan (Kranj), Sajovic Janko (Kranj).

Župna društva: Bled, Bohinjska Bistrica, Borovlje, Javornik, Jesenice, Kranj s samostojnim žen. odsekom, Radovljica, Skofja Loka, Tržič, Železniki z odsekom v Dražgošah.

V župi je 10 društev, 1 odsek in 1 samostojni ženski odsek. Članov 691, čl. v kr. 250, tel. 163, vad. 30, vad. pr. in pom. 15, obrt.-trg. nar. 26, šol. nar. 55, članic. 67, tldk. 26.

Župni prispevek za člane 90 h. — Štev. praporov: 3.

Župno glasilo: „Vestnik gorenjske sokolske župe“ izhaja po potrebi.

III. GORIŠKA SOKOLSKA ŽUPA.

Ust. 12. februarja 1911.

Predsedstvo: St. dr. Leupušček Jos. (Gorica), I. pst. Mozetič Jos. (Prvačina), II. pst. Saunig Iv. (Bilje), nač. Kranjc Ljud. (Gorica), t. Saunig Bruno (Gorica), bl. Podgornik Andrej (Gorica), nadz. dr. Irgolič Fr., preds. izobr. odseka Schaup Ad. (Gorica), pr. r.: Jakil Julij (Miren), Toplihar Virg. (Črniče), Zavadlav Andr. (Štandrež).

Vaditeljski zbor: Nač. Kranjc Ljudevit (Gorica — Trgovski dom), pnč.: Brajnik Rudolf (Ajdovščina) in Klančič Iv. (Miren). Clani so vsi okrožni in društveni načelniki in podnačelniki ter nadzorniki.

I. okrožje. Nač. Brajnik Rud., pnč. Ličen Jos., t. Bras Mar.

II. okrožje. Nač. Kranjc Ljudevit, pnč. Marušič Josip, t. Faganelli Ant.

III. okrožje. Nač. Pelikan Bened., pnč. Furlani H., t. Fornazarič Alojzij.

Zupna društva: Ajdovščina, Bilje, Črniče, Deskle-Plave, Dornberg, Gorica, Kobarid, Komen, Miren, Podgora, Prvačina, Selo, Solkan, Standrež; odseki: Rihenberg (Ajdovščina), Brje in Osek (Črniče), Škrbina (Dornberg), Vojsko in Volčja draga (Gorica), Gradišče in Zalošče (Prvačina).

V župi je 14 društev z 8 odseki; čl. 1315, čl. v kr. 565, tel. 314, obrt.-trg. nar. 145, šol. nar. 214, članic. 115, tldk. 67.

Župni prispevek za člane K 1·20. — Število praporov: 1.

Zupno glasilo „Sokolski prapor“, ki ga izdaja župa za svoje člane brezplačno in izhaja po potrebi.

IV. IDRIJSKA SOKOLSKA ŽUPA.

Ust. 20. februarja 1910.

Predsedstvo: St. Gangl Engelbert (Idrija), I. pst. Samsa Jos. (Il. Bistrica), II. pst. Kutin Fran (Postojna), nač. Novak Julij (Idrija), t. Bajželj Ivan (Idrija), bl. Ferjančič Ivan (Idrija), odb.: Jurman Zdr. (Idrija), Hodnik Fr. (Logatec), Primožič A. (Žiri), Štravs Iv. (Cerkno), pr. r.: Lukan P. (Sp. Idrija), Šinkovec J. (Idrija), Šerko Ernest (Cerknica).

Vaditeljski zbor: Nač. Novak Julij (Idrija), pnč. Zaletel Vinko (Postojna), nadz. Pivk Leopold (Idrija), zap. Albreht Zdr. (Idrija), or. Sinkovec J. (Idrija), vad.: Krčnik Fr. (Idrija) in Kržišnik Iv. (Žiri); vad. pom.: Bazovičar Iv. (Spodnja Idrija) in Terdan J. (Cerkno).

Zupna društva: Cerknica, Cerkno, Idrija, Il. Bistrica, Logatec, Postojna, Sp. Idrija, Št. Peter, Žiri; ženski odseki: Idrija, Postojna, Ziri.

V župi je 9 društev in 3 samostojni žen. odseki. Čl. 607, čl. v kr. 232, tel. 169, obrt.-trg. nar. 24, šol. nar. 11, članic. 222, tldk. 75, goj. 24.

Župni prispevek za člane 1 K. — Župa ima župno štandardo in 3 prapore.

Župno glasilo: Vestnik I. S. Ž., izhaja po potrebi in ga dobivajo člani brezplačno.

V. LJUBLJANSKA SOKOLSKA ŽUPA.

Ust. 8. maja 1910.

Predsedstvo: St. dr. Triller Karol (Ljubljana), I. pst. Lenarčič J. (Vrhnika), II. pst. dr. Windischer Fr. (Ljubljana), nač. dr. Murnik Viktor, t. dr. Rupnik Janko, bl. Mešek Jos. (vsi iz Ljubljane), zap. Praprotnik Avg. (Vič), odb. nam.: Rode M., Verovšek M., Bučar A. (vsi iz Ljubljane); pr. r. Boltavzar R. (Šiška), Kajzelj B. in Trtnik V. (oba iz Ljubljane).

Vaditeljski zbor: Nač. dr. Murnik Viktor (Ljubljana), pnč. Drenik Bojan (Ljubljana), zap. Mikuž K. (Ljubljana).

Župna društva: Borovnica, Domžale, Ig, Ljubljana, Ljubljana — žen. tel. društvo, Šiška, Šiška — žen. tel. društvo, Vič, Vrhnika. — Odsek: Notranje Gorice.

V župi je 7 društev, 2 ženski telovadni društvi in 1 odsek. Čl. 873, čl. v kroju 296, tel. 133, obrt.-trg. nar. 123, članic 69, telovadk 36.

Članski letni prispevek 50 vin. — Število praporov: 2.

VI. NOVOMEŠKA SOKOLSKA ŽUPA.

Ust. 6. marca 1910.

Predsedstvo: St. dr. I. Schegula (Novomesto), I. pst. Makar Dako (Metlika), II. pst. Tomic Viljem (Trebneje), nač. Perdan Fran, t. Papež Ljudevit, bl. Jeglič Rado, zap. Gregorc Fran, (vsi iz Novega mesta), odb.: Kozina Viktor (Novomesto), Klinc Ignac (Černomelj), Lozar Filip (Mokronog); pr. r. Zwitter Davorin in dr. Cel. Jelenc (Novomesto).

Vaditeljski zbor: Nač. Perdan Fran (Novomesto), pnč. Fux Karol (Metlika), zap. Matjašič Josip (Novomesto), or. Kozina Viktor (Novomesto), vad. Gregorc Fran in Papež Ljudevit (oba v Novem-mestu).

Župna društva: Černomelj, Kostanjevica — Sv. Križ, Metlika, Mokronog, Novomesto, Št. Janž, Trebnje; odsek: Gradac (Metlika).

V župi je 7 društev in 1 odsek. Čl. 571, čl. v kr. 197, tel. 120, obrt.-trg. nar. 27, članic. 67, tldk. 37.

Župni prispevek za člana 40 vin. na leto. — Praporov: 1.

VII. SOKOLSKA ŽUPA LJUBLJANA I.

Ust. 26. septembra 1909.

Predsedstvo: St. dr. Pipenbacher Josip (Ljubljana I.), I. pst. Reisner Josip (Ljubljana I.), II. pst. Modic Josip (Litija-Šmartno), nač. dr. Pestotnik Pavel (Ljubljana I.), t. Marn France (Ljubljana II.), bl. Kenda Janko (Ljubljana I.), zap. dr. Lokar Janko (Ljubljana I.), preds. izobr. ods. dr. Fettich-Frankheim Oton (Ljubljana II), odb. nam.: Berce Jos., dr. Lavrenčič Josip, Vidmar Stane (vsi, Ljubljana I.); pr. r.: Vouk Josip, Zajc Jos., Zorčič V.

Vaditeljski zbor: Nač. dr. Pestotnik Pavel (Ljubljana, Beethovenova ul. 6), pnč. in župni nadz. Vidmar Stane; člani so vsi vaditelji v župi oziroma načelniki župnih društev in odsekov.

Tehnični odsek: Nač. dr. Pestotnik Pavel, pnč. Vidmar Stane, člani: Dimic Jan., Slapničar Jan., Svetlič Nande.

Župna društva: Kamnik, Kočevje, Litija-Šmartno, Sokol I. Ljubljana, Sokol II. Ljubljana, Ribnica, Št. Vid, Štepanja vas; odseki: Vače (Litija Šmartno), Moste in Vevče (Sokol I. Ljubljana), Velike Lašče in Sodražica (Ribnica).

V župi je 8 društev in 5 odsekov. Čl. 1113, čl. v kr. 331, tel. 206, obrt. trg. nar. 101, članic. 80, tldk. 49, vad. in vad. pr. 9, gojenk 6.

Župni prispevek za člana 1 K; župa plača zvezi prispevke. — Župni prapor je prapor Sokola v Ribnici. — Str. 1.: Slovenski Sokol, Sokol in Věstnik Sokolský (Praga). Župa ima 2 lastni telovadnici.

Župni organ je „Sokolski Vestnik“, ki izhaja štirikrat na leto. Člani ga dobivajo brezplačno, sicer stane na leto 1 K.

Župni zlet s tekmo in javno telovadbo 16. jul. v Kamniku.

VIII. TRŽAŠKA SOKOLSKA ŽUPA.

Ust. 5. februarja 1911.

Predsedstvo: St. dr. Gregorin Gustav (Trst), pst. Grmek Anton (Verdela), nač. Ambrožič Miroslav (Trst), t. dr. Šavnik Janko (Trst), bl. Godina Ivan (Škedenj).

Vaditeljski zbor: Nač. Ambrožič Miroslav (Trst, via Caserma 6/6), pnč. Perhauc Jakob (Verdela), zap. Dekleva Vladimir (Trst), nadz. dr. Šavnik Janko (Trst). — Člani župnega vad. zbora so vsi društveni ter odsekovi nač. in pnč.

Župna društva: Mavhinje, Opčine, Škedenj, Trst, Verdela. Odseki: Barkovlje, Prosek. Rojan (vsi pripadajo Sokolu v Trstu).

V župi je 5 društev in 3 odseki. Čl. 801, čl. v kr. 227, tel. 223, obrt. trg.-nar. 10, šol. nar. 226, telovadk 123, goj. 154.

Letni župni prispevek za člane 50 h. Župa ima 1 prapor.

DRUŠTVA.

Ajdovščina (Goriško). St. Lokar Artur, pst. Malik Mih., nač. Brajnik Rudolf, t. Slana Avg., bl. Dolenc Vlad., or. Bras M., odb.: Maggioli K., Sterle Slavoj; pr. r. Vodeb Rud. in Bratina Fr. — Čl. telovadijo v tr., sr. in pt. $1\frac{1}{2}9-10$ zv., vad. zbor v sr. $1\frac{1}{2}10-10$ zv. — Str. l.: Slovenski Sokol (2 izt.), Sokolski prapor, Naša bodočnost.

Vaditeljski zbor: Nač. Brajnik Rudolf (Ajdovščina), pnč. Bras Marij (vad.), zap. Vulč Fran (vad, pom.), bl. Maggioli K., or. Bratina Fr. (vsi vad. pom.).

Odsek ajdov. Sokola v **Rihenberku** (Goriško). Preds. Cigoj Vinko, podpr. Birsa Jos., t. Pavlica Fr. ml., bl. Čebroň Jos., or. Bandelj Al., odb. nam. Ličen M. in Mihelj Aug.; pr. r. Hmeljak Ant. in Gvardjančič Andr. — Čl. telovadijo v nd. 3—6. pop. — Str. l.: Sokolski prapor. — Vad. pom.: Gvardjančič Andr., Koradin Fr. in Pavlica Fr.

Bilje (Goriško). St. Saunig Ivan, pst. Perić Andr., nač. Blažica Anton, t. Fornazarič Slavko, bl. Saunig Avg., or. Saunig Lud., odb.: Blažica R., Šavnik Lud., Nemic Tom., Perić J., Zorn. Iv.; pr. r.: Saunig Ant. in Nemic Jos. — Čl. telovadijo v sr. in pt. 8—9 zv., v nd. 9—10 dop.; tldk. v čtr. 8—9 zv., v nd. od 10 do 11 dop. šol. in obrt. nar. v pn, 8—9 zv. v nd. $9\frac{1}{2}-10\frac{1}{2}$ dop. — Str. l.: Slovenski Sokol, Sokolski prapor. Naša bodočnost.

Vaditeljski zbor: Nač. Blazica Anton (Bilje), pnč. in zap. Fornazarič Sl. (vad.), or. Savnik L. (vad. pr.), vad. Savnik Ferdo; vad. pr. Savnik K. in Savnik L.; vad. pripravniči Franja in Zofka Savnik.

Bled (Kranjsko). St. Peternej Jakob, pst. Repe Viljem, nač. Soklič Andrej, t. Erbežnik Ivo, bl. Plemelj Urb., odb.: Dolar P., dr. Hočevan Gabr., Kokalj Iv., Ropret Ant., Stare J, Vrhunc Jože; pr. r. Plemelj Jan. in Pretnar Jan. — Čl. telovadijo v tr., čtr. in sb. 8—10 zv., vad. zbor iste dni 7—8 zv., obrt. nar. iste dni 6—7 zv. — Str. l.: Slovenski Sokol.

Vaditeljski zbor: Nač. Soklič Andrej (Bled), pnč. Piber Karol, zap. Soklič Alojzij (vad.), or. Konič Anton, vad. Sekovanič Ferdo in Stare Jože.

Bohinjska Bistrica (Kranjsko). St. Mencinger Ivan, pst. Grobotek Mijo, nač. in bl. Grobotek Mijo ml., t. Odar Martin, odb.: Canker Iv., Grobotek R., Mesar Fr., Ravnik Fr.; pr. r.: Canker Iv. in Mencinger Iv. — Člani telovadijo v tr. in pt. 8—10 zv., ned. 3—5 pop.

Borovlje (Koroško). St. Mišic Janko, pst. Sornik Janko, nač. in t. Ravnik Jan, bl. Borovnik Lj., odb. Borovnik I., Jelenc Ciril, Košutnik Ciril, Ogriz Ant., Turk Miha, Verbič V.; pr. r. Košutnik in Turk. — Čl. telovadijo v pn. in sb. 9—11 zv.; šol. nar, v nd. 9—10 dop. Str. l.: Slovenski Sokol.

Okrajno glavarstvo v Celovcu je prepovedalo nositi članom kroj; zadeva še ni rešena.

Društvo ima tamburaški odsek.

Borovnica (Kranjsko). St. Macoratti Leo, pst. Petrovčič Fran, nač. Marín Rudolj, t. in bl. Ramovž J., odborniki: Drašler A., Drašler F., Fortuna V., Kavčič D., Majaron I., Švigelj I., Urh F.; pr. r. Jan A. in Lebez Iv. — Čl. telovadijo v tr., čtr. in sb. 9—10 zv.; obrt. nar. v nd. 3—5 pop. — Knj.: 40 knjig.

Brežice (Štajersko). St. dr. Sticker, pst. dr. Schmirmaul, nač. Vidmar Ivan, t. Zemljič Jos., bl. Holý J., odb.: Brezio Jos., Levak Andr., Šetinc Jos., Zalokar Ign.; pr. r. Ferencak I., Ivanetič A. — Čl. telovadijo v pn., sr. in pt., vad. zbor iste dni; tldk. vadijo v čtr., tr. in nd.; obrt.-trg. nar. v nd. — Društvo ima prapor. — Str. l.: Slovenski Sokol, Sokol (Praga), Hrvatski Sokol (Zagreb).

Vaditeljski zbor: Nač. Vidmar Ivan (vad.), pnč. Holý Jos. (vad.), zap. Brovet I. (vad. pom.), bl. Ferencak V. (vad. pr.), or. Zalokar I. (vad. pr.); vad. pr.: Ferleš in Vučajak.

Odsek brež. Sokola v **Sevnici** (Štajersko). Nač. Drnovšek Fran, t. Zorko Ivan, bl. Kurent D., odb.: Cimperšek Ks. in Starkel C.; pr. Mešiček Jos, in Tobias J. — Čl. telovadijo v tr. in pt. 9—10 zv., obrt. nar. v nd. 2—4 pop. — Str. l.: Slovenski Sokol.

Vaditeljski zbor: Drnovšek Fran (Sevnica), pnč. dr. Šlechta Al., or. Trepicar Fran.

Celje (Štajersko). St. Smertnik Jože, pst. Stibler Miloš, t. Kralj Drago, bl. Meglič Mirko, odb.: Furlan

Fr., dr. Hrašovec Šandor, Rode Dolfe, dr. Serneć Janko; pr. r. Berk Jos. in Peternel Iv. — Čl. telovadijo v pn., sr. in pt. 8—10 zv.; tldk. v tr. in pt. 6—7 zv., v nd. 2—3 pop.; šol. nar. v sr. pt. $\frac{1}{2}$ 2 do 3 pop.; obrt. nar. istočasno s čl.; gojenke istočasno s članicami. — Društvo ima prapor. — Knj. šteje 135 knjig; str. l.: Slovenski Sokol, Vestnik S. Ž. L. I., Sokol (Praga), Věstník Sokolský (Praga), Prapor (Kolin), Zahranični Sokol (Berlin), Hrv. Sokol (Zagreb).

Vaditeljski zbor: Tehnično je vodil društvo br. st. Smertnik Jože, pnč. in or. Furlan Fran (vad.), zap. Kralj Drago (vad.), vad. Moškon Viktor; vad. pr.: Dolžan Fr., Kislinger H., Rode Ant.

Društvo ima lasten „Sokolski dom“ v Gabrijih pri Celju.

Odsek celjskega Sokola v **Št. Pavlu pri Preboldu** (Štajersko). St. Vidic Jos., pst. Omerzu Dan., nač. Jan Anton, t. Tiršek Jos., bl. Šulcer Adalb., odb.: Bukovec Fr., Rojnik F., Vrečar Fr.; pr. r.: Poznič Ant., Vedenik Ant. — Čl. telovadijo v tr. in sb.; šol. nar. v nd. pop. — Knj. šteje 221 knjig; str. l.: Slovenski Sokol.

Vaditeljski zbor: Nač. Jan Anton, pnč. Rozman Jos., zap. Tiršek Jos., bl. Sulcer Adalb., or. Artnik Aloj.; vad.: Bukovec Fr. in Rojnik F.

Cerknica (Kranjsko). St. Šerko Ernest, pst. Werli Anton, nač. Urbas Anton, t. in bl. Krošelj Jos., odb.: Homovc Jak., Kastelic Jos., Skuk Fr., Zumer Iv.; pr. r.: Kravanja Ant. in Stergulc Iv. — Čl. telovadijo v tr., čtr, in sb. $\frac{1}{2}$ 9—10 zv. — Str. l.: Slovenski Sokol.

Vaditeljski zbor: Nač. Urbas Anton (Cerknica), pnč. Kastelic Josip (vad.), or. Homovc Jakob (vad.), vad.: Meden Jak. in Terpinc K.

Cerkno (Goriško). St. Stravs Jernej, pst. Obid Franc, nač. Brelih Peter, t. Trdan St., bl. Tušar V., odb. Carli J., Brelih Iv., Mažgon Fr., Toškan Jak.; pr. r.: Gorjup Lavoslav in Stres Ant. — Čl. telovadijo v sr. in sb. 9—11 zv. in nd. dop.; vad. zbor v nd. dop.; tldk. v pt. 8—9, goj. v pt. 6—7.; šol. nar. v sb. 7—8 zv. — Str. l.: Slovenski Sokol, Naša Bodočnost (2 izt.)

Vaditeljski zbor: Nač. Brelih Peter (Cerkno),
pnč. in zap. Trdan Stanko (vad.), bl. Brelih Ivan
(vad.), or. Mažgon Fr. (vad.), vad. pom. Peternej Fr.

Černomelj (Kranjsko). St. dr. Jos. Malnerič,
ps. Zirc Ant., nač. Klinc Ignac, t. Cimerman Janko,
bl. Ušlakar Jan., odb.: Fabjan Alojzij in Skubic J.;
pr. r. Grčar J. in Muc N. — Čl. telovadijo 3 krat
na teden, tldk. 2 krat na teden.

Črniče (Goriško). St. Volčič Fran, pst. Cigoj
Ivan, nač. Ličen Josip, t. Toplikar Virg., bl. Leban
Ant., odb.: Faganelj L., Kosovelj Fr., Leban Al.,
Lojk Andr., Pignatari Al.; pr. Baša Fr. in Brankovič
Valentin. — Čl. telovadijo v sr. in sb. 8¹/₂—10 zv.,
vad. zbor v nd. pop.; šol. nar. v nd. pop. — Str.
l.: Slovenski Sokol, Sokolski prapor, Věstník So-
kolský (Praga) in Zahranični Sokol (Berlin).

Vaditeljski zbor: Nač. Ličen Josip (Črniče),
pnč. Faganelj L., zap. Toplikar Virg., bl. Leban Ant.
or. Hvalič Ant. (vsi vad. pom.).

Odsek črniškega Sokola na **Brjah** (Goriško).
Preds. Trpin Milan, pdpr. Stegovec Fran., nač. Ličen
Iv., t. Pečenko Jos., bl. Birsa Iv., odb.: Čebtron Iv.,
Makovec Ant., Mihelj Fr.; pr. r.: Čebtron J. in Mo-
žina Ant. — Čl. telovadijo v sr. in pt. 8—¹/₂10 zv.,
šol. nar. v nd. 3—5 pop. — Str. l.: Slovenski Sokol.
Sokolski prapor, Naša Bodočnost.

Vaditeljski zbor: Ličen Ivan (vad. pom.,
Brje), pnč. Makovec Ant., zap. Pečenko Jos., bl. Birsa
Iv., or. Čebtron R. (vsi vad. pom.).

Odsek črniškega Sokola v **Oseku** (Goriško). Preds.
Volk Alojzij, podpr. Badalič Ciril, nač. Cigoj-Mirko,
t. Rijavec J., bl. Ličen Al., odb.: Konič Ant., Ličen
Iv., Samoček Iv.; pr. r. Badalič Fr. in Faganelj Ant.
— Čl. telovadijo v tr., čtr. in sb. 9—10 zv.

Deskle-Plave (Goriško). St. Ivančič Adalbert,
pst. Stergar Fr., nač. Valentinčič France, t. Podbršček
Jos., bl. Ivančič Val., odb.: Valentinčič Anton in
Lovre, Zimic Ant. in Maks; pr. r. Gabrijelčič Fr. in
Klavora H. — Čl. telovadijo v nd. 4—6 pop.

Vaditeljski zbor: Nač. Valentinčič France
(Deskle), or. Zimic Rafael.

Domžale (Kranjsko). St. Ravnikar Anton, pst. Skok Anton, pnč. Košir Peter, t. Petrovec Tomo, bl. Kuhar Fr., odb.: Javoršek Ign., Jenčič Milan, Kircher Iv., Slokar Andr.; pr. r. Gostič Fr. in Tavčar; Tomo. — Čl. telovadijo v pn., sr. in sb. $1/2$ 9—10 zv., obrt.-nar. v tr. in čtr. 8—9 zv. — Str. l.: Slovenski Sokol (3 izt.), Naša Bodočnost (4 izt.)

Vaditeljski zbor: Pnč. Košir Peter (Domžale) or. Javoršek Ignacij (vad.)

Društvo ima lasten „Sokolski dom“.

Dornberg (Goriško). St. Žnidarčič Rudolf, pst. Vodopivec Andr., nač. Brankovič Andrej, t. Mozetič Fr., bl. Luznik Rud.; odb.: Križman E., Mrevlje J. in Vodopivec Fr.; pr. r.: Kralj A. in Perozzi M. — Čl. telovadilo v sr. in pt. 8— $9\frac{1}{2}$ zv., nd. 10—11 dop., vad. zbor v tr. in sb. 7—8 zv. — Str. l.: Sokolski prapor.

Vaditeljski zbor: Nač. Brankovič Andrej (Dornberg), vad. pr.: pnč. Šinigoj Fr., zap. Mozetič Fr., bl. Vodopivec Fr., or. Vodopivec A.

Odsek dornberškega Sokola v **Škrbini na Krasu** (1910): St. Dugulin Avgust, pst. Mohorčič Josip, nač. Lozej Karol, t. Stres Feliks, bl. Šotar Anton, odb.: Bunc K. in Mihelj Jos.; pr. rač. Adamič V. in Colja Jos. — Čl. telovadijo v sr. in sb. 8— $9\frac{1}{2}$ zv. — Str. l.: Sokolski prapor.

Gorica (Goriško). St. dr. Leupušček Josip, pst. dr. Irgolič Fr., nač. Kranjc Ljudevit, t. Saunig Bruno, bl. Podgornik Andr., odb.: Bašin Al., Frece Jos., Ivančič Jos., Malik Jos.; odb. nam. Bratuž Iv.; pr. r. Cigoj K. in dr. Podgornik K. — Čl. telovadijo v pn., sr. in pt. $1/2$ 9—10, vad. zbor v čtr. 9—10 zv., tldk. v tr. in sb. 8—9 zv., šol. nar. v sr. in sb. 6—7 zv., obrt. nar. v čtr. 8—9 zv. in nd. $1/2$ 2—4 pop. — Društvo ima prapor. — Knj.: 57 knjig; str. l.: Slovenski Sokol, Sokolski prapor, Naša bodočnost, Hrv. Sokol (Zagreb), Sokol, Věstník Sokolský in Sokolske besedy (vsi trije Praga), Zahranični Sokol (Berlin).

Vaditeljski zbor: Nač. in bl. Kranjc Ludovik (vad. Gorica), pnč. Saunig Bruno (vad.), zap. Komjanc Jos. (vad.), or. Bratuž Fran, vad.: Miklavc

Fran in Klančič Anton; vad. pom.: Kozman Avg., Malik Jos., Miklavc Ivan; vad. pr.: Fajt M., Paš Ant. in Podgornik And.

Odsek gorš. Sokola v **Kojskem** (Goriško). St. Jančič Anton, pst. Feri Ivan, nač. Jančič Albin, t. Lenardič Jos., bl. Zuljan Marko, odb.: Persolja Peter, Humar Iv. — Čl. telovadijo v tr. in pt. 8—10 zv. Str. l.: Sokolski prapor.

Vaditeljski zbor: Nač. Jančič Albin (Snežatno); pnč. Jančič Vid zap. Marušič Iv. (vsi vad. pr.).

Odsek gorš. Sokola v **Volčji Dragi** (Goriško). Preds. Arčon Albert, pdpreds. Nardin Jos., nač. Gregorič Jos., t. Musič Ant., bl. Koderman Iv., odb.: Gregorič, Koderman, Petrovčič; pr. r. Arčon Alb. in Brankovič Jos. — Čl. telovadijo v nd. 8—10 dop., — Str. l.: Sokolski prapor.

Gradec (Štajersko). St. Mohorčič Henrik, pst. Štober Žitomir, nač. Alb. Mikuš, t. Vidmar Iv., bl. Hrovat Alojzij, odb. Umek I., odb. nam. Isek I., Julija Arhova; pr. r. Fischer Fr., Krulej Erm. — Člani telovadijo v pn. in pt. 8—10 zv., v sr. $\frac{1}{2}$ 9—10 zv.; tldk. v sr. $\frac{1}{4}$ 8— $\frac{1}{4}$ 9. — Str. l.: Slovenski Sokol, Naša bodočnost.

Vaditeljski zbor: Nač. Mikuš Albert, pnč. Miklič M., vad. Štober Žitomir in Umek.

Hrastnik (Štajersko). St. Roš Miloš pst. Jurko Vid, nač. Sorčan Edvin, t. Šentjunc Ferdo, bl. Gorenjc Jernej, odb.: Bartolo V., Dragar Alojz., Laznik Drag., odb. nam.: Rainer Jak., Roš Jos.; pr. r. Domitrovič V., Krejči Iv. — Čl. telovadijo v sr. in pt. 7—9 zv., nd. 2—4 pop. — Str. l.: Slovenski Sokol.

Vaditeljski zbor: Nač. Sorčan Edv. (Hrastnik), pnč. Peklar Fran, bl. Gorenjc Jernej, or. Dragar Alojz.

Idrija (Kranjsko). St. Gangl Engelb., pst. Tavzes Fran, nač. Novak Julij, t. Troha Raf., bl. Dežela Fr., odb.: Alič Jos., Demšar Fr., Kobal Alojz., Novak Iv., Šraj Jos., Tušar Jos.; pr. r. Božič Fr. in Velikanje Ant. Čl. telovadijo v pn., sr. in pt. 9—10 zv., vad. zbor v čtr. 8—10 zv., obrt.-trg. nar. v nd. pop. — Društvo ima prapor. — Društvena knj. 370 knjig. — Str. l.: Slovenski Sokol, Naša bodočnost, Vestnik Idrijske Sok. Župe, Sokol (Zagreb), Věstník Sokolský (Praga).

Vaditeljski zbor: Nač. Novak Julij (Idrija),
pnč. Krčnik Fran (vad.), zap. Albreht Zdravko (vad.),
bl. Šinkovec Janko (vad.), Pivk Leopold (vad.).

Društvo ima zabavni in trobentaški odsek.

Ženski oddelek idr. Sokola. St. Rozalija Tavze-
sova, pst. Pepca Tratnik, nač. Malči Kos, t. Lea Kos,
bl. Mici Vončina, odb. Franja Koler; pr. r. Minka
Mačkovšek in Franja Pelhan. Članice telovadijo v
tr. in čtr. $1/2$ 8—9 zv., vad. zbor v pn. 7— $1/2$ 9 zv. —
Odsek uživa vse udobnosti Sokola v Idriji.

Vaditeljski zbor: Nač. Malči Kos (Idrija),
vad.: Lojzka Gosler, Mici Kobal in Lucija Troha.

Ig (Kranjsko). St. Zdravje Josip, pst. Minatti
Alojzij, nač. Minatti Vilko, t. Cankar Anton, bl. Mežan
Ant., odborniki: Bolha Ant., Jore Ant., Škraba Iv.,
Virant Fr.; pr. r. Gerbec Iv. in Zdravje Martin —
Čl. telovadijo v tr., čtr., sb. 8— $1/2$ 10 zv.; obrt. nar. v
sr. in pt. 8— $1/2$ 10 zv. — Str. l.: Slovenski Sokol, Naša
bodočnost.

Vaditeljski zbor: Nač. Minatti Vilko (Ig),
pnč. Bolha Anton.

Ilirska Bistrica (Kranjsko). St. Samsa Josip,
pst. Hodnik Josip, nač. Tomšič Viktor, t. Tomšič Ivan,
bl. nam. Izlakar Jakob, odb.: Bilc R., Cekorič Ivan,
Šlenc Ant.; pr. r.: Ličan Aleks. in Tomšič Josip. —
Čl. telovadijo v pn., sr. in pt.; vad. zbor v nd. pop.;
tldk. v tr. in pt. 7— $1/2$ 9; obrt. nar. skupno s članstvom.
Društvo ima prapor. — Str. l.: Slovenski Sokol.

Vaditeljski zbor: Nač. Tomšič Viktor (Ilirska
Bistrica), pnč. Kovačič Ivan (vad.), zap. Škudor Fr.,
bl. Tomšič Ivan (vad.), or. Slenc Ant.; vad.: Hrvatini
Josip, Mohorič Zvonimir, Tomšič Fr., Kovačič Minka;
vad. pom. Pečar Ivan; vad. pr.: Oprečnik K., Cer-
kvenik Jožica. Društvo ima lastni „Sokolski dom“.

Javornik (Kranjsko). St. Vilfan Peter, pst. Noč
Lovro, nač. Ravnik Fran, t. Stravs Ivan, bl. Dežman
Leopold, odb.: Ažman Val., Erzar Jan, Kokal Ivan,
Pintar Ant.; pr. r. Baraga J. in Artel M. — Str. l.:
Slovenski Sokol, Naša bodočnost.

Vaditeljski zbor: Nač. in bl. Ravnik Fr. (vad.
Jesenice-Sava 152), pnč. Vovk Jožko (vad.), t. Erzar J.

(vad), or. Vilfan Peter (vad.), vad. Pintar Anton, vad. pom. Stravs Ivan.

Jesenice (Kranjsko). St. Humer Lovro, pst. Ravnik Josip, nač. Boštele Silvester, t. Ravnik Janko, bl. Hlebajna Fr., odb.: Ažman K., Čop R., Kačnik A., More E., Nagode F., Sušnik M.; pr. r.: Ravnik L. in Vidic Z. — Str. l.: Slovenski Sokol (2 iztisa), Naša bodočnost.

Vaditeljski zbor: Nač. Boštele Silvester (Senožete 40, pošta Javornik), pnč. in zap. Ravnik Jan (vad.), bl. Sušnik M. (vad.), or. Bajt Zdravko (vad.), vad. Ažman Karol; vad. pom. Vidic Zdravko.

Društvo ima gledališki in tamburaški odsek.

Kamnik (Kranjsko). St. dr. Kraut Alojzij, pst. dr. Karba Rih., nač. Tvrdy Walter, t. Lušin Dominik, bl. Potočnik Fran, odb.: Fabjan Anton, Hribar Fran, Logar Bl.; pr. r. Debevec J., Kretnar I. — Čl. telovadijo v pn., čtr. in sb. 8—10 zv., vad. zbor v sr. in pred člansko telovadbo; obrt. trg. nar. v tr. in pt. 8—9 zv. — Str. l.: Slovenski Sokol (3 izt.). — Društvo ima veselični in trobentaški odsek.

Vaditeljski zbor: Nač. Tvrdy Walter (Kamnik, Japljeva ul.), pnč. in or. Kerber Matko (vad.), zap. Lušin Dom. (vad. pr.), vad. Hribar Fran.

Kobarid (Goriško). St. Juretič Ant., pst. Pignatari Janko, nač. Rakušček Ant., t. Stres Fr., bl. Miklavič Fr., odb.: Gruntar J., Miklavič Alb., Stres J. in Uršič Fr.; pr. r.: Kosem Iz. in Matelič Iv. — Str. l.: Sokolski prapor.

Vaditeljski zbor: Nač. Rakušček Ant. (vad. pom.), pnč. Matelič Iv. (vad. pom.).

Kočevje (Kranjsko). St. Kvas Ignac, pst. in bl. Uderman Andrej, nač. Oswald Štef., t. Boh Slavko, odb.: Brenčič Jak., Čepin P., Hönigmann J., Dimic J., Rihar Ant., Suhadolnik Fr.; pr. r. Dimic J. in Rihar Anton. — Str. l.: Slovenski Sokol, Sokolski vestnik S. Ž. L. I.

Komen (Goriško). St. Švara Josip, pst. Štrekelj Alojzij, nač. Štrekelj Jos., t. Žigon Ant., bl. Živic V., odb.: Godnič Anton, Kovačič Josip, Mahovec Anton, Volčič Jos.; pr. r. Jug Andr. in Volčič Val. — Čl. telovadijo v tr. in čtr. 9— $\frac{1}{2}$ 11 zv. — Strokovni list: Slovenski Sokol.

Kostanjevica-Sv. Križ (Kranjsko). St. Malnarič Ivan, pst. dr. Alb. Češark, nač. Oswald Mih., t. Bučar Lavoslav, bl. Gerlovič Ivan, odb.: Herkselj Ivan, Hribar Alojz., Kodrič Jos., Strašček Iv.; pr. r. Kenda Josip in Miklavčič Josip. — Čl. telovadijo dvakrat na teden. — Str. l.: Slovenski Sokol.

Kranj (Kranjsko). St. Sajovic Janko, pst. Valenčič Ivan, nač. Ažman Fr., t. Crobath Fr. ml., bl. Jagodic Ivan, odb.: Benedik Fr., Cvar Jos., Fock M., Jereb R., Jurman Iv., Pirc C., zastopnica žen. ods, Marija dr. Kušarjeva; pr. r.: Meden Jos. in Pučnik Ad. — Čl. telovadijo v pn., sr. in pt. 9—10 zv., vad. zbor v čtr. $\frac{1}{2}$ 9—10 zv., šol. nar. v nd. 11—12 dop., pn. in čtr. 6—7 zv. — Str. l.: Slovenski Sokol (5 izt.), Naša bodočnost (5 izt.), Sokol in Věstnik Sokolský (Praga).

Vaditeljski zbor: Nač. Ažman Fr. (Kranj 123), pnč. Benedik Fr. (vad.), zap. Mešek Ivan (vad. pr.), bl. Sajovic Janko (vad.), or. Jurman Josip (vad. pr.), vad. Sajovic Evgen, vad. pom. Dolžan Fran.

Ženski tel. odsek Sokola v Kranju. St. Marija dr. Kušarjeva, pst. Hermina Valenčičeva, nač. Hani Sajovic, t. Ivanka Jäger, bl. Iva Berjakova, odb.: Anica Fock, Köstl Mici, Krč Katinka, Pravst Malči. — Članice telovadijo v tr. in pt. 6—7 zv. — Odsek uživa vse udobnosti Sokola v Kranju.

Krško (Kranjsko). St. Rosman Florj., pst. Arnšek Rudolf, nač. Radanovič Iv., t. Humek Drago, bl. Kerin Fran, odb.: Jurčec Fr., Omerza Ant., Radanovič Jože, Vanič Fr., Završnik Alf., Zierer Pavla; pr. r. Geraldini Fran in Štancer Hinko. — Čl. telovadijo v tr. in pt. 8—10 zv., vad. zbor v sr. 8—9 zv.; tldk. v pn. in čtr. 8—9 zv., obrt. nar. v nd. 2—4 pop. — Str. l.: Slovenski Sokol, Sokol (Praga).

Vaditeljski zbor: Nač. Radanovič Iv. (Krško), pnč. Radanovič Jože (vad. pom.), zap. Preželj Anton (vad. pr.), bl. Jurčec Fr. (vad. pr.), or. Omerza Anton; vad. pom. Arnšek R.; vad. pr. Glogovšek Fran.

Litija-Šmartno (Kranjsko). St. dr. Premrov Iv., pst. Tomazin Ferdo, nač. Fincinger Ognisl., t. Roglič Jakob, bl. Modic Jos., odb.: Juvan T., Fič Val., Razboršek Iv., Robavs Jos., Rončan Štef., Debeljak Mih., Demšar Iv. — V Litiji telovadijo člani v pn., sr. in pt.

8—10 zv.; tldk. v tr., čtr. in sb. 8— $\frac{1}{2}$ 10 — v Šmartnem telovadijo čl. v tr., pt. in sb. 8—10 zv.; tldk. v pn. in sr. 8— $\frac{1}{2}$ 10 zv. — Skupni vad. zbor v nd. pop. 2—3. — Str. l.: Slovenski Sokol, Naša bodočnost. — Društvo ima agitacijski, stavbeni in veselični odsek.

Vaditeljski zbor: Nač. Fincinger Ognisl. (vad.), pnč. Rončan Štef. (vad. pom.), zap. Lajovic Fr. (vad. pr.), bl. Leskovic Fr. (vad. pr.), or. Juvan Tine (vad. pom.); vad. pom. Roglič Ant., vad. pr. Magolič Lud.

Odsek lit.-šmartn. Sokola v **Vačah** (Kranjsko). Preds. Kozjak Rado, podpr. Grilc Jakob, nač. Kristan Josip, t. Juvančič Fr., bl. Ilaš Iv., odb.: Humer Ern., Podbevšek Ivan, Zarnik Anton; pr. r. Končar Jos. — Člani telovadijo v tr., čtr. in sb. — Str. l.: Sokolski vestnik S. Ž. L. I., Vestnik idrijske sok. župe.

Vaditeljski zbor: Nač. Kristan Josip, or. Vrtačnik Albin, vad.: Klinc Albin in Vrtačnik Ivan; vad. pom.: Kolenc Martin in Kres Ign., vad. pr.: Anton in Jernej Juvančič.

Ljubljana (Kranjsko). St. dr. Murnik Viktor, pst. dr. Windischer Fr., nač. Drenik Bojan, t. dr. Bercé Janko, bl. Skale Pavel, odb.: Bukovnik Vilko, Burgstaller T., Franke L., Kostnapfel Aleks., Mešek Jos., dr. Rupnik J., Zupanc V.; pr. r. Barle J. in Fink V. — Čl. telovadijo v pn., sr. in pt. zvečer; vad. zbor iste dni in ob nd.; obrt. trg. nar. v tr., čtr. in nd. — Društvo ima prapor. — Knj. 250 knjig; str. l.: Slovenski Sokol, Sokol in Věstnik Sokolský (Praga).

Vaditeljski zbor: Nač. Drenik Bojan (vad. — Ljubljana, Gledališke ul. 5), zap. Kostnapfel Aleks. (vad.), bl. Bukovnik Vilko (vad.), or. Rihar Fr. (vad.) in Pogačnik Alojzij (vad. pr.); vaditelji: Burgstaller Tomo, dr. Murnik Viktor, Poženel Alb. in Thaler Ant.; vad. pom. Mikuž Drag.; vad. pr.: Ambrožič Miroslav, Fuchs Al., Malnar Jurij, Simončič Vlad., Štrukelj Fr. Društvo ima veselični in stavbeni odsek.

Ljubljana I. (Kranjsko). St. dr. Tominšek Fran, pst. dr. Pestotnik Pavel, nač. Dimic Janko, t. Dermelj Ljudevik, bl. Rozman R., odb.: Fulgassi V., Gorup Dragotin, Kodelja Fr., Mulaček Jos., Slapničar Janko, Zajc Josip; pr. r. Adamič Fr. in Jerman J. — Člani telovadijo v pn., sr. in pt. $\frac{1}{2}$ 9 — $\frac{1}{2}$ 10 zv., vad. zbor

iste dni 8 — $\frac{1}{2}$ 9 zv.; tldk. v sr. in sb. 7 — $\frac{1}{2}$ 9 zv.; obrt. nar. v tr. in sb. 8 — $\frac{1}{2}$ 10 zv. Društvena knjiž. 480 knjig. Str. l.: Slovenski Sokol, Sokolski vestnik S. Ž. L. I., Naša bodočnost, Věstnik Sokolský in Sokol (Praga), Zahraničny Sokol (Berlin).

Vaditeljski zbor: Dimic Janko (Ljubljana, Cegnarjeva ul. 8), pnč. Slapničar Janko (vad.), zap. Duršot Fr. (vad. pr.), or. Petek Niko (vad. pr.), vad.: dr. Pestotnik Pavel in Vidmar Stane; vad. pr.: Dimic Ciril, Matjašič Jos., Stenovec Iv., Svetlič Nande.

Društvo ima: godbeni. pevski, trobentaški, veselečni in zletni odsek.

Odsek Sokola I. v Ljubljani v **Mostah** (Kranjsko). St. Remžgar Fran, pst. Heiffel Avg., nač. Starič Jože, t. Erklauč Alb., bl. Kelbel Jože, odb.: Cizelj J., Jerančič Anton, Jesih J., Mlakar Avg., Zorman Ant., Zupan Fr.; pr. r.: Hamberger Fran, Napret Jože. — Čl. telovadijo v tr., čtr. in sb. 8—10 zv., obrt. nar. v pn., sr. in pt. 8—9 zv. — Str. l.: Slovenski Sokol.

Vaditeljski zbor: Nač. Starič Jože (Selo 45), pnč. Adamič Jože, or. Jeranič Anton.

Odsek Sokola I. v Ljubljani v **Vevčah** (Kranjsko). St. Kuhar J., nač. Kuhar I.

Ljubljana II. (Kranjsko). St. Kavčič Fran, pst. dr. Fettich-Frankheim Oton, nač. Kocjan Vinko, t. Zajec Josip, bl. Marn Fran, odb.: Breskvar Fran, Buh Ant., Kovačič Ant., Krapeš Fr., Miklavec Jos., Bergant Fr., Plankar Jos. — Čl. telovadijo v pn., sr. in pt. $\frac{1}{8}$ —10 zv., vad. zbor $\frac{1}{4}$ ure pred člansko telovadbo; obrt. nar. v tr. in čtr. 7 — $\frac{1}{2}$ 10 zv. — Str. l.: Slovenski Sokol, Sokolski vestnik S. Ž. L. I., Naša bodočnost, Sokol in Věstnik Sokolský (Praga).

Vaditeljski zbor: Nač. Kocjan Vinko (Ljubljana, ulica na grad 13), pnč. Buh Ant. (vad. pom.), zap. Smole Iz. (vad. pr.), bl. Stopar Fran (vad. pr.), or. Škoda Josip (vad. pr.); vad. pr.: Gabršek Lad., Gabršek St., Hübscher Jos., Jeras Jos.

Ljutomer (Štajersko). St. dr. Chloupek Karol, pst. Rajh Josip, nač. Stajnko Fran, t. Velnar Jože, bl. Veselič Peter, odb.: Dijak J., Lipsa Mat., Tomažič Ivan, Puconja Fr. — Čl. telovadijo dvakrat, naraščaj

telovadi dvakrat. — Društvo ima prapor. — Str. l.: Slovenski Sokol, Hrvatski Sokol (Zagreb), Věstnik Sokolský (Praga).

Vaditeljski zbor: Nač. Fran Stajnko, pnč. Cimerman Fran, zap: Muršec Mirko, vad. Velnar Jože.

Logatec (Kranjsko). St. Hodnik Franc, pst. Hladnik Franc, nač. Smole Daroslav, t. Špan Jos., bl. Skrl Iv., odb.: A. de Glerija, Gosar Jos., Jerina Iv., Lenarčič Iv., Rihar Iv., Šebenik Iv., pr. r. Bajc Ant. in Korenčan Fr. — Čl. telovadijo v tr., čtr. in sb. vad. zbor v pn. 9—10 zv., obrt. nar. iste dni kot člani. — Društvo ima javno čitalnico, knjig 325.

Vaditeljski zbor: Nač. Smole Daroslav (Sp. Logatec), pnč. Šebenik Ivan (vad. pr.), zap. Mihevc Ant. (vad. pr.), bl. Špan Jos. (vad. pr.), or. Poženelj Pavel (vad. pr.), vad.); Kraigher Avgust in Tollazzi Tomo. Društvo ima pevski in stavbni odsek.

Maribor (Štajersko). St. dr. Rosina Franjo, pst. dr. Pivko Ljudevit, nač. Ilich Erman, t. Hvalenc Jos., bl. Majer Fr., odb.: Pišek Fr., Sagadin Jos., Soštarič Iv., Tomažič Iv.; nam. odb. Avgustinčič, Golob, Majerhold; pr. r. dr. Pipuš Rad., Weixl V. — Čl. telovadijo v sr. in sb. 8—10 zv., vad. zbor iste dni 8— $\frac{1}{2}$ 9 zv., tldk. iste dni $\frac{1}{2}$ 7—8 zv. — Str. l.; Slovenski Sokol, Sokol (Praga), Vestník Sokolský (Praga), Hrv. Sokol (Zagreb) — Knj. šteje 250 knjig.

Vaditeljski zbor: Nač. Ilich Erman (Maribor), pnč. Hvalenc Jos. (vad.), zap. Lainhart Fr. (vad.), bl. Majerhold, dr. Muršič (vad. pr.), vad.: dr. Pivko Lj. in dr. Poljanec Leop.; vad. pr. Pišek Fr., Sagadin Jos., Volčič I.

Mavhinje (Primorsko). St. Terčon Ivan, pst. Lenarčič Alojzij, nač. Terčon Valentin, t. Terčon Ivan, odb.: Furlan Iv., Legiša Ant., Legiša Iv., Pečkar Ivan. — Čl. telovadijo 3., tldk. 2. na teden.

Metlika (Kranjsko). St. Makar Dako, pst. Franc, Jak, nač. Fuks Karol, t. Kopinič Julij, bl. Podgornik Anton, odb.: Fleišman I., Fuks R., Rajnier Leop.; pr. r.: Mehora I., Stefanovič U. — Čl. telovadijo trikrat, tldk. dvakrat na teden. — Str. l.: Slovenski Sokol, Naša bodočnost.

Vaditeljski zbor: Nač. Fuks Karol (Metlika),
pnč. Fuks Riko.

Odsek metliškega Sokola v **Gradacu** (Kranjsko)
šteje 25 članov, izmed katerih jih ima kroj 10.

Miren (Goriško). St. Praprotnik Edvard, pst.
Jakil Julij, nač. Vuk Vinko, t. Vuk Jurij, bl. Jakilj
Niko, odb.: Marušič Jos., Pelikan B., Povodnik Ant.,
Soban P., Urdih K., Vuk L.; pr. r. Marmolja M.,
Pahor Ant., Povodnik Ant. — Čl. telovadijo v tr. in
pt. 8—9 zv. — Str. l.: Slovenski Sokol, Naša bo-
dočnost, Hrv. Sokol.

Mokronog (Kranjsko). St. Zajc Anton, pst. Kle-
menčič Juro, nač. Žlajpah Franc, t. Logar Ljubomir,
bl. Žlajpah Anton, odb.: Bregar Jos., Kolb Eg.,
Lindič Iv., Smrekar Iv.; pr. r. Tekavčič Jos. in Ven-
cajz Edv. — Čl. telovadijo trikrat v tednu, obrtni
nar. dvakrat v tednu. — Str. l.: Slovenski Sokol.

Vaditeljski zbor: Nač. Šlajpah Franc (Mo-
kronog), pnč. Žgajnar Ivan.

Mozirje (Štajersko). St. dr. Goričar Jože, pst.
Drukar Avg., nač. Goričar Matija, t. Tušek Rado,
bl. Holovar Fr., odb.: Filač V., dr. Konečnik M.,
Miklavc L., Petrič Fr. — Čl. telovadijo v čtr. in
nd. 7—8 zv. — Str. l.: Slovenski Sokol.

Vaditeljski zbor: Nač. Goričar Matija (vad.),
pnč. Miklavc Pater (vad.).

Novomesto (Kranjsko). St. Vojska Vladimir,
pst. Vašič Ivan, nač. Gregorc Fran, t. Papež Lj., bl.
Jeglič Rado, odb.: dr. Jelenc, Jevšček K., Kastelic
Edm., Kozina V., Perdan Fr.; pr. r. Jakše Fr. in
Kalčič L. — Čl. telovadijo v pn., sr. in pt. $\frac{1}{2}9$ — $\frac{1}{2}11$
zv., vad. zbor v čtr. $\frac{1}{2}9$ — $\frac{1}{2}11$ zv., tldk. v tr. in čtr.
 $\frac{1}{2}7$ —8 zv., obrt. trg. nar. v nd. 2—5 pop. — Str. l.:
Slovenski Sokol, Naša bodočnost, Hrvatski Sokol.

Vaditeljski zbor: Nač. Gregorc Franc (vad.,
Novomesto), pnč. Kozina Viktor (vad.), zap. Matjašič
Jože (vad.), or. Papež Ljudovik (vad.), vad. Perdan
Fran; vad. pom. Reitz Fran, vad. pr.. Appe Val.,
Novak Fran.

Opčine (Primorsko), St. dr. Sosič Andrej, pst.
Ferluga Ferdo, nač. Sosič Ivan, t. Bizjak Jaromir,
bl. Hrovatin M., odb.: Malalan Iv. M., Sosič Ant.,

Škrlavaj lv.; pr. r. Sosič Fr. in Vrč Ant. — Čl. telovadijo v pond. in čtr. 8—9^{1/2} zv., šol. nar. v tr. in sb. 8—9 zv., goj. v sr. 8—9 in ned. 4—5. — Str. l.: Slovenski Sokol.

Vaditeljski zbor: Nač. Sosič Ivan (vad., Opčine 299), pnč. Sosič Fr. (vad. pom.), zap. in bl. Hrovatin Matko (vad. pom.), or. Ravbar Fran (vad. pom.), vad. pom. Vremec Vekoslav.

Podgora (Goriško). St. Bandelj Alojzij, pst. Klančič Milan, nač. Faganeli Anton, t. Budal Jos., bl. Slamič Al., odb.: Juretič Evg., Klančič Fran, Perko M., Vagaja M.; pr. r.: Cotič Al. in Ščurk Jos. — Čl. telovadijo v tr. in pt. 8—10 zv., vad. zbor v sr. 8—10 zv.; šol. nar. v tr. in pt. 7—8 zv.; obrt.-trg. nar. v sr. 7—8 zv. — Str. l.: Slovenski Sokol, Sokolski prapor, Naša bodočnost.

Vaditeljski zbor: Nač. Faganeli Anton (vad. Podgora), pnč. Vagaja Miroslav (vad.), zap. Perko Miro (vad. pom.), bl. Slamič Al. (vad. pom.), or. Bregant Stef. (vad. pom.), vad. Juretič Lud.

Postojna (Kranjsko). St. Paternost Fran, pst. Kutin Fr., nač. Zaletel Vinko, t. Vodopivec Jos., bl. Kutin Fran, odb.: Kogej Jak, Kopač Leop., Kraigher Jos., Šeber Maks; pr. r. Dekleva B. in Ditrich Lud. — Vaditelji: Cestnik Fr., Mauer Fr., Vičič Fr. in Zorman Andr. — Čl. telovadijo v tr., čtr. in sb. ^{1/2}9—^{1/2}10 zv. — Društvo ima prapor. — Str. l.: Slovenski Sokol, Naša bodočnost.

Društvo nima posebno sestavljenega vad. zbora.

Ženski tel. odsek Sokola v Postojni. St. Slavija Kutinova, pst. Ema Burgarjeva, nač. Stana Kraigherjeva, t. Slava Burgarjeva, bl. Mimi Mislejeva, odb.: Kogejeva in Pikel; pr. r. Mica Lavrenčičeva in Slava Burgarjeva. — Članc. tel. v tr., čtr. in sb. 6—7 zv.

Vaditeljski zbor: Nač. Stana Kraigher (Postojna), pnč. Mila Peternostova (vad.), zap. Slava Burgerjeva (vad.), vad.: Mici in Alma Kutin, Ela Lachainer; vad. pr. Zora Paternostova.

Prvačina (Primorsko). St. Mozetič Josip, pst. Zorn Henrik, nač. Furlani Henrik, t. Zorn Jak., bl. Tušar V., odb.: Gregorič Jak., Vodopivec Rih.; pr. r.

Furlani Edv., Gregorič Iv., Peršič Iv. — Čl. telovadijo v tr. in pt. 8—10 zv., v ned. 1—3 pop.; vad. zbor v nd. 9—10 dop.; tldk. 3— $\frac{1}{2}$ 5 v nd. pop.; obrt. nar. v nd. 10—12 dop. in 4—5 pop. Str. l.: Slovenski Sokol, Sokolski prapor, Naša bodočnost, Hrv. Sokol.

Vaditeljski zbor: Nač. Furlani (vad. Prvačina), pnč. Zorn Henrik (vad. pr.), zap. Mozetič M. (vad. pr.), bl. Faganelj Fr. (vad. pom.), or. Zorn Andr. (vad. pr.); vad. pom. Šemolje Fr. in Zorn Anton, vad. pr. Furlani Jos. I., Furlani Jos. II., Krpan Ivan.

Društvo ima svoj lasten „Sokolski dom“.

Odsek prvaškega Sokola v **Gradišču** (Primorsko). St. Kerševan Josef, pst. Žnidarčič C., nač. Vodopivec Venčeslav, t. Krševan V., bl. Krševan Iv., odb.: Černe Jos., Černe Konst., Žnidarčič Iv.; pr. r.: Krševan Al. in Stubil Em. — Čl. telovadijo v sr. in pt. 8—10 zv.; šol. nar. v nd. 1—3 pop. — Str. l.: Sokolski prapor.

Vaditeljski zbor: Nač. Vodopivec Venčeslav, zap. Černe Konst. (vad. pom.), vad. pom.: Stubilj Em. in Znidarčič Ivan.

Odsek prvaškega Sokola v **Zaloščeh-Saksidu** (Primorsko). St. Golja Fran, pst. Saksida Andrej, nač. Vignitin Fran, t. Saksida Ant., bl. Slejko Ant., odb.: Baša Al., Budilma M., Saksida Jos., Vodopivec Jos.; pr. r. Lisjak Ign. in Saksida Iv. — Čl. tel. v tr. in pt. 8—10 zv. — Str. l. Sokolski prapor.

Vaditeljski zbor: Nač. Vignitin Fran (vad. pom., Zalošče 293), pnč. Jelen Jožef (vad. pom.).

Ptuj (Štajersko). St. dr. Fermevc Ivan, pst. Lenart Fran, nač. Burič Vladimir, t. Skuhala Ferdo, bl. Breznik Tomaž, odb.: Brenčič Alojz., Nemeč Alojz., Rodovšek Ant., Sagadin Lj. — Čl. telovadijo v pn., sr. in pt. 8—10 zv. — Str. l.: Slovenski Sokol, Naša bodočnost.

Vaditeljski zbor: Nač. Burič Vladimir (Ptuj, tvrška Senčar), or. Rodošek A., vad. Jakopanec Ž.

Odsek ptujskega Sokola v **Središču** (Štajersko). St. Dogša Srečko, pst. Šala Franc, nač. Borko Rupert,

t. Muzek Ljudevit, nam. t. Ivanuša M., bl. Kočevar Fr., nam. bl. Bedjančič I., odb.: Borko J., Rakuša M., Šinko Jož., Zadavec J. .

Vaditeljski zbor: Borko Rupert, Veselko M., Grivec Stanko.

Radeče (Kranjsko). St. Marinc Filip, pst. Polanc Anton, nač. Est Ivan, t. Trepečnik Bogomir, bl. Moser Albert, odb.: Jazbec Ivan, Ulli Fr., Zahrastnik Fr.; pr. r. Küpel Božo, Vozel Ivan. — Čl. telovadijo v sr. in pt. $8\frac{1}{2}$ —11 zv., vad. zbor v tr. $8\frac{1}{2}$ —11 zv. — Str. l.: Slovenski Sokol.

Vaditeljski zbor: Nač. Est Ivan (Radeče), pnč. Jazbec Ivan, zap. Knez Rud. (vad. pom.), bl. Kos Julij (vad. pr.), or. Ulli Fr., vad. pom.: Hočevar Alojz in Višnikar Jos.

Radovljica (Kranjsko). St. Kunstelj Rudolf, pst. in bl. Sajovec Fran, nač. Hrovat Ludovik, t. Šmigovec Viktor, odb.: Brovč Jos., Chládek Vek., Dolžan Fran, Kavčič P., Perne Jos.; pr. r. Primožič Leop. in Šega Iv. — Čl. telovadijo v pn., sr. in pt. $\frac{1}{2}$ 9—10 zv., vad. zbor iste dni $\frac{3}{4}$ 8— $\frac{1}{2}$ 9 zv., obrt. nar. v tr., čtr. in sb. $\frac{1}{2}$ 9— $\frac{1}{2}$ 10 sv. — Društvo ima prapor — Str. l.: Slovenski Sokol, Naša bodočnost.

Vaditeljski zbor: Nač. in bl. Hrovat Ludovik (Radovljica 9), pnč. in or. Brovč Jos. (vad.), zap. Šušteršič Mirko (vad. pom.), vad. pom. Kavčič Fr. in Olip. Boštjan, vad. pr. Nešuta Vekoslav.

Rajhenburg (Štajersko). St. Jamšek Fran, pst. Lenard Šandor, nač. Rismal Melhijor, t. pl. Rainhofen Lavoslav, bl. Agrež Fran, odb.: Kacjan Fr., Rainer Srečko, odb. nam.: Šerbec Fr. in Vrščaj Jos.; pr. r. Klanjšek Fr. in Pribošič Iv. — Čl. telovadijo v pn., sr. in pt. $\frac{1}{2}$ 9—10 zv.; obrt. nar. v nd. pop. — Str. l.: Slovenski Sokol.

Vaditeljski zbor: Nač. Rismal Melhior, vad. Sušnik Mirko, vad. pr. Vrščaj Josip.

Ribnica (Kranjsko). St. Schifrer Anton, pst. Arko Ivan, pnč. Oražem Stanko, t. nam. Juvanc Avg., bl. Peterlin F., odb.: Klun Iv., Križman Fr., Lavrič St.; pr. r. Burger Fr. in Kobler Ant. — Čl. telovadijo v pn., sr. in pt. — Str. l.: Slovenski Sokol,

Sokolski vestnik S. Z. L. I., Naša bodočnost, Sokol (Praga).

Vaditeljski zbor: Pnč. Oražem Stanko, zap. in bl. Juvanc Aug.; vad. pr.: Klun Iv. in Kramar Iv.

Odsek ribn. Sokola v **Velikih Laščah** (Kranjsko). Pst. Virant Josip, nač. Mramor Anton, t. Fink K., bl. Jereb Fr., odb.: Hočevan Jos., Pucelj Iv., Štefančič Fr. — Čl. telovadijo v tr., čtr. in sb. 8—10 zv., — Str. l.: Slovenski Sokol.

Vaditeljski zbor: Nač. Mramor Anton (Male Lašče), pnč. Jereb Julij, zap. Fink K., bl. Jereb Fr., or. Glavan Josip.

Odsek ribn. Sokola v **Sodražici** (Kranjsko). Pst. Gruden Matej, nač. Gregorič Fran, t. Lušin Dom., bl. Trdan Jak., odb.: Fajdiga Fr., Mikolič Fr., Oberstar Jos.; pr. r.: Mikolič Fr. in Pirc Ivan. — Čl. telovadijo v sr. in sb. 8— $\frac{1}{2}$ 11 zv. — Str. l.: Slovenski Sokol.

Ribnica na Pohorju (Štajersko). St. dr. Škof Miroslav. Društvo že dve leti ne more delovati, ker je brez vaditelja in brez telovadnih prostorov.

Selo (Primorsko): St. Mrmolja Josip; pst. Mrmolja Iv., nač. Mužina Anton, t. Pišot Jos., bl. Pišot Iv., odb.: Bavčar Fr. (števil. 69), Bavčar Fr. (števil. 74), Bavčar Al., Pirjevec Al.; pr. r. Bavčar Iv. in Lipovž Fr. — Čl. telovadijo v tr., čtr. in sb. — Str. l.: Slovenski Sokol, Sokolski prapor.

Vaditeljski zbor: Nač. Mužina Anton (vad. pom.), pnč. Pirjevec Alojzij (vad. pom.).

Solkan (Goriško). St. Čibej Josip, pst. Doljak Ivan, nač. Biležnik Ivan, t. Stritar Zoran, bl. Poberaj Jos., odb.: Komel Avg., Komel Fr., Leban Fr., Verdikon Iv., Vižin Ant., Zavrtanik Ant.; odb. nam.: Devetak Jos. in Marušič Jos.; pr. r. Bajt Fran, Mozetič Ljubivoj. — Čl. telovadijo v tr. in čtr. 8 $\frac{1}{2}$ —10 $\frac{1}{2}$ zv., šol. in obrt. nar. v tr. in čtr. $\frac{1}{2}$ 8— $\frac{1}{2}$ 9 zv. — Str. l.: Slovenski Sokol, Sokolski prapor, Naša bodočnost. — Društvo ima pevski odsek.

Vaditeljski zbor: Nač. Biležnik Ivan (vad. Solkan 151), pnč. Čuk Ivan (vad), zap. Bašin Avg. (vad. pr.), bl. Komel Avg. (vad. pr.), or. Poberaj Jos. (vad. pr.); vad. pr.: Komelj in Šuligoj.

Spodnja Idrija (Kranjsko). St. Blažko Vincenc, pst. Hegediš Fr., nač. Lukan Peter, t. Poljanec Andrej, bl. Bozovičar Iv., odb.: Felc Ant., Lapajne Fr., Majnik Fr., Močnik P., Peternel M., Velikanje Alojz.; pr. r. Lapajne Fr. in Šinkovec J. — Čl. telovadijo v tr., čtr. in sb. $9\frac{1}{2}$ —11 zv. Str. l.: Slovenski Sokol, Naša bodočnost.

Vaditeljski zbor: Nač. Lukan Peter (Sp. Idrija), pnč. Bozovičar Iv. (vad.), zap. Velikanje Alojzij (vad. pr.), or. Lapajne Fr. (vad. pr.), vad. pr. Majnik Franc. — Vad. zbor tel. v čtr. in sb. 8—9 zv.

St. Janž (Dolenjsko). St. Majcen Ivo, pst. Repovš Anlon., nač. Podlogar Jože, t. Stirn Franc, bl. Prijatelj Janko, odb.: Erman Ignac, Erman Ivo, Filip Hinko, Gorenc Franc; pr. r. Majcen Ignac in Repovš Jože. — Čl. telovadijo v nd., tr. in čtr.

St. Jurij ob Juž. Žel. (Štajersko). St. Čulek Josip, pst. dr. Ipavic Josip, nač. Sevnik Julij, t. Šošter Janko, bl. Recelj Alojz., odb.: Mastnak K., Urleb Ivan, pr. r. Drogenik Josip in Kartan Oton. — Čl. telovadijo v sr. in sb. zv. 9—11, v nd. pop. 2—5; šol. nar. v sr. in sb. $3\frac{1}{2}$ —5 pop. — Str. l.: Slovenski Sokol (2 iztisa).

Vaditeljski zbor: Nač. Sevnik Julij (Dramlje, Sp. Štajersko), pnč. Urleb Ivan, zap. Šoster J., bl. Recelj Alojz., or. Šefman Fr., vad.: Ojstriž Blaž in Zdolšek Fran.

Št. Lenart (Štajersko). St. dr. Gorišek Milan, pst. Klemenčič Ivan, nač. Polič Davorin, t. Stanovšek Fort., bl. Kraigher Ant., odb.: Breznik Fr., Kopic Rado, Zemljič Anton; pr. r. Breznik Fr. in Kopic Rado. — Čl. telovadijo v sr. in sb. $\frac{1}{2}9$ — $\frac{1}{2}10$ zv. — Str. l.: Slovenski Sokol.

Št. Peter na Krasu (Kranjsko). St. Bratoš Lovro, pst. Lever Fran, nač. Turek Hugo, t. in bl. Cvetnič Iv., odb.: Češnik J., Titschman S., Lavrenčič V., Medica Jos., Modrijan Iv., Papež Vekosl.; pr. r.: Medica Jos. in Modrijan Ivan. — Čl. telovadijo v tr., čtr. in sb. $8\frac{1}{2}$ —11 zv. — Str. l.: Slovenski Sokol.

Vaditeljski zbor: Nač. Turek Hugo, pnč. Papež Vekoslav (vad. pr.), zap. in bl. Cvetnič Iv. (vad. pr.), or. Žele Andrej (vad. pr.), vad. Modrijan I.

Št. Vid nad Ljubljano (Kranjsko). St. Šusteršič Fran, pst. Štrukelj Ant., nač. Poličar Vinko, t. Eržen A., t. nam. Bremec P., bl. Goljar Iv., odb.: Krnec I., Matjan Fr., Pečnik Al., Podvoršak St., Zalokar A.; pr. r. Bitenc Iv. in Pipan Iv. — Čl. tel. v tr., čtr. in sb. — Str. l.: Slovenski Sokol, Naša bodočnost. — Čl. je na razpolago knjiž. „Žirovnikovega zbora“.

Vaditeljski zbor: Nač. Poličar Vinko (Št. Vid), vad.: Kolbe Fr., Mastnak Makso, Podvoršak Stevo.

Šiška (Kranjsko). St. Zakotnik Ivan, pst. Cimerman, t. Režek Ivan, bl. Čolnik Alojzij, odb.: Dečman Ivan, Bonač Ivan, Ogrizek Fran; pr. r. Cuznar Jurij in Franzot Adolf. — Čl. tel. v pn., sr. in pt. 8—10 zv. — Str. l.: Slovenski Sokol, Hrv. Sokol.

Škedenj (Primorsko). St. Godina Ivan, pst. Flego Ant., nač. Fonda Marij, t. Godina Andrej, bl. Anton Strmolan-Sancin, odb.: Lah Rad. in Pižon M.; pr. r.: Pahar Mil. in Sancin Ant. — Čl. telovadijo v pn., tr. in čtr. 9—10¹/₂ zv.; tldk. v pn., tr. in čtr. 8—9 zv.; šol. nar. v tr. in pt. 5¹/₂—7¹/₂.

Vaditeljski zbor: Nač. Fonda Marij (vad., Škedenj 374), pnč. Pižon Miško (vad.), or. Godina Lovro (vad. pr.), vad. pr.: Godina Silv., Sancin Jos.

Škofja Loka (Kranjsko). St. Flis Slavko, pst. Dolenc Fran, nač. Pristov Vinko, t. Mandeljc Ivan, bl. Plantarič Igo, odb.: Gašperin Iv., Potočnik J., Šlemberger Fr., Šmid Jos., Zahrastnik I.; pr. r. Deisinger Jos. in Guzelj Oto. — Čl. telovadijo v tr., čtr. in sb., vad. zbor v čtr., obrt.-nar. v pn., sr. in pt. — Društvo ima prapor. — Str. l.: Slovenski Sokol, Naša bodočnost, Věstník Sokolský (Praga).

Vaditeljski zbor: Nač. Pristov Vinko (Stara Loka), pnč. in or. Gašperin Jos. (vad.) zap. in bl. Potočnik Jan (vad. pr.), vad. pom. Vrhunc Gregor.

Šoštanj (Štajersko). St. Koropec Ivan, pst. Volk Jaka, nač. Kurnik Anton, t. Vrečko Al., bl. Lukman Ivan, odb.: Brišnik K., Čebul Jož., France Ant., Koruvan A.; odb. nam. Pajger Boh., pr. r. Kolšek V. — Čl. tel. v pn., sr. in pt. 8—10 zv.; nar. v nd. dop. — Str. l.: Slovenski Sokol, Naša bodočnost.

Štandrež (Goriško). St. Marusič J., pst. Budal Peter, nač. Rijavic Anton, t. Furlani Vlad., bl. Nanut

Fr., odb.: Brajnik Jos., Budal Al., Furlan H., Mučič Al., Pavlin Iv., Vižintin Andr.; Rijavic Jožef, A. S. — Čl. telovadijo v tr., čtr. in sb. 9—10 zv., tldk. v pn. in pt. $\frac{1}{2}8$ — $\frac{1}{2}10$ zv. — Str. l.: Sokolski prapor.

Vaditeljski zbor: Nač. Rijavic Anton, pnč. Pavletič H., zap. in bl. Nanut Fran (oba vad. prip.)

Štepanja vas (Kranjsko). St. Bricelj Ivan, pst. Novak Anton, nač. Brunčič Ivan, t. Lokar Fran, bl. Hlebš Jernej.

Trbovlje (Štajersko). St. Počivavšek Anton, pst. Goropevšek Jos., nač. Kužnik Dominik, t. Velkavrh Jos., bl. Režun K., odb.: Feštajn Fr., Kuhar Ant., Letnik Jos., Moll O., Naglav Juro, Tori Jos.; pr. r. Moll Jos. ml. in Omerzu K. — Čl. telovadijo v sr. in pt. 7—9 zv. — Str. l.: Slovenski Sokol, Naša bodočnost.

Vaditeljski zbor: Nač. Kužnik Dominik (vad.), pnč. Zupan Ivan (vad), zap. in or. Kostanjšek Avg. (vad.), vad.: Močnik Štef., Rinaldo Vacl., Uhan Ant.; vad. pr. Flisek Val.

Trebnje (Kranjsko). St. Tomic Viljem, pst. dr. A. Kuhar, nač. Tomic Vilko, t. Goršak Ivan, bl. Plevnik Miha, odb.: Bukovec Ivan, Pavlin Alojzij; pr. r. Plevnik Miha in Praznik Štefan. — Čl. telovadijo trikrat na teden.

Trst (Trimorsko). St. dr. Rybář Otokar, pst. dr. Slavik Edv., nač. Ambrožič Miroslav, t. dr. Rekar Ernest, bl. Klemenc Milan, odb.: Borštnik Vlad., Modic Lj., Primčič Vlad., dr. Šavnik Jan., Trebec Ant.; pr. r. Dekleva Stan. in Dekleva Vlad. — Čl. telovadijo v pn., sr. in pt.: I. odd. 7—8 zv., II. odd. 9—10 zv.; vad. zbor iste dni 8—9 zv.; tldk. v tr. in čtr. 7—8 zv.; šol. nar. v pn. in čtr. 5—6; obrt. nar. v nd. 8—10 dop., goj, v tr. in sb. 5—6. — Društvo ima prapor. — Str. l.: Slovenski Sokol, Sokol in Věstník Sokolský (Praga), Zahranični Sokol (Berlin).

Vaditeljski zbor: Nač. Ambrožič Miroslav (vad., Trst via Caserma 6/6), pnč. dr. Janko Šavnik (vad.), bl. Trebec Anton (vad.), vad. Gruden Fran, vad. pr.: Delak Ant. in Modrijan Vilko.

Odsek trž. Sokola v **Barkovljah** (Primorsko). St. Starec Rade, nač. Martelanc Cvetko, t. Samec

Jakob, bl. Pertot Ivan, odb.: Pertot Fr. in Stare Vek. — Čl. telovadijo v pn. in čtr. $8\frac{1}{2}$ —10 zv., tldk. v pn. in sr. 7— $8\frac{1}{2}$, šol. nar. v sr. in sb. 5—6. goj. v sr. in sb. 3—4. — Str. l. Slovenski Sokol.

Vaditeljski zbor: Nač. Martelanc Cvetko (vad.), vad. Kuščer Lj. in Kuščer Vlad., vad. pr. Pertot Riko.

Odsek trž. Sokola na **Proseku** (Primorsko). St. Ban Ivan, pst. Luxa Mar., nač. Ipavec Herman, t. Ukmar Maks, bl. Ban Aloj. — Čl. telovadijo v tr., čtr. in sb. $8\frac{1}{2}$ —10 zv., vad. zbor v sr. $8\frac{1}{2}$ —10 zv; šol. nar. v sr. in sb. 1— $2\frac{1}{2}$ pop.; goj. tr. in pt. $4\frac{1}{2}$ —6. Str. l.: Slovenski Sokol.

Vaditeljski zbor: Nač. Ipavec Herman (vad), zap. Kalin Emil (vad. pom.), bl. Veršec Aloj. (vad. pom.), or. Otusu Fr. (vad. pom.), vad. pom. Briščik Ant., vad. pr.: Ipavec Aloj. in Štrukelj Iv.

Odsek trž. Sokola v **Rojanu** (Primorsko). St. Birsa Fran, pst. Slejko Fran, nač. Gruden Fran, t. Šemole Ivan, bl. Mavrič Iv. — Čl. telovadijo v tr. in čtr. $8\frac{1}{2}$ —10 zv; vad. zbor iste dni $8\frac{1}{2}$ —9; tldk. v pn., sr. in pt. $8\frac{1}{2}$ —9; šol. nar. sr. in sb. 4—5; goj. v sr. in sb. 6—7. — Str. l.: Slovenski Sokol.

Vaditeljski zbor: Nač. Gruden Fran (vad., ul. S. S. Martini 25), pnč. Slejko Fran (vad.), vad. pom. Germek Ivan.

Tržič (Kranjsko). St. Marinček Matija, pst. Pollak Karol, nač. Dobrin Ivan. t. Mally Ivan, bl. Kryštufek Ivan, odb.: Jerman Ant., Marčan Jos., Mrak Ivan, Siebler Melhior. — Čl. telovadijo v tr. in čtr. 8—10 zv., tldk. v tr. in čtr. 7—8 zv. — Str. l.: Slovenski Sokol, Naša bodočnost.

Vaditeljski zbor: Nač. Dobrin Ivan (Tržič — Sokolski dom), vad. Marčan Jos., vad. pr. Jelenc Ant. Društvo ima lasten „Sokolski dom“.

Vič (Kranjsko). St. Tribuč Josip, pst. Boltežar Fran, nač. Praprotnik Avgust, t. Jeločnik V, bl. Gasperin Ivan, odb.: Balija Ferd., Gradišar Fr., Lojk Jos., Mihelčič Ivan; pr. r.: Knez Andrej in Stanovnik Gregor. — Čl. telovadijo v sr. in pt. $\frac{1}{2}$ 9—10 zv., vad. zbor v pn. zv. — Str. l.: Slovenski Sokol.

Vaditeljski zbor: Nač. Praprotnik Avgust (Rožna dolina 148), pnič. Lojk Josip, or. Bekš Zoran.

Odsek viškega Sokola v **Notranjih Goricah** (Kranjsko). Nač. Kušar Jakob, t. Geoheli Jos., bl. Geohelli Štef., odb.: Alič M., Lojer Fr., Novak Ant., Sedaj Iv., Založnik Mat., Zorc Ant.; pr. r. Kušar Iv. in Novak Val. — Čl. telovadijo v sr. in sb. 8—10 zv. — Str. l.: Slovenski Sokol.

Vaditeljski zbor: Pnič. Geohelli Jos. (vad.), or. Zorc Anton (vad. pr.), Novak Anton (vad. pom.)

Verdela pri Trstu (Primorsko). St. Germek Anton, pst. Švalc Ant., nač. Perhauc Jakob ml., t. Sidarič Jos., bl. Trobec V., odb.: Dequal Drago, Kariš Jos., Negode Milj.; pr. rač. Schmidt Hinko in Šušmelj Fr. — Čl. telovadijo v sr. in pt. 9—10 zv.; vad. zbor v pn. $8\frac{1}{2}$ —10 zv.; tldk. v tr. in čtr. $8\frac{1}{2}$ — $9\frac{1}{2}$; šol. nar. v sr. in sb. $4\frac{1}{2}$ — $5\frac{1}{2}$, goj. sr. in sb. 2—3. — Str. l.: Slovenski Sokol.

Vaditeljski zbor: Nač. Perhauc Jakob ml. (vad., Trst, Aquedotto 38), pnič. Sidarič Jos (vad.), zap. in bl. Ponikvar Milan (vad.), or. Dequal Drago (vad.), vad. Lavrenčič Aug., Mijot Iv. in Negode Milan; vad. pom.: Germek, Ferluga in Komeljič.

Vransko (Štajersko). St. Schauer Fr., pst. Apat Lavoslav, nač. Jakše Ivan, odb.: Brinovec Ivan, Golob Ivan, Korenčič Tom., Košenina Karol, Meglič R., dr. Šerko Edo, nam. odb. Turnšek Fr.; pr. r. Meglič Simon in Železnik Anton.

Vrhnika (Kranjsko). St. Tomšič Ivan, pst. Jurca Josip, nač. in t. Perne Viktor, bl. Kunstelj Ign., odb.: Anton Jos., Jelovšek Karol, Kos Ivan, Krmavner St., Markelj Št., Šetina D., Tischler Iv., Tomšič M.; pr. r. Grampovčan Andr. in Jurca Fr. — Čl. telovadijo v tr. 8—10 zv. in nd. 10—12 zv.; obrt. nar. v čtr. in sb. 8—10 zv. — Str. l.: Slovenski Sokol.

Vaditeljski zbor: Nač. Perne Viktor (Vrhnika), pnič. Markelj Štefan, zap. Žitko Fr. (vad. pr.), bl. Kopač St. (vad. pr.), or. Vihtelič P. (vad. pr.); vad. pr.: Nagode Anton in Pisler Edvard.

Zagorje (Kranjsko). St. Poljšak Ferdo, pst. Korbar Dragotin, nač. Jesih Miroslav, t. Taufer Iv., bl. Ahčan Rud.; odb. Bajcar Iv., Blažič Sl., Drnovšek

Ferd., Firm Iv., Kolenc Alojz., Koprivc T., Levstik Jan, Uršič Drag. — Čl. telovadijo v sr. in pt. zv. in nd. dop., tldk. v tr. in čtr. zv. in nd. pop. — Društvo ima prapor. — Str. l.: Slovenski Sokol, Naša bodočnost, Hrv. Sokol, Věstník Sokolský (Praga).

Vaditeljski zbor: Nač. Jesih Miroslav, pnč. Steiner Drag., vad. Golob Fr. in Zorko M.; vad. pr. Šafner L in Zabavnik R.; or. Križnik Otmar; vadiateljice: Jožica Jerin, Berta Müller in Vera Weinberger. Društvo ima lastni „Sokolski dom“.

Žalec (Štajersko). St. Pikel Franjo, pst. Vabič Vinko, nač. Kukec Viljem, t. Petrič Arnošt, bl. Zorčič Fr., odb.: Jug Jos., Marout Jos. (praporščak), Naraks Ivan, Pilih V., Pristovšek Fr. — Čl. telovadijo v tr. in pt. 8—10 zv. — Str. l.: Slovenski Sokol.

Vaditeljski zbor: Nač. Kukec Viljem, pnč. Šusteršič Jos., zap. Petrič Arnošt, bl. Zorčič Fr., or. Pilih Viktor.

Odsek žalskega Sokola v **Braslovčah** (Štajersko). St. Plaskan Anton, pst. Cizelj Jožef, nač. Strozer Konrad, t. Delea A., bl. Vrankovič Fr., odb. Rataj in Rus. — Telovadi se enkrat v tednu. — Str. l.: Slovenski Sokol, Naša bodočnost.

Železniki (Kranjsko). St. Demšar Ivan, pst. Dermota Jakob, nač. Demšar Slavko, t. Dolenc Melh., bl. Thaler Gabr., odb.: Demšar K., Dolenc K., Jezeršek Egon, Klopčič M., Prlmožič Jak., Vidmar Fr.; pr. r. Hafnar Ant. in Košmelj Jos. — Čl. telovadijo v čtr. in sb. 8—10 zv., vad. zbor v sb. 10—11 zv. — Str. l.: Slovenski Sokol, Naša bodočnost.

Vaditeljski zbor: Nač. Demšar Slavko (Železniki 8), pnč. Vodlak Stanko (vad.), zap. Jezeršek Egon (vad.), or. Veber Ant. (vad. pr.).

Odsek železn. Sokola v **Dražgošah** (Kranjsko).

Žiri (Kranjsko). St. Primožič Anton, pst. Dolenc Matija, nač. Kržišnik Ivan, t. Rihar Jos., bl. Strlič M., odb.: Demšar V., Kržišnik Ant., Spreitzer Leop., M. in Iv. Žakelj; pr. r. Hallter J. in Kržišnik Ant. — Čl. telovadijo v tr. in čtr. 9—11 zv., nd. 2—4 pop.; vad. zbor v sb. 9—11 zv. — Str. l.: Slovenski Sokol.

Vaditeljski zbor: Nač. Kržišnik Ivan (Stara vas 41), or. Tratnik Jos., vad. Demšar Vinko in Reven Ivan; vad. pom. Vidmar Alojz.

Društvo ima lasten „Sokolski dom“.

Ženski telovadni odsek Sokola v Žireh.

Nač. Franca Oblak, t. Marija Lazar, bl. Minka Močnik, odb.: Slavka Burnik in Dolenc Ivana, pr. r. Burnik Slavka. — Tldk. telovadijo v sr. 9— $\frac{1}{2}$ 11 zv. in v nd. $\frac{1}{2}$ 4—5 pop., goj. telovadijo s tldk. — Odsek uživa vse udobnosti Sokola v Žireh.

Vaditeljski zbor: Nač. Franca Oblak, (Nova vas 20), pnč. Vera Demšar; vad. Franja Oblak.

Žensko tel. društvo v Ljubljani (Kranjsko).

St. Franja dr. Tavčarjeva, pst. Marija dr. Kokaljeva, nač. Tilka Debevec, t. Minka Kroftova, bl. Minka Jelačinova, odb.: Vida Obreza, Angela Presker, Ana Sever, Elza Skalarjeva, Milka Vidmar; pr. r.: Ana Hudovernikova in Dina Tavčarjeva. — Članice telovadijo v tr. in sb. 6—8 zv. — Str. l.: Slovenski Sokol, Věstník Sokolský (Praga), Hrv. Sokol (Zagreb).

Vaditeljski zbor: Nač. Tilka Debevec (Gledališka ul. 5), vaditeljice: Ang. Presker, Vida Obreza, Ana Sever; vad. pom. Ana Skalarjeva; vad. pr.: Ema Baraga, Irma Splichal,

Žensko telovadno društvo v Šiški (Kranjsko).

St. Zakotnik Albina, pst. Pirkovič Ivana, nač. Čolnik Marija, t. Strupnik Marija, bl. Celarc Marija, odb.: Mitereger A. in Ivana, Pušar A., Škarjevec M.; pr. r. Pirkovič Iv. in Mitereger. — Članice telovadije dvakrat na teden in uživajo vse udobnosti Sokola v Šiški.

SLOVENSKA SOKOLSKA DRUŠTVA V AMERIKI.

Cleveland-Ohio U. S. A. (Ust. 1897). — St. Kalan Josip, pst. Hočevar France, nač. Debevc Josip, t. Hudovernik Fran (Cleveland, O., U. S. A. — 1243 East 60, St. Street), bl. Pekolj Ivan, odb.: Noč Andrej, Peterlin Anton, Špehek Ivan, Kerže Fran, Urbas Jurij. Čl. 107, čl. v kr. 100, tel. 23, šol. nar. 25. Čl. tel. petek od 8.—10. zv. — Vpisnina 25^t, mesečnina 50^t. — Društvo ima prapor. Str. l.: Slovenski Sokol.

Telovadni odsek: Nač. Debevc Josip, člani: Bele H., Jadrič Ivan, Kos Mihael, Krže F., Kunstelj C., Kunstelj Fr., Lah M., Levar I., Noč A., Prevec F. in Prevec J.

Joliet Ill. U. S. of A. (Ust. 1905). — St. Sitar Jos., Zalar Jos. nač. Ferko M., t. Završnik Franc, (Joliet Ill. U. S. A. 1002 Ū. Chicago St.), odb.: 5; pr. i.: 2. — Čl. 125, tel. 24, nar. 15. — Str. I.: Slovenski Sokol. — Ima pevski in godbeni odsek.

Vaditeljski zbor: Nač. Cankar Ferd., pnč. Ferko M., čl. vad.: 2.

Waukegau Illinois S. Amer. (14. II. 1909). — St. Varšek Mat., pst. Divjak Iv., nač. Grebenc Alojzij, t. Škrbec Anton, bl. Mahnič Ivan, odb.: Jerina Janez, Popit Peter, Železnik Anton; pr. r.: Jerina Janez in Popit Peter. — Člani telovadijo v tr. in pt. 7—9 zv., vad. zbor v nd. 9—10 dop., tldk. in šol. nar. v tr. in pt. Čl. 87, čl. v kr. 75, tel. 32, šol. nar. 24, članic 21, tldk. 16. Vpisnina 2—4 dolarje, mesečnina 50⁰. — Društvo ima prapor — Telovadnica meri 122 m², visokost 9 m. — Štev. izletov 7; predavanj: 2.

Vaditeljski zbor: Nač. Grebenc Alojzij (vad., Waukegau Illinois, Cor Mc Allister — 10th St.), pnč. Oven Ivan (vad.), zap. Slana Jernej (vad.), bl. Mahnič Ivan (vad.), or. Kozlevčar Fr. (vad.), vad. Hribar Jos.

SAVEZ HRV. SOKOLSKIH DRUŠTAVA.

Ust. I. 1904. — Sedež: Zagreb.

Predsedstvo: St. dr. Lazar Car (Zagreb), I. pst. Martin Pilar (Zagreb), II. pst. dr. I. Pošćić (Vološko), I. t. dr. Dragan Janeček (Zagreb), II. t. Milan Lovašen (Zagreb), bl. Evgen pl. Vukić (Zagreb), nam. bl. Milan Juračić (Zagreb); red. dr. Fr. Bučar; upr. V. Anton; arh. Iv. pl. Bojničić; nač. Dragotin Šulce (Zagreb), I. pnč. Iv. Dončević (Osjek), II. pnč. V. Mahorić (Koprivnica); pr. r.: Jos. Hanuš, A. Kern, V. Novotný, A. Rogina, M. Zemljak (vsi iz Zagreba).

Tehnični odsek: Nač. Drag. Šulce (Zagreb), I. pnč. Iv. K. Dončević (Osjek), II. pnč. V. Mahorić (Koprivnica), t. P. Horvat (Zagreb), čl.: dr. Fr. Bučar, Jos. Hanuš, Jos. Dobrićević, R. Mužević, M. Pilan (vsi iz Zagreba), Drag. Kubiček (Karlovac), Drag. Gerbl (Bjelovar).

Red. komisija: Dr. Fr. Bučar, dr. L. Car, D. Šulce.
Zvezino glasilo: Hrvatski Sokol, urejuje dr. Fr. Bučar.
Hrvatsko sokolsko zvezo tvori 15 žup s 130
društvi, v katerih je nad 13000 članov; med temi je do 4667
telovadcev (Vad. 350.) in 341 telovadk, šol. nar. 1310, obrt. nar.
254 in 260 goj. V zvezi nista Tvrtkova in Vičevićeva žnpa.

ŽUPE.

I. Ž. Fonova — sedež Zagreb. St. dr. Fr. Bučar, nač. R. Mužević. Čl. 188, nar. 172. — II. Ž. Gundulićeva — sedež Dubrovnik. St. in nač. dr. Melko Čingrija. Čl. 449, nar. 181. — III. Ž. Vojvode Hrvoje — sedež Spljet. St. dr. G. Bulat, nač. Mirko Gradečak. Čl. 1453, nar. 168. — IV. Ž. Ibrišinovića — sedež Požega. St. Bog. Hajek, nač. Lad. Venne. Čl. 257. — V. Ž. Krešimirova — sedež Šibenik. St. dr. Iv. Krstelj, nač. I. Ragner. Čl. 704. — VI. Ž. Ljud. Posavskoga — sedež Sisek. St. —, nač. Stj. Križanić. Čl. 288, nar. 50. — VII. Ž. bana Paližne — sedež Zader. St. dr. Fr. Alačević, nač. Milan Alačević. Čl. 853, nar. 217. — VIII. Ž. Preradovića — sedež Bjelovar. St. dr. Miroslav Strižić, nač. V. Mahorić. Čl. 960, nar. 217. — IX. Ž. dr. A. Štarčevića — sedež Gospić. St. Ivan Gojtan, nač. M. Brajković. Čl. 252, nar. 41. — X. Ž. Strossmayerova — sedež Osijek. St. dr. A. Pinterović, nač. Iv. Kr. Dončević. Čl. 1086, nar. 173. — XI. Ž. Zrinska — sedež Karlovac. St. dr. Božo Vinković, nač. K. Kubiček. Čl. 419, nar. 28. — XII. Ž. Zrinsko-Frankopanska — sedež Sušak. St. Jos. Bačić, nač. Jul. Matković. Čl. 1105. — XIII. Ž. Tomislavova v Ameriki — sedež Chicago II. St. A. Gazdić. — XIV. Ž. Vitezovića — sedež Volosko-Opatija. St. dr. J. Pošćić, nač. Ivan Potočnik. Čl. 197, nar. 122. — XV. Ž. Jelačićeva — sedež Mitrovica. — Čl. 100, nar. 71. — XVI. Ž. Tvrtkova — sedež Sarajevo, St. I. Lovrenčić, nač. Vl. Novak. Čl. 312, nar. 65. — XVII. Ž. kneza Viševića — sedež Mostar. St. dr. Dominik Mazzi, nač. G. Dračić.

SRBSKO SOKOLSTVO.

1. V Hrvatski in Slavoniji.

Župa Fruškogorska. Ust. l. 1906. Sedež Srijemski Karlovci. St. dr. Laza Popović (Karlovci), pst. I. Stojšić (Mitrovica), bl. Gjorgje Rakić (Karlovci), t. Nikola Maksimović (Karlovci), nač. M. Teodorović (Karlovci), nač. nam. Jos. Soukup (Osijek), nadzornik Milan Vuković (Šid).

Združenih je 16 društev s približno 1150 čl., 460 tel. in 408 nar.; neužupljenih je 14 društev.

2. Dalmacija.

Srbski Sokol v Kninu in **Dušan Silni** v Dubrovniku.

3. V Bosni in Hercegovini:

Župa Bosansko-Hercegovačka. St. dr. Vojeslav Besarović (Sarajevo), nač. Stevan Žakula (Tuzla), t. Jovo V. Popović (Sarajevo). V Bosn.-herceg. župi je 18 sokolskih društev.

4. V kraljevini Srbiji.

Savez sokolskih društava »Dušan Silni«.

Ust. l. 1910. — Sedež: Belgrad.

Predsedstvo: St. S. Todorović, pst. M. Borisavljević, nač. Fr. Hofman, t. M. Korunović, bl. M. Petrović. — Tehnični odsek: Nač. F. Hofman, pnč. M. Korunović. — Odsek za nazivoslovje: Hofman, Ivković, Korunović, Gradojević.

Zvezni organ „Sokolski Glasnik“ izhaja mesečno. Red. S. Obradović v Belgradu.

Združenih je 20 društev z 1472 čl., 467 tel., 123 vad., 669 nar., 690 učencev, 98 žen in 218 gojenk.

. V Ameriki:

Srbski Sokol v Cincinatu, Ohio, ust. l. 1909, čl. 23. — Srbski Sokol v Detroit, Michigan, ust. l. 1910, čl. 72. — Srbski Sokol v Gary Ind., ust. l. 1011, čl. 82.

ZVEZA BOLGARSKIH TEL. DRUŠTEV „JUNAK“.

Ust. l. 1898. — Sedež: Sredec (Sofija).

Predsedstvo: St. Hristo Atanasov, pst. M. Antonov, t. Dr. D. Rašev, bl. A. Kličijan, odb.: Bižev, Radnilski in Kiselov.

Tehnični odsek: Nač. L. Ajer, vad.: P. Radojev in A. Bjunter.

V zvezi je združenih 48 društev. Čl. 6000, tel. 3000, nar. 1250, učencev 1200, telovadk 200. — Lastne telovadnice imajo društva v sledečih mestih: Plovdiv, Šumen in Varna.

Zvezni organ „Zdrave i Sila“ izhaja pod red. N. S. Biževa.

ČESKA OBEC SOKOLSKA.

Ust. l. 1889. Sedež: Praga.

Predsedstvo: St. IUDr. Jos. Scheiner (Praga II, Vaclavské nám. 70), I. pst. IUDr. Fiša Peregrin (Brno, Morava), II. pst. IUC. Fr. Mašek (Vysočany), t. IUDr. J.

Urban (Praga II.), nam. t. IUDr. K. Heller (Praga II.),
nač. IUDr. Jindřich Vaniček (Smichov, Plzeňska tř.,
Sokolna), nam. nač. Bilek Rud. (Praga II.), bl. Eda
Waraus (Praga), pr. R. A. Očenašek (Kral. Vinohrady),
zap. Ot. Hermann (Kr. Vinohrady), gospodar Fr. Be-
ránek (Smichov), odb. K. Vaniček.

Predsedstvene seje se vrše vsak mesec prvo sredo
po 1. ali 15. dnevnu.

Komisija za poškodbe: Dr. J. Urban, Eda Waraus,
F. Kotrouš, dr. I. Vaniček, MUDr. Weisberger, dr. J. Záhorsky.

Tehnični zbor: Nač. dr. J. Vaniček, pnč. Rud. Bilek,
9 odbornikov.

Izobraževalni odbor: Preds. IUC. Fr. Mašek, 18 čl.

Razstavni odbor: Preds. V. Štepanek, 20 članov.

Statistični odbor: Nač. dr. J. Vaniček, 4 člani.

Komisija za upravo žup: Dr. J. Vaniček, Fr. Mašek,
R. Bilek.

Zdravstveneni odbor: Nač. MUDr. R. Weisberger
(Praga I.), 9 članov.

Prosvetna zveza: Mašek, Scheiner, Zyka.

Manjšinjska komisija: Preds. Mašek, 4 člani.

Zastopniki pri „Narodnem delu“: 22 odbornikov
v različnih odsekih.

Odbor za žensko telovadbo: Vaniček, Heller,
Havel, Očenašek, Kavalir, Mašek, Šprdlíková F. (Smichov),
Táborská O. (Nusle), Maříková A. (Praga II.), Kraslová M.
(Karlín), Musilová M. (Bubenč).

Uredniški odbor: Heller, Očenašek, K. Vaniček,
A. Pechlát, Novak J., Bilek R., prof. dr. Pražak R., dr. Vaniček J.,
Novak R., Zyka J. B.

Uredniški odbor teh. priloge: dr. J. Vaniček,
Heiler A., Sekyra A., Havel B., Kotrouš F., Očenašek A.

Tiskovni odbor: Pohan J., Očenašek, Heller. Domo-
rázek, Novák J.

Odbor za naraščaj: Preds. Novak R. V., 9 članov.

Castni sod: 13 članov.

Odbor za predavanja šteje 5 članov.

Prosvetna zveza: zastopnik JUC. Fr. Mašek in še
4 člani.

Statistična komisija šteje 5 članov.

Tajniški urad Č. O. S.: Praga II., Ferdinand tř.,
Šlikuv palac, telefon št. 3030 a. — Uradne ure od 1/29—12 dop.
in od 2—6 pop.; t. B. Zyka.

Zvezni društveni vaditelj: Erben Franta, sedaj v
Petrogradu.

Prispevek: 40 vin. letno za vsakega člana (za Č. O. S.
20, za manjšinski sklad 20 vin.), v sklad za poškodbe pri vstopu
vsakega člana 50 vin. (40 vin. enkratni poškodbeni davek in
10 vin. letni prispevek). Organizačni prispevek za vsakega
novega člana 1 K.

„Věstník Sokolský“, organ zveze češkoslovenskega Sokol-
stva. Glej str. 124.

Štatistika Č. O. S. izkazuje koncem l. 1910 37 žup z 945 društvi in odseki na Češkem, Moravskem, Dol. Avstrijskem in Šleziji. Čl. 80492, žen. 14585 (skupaj 95077 članstva), tel. 18759, vad. 5226, teldk. 7046. vaditeljic 1334, obrt. trg. nar. 10981, šol. nar. 15526, goj. 11088.

Češka sokolska društva so priredila v l. 1910 696 notranjih tel. nastopov, 3072 zletov in 3076 predavanj.

NARODNA SOKOLSKA ZVEZA V ZDRUŽENIH DRŽAVAH V AMERIKI.

Ust. l. 1904. Sedež New-Jork.

Predsedstvo: St. K. E. Hrbek (420 E, 71 st. St.), pst. J. Kadlec (590 E, 169 St., Broux), t. Jan Černy, bl. F. Lier, nač. Martyny F., pnč. I. A. Tesař.

Seja je vsaki prvi ponedeljek v mesecu.

Združenih je 7 žup s 105 društvi in odseki.

SLOVAŠKA SOKOLSKA ZVEZA V ZDRUŽENIH DRŽAVAH V AMERIKI.

Ust. l. 1896.

Glavni odbor: St. Štefan Erhardt (1448 Pembroke St., Bridgeport, Conn), pst. Emil Jalovecky, zap. Fr. Polakovič, pr. r. Fr. Stas, bl. Juraj Zavatčan, nač. Mihael Polaček, pnč. Št. Huska (1241 W. Huron St., Chicago Ill.), II. pnč. P. Vaclavek (416 E. 77, Sl. New-Jork, N. 4).

Zveza šteje v 9 župah 180 društev.

SLOVAŠKA ŽENSKA TEL. ZVEZA V ZDR. DRŽ. V AMERIKI „VENIEC SOKOLA“.

Ust. l. 1900.

Glavni odbor: St. Marija Šimková (438 E. 117 th, St. New-York, City) pst. M. Y. Bogdanova, pr. r. Ažbeta Zavatčanova, zap. Hermina Gettingova, bl. Dorota Mihalova. — Zveza šteje 48 društev.

POLJSKA SOKOLSKA ZVEZA.

Ust. l. 1892. Sedež: Lvov.

Predsedstvo: St. dr. Ks. Fiszer, I. pst. W. Turski, II. pst. dr. K. Czarnik, t. S. Biega, nam. t. F. Czaykovski, bl. W. Osiadacz, gosp. A. Wallek,

Poleg teh še 18 odbornikov in nam. — pr. r. W. Biechonski, K. Epler, W. Krolicki, dr. A. Malaczynski, J. Schmit.

Vaditeljski zbor: S. Rucinski, W. Swiatkiewicz, Wyrzykowski, Biega, Cenar, Domaradski, Dubelski S., Durski J., A. Wallek, K. Starg, E. Zlotnicki.

Redaktor „Przew. gimn“. S. Biega. — Red. Komitétjã: dr. Ks. Fiszer, A. Wallek, T. Witnicki.

Zveza šteje 218 društev v katerih je 24.688 čl. (mož in žen) izmed teh 3370 tel. in 748 teldk., 517 vad., šol. nar. 20938, obrt. nar. 1433, šol. goj. 3687 in obrt. goj. 1020. — Javnih telovadb je bilo l. 1910 1105, sej 2116. — Čisto zvezino imetje v l. 1910 2,687.157 K.

Zveza se deli v 7 žup s sedeži: Kraków, Tarnów, Rzeszów, Přemysl, Lvów, Tarnopol, Stanislavów. — Lastne telovadnice ima 117 društev, lastna telovadišča 108.

VELIKOPOLJSKA SOKOLSKA ZVEZA.

Ust. l. 1893. Sedež: Poznanj.

Predsedstvo: St. dr. Br. Chrzanowski, I. pst. dr. Zakrzewsky, II. pst. St. Kochowicz, nač. Wladyslav Gladysz, nam. nač. Lange J., t. K. Rzepecki nam. t. Zablocki Jan, odb.: Dreyza, Soborski, Kryg, Kry-siewicz, Brejski.

Vaditeljski zbor: Nač. W. Gladysz, pnč. J. Lange.

V zvezi je združenih v 12 župah 164 društev s 7768 člani, 3211 telov. (43%). Žen in naraščaja ni vsled vladne prepovedi. Društveno premoženje znaša 15.888 mark, v knjižnicah je 5041 zvezkov.

Prispevek za člana letnih 25 pf., vpisnina 5 mark.

Zvezni organ „Sokol“, urednik K. Rzepecki (Poznanj Piekary 7).

POLJSKA SOKOLSKA ZVEZA V ZDR. DRŽ. V AMERIKI.

Ust. l. 1894. Sedež: Chicago Ill.

Glavni odbor: St. B. Zaleski, pst. Wrzesiński W., nač. Rusczyk A., t. A. Dobrzanski, bl. J. Latuszewski, pr. S. Osada.

Zvezni organ „Zgoda“.

Zveza se deli na 4 župe, ki štejejo 120 društev s 3028 čl., 894 tel. (30%), 214 žen, 745 nar.

Dopisi naj se našlove: St. Osada, Chicago Ill., 324 Armitago, Ave.

RUSKO-POLJSKO.

Glavni odbor (zveze): St. Lug. Kobylecky, pst. Kaz. Slakowsky in St. Popowski, nač. Karel Noslevice, t. Štef. Dziewulski, bl. VI. Spiczydski.

Žup 6, društev 22, članov 8000.

ZVEZA RUSKEGA SOKOLSTVA.

Ust. l. 1910. Sedež: Petrograd.

Predsedstvo: St. A. S. Gižicky, pst. M. A. Sultan Krim Gírej, t. N. A. Pospišil, nač. Fr. Erben, nam. nač. R. J. Todt, bl. G. Schreiber, odb.: dr. S. Spankij, E. Stekkis in 4 odborniki iz province; nam. odb. 4.

Tehnična komisija: Fr. Erben, Todt, Tafel, Hofman, Vichra, Nazarov in Zajčevskaja.

V zvezi je združenih 21 društev, izven zveze pa je še 19 sokolskih društev.

Zvezni organ „Sokol“, stane 5 rubljev.

I. vseruski sokolski zlet se vrši l. 1913 v Moskvi.

UKRAJINSKI RUSINSKI SOKOLI.

Sokol v Lvovu je kot najstarejše društvo voditelj. — Predsedstvo: St. Boberskyj Ivan, I. pst. Longin Čehelskyj, II. pst. Mihajlo Woloszyn, nač. Omelan Huzar. — Čl. 395, članc. 19. tel. 200, nar. 112, goj. 39.

Društva so telovadna in gasilska. Tel. je 25 v 2300 čl., gasilsko-telovadnih pa 665 z 35.000 člani.

RUSINSKA TEL. GASILNA DRUŠTVA (SIČ) V HALIČU.

Ust. 1900. — Sedež: Kolomyja.

Glavni odbor: dr. Trilovsky Kiril (Kolomyja), dr. Lagodinski N. K. in še 10 članov.

Sedeži žup.: Zóločiv, Kolomyja, Lwów. Delatyn, Sňatin, Stanislaviv, Stryj.

V Galiciji je 752 društev, v Bukovini 80.

MEDNARODNA TELOVADNA ZVEZA.

Fédérations Europeénnes de gymnastique.

Ust. l. 1881. Sedež: Antwerpen.

Predsednik: N. J. Cupérus iz Antwerpna, pn. Ch. Cazalet iz Bordeaux, tajnik Al. Kayser iz Luksemburga, blagajnik J. Heynen iz Scheveningen (Nizo-

zemsko), odborniki: dr. Scheiner iz Prage, dr. Oražen iz Ljubljane, T. Dahlman iz Kodana, dr. Fr. Bučar iz Zagreba, E. Sully iz Londona, dr. Scott iz Edinbourga, V. Moschini iz Rima, V. pl. Heneey iz Budimpešte, J. Martens iz Bergena, general P. Nasturell iz Bukarešte, Carl Hjoztill iz Stockholma.

Mednarodni tehnični odbor: N. J. Cuperus iz Antwerpna, dr. Jindra Vaniček iz Prage, E. Laly iz Compiègne, M. Pilar iz Zagreba, C. Tifi iz Rima, E. Kayser iz Luksemburga, S. v. Aleen iz Rotterdama, J. Martens iz Bergena.

V tej zvezi je združenih 17 velikih telovadnih zvez, in sicer: francoska, belgijska, luksemburška, nizozemska, česka obć sokolska, poljska sokolska zveza, slovenska sokolska zveza, savez hrvatskih društava, švedska, španska, angleška, italijanska, orgrska, danska, norveška, rumunska in franc. tel. zveza v Alzaciji-Loreni.

Prva mednarodna tekma se je vršila l. 1903 v Antwerpnu (zmagovalci Francozi), druga v Bordeaux l. 1905 (zmagovalci Francozi), tretja v Pragi l. 1907 (zmagovalci Čehi), četrta v Luksemburgu l. 1909 (zmagovalci Francozi), peta l. 1911 v Turinu (zmagovalci Čehi), šesta tekma se vrši novembra l. 1913 v Parizu.

NESLOVANSKE TELOVADNE ZVEZE.

Na Angleškem je 5 tel. zvez, in sicer: I. „National Physical Recreation Society“, ust. 1885, pokrovitelj Edvard VII., ima v 200 društvih 18.000 čl.; II. „Amateur Gymnastik and Fencing Association“. III. „Irisch Amateur Gymn. Associaton“. IV. „Scotisch Amateur Gymnastik Association“, 65 društev. V. „Welsch Amateur Gymnastik Association“.

Belgija: Belgijska tel. zveza ima 5 žup, v katerih je združenih 215 društev z 17.550 čl. in 5683 tel. Poleg navedene obstoji še socialistiška telovadna zveza.

Danska telovadna društva so združena v „Dansk Gimnastik-Forbund“ (D. G.-F.), šteje 23 društev s približno 3000 člani. Zveza danskih strelcev,

„Federation des-Francis Tireurs danois“ ima v 617 društvih 16.552 članov.

Francosko: Tel. društva tvorijo „Union des Sociétés de Gymnastique de France“, ust. l. 1873, pokrovitelj M. Fallierés, predsednik francoske republike, častni predsednik pa E. Loubet, bivši predsednik franc. republike, preds. Bh. Cazalet (Bordeaux), podpr. Laly (Compiègne). Zveza šteje 1150 društev z nad 300.000 čl. Clanom unije olajšuje poseben zakon vojaško službo. Glasilo: Le Gymnaste (red. Paris, 9, Rue Sauluier [IX é], letnina 18 fr.).

Laška tel. društva so združena v „Federatione Gimnastica Italiana“, ust. 1887, pokrovitelj kralj Emanuel III., preds. inž. Viktor Moschini v Rimu. V zvezi je 200 društev z 20.500 čl.

Luksemburg: „Union de Societes luxembourgeoises de Gymnastique“ ima v 20 društvih 1375 članov.

Na Nemškem imamo 3 tel. zveze: *a)* „Deutsche Turnerschaft“, ust. 1860, ima 8607 društev z 902.910 čl., 416.861 tel., 49.827 telovadk. Društva imajo svoje sedeže v 7174 mestih, 871 mest ima več kakor 1 društvo. Na časopis »Die deutsche Turnerzeitung“ je naročenih 6855 društev; *b)* Delavska telovadna zveza šteje v 1489 društvih 123.268 čl. *c)* Akademikna tel. zveza.

Nizozemska: „Nederlandsch Gymnastick Verbond“, ust. 1878, je razdeljena v 5 žup s 223 društvi in 17.630 čl., med temi 3233 tel.

Norveško „Norges Turn-og Idroetsforbund“, ust. 1890, tvori 8 žup s 125 društvi in 8500 čl.

Na Ogrskem ima „Magyarozszági Tornaegetek Szövetsége“, ust. 1885, 55 društev z 10.000 čl., poleg teh še *a)* društvo za vaditelje in *b)* društvo za sabljače, skupaj 57 društev.

Rumunska telovadna zveza šteje 20 društev.

Španska tel. zveza je razdeljena na 12 žup s 134 društvi in 5027 člani.

Švedska „Svenska Gymnastikoch Idrottsförbundet“, ust. 1891, obsega 35 društev z 2200 čl.

V Švici šteje „Eidgenössischer Turnverein“, ust. 1832, 12 častnih društev (s sedežem v tujini), s 3964 čl. in 868 društev z 71197 čl.; slednja se dele v 22 okrajev. Tel. 17687. — II. Zveza švicarskih telovadcev družni 68 društev z 2001 članom. — III. Zveza akadem. tel. društev ima v 3 društvih 594 članov.

Švicarska tel. zveza v Ameriki šteje 6 društev z nad 400 člani.

Severno-ameriška tel. zveza ima 28 žup, 250 društev, 35.757 čl., 5586 telovadcev.

SLOVANSKI SOKOLSKI ČASOPISI.

Slovenski. *Slovenski Sokol* z „Vadbena prilogo“. Organ S. S. Z. Urednik dr. Viktor Murnik. Letnik VII. Naročnina 3 K. Uredništvo v Ljubljani, Bleiweisova cesta 5; upravništvo v Ljubljani, Koldvorska ulica 3. Mesečnik.

Sokolski prapor, glasilo Goriške sokolske župe. Izhaja po potrebi. Člani Gš. S. Ž. dobivajo list brezplačno. Letnik I.

Vestnik Gorenjske sokolske župe. Letnik II., izhaja po potrebi. Izdaja G. S. Ž. Naročnina 1 K.

Vestnik Idrijske sokolske župe. Letnik I. Izdaja I. S. Ž, Urednik J. Novak. Za člane brezplačno.

Sokolski Vestnik Organ S. Ž. L. I. Letnik II., izhaja 4krat na leto. Člani župe dobivajo list brezplačno, sicer stane 1 K. Urejujeta dr. P. Pestotnik in dr. Rudolf Molè v Ljubljani.

Naša bodočnost. List za sokolski naraščaj in šoli odraslo mladino. Letnik IV. Naročnina 3 K. Uredništvo in upravništvo „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Češki. *Sokol*. Urednik dr. Josip Scheiner. Letnik XXXVII. Izdaja telovadno društvo Sokol v Pragi. Letnina 5 K. Mesečnik.

Věstník Sokolský. Organ Slovanske sokolske zveze in Č. O. S. Urednik Rudolf Bilek. Izdaja Č. O. S. v Pragi, letnina 4 K. Izhaja dvakrat na mesec.

Prapor. Urednik J. V. Jelínek. Izhaja mesečno v Kolinu, letnina 2.50 K. Letnik X.

Sokol v Pojizeří. Izdaja Sokolska župa Fügnerjeva. Urednik J. R. Slavik v Ml. Boleslavi. Letnik IV. Letnina 1 K. Mesečnik.

Sokol Americký. Organ „Narodne jednote sokolske“. Letnik XXXIII. Adm. Jan Černý, 437 E. 71 st., New-York, City.

Straž. Sokola, glasilo Č. O. S. v Ameriki. Red. Jos. C. Stuchlik, New-York; J. Kosař Chicago Ill. Adr. Sokol Hall 525 East 72 Street New-York N. I. Letnik II.

Sokolský Věstník. Ž. Morav.-šlezke. Izhaja v Moravski Ostravi. Red. Ot. Skýpala. Letnina 1.20 K, letnik VIII.

Sokolské besedy. Vestnik sokol. naraščaja, red. R. V. Novák, izhaja mesečno v Smichovu, letnina 1.80 K, letnik VI.

Věstník sokolské župy budečské. Red. J. Rajman, izhaja mesečno v Kladnu, letnik IX., letnina za člane 60 v (s pošto 84 v), za nečlane 1 K (s pošto 1.24 K).

Sokol na českem západě. Red. Jar. Táborek, izhaja mesečno v Plznu, letnik X., letnina 1.20 K.

Výchova tělesná. List za telesno mladinsko vzgojo, red. Jar. Karásek. Izhaja mesečno v Olomucu, letnik X., letnina 6 K.

Věstník sokolské župy krkonošské. Red.: Beneš, Makovec in Lisý. Izhaja v Semilech mesečno, letnik IX., letnina 1 K.

Besidka sokolská. Organ „Jedn. Děln. Amer. Sokolů“, red. Stuchlik, izhaja mesečno v New-Yorku, 446 E. 76 St., letnik XIII., letnina 3 K.

Věstník sokol. župy Středočeske. Red. O. Hermann (Král. Vinogradi, Korunni tř. č. 63), izhaja v Žižkovu 6krat na leto v nedoločeni rokih, letnik I., letnina 60 vin.

Výstník sokol. ž. Krále Jiřího. Red. Jan Hiller, izhaja v Boskovicich. Letnik III.

Věstník sokol. žup Rastislavovy, Krále, Jiřího, Pernštýnske, Petra Chelčického, Hanácké, Středomoravské, Západnomoravské; letnik VI., red. S. Voda, izhaja v Brnu, letnina 1.20 K.

Za Bratrstvím. Časopis za sokolsko vzgojo, izhaja v Kutni gori 10krat na leto v založništvu ondotnega Sokola, red. Květoslav Hlavatý, letnik III., letnina 1.60 K.

Věstník sokol. župy Orlické. Letnik XII. (II.). Izhaja vsak drugi mesec. Red. Ferd. Hartman, Kradec Kr. 439.

Tělcv. ruch, list Zveze děl. tělcv. jednot českoslovanských. Naročnina 1.80 K. Red. Jan Reiter. Letnik III.

Zahraniční Sokol. Red. I. B. Zyka, izhaja v Berlinu S. 59, Kottbuserdamm 101, letnik VI., letnina M 1.50.

Bolgarski. *Zdrave i sila.* Organ tel. zveze „Junak“. Izhaja mesečno v Sofiji. Letnik XI. Red. Nikola S. Bižev. Naročnina 1.50 levov.

Borič. Neodvisni društveni vestnik. Izhaja v Cirpanu mesečno trikrat. Red. Ciril Slavov. Letnik XI. Naročnina 6 levov.

Hrvatski. *Hrvatski Sokol.* Red. dr. Fr. Bučar, Zagreb, Josipovac 19. Letnik X. Naročnina 3 K. Organ „Hrvatskog Sokolskog Saveza“.

Poljski. *Przewodnik gimnastyczny Sokol.* Organ poljske sok. zveze. Red. dr. St. Korytko. Letnik XXXI. Izhaja mesečno v Lvovu przy ulici Sokola 1, 7. Naročnina 2 K 60 h. Dodatek do časop. Przewodnik gimn. Sokol. Leto VII. Naročnina 2 K.

Sokol. Organ združenih poljskih sok. društev na Nemškem. Red. K. Rzepicki (Poznanj). Red. in adm.: Poznanj, Brocka 13. Leto X. Naročnina 10 K.

Ruch. Izhaja v Waršavi, Wielka 11, Red. Ul. Kozlovski. Naročnina 8 K.

Przdgład Sokoli. Organ krakovskega okraja. Red. St. Szaynowski (Krakov, ulica Wolska I. 27). Naročnina letno 3 K.

Sokol Polski. Organ poljskih tel. društev v Ameriki. Izhaja v Chicagu. Red. E. W. Reichel, 84, Lull Place.

Srbski. Српски Соко (Srbski Sokol) izhaja v Srem. Karlovci, red. dr. Laz. Popovič. Naročnina 3 K.

Српски Витез (Srbski Vitez). Izhaja v Belgradu dvakrat na mesec. Red. dr. V. Rašić. Letnina 6 frankov. Letnik II. Organ zveze srpskih vitezov.

Sokolski glasnik. Časopis Dušana Silnega. Belgrad. Leto I. Red. Momir Kamnovič.

Slovaški. *Slovensky Sokol*, organ slovaških sokol. društev v Ameriki, izhaja mesečno dvakrat. Adresa: 434 Park View Allegheny, Pa. Letnik VI.

Zbirajte zletne sklade!

Bratje, skrbite, da pohitimo v kar največjem številu v Prago na

VI. češki vsesokolski zlet
ki se vrši od 28. junija do 1. julija 1912.

Po praškem zletu pa znova zbirajte!

Leta 1913. praznuje slovensko Sokolstvo svoj petdesetletni obstoj in to leto se vrši

III. slov. vsesokolski zlet
v Ljubljani!

Vsako društvo naj postavi kolikor mogoče veliko članov in čim več telovadcev!

KAZALO.

I. Koledarski del	Stran
Koledar za l. 1912	3
Važnejše poštne določbe	35
Kolkovne in denarne lestvice	39
Izleti po slovenskem ozemlju	41
II. Strokovni del	
<i>Mole V.</i> , Sokolska himna	47
<i>Dr. Pestotnik P.</i> , Ob 50 letnici češko-slovan- skega Sokolstva	48
<i>Dr. Murnik V.</i> , Nekaj o slovenskem sokolstvu	71
<i>Lah M.</i> , Sokolstvo med Slovenci v Ameriki	78
<i>Ambrožič M.</i> , Tudi slabe strani	81
<i>Sajovic E.</i> , O društvenih volitvah	84
<i>Kostnapfel Aleks.</i> , II. hrv. vsesokolski zlet 1911	86
<i>Mozetič Jos.</i> , Sokolski dom v Prvačini	89
<i>Novak J.</i> , Sokolski dom v Il. Bistrici	92
<i>Petrovec T.</i> , Sokolski dom v Domžalah	95
<i>Dr. Gv. S.</i> , Iz naše kronike l. 1911	98
III. Statistični del	
Telovadba Slovencev na srednjih šolah	112
Slovansko Sokolstvo	116
Inorodne telovadne organizacije	160
Slovanski sokolski časopisi	163

Bratje Sokoli, širite sokolski tisk!

Ljubljanski Sokol je izdal:

»Redovne vaje« — Cena 1 K 80 vin.
(s pošto 10 v. več).

»Sokolska vzgoja« in »Nauk o na-
govoru« — Cena 80 vinarjev (s pošto
5 vinarjev več).

»Dr. Miroslav Tyrš« — Cena 80 vin.
(s pošto 5 vinarjev več).

Naroča se pri »Ljubljanskem Sokolu«
Ljubljana-Narodni Dom.

Sokol I. v Ljubljani je izdal:

»Sokolski Evangelij« — Izšla sta dva
zvezka, vsak stane 30 vinarjev.

Naroča se pri »Sokol-u I. v Ljubljani«.

**Bratje načelniki in vaditelji širite sokolski
tisk in pridobivajte mu čim več odjemalcev.**

Bratje sokoli, širite sokolski tisk!

OGLASI

P. n. naročujoče tvrdke in posameznike prosimo, da se sklicujejo pri naročilih na „Slovenski sokolski koledar“.

Bratje načelniki in vaditelji!

Širite naše glasnike:

„Slovenski Sokol“

Upravništvo: Ljubljana, Kolodvorska ulica 3.

Slovenski sokolski koledar.

Naroča se: Vaditeljski zbor Sokola v Kranju.

Skrbite za razširjenje in prospevanje

župnih vestnikov!

Širite list za sokolski naraščaj

„Naša bodočnost“

Naroča se: Učiteljska tiskarna, Ljubljana.

Bratje Sokoli!

Spominjajte se naše šolske družbe sv. Cirila in Metoda!

Rabite narodne kolke, zahtevajte povsod družbinske računske listke!

Mal položi dar
Domu na altar!

Bratje sokoli, širite sokolski tisk!

Priporočam vsem slovenskim godbam
 najtopleje sledeče nove slovanske ko-
 made za godbo:

Zajc: „Večer na Savi“	K	3.—
Ouvertura iz opere „Bojsijska vještica“	„	6.—
Ružić: „Tko Slaven taj Sokol“ koračnica	„	2.50
Obuljen: „Splitski vatrogasni barjak“ korač.	„	2.50
Kovaržik: „Za cara i domovinu“ koračnica	„	2.—
„Gorska idila“ koračnica	„	2.—
Ružić: „Hrvatska Ouvertura“	„	5.—
Fučik: „Hercegovac“ koračnica	„	2.40
Mach: „Narodna predigra“ (v formi ouverture)	„	3.—

Zahtevajte cenike slovanskih muzikalij pri

Milanu Obuljen,
 Hainburg, a/D.

Samo pri prvi jugoslov, tovarni glasbil

MILAN OBULJEN, Hainburg a/D.

dobite dobre in cene sokolske rogove.

C ali B rog dvakrat zavit	K	10.—
G, F ali Es rog dvakrat zavit	„	12.—
Mali rog (piščalka) za načelnike	{	K 3.50 z jednim glasom,
	„	4.— z dvema glasoma
Srednji rog	K	5.—
Veliki rog	„	8.—

Narodne vrvice za nošnje roga:

navadne vrste	K	3.60
boljše vrste	„	4.60

Pozor! Sokolski bobni iz samega aluminija;
 premera 36 cm, 6 vijakov, z bandolirom
 in betci 60 K zelo lahki in praktični!

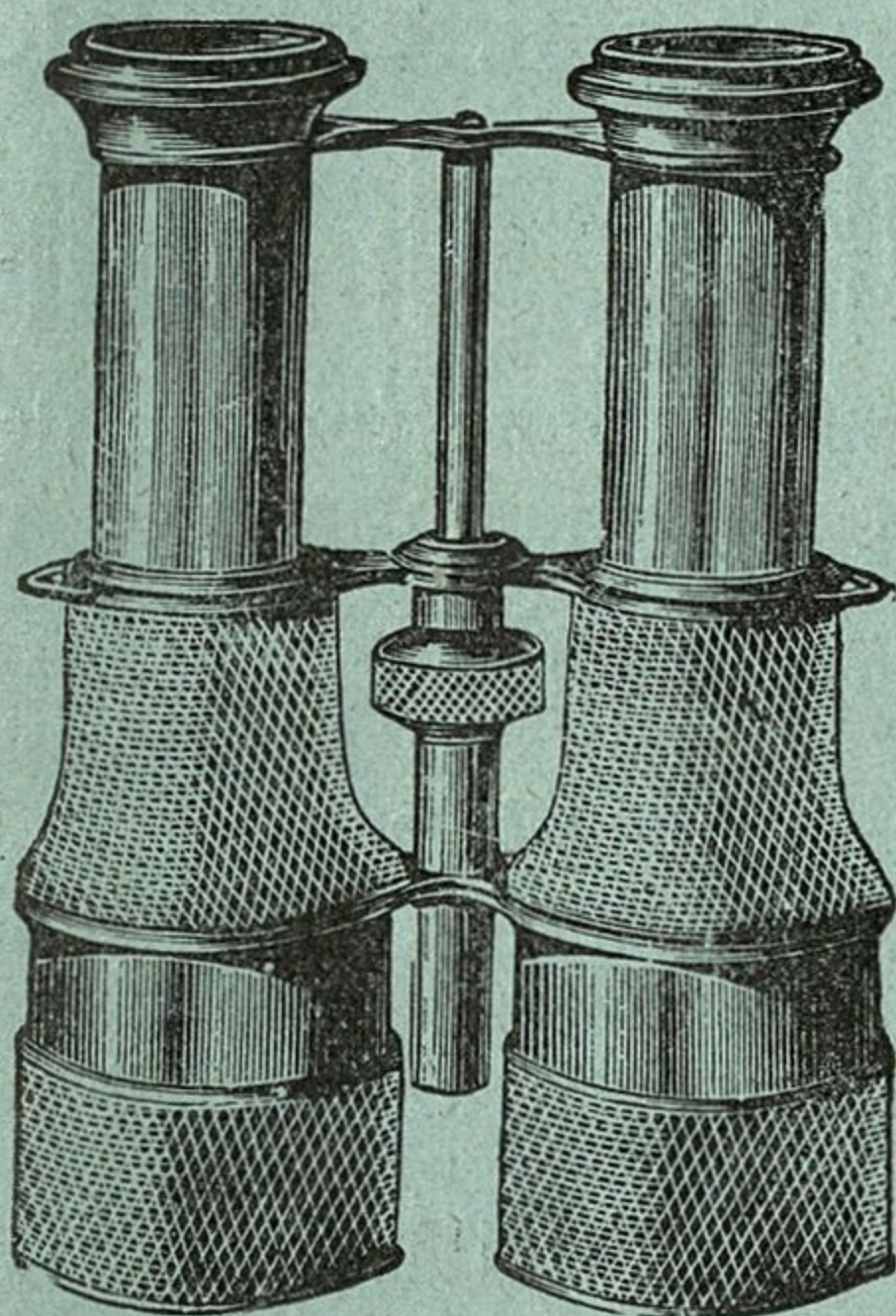
PRVI SLOVENSKI EDINI
IZPRAŠANI OPTIK

Dragotin Jurman

LJUBLJANA

ŠELENBURGOVA ULICA 2.

Priporoča se sl. občinstvu za vse v
to obrt spadajoče predmete in dela.

Kavarna
PREŠEREN

LJUBLJANA, Marijin trg
se bratom Sokolom
najtopleje priporoča.

Prvi in največji, edini slovenski

zavod za plakatiranje

prevzema lepake tudi za deželo.
Preskrbi reklamo vsake vrste.

Zavod za snaženje stanovanj

okenj in drugih prostorov. Dela
prevzema in izvršuje tudi na
deželi. Cene sigurno najnižje.
--- Postrežba najtočnejša. ---

Franc Perdán, Ljubljana
Gosposka ulica št. 3.

Milan Obuljen

Hainburg ^a/D.

Edina jugoslovanska tovarna glasbil
priporoča slov. bratom svoja glasbila.

Osobitost (Specialiteta):

Sokolske fanfare in rogovi

Fanfare sestavljam po svojem sistemu in
opozarjam zlasti na sledeče:

1 Piston <i>Es</i> najboljše koncertne vrste	K	44
1 Kornet <i>B</i> I.	„	46
1 „ <i>B</i> II.	„	46
1 Bas-krilovka v formi trompete . . .	„	72
3 trompete <i>Es</i> po K 44	„	132
1 Sokolski Bas <i>Es</i> ali <i>F</i>	„	140
Za 8 mož skupna cena .		K 480

Manjša društva lahko plačajo na obroke.

Svoj k svojemu!

Zahtevajte cenike za glasbila, klavirje, gra-
mofone i. t. d.

Tvrdba

združenih čevljarjev

v Ljubljani, Wolfova ul. 14

priporoča svojo zalogo in naročila po meri vseh vrst obuval, lovskih, gorskih, telovadnih čevljev in vseh v to stroko spadajočih izdelkov. Postrežba točna in solidna.

Najizvrstnejše in najboljše tamburice
(glasbeno orodje) izdeluje in razpošilja
prva sisečka tovarna tamburic

J. STJEPUŠIN

SISEK (HRVAŠKO).

Ta tovarna je bila odlikovana na pariški razstavi l. 1900 in na milanski l. 1896.

Razven vsega glasbenega orodja so tudi vsakovrstne sekirice (note) za različne instrumente v zalogi. Priporočajo se še izvrstne gosli, citre, kitare, mandoline, harmonike in okarine. V isti tovarni izhaja tudi strokovni list „Tamburica“ po enkrat na mesec ter stane za celo leto 8 kron z glasbeno prilogo vred.

Za vsak instrument se jamči. — Veliki cenik s slikami se pošlje na zahtevo zastonj.

Manufakturna trgovina

Janko Češnik

LJUBLJANA

= LINGERJEVA ULICA. =

Cene najnižje!

Zalagatelj Slov. sokolske zveze.

Predpisano blago za sokolske obleke (ševiot) in loden za pelerine, istotako predpisano platno za telovadke. V zalogi imam nove vrste blago za sokolske obleke (ševiot). — Za barvo in kakovost se jamči.

Zalagatelj Slov. sokolske zveze.

MARIJA DRENIK

LJUBLJANA

Kongresni trg.

Velika zaloga oblek za
telovadbo in tekme ter
vseh sokolskih potrebščin.

LUD. ČERNE

Zlatar, trgovec z
urami in očali ter zapriseženi
 cenilec

LJUBLJANA, Wolfova ulica 3

priporoča svojo izborna zalogo briljantnega, zlatega in srebrnega blaga in raznovrstnih ur. Lastna delavnica za popravila in nova dela. Staro zlato, srebro in dragulji se kupujejo ali zamenjajo.

„Slavija“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi

je največji slovanski zavarovalni zavod v Avstriji.
Ogromni rezervni fondi K 51,093.948·96 jamčijo za
popolno varnost.

BANKA „SLAVIJA“

ima posebno ugodne in prikladne načine za zavarovanje življenja. Razpolaga z najcenejšimi ceniki za preskrbljenje za starost, za slučaj smrti roditeljev, za doto otrokom. Razdeljuje ves čisti dobiček svojim članom. Je res slovanska zavarovalnica z vseskozi slovansko-narodno upravo. Gmotno podpira narodna društva, organizacije in prispeva k narodnim dobrodelnim namenom. Stremi za izboljšanjem in osamosvojitvijo narodnega gospodarstva.

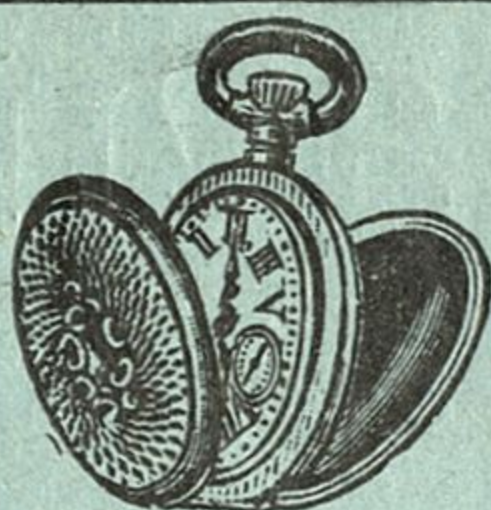
Vsa pojasnila daje drage volje

**generalni zastop banke „Slavije“
v Ljubljani.**

D o l ž n o s t

vsakega Slovenca je, da sklene zavarovalno pogodbo, bodisi za življenje ali pa proti požaru, le pri slovanski banki Slaviji. Podpirajmo torej domač slovanski zavod, da more nalogo, ki si jo je stavil, izpolniti v najširšem obsegu.

Ustanov-
ljeno
leta 1885.

Ustanov-
ljeno
leta 1885.

Rudolf Rus

urar in trgovec v Kranju.

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine.

==== Priznano najboljšo blago. ====

Na zahtevo pošljem cenik brezplačno.

Sukno za sokolske obleke

in za sokolske haveloke ter tudi za druge vrste obleke

priporoča

izvozna hiša sukna in modnih tkanin
za gospode in gospe

Prokop Skorkovský in sin

v Humpolcu na Češkem.

Vzorci se pošiljajo gratis in franko. — Zelo
==== zmerne cene. ====

Modna in športna trgovina

Pavel Magdič

: **Ljubljana** :

Hotel pri Maliču nasproti gl.
pošte.

Priporoča svojo zalogo sokolskih potrebščin, kakor rdeče srajce, ovratnike, zapestnice, gumbe, čepice, peresa, kokarde, iglice, znake, monograme za pase, pase, telovadne jopice, hlače in čevlje, narodne zastave in znake

Ceniki na razpolago.

Narodna trgovina cvetlic

J. Wider, Ljubljana

umetni in trgovski vrtnar.

Trgovina cvetlic: Šelenburgova ulica 3, v bližini pošte. Vrtnarija: Cesta na Rožnik 25.

Takojšnja izvršitev
vsakovrstnega vezenja
cvetlic, šopkov in
vencev.

Zunanja naročila točno.
Za dobro in točno po-
strežbo jamčim kot
član Sokola.

Nanovo opremljen hotel
pri „Slonu“

s sobami za tujce in najtočnejšo postrežbo
priporoča slav. občinstvu in br. Sokolom

LOVRO REBOLJ v Kranju.

Istotam prodaja šivalnih strojev in koles.

Tovarna za sukno in
volнено blago

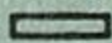
Leop. Brdlik in sinovi

v Žirovnici na Češkem

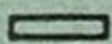
priporoča cenjenim sokolskim društvom

blago lastnega izdelka

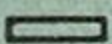
za sokolske kroje (surke, hlače, have-
loki), izdelano po predpisu Č. O. S.

Najtrpežnejše po zmernih cenah.

Za stanovitnost barv se jamči.

Vzorci na zahtevo franko.

Solidno blago po čudo=
vito nizkih cenah

GRIČAR & MEJAČ

LJUBLJANA

Prešernova ulica šte. 9.

Velika zaloga izgotovlje-
nih oblek za gospode,
dečke in otroke. Konfek-
cija za dame.

Ceniki se pošiljajo zastonj
in poštne prosto.

H. SUTTNER Ljubljana

Največja trgovina ur, zlatnine in srebrnine.

Lastna tovarna ur v Švici.

Tovarniška znamka „**I K O**“.

Anker-rem. »**I K O**« ure

s posebno finim trpežnim kolesjem na
15 kamnov.

Št. 412. Srebrna s 3 močnimi pokrovi K 32·50.

Št. 413. Srebrna z 2 močnima pokrovoma « 28·50.

Št. 414. Kovinasta s 3 pokrovi . . . « 18·—.

Št. 415. Kovinasta z 2 pokrovoma . . « 15·50.

Ceniki zastonj in poštnine prosto.

Ljubljanska kreditna banka

v Ljubljani

Deln. glavnica K 8,000.000. Rezer. zaklad K 800.000.

se priporoča

za vse v bančno stroko spadajoče transakcije, katere je pripravljena najkulantneje izvršiti.

Denarne vloge sprejema na knjižice in v tekoči račun ter jih obrestuje po $4\frac{1}{2}$ od sto.

Čekovne račune otvarja tverdkam, katere lahko poljubno razpečavajo s čeki o svojem imetju.

Sprejema naročila na vrednostne papirje, preskrbuje nakup in prodajo vseh vrst rent, zastavnih pisem, prioritet, delnic in srečk. Pri nakupu vrednostnih papirjev za

Vojaške ženitninske akcije se ozira v prvi vrsti na kolikor mogoče visoko obrestovanje in preskrbuje vse tozadevne manipulacije.

Predujme na vrednostne papirje daje proti primernim obrestim, sprejema

Borzna naročila za dunajsko, praško, tržaško in inozemske borze, katere najkulantneje izvršuje.

Eskomptuje in vnovčuje menice, kakor tudi nakaznice na vsa mesta.

Stavbene kredite dovoljuje pod ugodnimi pogoji.

Zavaruje srečke in druge vrednostne papirje proti kurzni izgubi pri izžrebanju.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju. Sprejema v

Depot in oskrbo vrednostne papirje. Prodaja

Večje srečke na tekoči račun; v tem slučaju vloži kupovalec na račun 20 — 30 od sto kurzne cene in ostanek pa lahko odplačuje v poljubnih obrokih. Izvršuje najkulantneje

Izplačila na vsa tu- in inozemska mesta.

Vsa vprašanja se rešujejo z obratno pošto.

Ravnateljstvo.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sokolski strokovni zavod

Miloslav Zach

PRAGA, Zitna ulica 40.

Vzorne telovadne obleke

Vzorni sokolski kroji

**Pelerine s kapuco iz ne-
premočljivega blaga**

Bronzove plakete F. a P.

Rogovi — Sablje

Blago za sokolske kroje

Dokolenice

▷▷ Telovadni čevlji ◁◁

Mizarsko podjetje
z električno silo brata

M. Ažman

v Kranju

se priporoča v nabavo telo-
vadnega orodja, kakor tudi
hišne oprave in vseh v to
stroko spadajočih izdelkov

Čevljarška delavnica

brata

J. Zamljena

LJUBLJANA

Sodna ulica šte. 3.

Priporoča se za vsa v
njegovo stroko spada-
joča dela. Izdeluje pred-
pisane telovadske in
prave gorske čevlje.

Kdor rabi traverze in železniške šine
za oboke, strešno lepenko, bičje za
strobe, pločevino za strehe, okove za
okna in vrata, pumpe in cevi za vodo,
vino in gnojnico, naj se obrne na

trgovino z železnino

FR. STUPICA

= LJUBLJANA =

Marije Terezije cesta 1.

Tam se dobi vedno svež Portland- in
Roman-cement iz sloveče dalmatinske
tovarne. Mreže in žice za ograje, trav-
niške brane, plugi, štedilniki, tehtnice,
čistilnice za žito, oprava za mlekarne
ter vse poljedelsko orodje. Glavno in
edino zastopstvo za celo Kranjsko na
zadnji poljedelski razstavi v Zagrebu
in na jubilejski razstavi v Pragi s
prvim darilom odlikovanih slamoreznic,
mlatilnic in gepeljnov. Amerikanski
stroji za košnjo in obračanje mrve,
motorji in železne blagajne vedno v
===== zalogi. =====

— || — || — || — || —

Na češkoslovanski narodopisni razstavi počaščen s prvo ceno in častnim diplomom. Na deželni jubilejni razstavi odlikovan s srebrno kolajno. Na Lvovski razstavi počaščen s prvo ceno, srebrno kolajno.

△ △ △

Tovarna za vzorno telovadno orodje
br. Josipa Vindyša

Praga - Smíhov, Vinohradská ulica
šteev. 816

se priporoča za popolno vzorno urejevanje sokolskih in šolskih telovadnic po najnovejših in praktičnih sestavah.

Novost: Bradlja s patentno prevozno sestavo in patentna razdeljiva bradlja. Konji, koze in drugo težje orodje s patentno prevozno sestavo. Velikanska ugodnost za šolske telovadnice. Na dokaz tega je na razpolago mnogo pohvalnih pisem, ne samo tukajšnjih, nego tudi inozemskih. Garancija eno leto. Cene so jako nizke, plačila v mesečnih obrokih. Navadno orodje je vedno pripravljeno za razpošiljanje. Cenovniki, proračuni in načrti za popolno ureditev telovadnic se pošiljajo na željo zastonj in franko. Popravila se kar najceneje zaračunajo.

— || — || — || — || —

011 110

 Bratom Sokolom
priporočam svojo že mnogo let ob-
stoječo in sedaj nanovo preurejeno

knjigo- veznico

Jos. Dežman, Ljubljana

== Sv. Petra nasip št. 7. ==

Izvršujem vsa dela, od preprostih
do najfinejših. Posebno solidna in
cena vezava knjig za društvene,
ljudske in zasebne knjižnice. Ve-
zanje raznih zapisnikov, hranilnih
in drugih knjižic ter izvrševanje
: vseh raznih del, ki spadajo v :
: : knjigoveško stroko. : :

 Cene sigurno najnižje!

Pri večjih naročilih do 10⁰/₀ po-
pusta v namen, kakršnega določi
: : : : naročnik : : : :

Mestna hranilnica ljubljanska

v Ljubljani, Prešernova ulica št. 3.

Največja in najvarnejša slovenska hranilnica.

Prometa koncem 1. 1910
565·5 milijonov kron

Stanje hranilnih vlog
40 milijonov kron

Rezervni zaklad **1 milijon 200 tisoč kron.**

Sprejema vloge vsak delavnik.

Obrestuje po

 4 $\frac{1}{4}$ %

brez odbitka.

Za vloge jamči rezervni zaklad hranilnice in mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in z vso davčno močjo. Poslovanje nadzoruje

c. kr. deželna vlada.

Posoja na zemljišča in poslopja proti 5% obrestim in najmanj $\frac{1}{2}$ % amortizacije. Vpeljane ima

domače hranilnike in Kreditno društvo.

Posoja tudi na menice in vrednostne papirje.

Zobozdravniški in zobotehniški atelje

Dr. EDV. GLOBOČNIK

okrožni zdravnik in zobozdravnik

in

FRANC HOLZHÄCKER

koncesionirani zobotehnik

Kranj

v Hlebšovi hiši nasproti
rotovžu

Vaditeljski zbor Sokola

v **Kranju** je izdal

Statistični zapisnik za sokolska društva. Cena v platno vezanemu zapisniku 3 K. Zadošča za 2 leti.

Slovenski sokolski koledar. I. letnik razprodan. — II. letnik z mnogobrojno vsebino (Vaniček: Naše dolžnosti, Vadbeni načrti za članstvo, Določbe za javne nastope i. dr.) za l. 1907 še v zalogi. — III. in IV. letnik razprodan. — V. letnik za l. 1910 in VI. za l. 1911 z mnogolično vsebino le v malem številu še na razpolago. — VII. letnik za l. 1912 z bogato vsebino. Cena 1 K, s pošto 1·10 K. Dobiva se edino le po naročilu na:

Vaditeljski zbor Sokola v Kranju.

M. PIRC

trgovina z mešanim blagom v
KRANJU, tik župnijske cerkve

priporoča

svojo zalogo raznovrstnih tkanin,
zlasti domačega platna.

Obenem opozarja na svojo

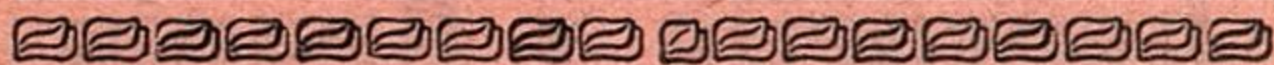
barvarijo v Kranju

Savsko predmestje št. 27

Najstarejša manufakturna
trgovina v Kranju

Ferd. Sajovic

Razne sokolske potreb-
ščine. — Bogata zaloga
sukna, volnenega blaga za
ženske obleke, bom-
bažastega blaga,
platna in t. d.

Mestna hranilnica

v Kranju

obrestuje hranilne vloge po $4\frac{1}{4}\%$

brez odbitka novega rentnega davka, katerega plačuje hranilnica iz lastnega, in pripisuje narasle obresti vsakega pol leta, ne da bi bilo strankam zglašati se radi tega pri hranilnici.

Za varnost hranilnih vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina Kranj z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. — Da so hranilne vloge res varne, priča zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar mladotnih otrok in varovancev.

Hranilnica posoja na zemljišča po 5% na leto in na amortizacijo v 36 letih, tako da na primer dolžnik v teku 36 let popolnoma poplača posojilo 100 kron z obrestmi vred, ako plačuje hranilnici vsakega pol leta po 3 krone.

Splošni rezervni zaklad 284.000 K.

Koncem oktobra 1911: Stanje hranilnih vlog nad 5 milijonov kron, posojil na posestva nad 3,200.000 kron, občinskih posojil nad 462 kron.

Vinko Majdič

valjčni mlin v Kranju

Postaja c. kr. drž. železnic.

Mlinski proizvodi naj-
finejših vrst, kakor :
pšenična moka iz naj-
izbornejših pšeničnih
provenijenc, pšenični
gres, zajamčeno čiste
otrobe i. t. d. i. t. d.

P. n. trgovci, pozor!

Doktorja pl. Trnkóczyja
redilni prašek za pra-
šiče, rogato živino i. t. d.

se dobi pod imenom

MASTIN

Prodajalna cena 50 v za 1 zavitek, 250 za-
vojev franko 62 K 50 v, torej čisti dobiček
62 K 50 v; 45 zavojev franko po pošti 14 K
40 v, dobiček 8 K 10 v; 15 zavojev za po-
skušnjo, nefrankovanih 4 K 80 v, dobiček
2 K 70 v (slednji kot poštni zavoje pod 5 kg)
proti povzetju ali predplačilu zneska.

Plakati in reklamni listi zastonj v vsakem jeziku.

Tovarniška zaloga

lekarna Trnkóczy v Ljubljani.

GRAND PRIX!

London, Pariz, Rim in Dunaj.

Najvišje odlikovanje!

Družba sv. Cirila in Metoda

v Ljubljani

priporoča blago, ki se prodaja družbi v korist: Vžigalice (Iv. Perdan, (Ljubljana), kavina primes (Kolinska tovarna, Ljubljana), peresa (Jern. Bahovec, Ljubljana), svinčniki (Iv. Bonač, Ljubljana), pralno milo (A. Gabršček, Gorica), čistilo za kovine, tla in čevlje (Golob in Volk, Ljubljana), krema za usnje in čevlje (I. Keber, Ljubljana), svalčični papirčki in ovitki (A. Jacobi, Dunaj VIII.), cilindri za svetilke (Kollmann, Ljubljana), čaj in rum (Fr. Kovač in Ig. Novak, Ljubljana), zagumbnice, igle, razni priveski (P. Magdič, Ljubljana), drože (Salokar, Ljubljana), platno (Škaberne v Ljubljani), klej in črnilo (Weixl, Maribor), milo in sveče (Pilnaček, Kr. Gradec, Češko), smodke (A. Avsenik 82, Cuortland St. ∴ New-York Amerika). ∴

TISKARNA
IN
STEREOTIPIJA
KAMENOTISKARNA
IN
LITOGRAFIJA

J. Blasnika nasl.

LJUBLJANA
BREG ŠTEV. 12

IZVRŠUJE VSA TISKARSKA
IN LITOGRAFIJSKA DELA
PO NIZKI CENI IN V NAJ-
KRAJŠEM ČASU.

TELEFON ŠTEV. 179.

Najboljša godala iz lesa in kovin

V. F. Červený in sinovi

Gosli, viole, cella, base, kitare, citre, mandoline, flavte, klarinete, oboe, fagote in vsakovrstna kovinska pihala, edino najdovršenejše kakovosti, za primerno nizke cene

priporoča c. kr. dvorni založnik

V. F. ČERVENÝ IN SINOVI
v Kraljevem Gradcu.

Zahtevajte cenik! Zahtevajte cenik!

vin

vi

re,
ete,
ko-
vr-
rno

VI

nik!

